

FÖRSLAG TILL

Ålands budget för år 2022

Innehåll

Nystart, välmående och långsiktighet	6
Fokusområden under perioden 2021-2024	9
1. Jobb, utbildning, företagande och andra meningsfulla sysselsättningar	9
2. Exportföretagande inom digitala tjänster	10
3. Grön kraft på export	11
4. Vi välkomnar fler	12
5. Stabil offentlig ekonomi och modernisering i landskapsförvaltningen.....	13
Åland 100 – självstyrelse med goda externa relationer	15
Budgerad resultaträkning, balansposter och finansieringsanalys	18
Större resultatpåverkande poster och förändringar	18
Försäljningsintäkter	18
Avgiftsintäkter	18
Erhållna bidrag.....	18
Personalkostnader.....	18
Köp av tjänster.....	18
Material, förnödenheter och varor	19
Övriga verksamhetskostnader.....	19
Undervisning, kultur och idrott	19
Social- och hälsovård samt utkomstskydd	19
Primärnäringsar	19
Övrigt näringsliv.....	19
Allmänna stöd.....	19
Skatteinkomster	19
Övriga finansiella intäkter	19
Sammandrag av budgetförslaget	20
Balansposter och finansieringsanalys	21
Fullmakt.....	21
Detaljmotivering - Verksamhet och överföringar	22
100 Lagtinget.....	23
101 Lagtinget.....	24
111 Lagtingets kansli	25
112 Lagtingets övriga utgifter	26
120 Landskapsrevisionen	27
130 Ålands delegation i Nordiska rådet	28
200 Landskapsregeringen och regeringskansliet	29
200 Lantrådet och ministrarna	29

210 Regeringskansliet.....	30
212 Digitalisering och informationsteknologi inom förvaltningen	33
215 Kommunikationsverksamhet.....	34
220 Främjande av jämställdheten.....	35
225 Främjande av integration	36
230 Valkostnader.....	37
232 Understödjande av politisk verksamhet.....	38
240 Brand- och räddningsväsendet.....	38
250 Personalarbete och arbetsmiljö	39
252 Serviceverksamhet	41
260 Landskapsregeringens övriga inkomster och utgifter	41
265 Konsumentskydd	44
270 Radio- och TV-verksamhet	45
280 Lagberedningen.....	46
300 Finansavdelningens förvaltningsområde	48
300 Allmän förvaltning	49
330 Landskapsandelar och stöd till kommunerna	50
340 Särskilda understöd	52
350 Penningautomatmedel.....	53
380 Pensioner och pensionsavgifter	56
390 Gemensamma förvaltningskostnader	58
400 Social- och miljöavdelningens förvaltningsområde	59
400 Allmän förvaltning	60
410 Övriga sociala uppgifter.....	61
415 Kommunernas socialvårdsområde	63
420 Övriga hälso- och sjukvårdsuppgifter	64
430 Allmän miljövard	66
440 Naturvård	66
445 Penningautomatmedel för social och miljöverksamhet	69
450 Vattenförsörjning och vattenvård.....	70
460 Cirkulär ekonomi	72
470 Miljöhälsovård.....	73
500 Utbildnings- och kulturavdelningens förvaltningsområde	75
500 Allmän förvaltning	76
502 Studiestöd.....	78
505 Biblioteksverksamhet	78
510 Allmän ungdoms-, idrotts- och kulturverksamhet	79
511 Kultur- och kulturmiljöförvaltning.....	80

515 Penningautomatmedel för ungdomsarbete och idrott.....	82
516 Penningautomatmedel för kulturell verksamhet.....	83
520 Landskapsandelar och stöd för grundskolan.....	85
535 Utbildningsverksamhet	85
540 Ålands museum	88
600 Näringsavdelningens förvaltningsområde	91
600 Allmän förvaltning	92
610 Näringslivets främjande	93
615 Främjande av livsmedelsproduktion	97
621 Europeiska Unionen - ERUF och ESF.....	100
623 Europeiska Unionen - program för landsbygdens utveckling, EJFLU	104
625 Europeiska Unionen - Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden, EHFVF	106
640 Främjande av skogsbruket	108
650 Jakt- och viltvård.....	110
670 Främjande av fiskerinäringen	111
700 Infrastrukturavdelningens förvaltningsområde	113
700 Allmän förvaltning	114
710 Planläggnings- och byggnadsväsendet.....	115
715 Bostäder och byggande	116
720 Samhällsteknik.....	118
740 Ålandstrafiken	121
745 Oljeskydd	122
747 Övrig trafik.....	122
750 - 751 Kostnader för sjötrafik.....	123
760 Kostnader för väghållning.....	126
8 Myndigheter samt fristående enheter	129
820 Ålands statistik- och utredningsbyrå	129
822 Datainspektionen	131
823 Ålands energimyndighet.....	133
825 Ålands polismyndighet	134
826 Ålands ombudsmannamyndighet	137
827 Lotteriinspektionen	139
831 Upphandlingsinspektionen.....	140
840 Ålands hälso- och sjukvård	142
848 Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet	146
850 Högskolan på Åland	149
851 Ålands folkhögskola.....	152
852 Ålands musikinstitut	154

855 Ålands gymnasium.....	156
856 Ålands sjösäkerhetscentrum	158
860 Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet	160
865 Ålands fiskevårdscentrum, Guttorp	164
870 Fordonsmyndigheten	166
871 Rederiverksamhet	168
872 Vägunderhållsverksamhet.....	169
873 Verkstad och lager.....	170
Ofördelad minskning överföringskostnader	171
889 Återförda anslag.....	171
Detaljmotivering - Skattefinansiering, finansiella poster och resultaträkningsposter	172
890 Skatter och avgifter av skattenatur, inkomster av lån och finansiella poster	173
890 Skatter och inkomster av skattenatur	173
892 Finansiella poster.....	175
893 Avskrivningar, nedskrivningar och justeringsposter	177
Detaljmotivering - Investeringar, lån och övriga finansinvesteringar	179
200 Landskapsregeringen och regeringskansliet	180
9212 Digitalisering och informationsteknologi inom förvaltningen	180
9252 Serviceverksamhet	180
300 Finansavdelningens förvaltningsområde	181
9340 Särskilda lån och investeringar.....	181
9350 Penningautomatmedel.....	182
9390 Gemensamma förvaltningskostnader	182
400 Social- och miljöavdelningens förvaltningsområde	183
9440 Naturvård	183
500 Utbildnings- och kulturavdelningens förvaltningsområde	184
9540 Ålands museum	184
600 Näringsavdelningens förvaltningsområde	185
9621 Europeiska Unionen - ERUF och ESF, 2014 - 2020	185
9640 Främjande av skogsbruket	185
700 Infrastrukturavdelningens förvaltningsområde	186
9745 Oljeskydd	186
9750 Kostnader för sjötrafik.....	186
9760 Kostnader för väghållning	187
8 Myndigheter samt fristående enheter	190
9825 Ålands polismyndighet	190
9840 Ålands hälso- och sjukvård	190
9850 Högskolan på Åland.....	191

9855 Ålands gymnasium.....	192
9856 Ålands sjösäkerhetscentrum	193
9860 Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet	193
9870 Fordonsmyndigheten	193

Bilagor

Bilaga 1: Sifferstat.....	1
Bilaga 2: Landskapsregeringen och utvecklings- och hållbarhetsagendan	1
Bilaga 3: Unga kvinnors och mäns hälsa och livsvillkor.....	1
Bilaga 4: Teknisk information om budgetförslaget	1
Bilaga 5: Fullmakter i budgetförslag år 2022.....	1
Bilaga 6: Återstående reservationsanslag	1
Bilaga 7: Resiliensmedel	1
Bilaga 8: Årsverken	1

Nystart, välmående och långsiktighet

Det är ett delvis nytt och annorlunda Åland som växer fram i spåren av pandemin. Landskapsregeringens budgetförslag ökar kraften i nystarten av det åländska samhället. Med en fortsatt satsning på nystartens fem fokusområden är det regeringens ambition att satsa på både välmående och stimulans till framåt-rörelse i det åländska samhället på såväl kort som lång sikt.

Den 9 juni 2022 firar det självstyrda Åland 100 år. Det Åland vi känner idag byggdes inte över en natt. Ett fortsatt framgångsrikt samhällsbygge förutsätter uthållighet och egen-sinne. Landskapsregeringen blickar framåt och avser att kommande år lägga grunden till det självstyrda Ålands andra århundrade. Under rubriken "Åland 100 – självstyrelse med goda externa relationer" nedan sammanfattas den hundraåriga självstyrelsens status och avsikter.

Det åländska samhället har så här långt klarat av covid-19-krisen med beröm godkänt. Men sedan pandemins utbrott våren 2020 har vi på Åland – människor, organisationer och företag – gjort betydande uppoffringar i syfte att minimera smittspridningen. Det har i sin tur medfört ett utmanande läge i det åländska samhället.

Det utmanande läget har skapat ett behov av nystart. Under våren 2021 gick landskapsregeringen in för att under perioden 2021-2024 genomföra en strategisk och systematisk satsning inom fem fokusområden:

- 1** **Jobb, utbildning, företagande och andra meningsfulla sysselsättningar**
- 2** **Exportföretagande inom digitala tjänster**
- 3** **Grön kraft på export**
- 4** **Vi välkomnar fler**
- 5** **Stabil offentlig ekonomi och modernisering i landskapsförvaltningen**

Landskapsregeringen meddelade dessa fokusområden till lagtinget våren 2021. Nedan sammanfattas landskapsregeringens avsikter och åtgärder inom respektive fokusområde.

Åland ska vara en föregångare när det kommer till det förebyggande arbetet för att främja psykisk och fysisk hälsa, vilket är särskilt viktigt i pandemins spår.

Att stärka välmåendet och att motverka psykisk ohälsa, i synnerhet hos barn och ungdomar, är högprioriterat för landskapsregeringen. Pandemin har inneburit ovisshet, ofrivillig ensamhet, permitteringar och arbetslöshet, med ökad risk för trötthet och psykisk ohälsa som följd. Barn och ungdomar i utsatta familjer är särskilt sårbara. Landskapsregeringen intensifierar de långsiktiga insatserna för barns och ungdomars hälsa inom barnomsorgen, utbildningen, socialvården och hälso- och sjukvården. Vidare fortsätter landskapsregeringen att aktivt verka för att alla former av sex-

uellt, fysiskt och verbalt våld elimineras, särskilt i nära relationer.

Åland ska vara en föregångare när det kommer till det förebyggande arbetet för att främja psykisk och fysisk hälsa, vilket är särskilt viktigt i pandemins spår. En viktig del i detta är att skyndsamt ta fram och implementera en ny folkhälsost strategi. Bland annat ingår fokus på motion och möjligheter till aktiv fritid för både flickor och pojkar, kvinnor och män. Barns och ungdomars hälsa, liv och livsmiljöer fortsätter att uppmärksammas i arbetet med framtagandet av en barnstrategi, med särskilt beaktande av jämställdhet och inkludering.

Långsiktighet är en ledstjärna för landskapsregeringens stimulansåtgärder och verksamheter. Den långsiktiga riktningen för samhällsutvecklingen ligger fast. Vi är fortsatt på väg mot ett hållbart och bärkraftigt samhälle där alla kan blomstra. Utvecklings- och hållbarhetsagendans sju strategiska utvecklingsmål för år 2030, inklusive dess delmål, ska uppnås.

Långsiktighet är en ledstjärna för landskapsregeringen. De sju strategiska utvecklingsmålen för år 2030 ska uppnås.

De sju strategiska utvecklingsmålen för Åland

1 | Välmående

5 | Attraktionskraft

2 | Tillit och delaktighet

6 | Fossilfrihet

3 | Friskt vatten

7 | Hållbar konsumtion
och produktion

4 | Biologisk mångfald

De strategiska utvecklingsmålen, inklusive dess delmål respektive färdplaner, ligger till grund för regeringens strategiska riktning och för de verksamheter som bedrivs inom landskapsförvaltningen. Med hjälp av mätetal (huvudindikatorer) kommer allmänheten och landskapsregeringen framöver att kunna följa

om samhällsutvecklingen är framgångsrik i förhållande till de strategiska utvecklingsmålen.

Landskapsregeringens verksamheter ska fortsätta att utveckla sin kvalitet, hållbarhet och effektivitet under år 2022.

FOKUSOMRÅDEN UNDER PERIODEN 2021–2024

Landskapsregeringen växlar upp den långsiktiga nystarten av Åland genom att under perioden 2021-2024 genomföra en satsning på fem fokusområden. Dessa fokusområden har valts utgående från rekommendationerna

i de tre idéutvecklingsgruppernas rapporter från augusti 2020. I det följande sammanfattas landskapsregeringens avsikter och åtgärder inom respektive fokusområde.

1. Jobb, utbildning, företagande och andra meningsfulla sysselsättningar

Under pandemin har det blivit ännu tydligare att sammanhang och gemenskap är centralt för att människor ska må bra. Landskapsregeringen fokuserar på att bidra till att alla på Åland ska ha tillgång till sammanhang och gemenskap i vardagen – genom jobb, utbildning, företagande eller andra meningsfulla sysselsättningar.

Kunskap och utbildning är grunden till välstånd och utveckling. Genom utbildning får den enskilda människan möjlighet att skapa sig ett gott liv. Utbildningen ska motsvara det åländska samhällets behov idag och i framtiden. Utbildning handlar inte bara om att lära sig kunskaper inom ett sakområde utan också om att förvärva färdigheter genom ett flexibelt och föränderligt yrkesliv.

De allra flesta åländska ungdomar hittar studieplats efter grundskolan, men en del kan uppleva steget till vidare studier som problematiskt.

Landskapsregeringen avser att genom samordning skapa en struktur med klara ansvarsområden för att därigenom kunna rikta tidiga stöd till de som behöver. Målet är att motverka avhopp och utanförskap. Ungdomar ska ha möjligheter till meningsfulla karriärvägar. Land-

skapsregeringen avser att under år 2022 ta bort inkomstgränsen för studiestödet.

Nya yrken och branscher uppstår och utvecklas, samtidigt som gamla minskar i betydelse eller försvinner helt. Det behöver finnas en beredskap för omskolning. Landskapsregeringen vidtar aktiva åtgärder för att öka anställningsbarheten för oss alla. Karriärvägledning vid AMS, tätare kontakter med arbetssökande och vuxenutbildning på arbetsplatser bidrar till nya strukturer.

På arbetsmarknaden finns för närvarande en matchningsproblematik. Landskapsregeringen genomför under året en översyn av utbildningsplatser inom både gymnasial- och högskolenivå. Målet är en utbildningssektor som svarar upp mot samhällets långsiktiga behov och tar hänsyn till pågående megatrender.

Högskolan på Åland har potential att fungera som utvecklingsmotor för samhället genom sina utbildningar och sitt forsknings- och innovationsarbete. En bolagiseringsprocess av högskolan pågår för att öka högskolans möjligheter att stärka sin attraktionskraft och att erhålla externa medel för projekt.

Enligt utvecklings- och hållbarhetsagendans mål om attraktionskraft för boende, besökare och företag ska det finnas 14.000 arbetsplatser i företag år 2030. Det är en hög ambitionsnivå som kräver ett gynnsamt företagsklimat. Åland behöver fler hållbara företag och nya affärsmodeller samt ett näringsliv som fokuserar på försäljning av tjänster och varor utanför Åland.

För företag som vill investera och växa finns det ett brett utbud av finansierings- och stöd-möjligheter. Finanssektorn erbjuder flera alternativ, samtidigt som det offentliga kan bidra med lån, garantier och bidrag för bland annat investeringar, internationalisering, expansion och utveckling. Branschorganisationer erbjuder starta eget-verksamhet och affärsutveckling för etablerade företag. De kommande åren finns resurser att utveckla samarbetet med innovationsfrämjande verksamheter utanför Åland.

För att företag ska kunna sälja varor och tjänster utanför Åland är det landskapsreger-

ingens fokus att underlätta gränsöverskridande handel. Det digitaliserade förtullningsförfarande som de finländska myndigheterna infört innebär en orimlig administration och kostnad för åländska företag. Landskapsregeringen och näringslivet samarbetar aktivt för att uppnå minsta möjliga byråkrati.

Föreningslivet erbjuder meningsfull sysselsättning för många ålänningar. Tredje sektorn har en viktig roll för att främja gemenskap, integration, hälsa och mening. Genom finansiering i form av penningautomatmedel tryggas den tredje sektorns samhällsviktiga verksamhet.

Kulturen ska vara fri, öppen och tillgänglig för alla. Landskapsregeringen stöder kulturen och konstens strävan att nå så många olika grupper som möjligt. Biblioteken har en central funktion som ett demokratiskt rum, där alla har tillgång till litteratur och annan kulturell verksamhet. Kulturellt skapande och kulturella upplevelser ger sammanhang, livskraft och framtidstro.

2. Exportföretagande inom digitala tjänster

Pandemin har snabbat på digitaliseringen i såväl det lokala som det globala samhället. Den globala utvecklingen sker snabbast inom de branscher som utgör stommen i det åländska näringslivet. Detta skapar nya affärsmöjligheter som passar Åland som hand i handske. Flera innovativa och växande åländska exportföretag som erbjuder digitala tjänster på export verkar med goda resultat. Digitalt kunnande är idag en stark konkurrensfördel och den tekniska utvecklingen skapar möjligheter. Ålands

tech-kluster ska framöver attrahera de främsta talangerna.

Landskapsregeringen har etablerat en dialog med åländska företag inom sektorn för att medverka till gynnsamma förutsättningar för export av digitala tjänster. Landskapsregeringen ser positivt på att Åland agerar testbädd och pilotområde för innovation. Det kan innebära nya inlärningsmodeller som till exempel den innovativa it-utbildning som landskapsregeringen har gett Ålands penning-

automatförening i uppdrag att starta år 2022. Namnet på utbildningsprogrammet är grit:lab och det syftar till den kämparanda som krävs för att bli en skicklig it-utvecklare. De studerande får tillgång till den senaste tekniken och en tech-inspirerad utbildningsmiljö. Åländska it-företag deltar som partners till grit:lab med syfte att underlätta rekrytering av talanger med specialkompetens till företagen.

Högskolan på Åland förväntas agera katalysator för företagande som erbjuder digitala tjänster på export. Det förutsätter att af-färskunnande kopplas ihop med digitalisering,

automation och AI i högskolans utbildningar. Högskolans Åland Business Lab och mer utvecklade samarbetsstrukturer inom innovation är centrala funktioner. Högskolan driver ett av investeringsprojekten inom EU:s facilitet för återhämtning och resiliens. Genom projektet kommer högskolans tekniska program att ligga i framkant av utbildningar inom digitalisering, automation, AI samt hållbara energiformer.

Landskapsregeringen avsätter resurser för detta fokusområde med finansiering från Europeiska regionala utvecklingsfonden samt genom ett nytt stöd till företag som exporterar digitala tjänster.

3. Grön kraft på export

Det sker just nu en omställning i världen. Vi lämnar det fossildrivna bakom oss och satsar fullt ut på ett samhälle som drivs med förnybar energi. Rapporterna från FN:s klimatpanel talar sitt tydliga språk: utsläppen måste halveras till år 2030 för att avstanna helt år 2050. Det självstyrda Åland måste ta ansvar för de åländska klimatutsläppen. Varje ton räknas. Landskapsregeringen driver en aktiv klimat- och energipolitik – både för att minska de åländska utsläppen och för att skapa förutsättningar för nya ekonomiska ben för Åland att stå på i framtiden.

Åland ska bli ett centrum för förnybar energi i Norden. Ett åländskt kluster för förnybar energi innebär en ny exportindustri, inkomster genom arrenden och fastighetsskatt, arbetstillfällena vid byggande, drift, arbete för åländska underleverantörer, nya lokala företag, utbildningssatsningar och en ökad attraktionskraft.

Vindkraften är navet i den åländska satsningen. Just nu färdigställs det senaste lokala projektet Långnabba i Eckerö som betydligt kommer att höja den sammanlagda lokala förnybara elproduktionen. Samtidigt fortsätter arbetet med att skapa förutsättningar för etablering av storskalig havsbaserad vindkraft på åländska vatten. Satsningen ligger rätt i tiden då havsbaserad vindkraft är ett fokusområde i EU:s energiomställning. Landskapsregeringen ser också potential i större solcellsanläggningar och vill se ett förverkligande av solcellsparker. Detta är satsningar som går i linje med den åländska planen inom EU:s facilitet för återhämtning och resiliens.

Näringslivet driver på i omställningen från fossilt till förnybart. Under år 2021 lanserade landskapsregeringen ett nytt stöd för hållbar resursanvändning inom näringslivet. Satsning-

en har initierat flera intressanta projekt för bl.a. energieffektiviseringar och cirkulär ekonomi. Landskapsregeringen fortsätter att arbeta sida vid sida med näringslivet för att minska företagens resursanvändning vilket leder till sänkta driftskostnader.

Många ålänningar vill vara med och ta ansvar för att minska sitt klimatavtryck. Därför fortsätter landskapsregeringen med ett antal stöd som minskar utsläppen i vardagen – i hemmet, på vägen och på jobbet.

En europeisk klimatlag med bindande mål om att EU ska uppnå klimatneutralitet senast år 2050 har stiftats. Det har fått till följd att

EU har höjt sina klimatambitioner för år 2030 och åtagit sig att minska Europas utsläpp med minst 55 procent jämfört med år 1990. För att uppnå detta har EU-kommissionen lanserat det så kallade "Fit for 55-paketet" som kommer att innebära översyn och ändringar av flera EU-lagstiftningar som berör Åland.

Samtidigt pågår arbetet med en klimatlag för Åland. Klimatlagen kommer att styra det arbete som krävs för att Ålands utsläpp av växthusgaserna ska minska till nivåer som uppfyller Parisavtalets 1,5-gradersmål. Såväl den europeiska som den åländska klimatlagstiftningen banar väg för grön kraft på export.

4. Vi välkomnar fler

Åland har i ett halvt sekel haft en befolkning som ökat med god fart. Nettoinflyttningen har fortsatt sedan pandemins utbrott och landskapsregeringen välkomnar fler, såväl boende som besökare.

Pandemin har öppnat nya möjligheter gällande distansarbete. Åland är en attraktiv bostadsort för många inom de yrkeskategorier som, oavsett var i världen de har sin arbetsgivare, numera ser distansarbete som en självklarhet. Utvecklingen öppnar också upp nya möjligheter för distansarbete i skärgården.

Det totala invånarantalet på Åland har under perioden 2000-2020 ökat från 25.776 till 30.129 personer. Befolkningsutvecklingen har från år 2000 drivits av en positiv nettoinflyttning av personer i alla åldersgrupper. De senaste decennierna har flyttningsrörelsen

blivit viktigare för befolkningsutvecklingen. Enligt ÅSUB har volymerna ökat betydligt både när det gäller inflyttning och utflyttning. Samtidigt har stora förändringar skett när det gäller till och från vilka länder flyttningsströmmarna går. Före EU-inträdet kom majoriteten av de inflyttade från Finland. De senaste 25 åren har de inflyttade från Sverige varit flera än från Finland samtidigt som inflyttningen från såväl övriga EU-länder som världen utanför EU har ökat betydligt. Nu har 37 procent av den åländska befolkningen en födelseort utanför Åland.

Det är av stor betydelse att ålänningarna välkomnar alla inflyttade. Rasism tolereras inte i någon form. Samtidigt är det viktigt att inflyttare lär sig det svenska språket, knyter sociala band med lokalsamhället och känner sig hem-

ma på Åland. Landskapsregeringen fortsätter att vidta integrationsfrämjande åtgärder som riktar sig till alla inflyttare. Arbetet för att stöda inflyttare under etableringen på Åland kräver dialog och rådgivning och målsättningen är att samordna och förstärka de aktörer som arbetar med att välkomna nya invånare till Åland. Målet är ett sammanhållet välkomnande, "en dörr in".

Befolkningens åldersstruktur är i sin helhet viktig för samhällets långsiktiga bärkraft. Alla som bor på Åland har något att bidra med och samhället behöver löpande anpassa sig till befolkningens åldersstruktur. Landskapsregeringen avser att verka för att äldres möjligheter att bidra till samhället förstärks. Silverekonomin, äldre åldersgruppers ekonomiska aktiviteter, kommer att analyseras under året.

Landskapsregeringens mål är att genom en bredd av insatser fortsätta den positiva befolkningsutvecklingen. Ett gott näringslivsklimat, aktiv rekrytering av arbetskraft, utbildning med god kvalitet, familjepolitik, ett tryggt samhälle att leva i och att väcka nyfikenhet för

Åland som besöksdestination är alla ingredienser i det arbetet.

Åland som besöksmål har en stark attraktionskraft sedan flera decennier. Under pandemin har intresset för närturism exploderat i Europa. Även på Åland har det skett mycket tack vare landskapsregeringens åtgärder. Med de småskaliga och hållbara upplevelser som vi erbjuder våra gästande turister ska Åland placera sig i centrum för när- och naturturismen i Finland och Sverige under år 2022.

Besökarna är viktiga för Åland. De bidrar med nya perspektiv, de är viktiga kunder för många företag och samtidigt får vi en chans att visa vad Åland har att erbjuda som bostadsort.

Landskapsregeringen investerar årligen i Åland som destination. Landskapsregeringen avser att bidra till bättre förutsättningar för besökare att transportera sig på Åland genom projektet Ålands ringväg. Under år 2022 ökas synligheten i Sverige samtidigt som alla besökare från Finland som gästade Åland under pandemin aktivt hälsas välkomna tillbaka.

5. Stabil offentlig ekonomi och modernisering i landskapsförvaltningen

Vi befinner oss fortfarande i en pandemi.

Men i takt med att vaccinationsgraden i våra närregioner ökar så öppnar samhället upp. Vi ser en mycket snabb ekonomisk återhämtning i både Sverige och Finland. Ålands prognoser är också goda, även om den ekonomiska återhämtningen sker långsammare här. Pandemin

har slagit hårt mot passagerarsjöfarten och inom den viktiga rederinäringen finns en fortsatt oro inför framtiden. Läget på helårsnivå för den landbaserade turismen är fortfarande långt ifrån det normala.

Sedan sommaren har arbetslösheten minskat kraftigt jämfört med förra året, men den är

fortfarande på onormalt hög nivå. I takt med att näringslivet återhämtar sig och arbetslösheten sjunker kan landskapsregeringens kraftfulla åtgärder så småningom fasas ut. Dock behöver det finnas beredskap att snabbt vidta åtgärder då pandemins effekter är svåra att överblicka.

Landskapets skatteinkomster försvagades rejält under år 2020 men återhämtade sig under år 2021. Även om man tar i beaktande att skatteinkomsterna under år 2021 drog nytta av en så kallad puckeffekt så ser skatteintäkterna för år 2022 ut att utvecklas något bättre än vad man tidigare trott. Även om skatteintäkterna utvecklats positivt krävs mer för att få stabilitet i den offentliga ekonomin. Både landskapsregeringen och lagtingets finans- och näringsutskott har konstaterat att landskapets strukturella underskott kommer att innebära förändringar i samhällsservicen.

De sparmål som landskapsregeringen satt upp för åren 2022-2024 är en utmaning i sig, men de räcker inte för att lösa problemen. För landskapsregeringen gäller det att tillvarata de resurser man har på ett optimalt sätt. Landskapet äger betydande mark- och vattenområden och här har landskapsregeringen för avsikt att utarbeta en långsiktig plan för att dessa egendomar ska användas på bästa möjliga sätt. Därigenom skapas förutsättningar för såväl boende, näringsverksamhet och en långsiktig hållbar naturvård.

Vägen till en stabil ekonomi för det offentliga Åland – såväl landskap som kommuner – kräver ett helhetsgrepp. Minskade kostnader för landskapet bör inte samtidigt leda till ökade kostnader hos kommunerna och vice versa. Sommaren 2021 presenterades en rapport om

kommunala kostnader i förhållande till gällande lagstiftning. Nu går arbetet över till nästa fas där det görs en socioekonomisk konsekvensbedömning. Som ett led i detta arbete sker även en översyn av kommunallagen och landskapsregeringen kommer särskilt att utvärdera kommunalförbundens verksamhet, ekonomi och juridiska ställning.

För att uppnå en stabil offentlig ekonomi krävs reformer i den offentliga förvaltningen. Behovet av reformer har funnits i många år. Ett antal regeringar har gjort försök genom åren. Dock har den politiska samsynen i regel inte räckt till. Landskapsregeringen överväger att tillsätta en parlamentarisk grupp för att aktivt nå gemensamma och långsiktiga planer för att reformera den offentliga åländska ekonomin.

För att kunna tillvarata de möjligheter som självstyrelsen innebär och samtidigt kunna ta ansvar är en modern och effektiv landskapsförvaltning, med förmågan att leda samhällsutvecklingen, en grundförutsättning. Mot denna bakgrund har en långsiktig modernisering av landskapsförvaltningen inletts och detta kommer att fortsätta under år 2022.

Moderniseringen sker inom områdena medarbetarskap, ledarskap och digitalisering. Medarbetarna ska ges goda förutsättningar att, såväl i sin profession som personligen, kunna blomstra. En väsentlig förutsättning är en mer flexibel arbetsplats och som ett exempel har nya regler som underlättar distansarbete antagits. Ledarna i landskapsförvaltningen förväntas utöva ett ledarskap som odlar en organisationskultur som bygger på engagemang, tillit och laganda. Landskapsförvaltningen deltar

tillsammans med de större åländska företagen i ledarutvecklingsprogrammet AxLead.

Regeringens mål för digitaliseringen i den offentliga förvaltningen är en enklare vardag för alla som bor på Åland, en öppnare förvaltning som stödjer innovation och delaktighet samt högre kvalitet och effektivitet i verksamheten. En grundläggande förutsättning för den

fortsatta digitaliseringen är införandet av e-arkiv. Avsikten är att införandet, som bland annat förutsätter lagstiftningsändringar, avancerar framåt under år 2022.

Självstyrelsen ger möjligheten att till stora delar styra vårt samhälle på egen hand. Med detta följer ett betydande ansvar som kräver ett modernt ledarskap och en effektiv förvaltning.

Åland 100 – självstyrelse med goda externa relationer

Det självstyrda Åland har under det gångna århundradet etablerat goda relationer med omvärlden. Som ett led i firandet av Åland 100 fortsätter landskapsregeringen under år 2022 att synliggöra Åland och självstyrelsen i flera internationella sammanhang. Vid firandet av Åland 100 är det viktigt att inte enbart fastna i en historisk tillbakablick utan att använda firandet som en möjlighet att höja blicken och skapa en självstyrelse som utgör en plattform att agera ifrån internationellt även de kommande hundra åren.

Ålands status som autonomi bör alltid lyftas i dialogen med Finland, övriga länder och autonomier, både i och utanför Norden och Ålands plattform som internationell aktör befästs därigenom. Ändringen av titeln på den specialsakkunniga vid representationen vid EU till ministerråd, namnbytet från Ålandskontoret till "Ålands representation i Finland" samt Ålands process att bli en associerad medlem i UNESCO är ett led i detta arbete.

Ålands arbete med utvecklings- och hållbarhetsagendan och de sju strategiska utvecklingsmålen fortsätter att väcka internationellt intresse som ett exempel på hur FN:s

Agenda 2030 kan implementeras i praktiken. Det innebär att utvecklings- och hållbarhetsagendan utgör en inkörsport som utökar Ålands plattform för goda externa relationer och internationell synlighet. Som exempel kan nämnas Ålands deltagande i FN:s klimatomöte (COP-26), värdskapet för European Sustainability Networks (ESDN) årsmöte samt ungdomsplattformen ReGeneration 2030:s årliga konferens, som i augusti 2021 innebar det första Ålandsbesöket någonsin av en sittande EU-kommissionär.

Firandet av Åland 100 har inletts under synnerligen annorlunda former till följd av covid-19-pandemin som inneburit betydande påfrestningar för självstyrelsen och relationen mellan Åland och Finland. Beslutet från Finlands regering om att utfärda undantags-tillstånd den 16 mars 2020 och därmed aktivera den s.k. beredskapslagen påvisade omedelbart brister i den juridiska hanteringen av Ålands särställning. De juridiska oklarheterna bottnar framför allt i att såväl självstyrelselagen som beredskapslagen saknar bestämmelser om vad som ska gälla för Åland då undantagsförhållande

råder. Efter att ha konsulterat konstitutionell expertis, konstaterar landskapsregeringen att beredskapslagen inte utgör en undantagslag i förhållande till Ålands självstyrelse. Landskapsregeringen har i samband med de pågående förhandlingarna om en ny självstyrelselag aktualiserat de upplevda bristerna.

Andra för Åland viktiga frågor i den pågående självstyrelselagsrevisionen är att stärka det svenska språket. Genom en tydligare och mer omfattande språkbestämmelse ska riksmyndigheternas skyldigheter att kommunicera och ge service på svenska till ålänningarna, självstyrelsemyndigheterna och de åländska kommunerna öka. En av stöttestenarna är att landskapsregeringen i förhandlingarna framfört att allmänbindande kollektivavtal ska omfattas av språkbestämmelsen så att dessa kollektivavtal blir tillämpliga på Åland endast om de finns på svenska. Finns det diskrepanser mellan den svenska och finska versionen så ska den svenska gälla på Åland. Behovet av

att förstärka språkbestämmelsen blir tydligt i och med att landskapsregeringen formellt det senaste året över fyrtio gånger i utlåtanden påpekat att riksmyndigheterna inte uppfyllt språkkravet i nu gällande 38 § i självstyrelselagen för Åland.

Mot bakgrund av de upplevda bristerna i hanteringen av Ålands autonomi, finner landskapsregeringen att det utgående från Ålandskommitténs betänkande 2017 är av särskild vikt att återskapa den internationella klagorätten.

Landskapsregeringens målsättning är att Ålands och Finlands relation under år 2022 ömsesidigt utvecklas i positiv riktning. Landskapsregeringen avser att för lagtinget presentera en plan för hur en dynamisk och modern självstyrelse möter framtiden ur ett folkrättsligt perspektiv.

Landskapsregeringen blickar framåt och lägger under år 2022 grunden till ett framgångsrikt andra århundrade för det självstyrda åländska samhället.

Med hänvisning till ovanstående får landskapsregeringen vördsamt föreslå att

lagtinget antar följande förslag till Ålands budget för år 2022 samt bemyndigar landskapsregeringen att för budgetens förverkligande uppta finansieringslån så att beloppet av tidigare upptagna och nya finansieringslån vid utgången av år 2022 högst uppgår till 20 miljoner euro.

Mariehamn 19 oktober 2021

Lantråd

Veronica Thörnroos

Minister

Roger Höglund

Bilagor:

1. Sifferstat
 2. Landskapsregeringen och utvecklings- och hållbarhetsagendan
 3. Unga kvinnors och mäns hälsa och livsvillkor
 4. Teknisk information om budgetförslaget
 5. Fullmakter i budgetförslag år 2022
 6. Återstående reservationsanslag
 7. Resiliensmedel
 8. Årsverken
-

Budgeterad resultaträkning, balansposter och finansieringsanalys

Större resultatpåverkande poster och förändringar

I avsnittet beskrivs större förändringar mellan huvudsakligen budgeterna för åren 2021 och 2022 för olika resultatpåverkande delposter i nedanstående sammandrag.

Försäljningsintäkter

Försäljningsintäkterna är totalt i stort sett oförändrade. En ny inkomst är bussbiljettavgifter om sammanlagt en halv miljon euro, varav 0,1 miljoner euro har eliminerats som intern post för gymnasiets busskort. I övrigt är det främst mindre förändringar mellan åren. Elimineringen av interna poster är högre i budgetförslaget för år 2022 än 2021. I bokslutet för år 2020 intäktsfördes ca 4,6 miljoner euro som statens ersättning för covid-19 relaterade kostnader.

Avgiftsintäkter

Avgiftsintäkterna ökar med drygt 0,3 miljoner euro. De största förändringarna finns under Nordiska skärgårdssamarbetet, digitaliseringsenheten och Ålands sjösäkerhetscentrum. I sammanhanget kan noteras att år 2021 slopades systemet med tv-avgifter då medieavgiften (som upptas under skatteinkomster) infördes.

Erhållna bidrag

Bidragen ökar med ca 1,8 miljoner euro mellan grundbudgeten för år 2021 och förslaget för år 2022. Ökningarna är i huvudsak kopplade till extern projektfinansiering (huvudsakligen EU-del-/helfinansierade projekt) inom vattenområdet (moment 45000), främjande av skogsbruket (moment 64000), energiområdet (moment 72000 och 72010) samt Högskolan på Åland (moment 85000). Dessutom ökar inkomsterna för så kallat tekniskt stöd, administration av EU-program (moment 60010).

Personalkostnader

Personalkostnaderna ökar med ca 1,5 miljoner euro totalt sett till år 2022 jämfört med grundbudgeten för år 2021. Dock bör noteras att personalkostnaderna ökats i tilläggsbudgeter under 2021 för huvudsakligen externfinansierade projekt och samarbeten, vilka även fortgår och ökar ytterligare till år 2022. I sammanhanget ska noteras att det för år 2022 har budgeterats med avtalsenliga lönejusteringar om 1,0 procent. De avtalsenliga lönejusteringarna medför ökade lönekostnader om ca 1,2 miljoner euro. I budgetförslaget för ÅHS år 2022 ingår covid-19 relaterade personalkostnader.

Köp av tjänster

Köp av tjänster ökar med ca 5,9 miljoner euro totalt sett till år 2022. Omläggningen av kollektivtrafiken inverkar med 3,75 miljoner euro eftersom kostnaderna hanteras som inköp av tjänster år 2022 mot att det var överföringsutgifter under delposten övrigt näringsliv år 2021. Digitaliseringsenhetens anslag för tjänster ökar med drygt 0,5 miljoner euro till följd av att budgeten för år 2021 var låg eftersom det fanns reserverade anslag från tidigare budgetår. Inköp av tjänsterna ökar med närmare 0,9 miljoner under sjötrafiken för avtalsenliga höjningar och planerade dockningar. Muddring av en farled uppgår till närmare en halv miljon euro. Inköpen av tjänster ökar

också till följd av projekt med extern finansiering. Det finns ett flertal moment med lägre kostnader för inköp av tjänster.

Material, förnödenheter och varor

Den sammanlagda ökningen uppgår till knappt 1,4 miljoner euro, vilket i huvudsak beror på ökade bränslekostnader för sjötrafiken samt ökade kostnader för litteratur vid Ålands gymnasium.

Övriga verksamhetskostnader

De övriga verksamhetskostnaderna ökar med ca 0,5 miljoner euro från år 2021 till år 2022. Internhyreskostnaderna ökar eftersom det kommer hyra både för nya polishuset samt Bomarsunds besökscentrum under år 2022. Till övriga delar minskar de övriga kostnaderna något.

Undervisning, kultur och idrott

I sammanhanget bör noteras att det år 2021 gjordes en omfördelning av landskapsandelarna så att grundskolan ökade och socialvården minskade.

Social- och hälsovård samt utkomstskydd

Större ökningar är för de sociala understöden (moment 41010), landskapsandel för socialvården (moment 41500), PAF-medel för sociala sektorn (moment 44510) samt studiestöd (moment 50200) medan anslaget för arbetslöshetsersättningar minskar (moment 86050).

Primärnäringar

Ökningen beror huvudsakligen på högre anslag inom EU-programmen. Observeras bör att en del av ökningen uppvägs av ökade intäkter från EU.

Övrigt näringsliv

Omläggningen av kollektivtrafiken inverkar med en minskning av kostnaderna om drygt 1,9 miljoner euro eftersom kostnaderna hanteras som inköp av tjänster år 2022. Understödet för flygtrafiken ökar kostnaderna med närmare 0,9 miljoner euro eftersom anslaget temporärt var sänkt år 2021 till följd av reducerad trafik. Energirelaterade understöd (moment 72010) ökar med drygt 1,2 miljoner euro medan näringslivets främjande (61000) minskar med ca 0,1 miljoner euro och EU-programmen (moment 62100 och 62102) minskar med ca 0,15 miljoner euro.

Allmänna stöd

Minskningen från budgeten för år 2021 till förslaget för år 2022 förklaras i sin helhet med att compensationerna till kommunerna minskar (moment 33000).

Skatteinkomster

För närmare information om förändringen av skatteinkomsterna se kapitel 890.

Övriga finansiella intäkter

Ökningen förklaras med ökad avkastning från Fastighetsverket (moment 89230) om drygt 0,7 miljoner euro samt ökat uttag av avkastning av penningautomatmedel (moment 89230) om 5

miljoner euro. Ökningen av avkastningen av penningautomatmedel beror på att lotteriskatten är temporärt sänkt, se närmare kapitel 350.

Sammandrag av budgetförslaget

Nedan visas resultaträkningen i enlighet med budgetförslaget för år 2022. Som jämförelse visas grundbudgeten för år 2021 respektive grundbudgeten för år 2021 inkl. första till tredje tilläggen till budgeten samt bokslutet för de två senaste åren.

Det bör noteras att budgetanslag är bindande på totalnivå och inte på enskilda intäcks- och kostnadslag, varför fördelningen mellan olika intäcks- och kostnadsposter i resultaträkningen ännu kan komma att ändras. Interna poster har inte till fullo eliminerats.

Sammandrag	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Grundbudget 2021	Budget inkl. tb 1-3 totalt 2021	Budgetförslag 2022
Försäljningsintäkter	9 313 360	15 187 043	8 908 800	9 048 800	8 904 254
Avgiftsintäkter	9 400 228	8 735 007	6 822 000	6 859 000	7 201 688
Erhållna bidrag	2 273 275	1 763 043	798 140	1 371 640	2 606 000
Övriga verksamhetsintäkter	1 460 258	948 008	918 400	834 400	646 498
Verksamhetens intäkter	22 447 121	26 633 101	17 447 340	18 113 840	19 358 440
Personalkostnader	-104 223 613	-107 922 391	-111 629 194	-112 278 228	-113 161 482
Köp av tjänster	-53 118 598	-50 643 076	-55 839 569	-56 159 819	-61 678 941
Material, förnödenheter och varor	-19 831 566	-19 366 572	-18 526 419	-18 718 635	-19 778 853
Övriga verksamhetskostnader	-23 835 461	-25 459 349	-25 888 159	-25 906 159	-26 408 664
Verksamhetens kostnader	-201 009 237	-203 391 388	-211 883 341	-213 062 841	-221 027 940
Pensionsintäkter	17 700 000	19 100 000	20 275 000	20 275 000	21 400 000
Pensionskostnader	-35 076 941	-36 506 679	-38 736 000	-38 736 000	-38 900 000
Pensionsintäkter och kostnader	-17 376 941	-17 406 679	-18 461 000	-18 461 000	-17 500 000
Överföringar från EU	3 454 873	3 367 230	5 662 000	5 988 000	6 437 000
Återbetalningar av överföringar	42 429	56 505	60 000	60 000	80 000
Övriga inkomst- och kapitalöverföringar	235 528	261 282	393 000	393 000	393 175
Intäkter av inkomst- och kapitalöverföringar	3 732 830	3 685 017	6 115 000	6 441 000	6 910 175
Undervisning, kultur och idrott	-11 465 549	-12 564 072	-17 807 000	-18 375 000	-18 079 000
Social- o hälsovård samt utkomstskydd	-38 917 017	-47 212 070	-40 624 000	-41 484 000	-41 390 500
Arbetsmarknad	-225 882	-152 620	-2 700 000	-2 710 000	-2 700 000
Bostadsproduktion	-422 015	-273 518	-450 000	-450 000	-420 000
Primärnärings	-10 255 780	-9 957 398	-12 411 000	-11 871 000	-14 804 000
Övrigt näringsliv	-5 040 504	-9 513 024	-6 996 000	-7 509 000	-6 935 000
Allmänna stöd	-18 555 908	-21 755 987	-16 996 000	-17 796 000	-16 000 000
Övriga inkomst- o kapitalöverföringar	-6 706 147	-8 320 883	-8 857 000	-8 886 000	-8 176 175
Kostnader för inkomst- och kapitalöverföringar	-91 588 802	-109 749 573	-106 841 000	-109 081 000	-108 504 675
Verksamhetsbidrag	-283 795 030	-300 229 523	-313 623 000	-316 050 000	-320 764 000
Skatteinkomster	269 540 722	239 678 060	282 897 000	293 307 000	297 026 000
Ränteintäkter	1 232 225	784 262	480 000	480 000	460 000
Övriga finansiella intäkter	27 897 138	45 927 067	20 745 000	21 268 000	26 475 000
Räntekostnader	-33 007	-23 161	-162 000	-162 000	-162 000
Övriga finansiella kostnader	-229 563	-1 453 787	-520 000	-520 000	-585 000
Finansiella intäkter och kostnader	28 866 794	45 234 381	20 543 000	21 066 000	26 188 000
Årsbidrag	14 612 485	-15 317 081	-10 183 000	-1 677 000	2 450 000
Avskrivningar enligt plan	-9 032 467	-9 531 371	-9 855 000	-9 855 000	-11 770 000
Nedskrivningar		-1 031 398		0	
Av- och nedskrivningar	-9 032 467	-10 562 769	-9 855 000	-9 855 000	-11 770 000
Extraordinära poster	183 269	0		0	0
Räkenskapsperiodens resultat	5 763 287	-25 879 850	-20 038 000	-11 532 000	-9 320 000
Ökning eller minskning av reserver	-7 810 170	-24 079 099	160 000	130 000	-1 919 000
Räkenskapsperiodens under- eller överskott	-2 046 883	-49 958 950	-19 878 000	-11 402 000	-11 239 000

Balansposter och finansieringsanalys

Föreliggande budgetförslags inverkan på likvida medlen framgår av nedanstående sammanställning. Om budgetförslaget till fullo skulle förverkligas medför det ett finansieringsbehov om drygt 18,9 miljoner euro.

Finansieringsanalys budgetförslag 2022

	Grundbudget 2021 *)	Tb 1 - 3/2021	Totalt 2021	Förslag 2022
Kassaflödet i verksamheten	-10 183 000	8 506 000	-1 677 000	2 450 000
Kassaflödet för investeringarnas del	-23 150 000	-4 210 000	-27 360 000	-22 857 000
Kassaflödet för finansieringens del	1 685 000	0	1 685 000	1 475 000
Förändring av likvida medel	-31 648 000	4 296 000	-27 352 000	-18 932 000

*) Totalen har ökats med 18,3 miljoner euro år 2021 för användning av reservationsanslag för infrastrukturinvesteringar och linfärjeinvestering.

Per 11 oktober 2021 uppgick de likvida medlen till ca 46,5 miljoner euro exklusive Fastighetsverket och knappt 52 miljoner euro inklusive Fastighetsverket. Saldot på de likvida medlen var högt vid den tidpunkten eftersom förskottet på avräkningsbelopp och skatteavräkning för oktober om totalt 22,35 miljoner euro betalades in den 7 oktober samtidigt som de större återkommande månatliga utbetalningarna verkställs därefter. Med anledning av det så bedöms saldot redan till den 25 oktober ha sjunkit med över 15 miljoner euro. Vid tidpunkten för beredningen av budgetförslaget bedöms likviditeten exklusive Fastighetsverket uppgå till ca 10 miljoner euro vid slutet av år 2021 och minska med ca 10 miljoner euro år 2022, varvid hela likviditeten är förbrukad. Vid bedömningen har antagits att statens ersättning för covid-19 relaterade kostnader under år 2020, totalt ca 4,6 miljoner euro inbetalas under slutet av år 2021. Det har antagits att förskott om ca 1,5 miljoner euro på medel ur fonden för återhämtning och resiliens inbetalas i januari 2022. Ytterligare förskott finns det för närvarande inte uppgifter om betalningstidpunkten för och ingår därför inte i bedömningen. Det har antagits att det internt lånade beloppet för hyra till Fastighetsverket uppgår till 3 kvartal (ca 13,5 miljoner euro) vid utgången av år 2021 samt för 4 kvartal vid utgången av år 2022 (ca 18 miljoner euro). Det finns vid tidpunkten för beredningen av budgetförslaget flera poster där tidpunkten för utbetalning av beviljade investeringsbidrag är svårbedömd. Vid bedömningen har beaktats att investeringsnivån är på fortsatt hög förverkligandegrad under år 2022 i likhet med år 2021. Likviditeten i Fastighetsverket beräknas uppgå till ca 7 miljoner euro i slutet av år 2021 och beräknas inte förändras i någon större grad under år 2022. Noteras kan att eventuella inkomster i form av särskilda bidrag i enlighet med självstyrelselagen för covid-19 relaterade kostnader under år 2020 respektive eventuell ersättning från staten för covid-19 relaterade kostnader under år 2021 inte har beaktats i likviditetsberäkningarna.

Fullmakt

Med beaktande av ovanstående bedömer landskapsregeringen att det kan finnas behov av extern låntagning under år 2022. För likviditetsberedskap och idag oförutsedda poster samt osäkerhet kring tidpunkterna för när medlen ur fonden för återhämtning och resiliens utbetalas, föreslås att en lånefullmakt om högst 20 miljoner euro beviljas för år 2022.

Detaljmotivering - Verksamhet och överföringar

100 Lagtinget

Tabellerna nedan är en sammanställning av sifferbudgeten inom lagtingets förvaltningsområde. Den första tabellen visar uppgifter för lagtinget medan den andra tabellen visar kansliets verksamhet. Beloppen är exklusive lagtinget underlydande myndigheter eftersom de beloppen visas separat under respektive myndighet. Sammanställningen visar totalerna av såväl verksamhetsanslagen som överföringsanslagen. I kolumnerna framgår utfallsiffror för senaste bokslut, grundbudgeten för innevarande år, tilläggsbudget för innevarande år respektive förslaget till budget för kommande år. Dessutom visas utvecklingen per budgetmoment för en fyraårsperiod.

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Löner o arvoden	-1 902 296	-1 922 627		-1 903 813
Pensionskostnader	-346 293	-349 918		-346 494
Övr lönebikostnader	-28 981	-31 531		-42 455
Summa Lönebikostnader	-375 274	-381 449		-388 949
Personalersättningar	781			
Summa Personalkostnader	-2 299 438	-2 304 076		-2 292 762
Köp av tjänster	-63 110	-154 024		-120 000
Material förnödenh	-7 507	-25 000		-20 000
Övr verksamh kostn	-335	-130 900		-129 238
Summa Verksamhetens kostnader	-2 370 389	-2 614 000		-2 562 000
Summa Verksamhetsbidrag	-2 370 389	-2 614 000		-2 562 000
Summa Årsbidrag	-2 370 389	-2 614 000		-2 562 000
Summa Räkenskapsperiodens resultat	-2 370 389	-2 614 000		-2 562 000
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	-2 370 389	-2 614 000		-2 562 000

Moment	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget inkl. TB 2021	Förslag 2022
10100 Lagtinget, verksamhet	-1 961 038	-2 370 389	-2 614 000	-2 562 000

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Övr verksamh intäkt	1 920	84 000	-84 000	
Summa Verksamhetens intäkter	1 920	84 000	-84 000	
Löner o arvoden	-469 840	-577 579	70 093	-504 062
Pensionskostnader	-81 543	-105 119	12 757	-91 739
Övr lönebikostnader	-7 711	-9 472	1 150	-11 241
Summa Lönebikostnader	-89 254	-114 592	13 907	-102 980
Personalersättningar	496			
Summa Personalkostnader	-561 143	-692 171	84 000	-607 042
Köp av tjänster	-52 977	-136 200		-148 100
Material förnödenh	-30 266	-159 000		-140 358
Övr verksamh kostn	-562 544	-783 629		-760 500
Summa Verksamhetens kostnader	-1 206 930	-1 771 000	84 000	-1 656 000
Övriga ink kap överf	-255 000	-255 000		-255 000
Summa Utgift ink o kap öv	-255 000	-255 000		-255 000
Summa Kostn ink o kap öv	-255 000	-255 000		-255 000
Summa Verksamhetsbidrag	-1 460 010	-1 942 000	0	-1 911 000
Räntekostnader	-9			

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Summa Finansiella intäkter och kostnader	-9			
Summa Årsbidrag	-1 460 019	-1 942 000	0	-1 911 000
Summa Räkenskapsperiodens resultat	-1 460 019	-1 942 000	0	-1 911 000
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	-1 460 019	-1 942 000	0	-1 911 000

Moment	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget inkl. TB 2021	Förslag 2022
11100 Lagtingets kansli	-1 181 520	-1 171 308	-1 527 000	-1 498 000
11130 Lagtingets bibl, verksamhet	-20 137	-18 035	-25 000	-24 000
11210 BSPC, Östersjösamarbete	-14 079	-3 580	-25 000	-24 000
11220 Dispositionsmedel, lagting	-36 355	-12 095	-110 000	-110 000
11290 Till lagt.grupp disp för kansl	-251 115	-255 000	-255 000	-255 000
Summa 1100_7 Lagtinget, kansli	-1 503 205	-1 460 019	-1 942 000	-1 911 000

101 Lagtinget

Kärnverksamheten

Lagtinget utövar lagstiftnings-, budget- och kontrollmakt i enlighet med självstyrelselagen samt lagtings- och arbetsordningen. Det egentliga lagtingsarbetets omfattning beror på det antal ärenden som landskapsregeringen och republikens president överlämnar till lagtinget samt på i vilken utsträckning ledamöterna själva utövar sin initiativrätt. Ledamotskapet i lagtinget kräver även insatser från ledamöterna i form av grupparbete, nordiska och övriga internationella kontakter, kunskaps- och informationsinhämtning samt utbildning på olika områden.

Utåtriktad verksamhet

Med tanke på självstyrelsens utveckling är det angeläget att lagtinget och dess ledamöter skapar och upprätthåller kontakter till politiker utanför landskapet bland annat genom att ta emot besökare och företa studie- och arbetsresor. En särskilt viktig målgrupp är ledamöterna i Finlands riksdag.

E-demokrati – ett integrerat kommunikationssystem

Målet för lagtingets E-demokratiprojekt har varit en ökad öppenhet i förhållande till och i dialog med medborgarna genom ett integrerat internetbaserat kommunikationssystem där det ska vara lättare att navigera i ett ärende och i realtid möjligt att följa lagtingets plenum via lagtingets hemsida. Projektet är avslutat och har övergått i förvaltning.

Åland 100

Firandet av självstyrelsens 100 år kommer att nå sin höjdpunkt den 9 juni 2022. Lagtinget har tidigare uppmärksammat jubiléet bland annat genom ett demilitariseringsseminarium hösten 2021.

10100 Lagtinget, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter				
Kostnader	-2 370 389	-2 614 000		-2 562 000
Anslag netto	-2 370 389	-2 614 000		-2 562 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 2.562.000 euro.

Utgifter

Under momentet upptas främst medel för lagtingsledamöternas arvoden och ersättningar samt för täckande av lagtingsledamöternas kostnader för resor till och från möten i lagtinget. Ersättningarna fastställs av en arvodeskommission i enlighet med landskapslagen om lagtingsledamöternas arvoden och kostnadsersättningar.

Medel anslås liksom tidigare för en skattepliktig kommunikationsersättning om 120 euro per ledamot och månad för att täcka ledamöternas kostnader för mobilsamtal, datorförbindelser m.m. I anslaget under momentet inryms även medel för talmannens representationsersättning om 5.000 euro per år. Ur anslagets medel betalas också de hälsovårds- och utbildningstjänster som ledamöterna erhåller samt utbildning för ledamöterna. I anslaget ingår även medel för att täcka kostnaderna för arvodeskommissionens medlemmar samt eventuella övriga utgifter för arvodeskommissionens verksamhet.

Anslaget beräknas även täcka ledamöternas kostnader för resor utanför Åland, dagtraktamenten och logiersättningar. Lagtingets planerade studiebesök i parlamenten i Bryssel, Helsingfors och Stockholm har inte har kunnat genomföras under åren 2020 och 2021 men på grund av besparingskraven upptas inte medel för nämnda resor i denna budget. Med tanke på arbetet med framtagandet av en ny självstyrelselag är det dock viktigt att lagtingsgrupperna håller kontakt med riksdagsgrupperna i Finlands riksdag varför medel fortsatt anslås för en ersättning om 660 euro per ledamot för ändamålet.

Kostnaderna för medlemmarna i Nordiska rådet samt den parlamentariska Östersjökonferensen (BSPC) påförs separata moment.

111 Lagtingets kansli

11100 Lagtingets kansli, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter	1 920	84 000	-84 000	
Kostnader	-1 173 219	-1 611 000	84 000	-1 498 000
Anslag netto	-1 171 299	-1 527 000	0	-1 498 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 1.498.000 euro.

Utgifter

I anslaget ingår avlöningsutgifter för den ordinarie kanslipersonalen samt medel för tillfälliga uppdrag vid tidvis förekommande arbetsanhopning. Vidare ingår i anslaget utgifter för kopiering, tryckning samt post- och teleavgifter, kontorsmaterial och servicearbeten, personalvård, personalens resor och fortbildning, sedvanlig förnyelse av kontors-, data- och teleutrustning för kansliet och grupppersonalen samt representation på tjänstemannanivå.

En inbesparing om 2 procent föreslås. Besparingen kan huvudsakligen göras genom personalens ledigheter, kopiering av lagtingshandlingar enbart på begäran samt personalens och gruppsekreterarnas uteblivna resor till parlamenten i Bryssel, Helsingfors och Stockholm.

Anslaget avser även kostnader för sakkunnigutlåtanden till utskott och övriga organ inom lagtinget samt för översättnings- och tolkningsuppdrag och liknande. Ur anslaget under momentet stöds även verksamheten i lagtingets veteranförening. Vidare kan medel ur anslaget användas för konstanskaffningar enligt beslut av kanslikommissionen.

Under budgetåret kommer lagtingets firande av självstyrelsens 100-års jubileum att kulminera den 9 juni 2022. En stor del av planeringen och genomförandet kommer att kunna skötas av lagtingets egen

personal men medel anslås för att möjliggöra extra personal. Medlen kan även användas för projekt med anknytning till självstyrelsens 100-års jubileum.

På motsvarande sätt som hos landskapsregeringen upptas liksom under föregående år medel för den underlydande myndigheten Landskapsrevisionens hälsovårdskostnader.

Investeringsprojektet E-demokrati är avslutat och systemet har övergått i förvaltning. För ändamålet upptas liksom tidigare 28.000 euro.

Momentet belastas med en internhyra som gottskrivs fastighetsverket.

11130 Lagtingets bibliotek, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter				
Kostnader	-18 035	-25 000		-24 000
Anslag netto	-18 035	-25 000		-24 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 24.000 euro.

Utgifter

Anslaget avser kostnader för inköp av litteratur och prenumerationer till lagtingets bibliotek, inbindning, datakatalogisering, informationssökning, anslutning till avgiftsbelagda databaser och användartjänster, fjärrlån, post- och tullavgifter, kontorsutgifter och övriga konsumtionsutgifter. I anslaget ingår även kostnader för scanning av gamla lagtingshandlingar. Anslaget föreslås minskas med 1.000 euro på grund av sparkraven.

112 Lagtingets övriga utgifter

En viktig förutsättning för att främja demokratin är att det ges tillräckliga och jämlika verksamhetsbetingelser för att bedriva politiskt arbete och politisk opinionsbildning. Ett fungerande samarbete inom ramen för de olika lagtingsgrupperna är tillsammans med kansliresurser här viktiga beståndsdelar. I detta syfte beviljas lagtingsgrupperna ett årligt anslag för att stöda gruppkansliernas arbete som service- och utredningsresurs för grupperna.

11210 Lagtingets Östersjösamarbete, BSPC, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter				
Kostnader	-3 580	-25 000		-24 000
Anslag netto	-3 580	-25 000		-24 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 24.000 euro.

Utgifter

Lagtingets samarbete inom ramen för den parlamentariska Östersjökonferensen (BSPC) ger lagtinget en god plattform att på jämbördig nivå tillsammans med övriga parlament runt Östersjön bidra till en positiv utveckling av regionen. Lagtinget deltar bland annat i den årliga konferensen, den ständiga kommitténs möten, olika arbetsgruppsmöten samt vid behov i sekretariatets möten. Därutöver kan BSPC:s ständiga kommitté utse rapportörer från lagtinget för olika temaområden som konferensen bevakar. Anslaget används främst för delegationens och sekretariatets resekostnader, arrangemang av olika möten och övriga omkostnader. Under år 2022 kommer delegationen att stå som värd för ett möte som arbetsgruppen för klimatförändringar och biodiversitet håller.

11220 Dispositionsmedel

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter				
Kostnader	-12 095	-110 000		-110 000
Anslag netto	-12 095	-110 000		-110 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 110.000 euro.

Utgifter

Anslaget avser medel för gästbesök, uppvaktningar, vissa resekostnader i anslutning till inbjudningar, arrangemang och motsvarande. Ur anslaget kan medel i enlighet med kanslikommissionens beslut utgå på ansökan från lagtingsgrupperna för arrangemang med anledning av besök av parlamentariker från Finlands riksdag.

Under budgetåret kommer lagtingets firande av självstyrelsens 100-års jubileum att kulminera den 9 juni 2022. Anslaget är detsamma som för år 2021 då det höjdes med 40.000 euro.

11290 Till lagtingsgruppernas disposition för kansliändamål

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter				
Kostnader	-255 000	-255 000		-255 000
Anslag netto	-255 000	-255 000		-255 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 255.000 euro.

Utgifter

Anslaget är avsett för stöd till lagtingsgruppernas verksamhet enligt de riktlinjer som antagits och reviderats av kanslikommissionen och som började gälla den 1 januari 2016.

Enligt reglerna ska kanslikommissionen i början av varje kalenderår fördela anslaget mellan grupperna så att varje grupp oavsett storlek får en lika stor fast del. Den fasta delen utgör 25 procent av anslaget och fördelningen sker på basen av antalet grupper vid mandatperiodens början. Resterande del av anslaget delas ut i form av en rörlig del där beloppet står i relation till antalet ledamöter i gruppen vid varje lagtingsårs början.

120 Landskapsrevisionen

För Landskapsrevisionens verksamhet föreslås ett anslag om 200.000 euro.

Föreslås ingen förändring från budget år 2021 eftersom anslaget då minskat från 220.000 euro i budget år 2020. En ytterligare sänkning skulle medföra problem med att hålla budget.

Konsekvenserna skulle bli färre revisioner på grund av minskade köptjänster och tvång att omvandla semesterpremien till ledig tid.

Landskapsrevisionens granskningsrapporter publiceras på landskapsrevisionens webbplats www.revisionen.ax.

12010 Landskapsrevisionen, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter				
Kostnader	-169 191	-200 000		-200 000
Anslag netto	-169 191	-200 000		-200 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 200.000 euro.

Utgifter

Anslaget avser medel för myndighetens verksamhet såsom personalutgifter, administrativa utgifter, utbildning, tjänsteresor samt inköp av revisionstjänster och övriga experttjänster

130 Ålands delegation i Nordiska rådet

Verksamheten vid delegationen och delegationssekretariatet bedrivs med stöd av landskapslagen (1984:25) om Ålands representation i Nordiska rådet.

Liksom föregående år sköts sekreteraruppgifter och kansligöromål vid delegationen av en utskottssekreterare respektive byråsekreterare vid lagtingets kansli.

13010 Ålands delegation i Nordiska rådet, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter				
Kostnader	-4 300	-34 000		-33 000
Anslag netto	-4 300	-34 000		-33 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 33.000 euro.

Utgifter

Delegationen deltar i Nordiska rådets sessioner, utskottsmöten, olika arbetsgruppsmöten samt vid behov i sekretariatets möten. Anslaget utgörs främst av delegationens resekostnader, omkostnader och representation vid eventuella arrangemang av nordiska möten.

200 Landskapsregeringen och regeringskansliet

200 Lantrådet och ministrarna

Tabellen nedan är en sammanställning av sifferbudgeten för lantrådet och landskapsregeringens ledamöter. Beloppen är exklusive underlydande myndigheter eftersom de beloppen visas separat under respektive myndighet. Sammanställningen visar totalerna av såväl verksamhetsanslagen som överföringsanslagen. I kolumnerna framgår utfallsiffror för senaste bokslut, grundbudgeten för innevarande år, tilläggsbudget för innevarande år respektive förslaget till budget för kommande år. Dessutom visas utvecklingen per budgetmoment för en fyraårsperiod.

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Försäljningsintäkter	-138			
Övr verksamh intäkt	1 920			
Summa Verksamhetens intäkter	1 782			
Löner o arvoden	-692 921	-753 501		-743 716
Pensionskostnader	-126 112	-137 137		-135 356
Övr lönebikostnader	-10 250	-12 357		-16 585
Summa Lönebikostnader	-136 361	-149 495		-151 941
Personalersättningar	265			
Summa Personalkostnader	-829 018	-902 996		-895 658
Köp av tjänster	-52 595	-21 000		-16 342
Material förnödenh	-7 547			
Övr verksamh kostn	-59 396	-75 004		-103 000
Summa Verksamhetens kostnader	-948 555	-999 000		-1 015 000
Summa Verksamhetsbidrag	-946 773	-999 000		-1 015 000
Summa Årsbidrag	-946 773	-999 000		-1 015 000
Summa Räkenskapsperiodens resultat	-946 773	-999 000		-1 015 000
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	-946 773	-999 000		-1 015 000

Moment	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget inkl. TB 2021	Förslag 2022
20010 ÅLR, verksamhet	-1 011 470	-887 688	-929 000	-912 000
20020 ÅLR, dispositionsmedel, regeri	-71 129	-59 086	-70 000	-103 000
Summa 2000_7 ÅLR Regeringen	-1 082 599	-946 773	-999 000	-1 015 000

För att handha landskapets allmänna styrelse och förvaltning tillsätter lagtinget, på sätt därom är stadgat i lagtingsordningen, en landskapsregering bestående av lantrådet och högst sju ministrar. På landskapsregeringen ankommer att bevaka landskapets rätt och bästa samt att till verkställighet befordra lagtingets beslut och övriga förfoganden.

Landskapsregeringen bedriver verksamheten utgående från sitt regeringsprogram och strävar efter att i planeringen och beslutsfattandet beakta utvecklings- och hållbarhetsagendan för Åland utgående från den där ingående visionen och de sju strategiska utvecklingsmålen.

Landskapsregeringen och dess medlemmar biträds av landskapsregeringens allmänna förvaltning i de ärenden och andra uppgifter som ankommer på landskapsregeringen.

20010 Landskapsregeringen, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter	1 782			
Kostnader	-889 469	-929 000		-912 000
Anslag netto	-887 688	-929 000		-912 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 912.000 euro.

Utgifter

Arvodet till landskapsregeringsledamöterna utgår enligt landskapslagen (1985:17) om arvode för medlem av Ålands landskapsregering. Under momentet upptas även anslag för ministrarnas resekostnader och övriga verksamhetsutgifter.

20020 Dispositionsmedel

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter				
Kostnader	-59 086	-70 000		-103 000
Anslag netto	-59 086	-70 000		-103 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 103.000 euro.

Utgifter

Anslaget avser främst landskapsregeringens kostnader för kontakter med myndigheter och organisationer samt kostnader i samband med representationsuppdrag.

210 Regeringskansliet

Tabellen nedan är en sammanställning av sifferbudgeten inom regeringskansliets förvaltningsområde. Beloppen är exklusive regeringskansliet underlydande myndigheter eftersom de beloppen visas separat under respektive myndighet. Sammanställningen visar totalerna av såväl verksamhetsanslagen som överföringsanslagen. I kolumnerna framgår utfallssiffror för senaste bokslut, grundbudgeten för innevarande år, tilläggsbudget för innevarande år respektive förslaget till budget för kommande år.

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Försäljningsintäkter	179 208	92 500		168 500
Avgiftsintäkter	2 142 896	101 000		213 000
Erhållna bidrag	295 836	196 140	66 000	180 000
Övr verksamh intäkt	109 861	219 000		114 000
Summa Verksamhetens intäkter	2 727 801	608 640	66 000	675 500
Löner o arvoden	-2 421 763	-2 031 727	-33 378	-2 251 840
Pensionskostnader	-372 491	-369 774	-6 075	-409 835
Övr lönebikostnader	-38 055	-33 320	-547	-50 216
Summa Lönebikostnader	-410 547	-403 095	-6 622	-460 051
Personalersättningar	39 358			
Summa Personalkostnader	-2 800 926	-2 434 822	-40 000	-2 711 891
Köp av tjänster	-1 781 818	-4 404 583	9 500	-4 844 903
Material förnödenh	-209 229	-337 960	-1 500	-309 730
Övr verksamh kostn	-1 164 203	-1 319 275		-1 318 976
Summa Verksamhetens kostnader	-5 956 177	-8 496 640	-32 000	-9 185 500
Övr ink o kap överf	178 175	178 000		178 175

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Summa Intäkt ink o kap	178 175	178 000		178 175
Summa Intäkt ink o kap öv	178 175	178 000		178 175
Övrigt näringsliv	-200 000		-50 000	
Övriga ink kap överf	-2 667 586	-2 358 000	-29 000	-2 474 175
Summa Utgift ink o kap öv	-2 867 586	-2 358 000	-79 000	-2 474 175
Summa Kostn ink o kap öv	-2 867 586	-2 358 000	-79 000	-2 474 175
Summa Verksamhetsbidrag	-5 917 787	-10 068 000	-45 000	-10 806 000
Intäkter skattenatur				0
Summa Skatteinkomster				0
Övr finansiella kost	-18			
Summa Finansiella intäkter och kostnader	-18			
Summa Årsbidrag	-5 917 805	-10 068 000	-45 000	-10 806 000
Summa Räkenskapsperiodens resultat	-5 917 805	-10 068 000	-45 000	-10 806 000
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	-5 917 805	-10 068 000	-45 000	-10 806 000

Moment	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget inkl. TB 2021	Förslag 2022
21500 Kommunikationsverksamhet	-1 836	9 211	-14 000	-9 000
21510 Ålandskontoret, Helsingfors	-53 844	-45 861	-61 000	-57 000
22000 Främjande av jämställdhet	-81 393	-61 044	-70 000	-69 000
22500 Främjande av integration	-39 008	15 715	-60 000	-59 000
23000 Valkostnader	-155 842	0		0
23200 Stöd till politisk verksamhet	-1 359	-10 668	-17 000	-10 000
24000 Brand- och räddning	-24 124	-37 829	-19 000	-40 000
24010 Landsk stöd materialanskaffn		-414 767	-273 000	
25000 Utbildn,företagshälsov,arbetar	-301 819	-262 813	-347 000	-345 000
25210 Serviceverksamhet	-297 228	-281 034	-269 000	-269 000
26000 Regeringen övriga kostnader	-351 275	-231 334	-345 000	-265 000
26002 Central Baltic 2014-2020	3 155	3 066		
26003 Utvecklo tillväxtp hållb Åland	-152 333	-127 047	-131 000	-155 000
26099 Ofördelat resursanslag		-922 071	-50 000	
26500 Konsumentskydd	-22 038		-3 000	-3 000
27000 Radio- o TV-verksamhet	0	-398 327	-2 330 000	-2 681 000
Summa 2100_7 Reg.kansliet allm by	-1 478 944	-2 764 803	-3 989 001	-3 962 000
21010 Regeringskansliet, verksamhet	-2 163 862	-3 149 295	-3 133 000	-3 182 000
26004 Ålandsdelegationen	-8 930	-3 707	-11 000	-11 000
26006 Nordiska skärgårssamarbetet			0	0
Summa 2101 Stabsenheten	-2 172 792	-3 153 002	-3 144 000	-3 193 000
21200 Digitalisering o inform teknol			-2 980 000	-3 651 000
Summa 2104 Digitaliseringsenhet			-2 980 000	-3 651 000
26005 Central Baltic 2021-2027			0	0
Summa 2106 Enh rättsl o interna			0	0
Summa 2100 Regeringskansliet	-3 651 736	-5 917 805	-10 113 000	-10 806 000

Med stöd av 2 § 1 mom. landskapsförordningen (2020:127) om landskapsregeringens allmänna förvaltning handlägger regeringskansliet ärenden som gäller författningssenliga frågor, offentlig

förvaltning, externa relationer, allmän ordning och säkerhet, polisväsendet, allmänna val, kommunalförvaltning, kommunikation, digitalisering och informationsteknologi inom förvaltningen, tillståndsfrågor så som spel, lotterier och penninginsamlingar, jämställdhet, integration, radio- och television, postväsendet, personalpolitik och personaladministrativt arbete samt interna servicefrågor. Regeringskansliet har även det övergripande ansvaret för allmänna förvaltningens kompetensutveckling och arbetet med att skapa tydliga och enhetliga riktlinjer för centrala frågor i förvaltningen.

Regeringskansliet utför också en viktig del av arbetet med den strategiska samhällsutvecklingen som rör hela samhället och som är förvaltningsövergripande. Verksamheter så som personal, kommunikation, tillståndsverksamhet, jämställdhet och integration förverkligar utvecklings- och hållbarhetsagendans mål 1 och 2 rörande välmående människor samt tillit och delaktighet. Representationen i EU och i Finland är delar i förverkligandet av mål 5 rörande attraktionskraft medan servicefunktionerna bidrar till förverkligandet av mål 6 och 7 rörande högre andel energi från förnyelsebara källor respektive hållbara konsumtions- och produktionsmönster.

I syfte att uppgradera statusen för den åländska specialsakkunniga vid Finlands ständiga representation i Bryssel och därmed förbättra Ålands möjligheter till inflytande i EU-ärenden har titeln år 2021 ändrats från specialsakkunnig till ministerråd (Minister Councillor). Ändringen och det fortsatta arbetet att förstärka representationen i Bryssel har inga budgetmässiga konsekvenser om inte representationen i Bryssel utökas.

För att förtydliga att Finland och Åland är jämbördiga parter i självstyrelsesystemet och för att anpassa benämningen till 3 § 1 punkten landskapsförordningen (2020:127) om landskapsregeringens allmänna förvaltning och motsvarande benämning på EU-nivå byter Ålandskontoret i Helsingfors namn till Ålands representation i Finland. Ett nytt uppdrag för verksamheten fastslås även till 1.1.2022 för att konkretisera detta.

Under året utreds en samlad enhet för förvaltningens jurister under regeringskansliet. Utredningen görs första halvåret 2022. Efter att resultatet analyserats tas ställning till en eventuell organisationsförändring från år 2023.

Under år 2022 fortsätter satsningen vad gäller landskapsregeringens femte fokusområde genom en vidareutveckling av det ledarforum som bildats för chefer i den allmänna förvaltningen samt genom en fortsatt satsning på projektanställda egna utvecklare inom informationsteknologi vid digitaliseringsenheten för att bistå i arbetet med att digitalisera förvaltningen och Ålandstrafiken.

Under år 2022 ses organet och funktionen polisstyrelsen över samt behovet av att eventuella lagstiftningsåtgärder utreds för att effektivisera arbetet vid Ålands polismyndighet. Utgångspunkten för arbetet är att koncentrera sig på behovet av Ålands polismyndighets interaktivitet med befolkningen på Åland och representativa organ för olika intressegrupper inom den åländska befolkningen.

Landskapsregeringen har efter diskussioner med Nödcentralverket i Finland och inrikesministeriet beslutat att under år 2022 utreda förutsättningarna för en framtida integrering av Åland med Nödcentralverkets operativsystem Eerika. Förutom systemtekniska lösningar torde integreringen förutsätta såväl lagstiftningsåtgärder som en särskild överenskommelseförordning. I den fortsatta processen läggs särskild vikt vid att systemet fungerar på svenska och att lokal support finns på Åland.

21010 Regeringskansliet, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter	169 729	126 000		118 000
Kostnader	-3 306 106	-3 264 000	5 000	-3 300 000
Anslag netto	-3 136 377	-3 138 000	5 000	-3 182 000

Budgetmotivering

Föreslås inkomster om 118.000 euro och ett anslag om 3.300.000 euro.

Inkomster

Inkomsterna avser försäljning av intyg, utdrag ur register, försäljning av böcker, broschyrer samt inkomster för avgiftsbelagda prestationer vid regeringskansliets allmänna byrå. Dessutom ingår inkomster för hantering av olika skötsel- och serviceuppgifter för fastighetsverket samt ersättning från inrikesministeriet för tillsyn av penningtvätt gällande fastighetsförmedling.

En höjning av avgifterna för jordförvärvstillstånd, näringsrätt och hembygdsrätt kommer att genomföras för att avgifterna bättre ska motsvara kostnaderna, vilket förutsätts enligt 4 § landskapslagen om grunderna för avgifter till landskapet (ÅFS 1993:27). Detta beräknas medföra ökade intäkter. Samtidigt har andra avgiftsintäkter justerats ned efter historiskt utfall.

Utgifter

I anslaget ingår kostnader för personal, tjänsteresor, prenumerationer, inköp, andra verksamhetsutgifter, representation och deltagande i olika evenemang så som Almedalen och SuomiArena. Anslaget inkluderar regeringskansliets utgifter för yrkesspecifik utbildning och inköp av experttjänster så som Ålands ministerråd vid Finlands ständiga representation i Bryssel samt för utvecklingsarbete på regeringskansliet. I anslaget ingår även 1.098.496 euro som är oförändrade internhyreskostnader för självstyrelsegården inklusive landskapsarkivet och villa Gustaf Eriksson.

212 Digitalisering och informationsteknologi inom förvaltningen

Digitaliseringen är den mest samhällsomvälvande processen sedan industrialiseringen. Den innebär helt nya förutsättningar, behov och villkor för individ och samhälle, för företag och offentlig sektor, för arbetsliv och utbildning och för civilsamhället.

Landskapsregeringen avser lämna ett meddelande till lagtinget om landskapet Ålands Digitaliseringsarbete (LÅDA) i nära anslutning till budgeten för år 2022. Av den orsaken har landskapsregeringen valt att i föreliggande budgetförslag hålla anslaget för digitalisering på motsvarande nivå som tidigare år. I meddelandet avser landskapsregeringen komma med en färdplan framåt och i kommande tilläggsbudget med förslag om en investeringsplan för de kommande 10 åren.

En effektiv, innovativ och datadriven förvaltning är nödvändig för att Åland ska vara ett attraktivt samhälle för medborgare och företag i framtiden. Med tanke på den stora "digitaliseringsskuld" som landskapet byggt upp under decennier och vikten av en långsiktig it-strategi som håller över mandatperioderna, avser landskapsregeringen att tillsätta en parlamentarisk kommitté som får till uppgift att tillsammans med förvaltningen, utomstående experter och goda exempel i vår närregion, ta fram och säkerställa att riktningen i färdplanen för ett digitaliserat Åland fortskrider samt inte stannar upp efter nästa val.

Att skapa och ta tillvara digitaliseringens möjligheter är ett av regeringens viktigaste fokusområden. Det är därför av avgörande vikt att en bred majoritet i lagtinget ställer sig bakom det initiativet.

Arbetet tar avstamp i men begränsas inte av det digitaliseringsmeddelande som lämnas till lagtinget.

21200 Utgifter för digitalisering och informationsteknologi

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter		99 000		109 000
Kostnader		-3 079 000		-3 760 000
Anslag netto		-2 980 000		-3 651 000

Budgetmotivering

Föreslås inkomster om 109.000 euro och ett anslag om 3.760.000 euro. Digitaliseringsenheten bildades 1.1.2021 och anslaget är inte jämförbart med budgeten för år 2021. Se utgifter nedan.

Inkomster

Inkomsten avser avgifter för registrering av domännamn. Dessutom ingår ersättning från landskapets fastighetsverk för it-relaterade tjänster. I inkomsterna ingår även en intern överföring från Högskolan på Åland för en schablonfördelad andel av kostnader för centrala it-system för ekonomiförvaltningen.

Utgifter

Anslaget för år 2021 utgjorde 3.879.000 euro enligt följande: 3.079.000 euro moment 21200 samt 800.000 euro kvarstående från moment 39000 It-drifts- och utvecklingskostnader år 2020 (R).

Anslaget för år 2022 utgör 3.760.000 euro i sin helhet budgeterat på moment 21200, vilket innebär en inbesparing om 119.000 euro (3,1 %) jämfört med tidigare år som uppnås genom att se över befintliga projekt, licenser och system.

Anslaget innehåller personalkostnader, kostnader för inköp av it-drifts- och supporttjänster från Åda Ab, systemutveckling och -underhåll, programvarulicenser, anskaffning av datorutrustning, kostnader för datanätförbindelser, internetkonnektivitet samt serviceavtal och it-system för ekonomiförvaltningen.

I anslaget ingår även medel för ökade satsningar på datasäkerhetsarbete samt digitalisering.

215 Kommunikationsverksamhet

Personal- och kommunikationsenheten ska främja samverkan på olika nivåer genom saklig, relevant information och god kommunikation såväl inom förvaltningen som externt genom att utveckla och arbeta strategiskt med olika kommunikationskanaler och stöda förvaltningen i kontakten med media.

En välfungerande intern kommunikation som även beaktar bildspråkets betydelse utgör en av grundstenarna för ett hållbart personalarbete och för en hållbar extern kommunikation.

21500 Kommunikationsverksamhet

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter	11 374	11 000		11 000
Kostnader	-2 163	-25 000		-20 000
Anslag netto	9 211	-14 000		-9 000

Budgetmotivering

Med hänvisning till 6 § finansförvaltningslagen (2012:69) föreslås ett nettoanslag om 9.000 euro.

Inkomster

Inkomsterna om 11.000 euro avser ersättning för deltagande i Nordiska ministerrådets gränshinderråd, vilka motsvarar kostnaderna i samband med deltagandet.

Utgifter

Nettoanslaget inkluderar kostnader för att upprätthålla verksamheten.

21510 Ålands representation i Finland, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter	2 826	3 000		3 000
Kostnader	-48 687	-64 000		-60 000
Anslag netto	-45 861	-61 000		-57 000

Budgetmotivering

Rubriken ändrad.

Föreslås en inkomst om 3.000 euro och ett anslag om 60.000 euro.

Inkomster

Inkomsten om 3.000 euro består av hyresintäkter från Ålandsdelegationen för hyra av mötesrum. Hyran betalas av justitieministeriet.

Utgifter

Ålands representation i Finland är landskapsregeringens officiella kontaktpunkt i Finland. Verksamhetens syfte är att dels skapa och upprätthålla goda relationer mellan Åland och Finland, dels verka för hög kännedom om och positiv attityd till Åland hos såväl beslutsfattare och opinionsbildare som allmänheten i Finland. Till uppgifterna hör även att stärka Ålandsbilden och att synliggöra Åland, bland annat specifikt under år 2022 genom att bidra till uppmärksammandet av Åland 100 i Finland. Generellt är det övergripande uppdraget också att föra fram Ålandsexemplet samt att representera Ålands landskapsregering och bevaka aktuella ärenden som rör Åland. Ålands representation i Finland följer vidare med vad som framförs i media i Finland om Åland och förmedlar informationen vidare till berörda. Landskapsregeringen har för avsikt att under året förstärka personalresurserna.

220 Främjande av jämställdheten

Det övergripande målet med landskapsregeringens arbete för jämställdhet är att kvinnor och män ska ha samma makt och frihet att forma sina egna liv och bidra till samhällets utveckling. För att uppnå ett jämställt Åland krävs ett aktivt, kunskapsbaserat och långsiktigt arbete. I det jämställdhetspolitiska arbetet år 2022 genomförs konkreta åtgärder och insatser i enlighet med landskapsregeringens Agenda för jämställdhet och landskapsregeringens Strategi för nolltolerans mot våld 2020-2030.

Landskapsregeringen kommer under år 2022 att starta upp ett demokratiprojekt med särskild inriktning på ökad jämställdhet inom lagtinget. På kort sikt inkluderar projektet en jämställdhetsbonus till de partier som bland de invalda ledamöterna uppnått en andel om minst 60-40 samt på längre sikt en modell som alltid tryggar en maximal jämställdhet om 50-50. En parlamentarisk kommitté tillsätts i början av år 2022.

En viktig del i förverkligandet av det övergripande jämställdhetspolitiska målet är att aktivt arbeta för nolltolerans mot våld i nära relationer. Landskapsregeringen arbetar under år 2022 aktivt med förebyggande och bekämpande av våld mot kvinnor och våld i nära relationer. Landskapsregeringen har inom det jämställdhetspolitiska arbetet under år 2022 särskilt fokus på barn och unga. Den övergripande målsättningen är att minska sexuella trakasserier samt våld bland barn och unga.

För det jämställdhetspolitiska arbetet tas könsuppdelad statistik och kunskapsunderlag fram inför större satsningar på olika områden.

HBTQIA

Landskapsregeringen konstaterar att det finns behov av att öka kunskapen om hbtqia (homosexuella, bisexuella, transpersoner, queera, intersex-personer och asexuella) samt förbättra hbtqia-personers situation gällande inflytande och delaktighet i samhället. Kompetenshöjande åtgärder behöver vidtas

samtidigt med insatser och strategiskt arbete för att förhindra diskriminerande strukturer. Utbildning i ämnet hbtqia ordnas.

22000 Främjande av jämställdheten, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter				
Kostnader	-61 044	-70 000		-69 000
Anslag netto	-61 044	-70 000		-69 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 69.000 euro.

Utgifter

Anslaget ska bland annat täcka kostnader för kunskapshöjande insatser gällande olika aspekter av jämställdhets- och hbtqia frågor samt kostnader för att främja myndighetssamverkan gällande våld i nära relationer och mäns våld mot kvinnor samt projekt avseende främjande av jämställdhet inom politiskt arbete och projekt för att motverka sexualiserat våld. Anslaget ska även täcka kostnader som uppstår genom nordiskt och internationellt samarbete på området.

225 Främjande av integration

Åland behöver inflyttning för att trygga arbetskraftsförsörjningen och för att upprätthålla välfärden. Inflyttning är också viktigt för att vidareutveckla samhället och ekonomin så att Åland kan fortsätta vara ett dynamiskt samhälle i en värld i förändring. Den övergripande målsättningen i landskapsregeringens program för integrationsfrämjande är att Åland är ett inkluderande samhälle där alla bosatta ska ha samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter.

Ansvar för integration är delat mellan landskapet och de åländska kommunerna och uppgifterna regleras i lag. Ålands landskapsregering svarar för såväl omvärldsbevakning och representation som den allmänna utvecklingen, planeringen och styrningen av integrationspolitiken på Åland. Landskapsregeringen ska erbjuda basinformation om det åländska samhället och har enligt lag ett ansvar för en övergripande samordning, nätverksbygge bland aktörer, kompetensutveckling och stöd.

Som ett betydande verktyg i landskapsregeringens integrationsuppdrag fortsätter informationskontoret Kompassen sin verksamhet under år 2022. Genom Kompassen erbjuder landskapsregeringen lagstadgat stöd och rådgivning för inflyttade i frågor som relaterar till etablering och orientering i det åländska samhället. Kompassen administrerar även hälsokommunikatörer för att erbjuda inflyttade ökad kunskap om det åländska samhället på olika språk i samband med Åland 100.

Möjligheten till uppföljning och jämförelse med tidigare år påverkas av att många åtgärder under perioden 2018-2021 arrangerades inom ramen för AMIF-projektet "En säker hamn" där landskapsregeringen var huvudman. Då projektet är slut uteblir intäkterna som tidigare kommit dels från inrikesministeriet mot redovisning av projektåtgärder och dels från projektets medfinansierare. Även covid-19-pandemin påverkar möjligheten att jämföra åtgärder och kostnader med tidigare år.

Under år 2022 undersöker landskapsregeringen hur information och rådgivning kan samordnas och möjligheterna att delta i EU-finansierade projekt rörande integration där målet är "en dörr in".

Möjlighet för tredje sektorn att genomföra aktiva insatser för integration med stöd av penningautomatmedel fortgår år 2022, se moment 35000.

22500 Främjande av integration

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter	112 418	11 140		
Kostnader	-96 703	-71 140		-59 000
Anslag netto	15 715	-60 000		-59 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 59.000 euro.

Utgifter

I anslaget ingår köp av tjänster från Kompassen, övriga tjänster samt kostnader för informationsmaterial.

230 Valkostnader

23000 Valkostnader, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter				
Kostnader	0			0
Anslag netto	0			0

Budgetmotivering

Rubriken ändrad.

Föreslås inget anslag.

Utgifter

Under anslaget budgeteras kostnader för anordnandet av lagtingsval och kommunalval. Under år 2022 hålls inte några val, men vissa förberedelser för kommande val kommer att pågå. Avsikten är att förändra nu gällande lagstiftning för att frångå möjligheten till förtidsröstning på internet. Detta har tydliggjorts i en lagstiftningspromemoria som överlämnats till lagberedningen.

Landskapsregeringen har inlett en dialog med utrikesministeriet i syfte att möjliggöra röstning på finska beskickningar och deras verksamhetsställen för ålänningar utomlands. Den övergripande målsättningen är att stärka demokratin genom ökat valdeltagande.

23000 Valkostnader, överföringar

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter				
Kostnader				
Anslag netto				

Budgetmotivering

Rubriken ändrad.

Föreslås inget anslag.

232 Understödjande av politisk verksamhet

23200 Understödjande av politisk verksamhet och politisk information

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter	178 175	178 000		178 175
Kostnader	-188 843	-195 000		-188 175
Anslag netto	-10 668	-17 000		-10 000

Budgetmotivering

Statsrådet beviljar Ålands landskapsregering årligen ett understöd för stöttning av politisk verksamhet och informationsverksamhet i landskapet Åland. Landskapsregeringen erhåller understödet i månatliga poster från statsrådets kansli och av den anledningen fördelar landskapsregeringen understödet vidare till de politiska organisationerna i månatliga poster. Anslaget fördelas på basis av mandatet i lagtinget.

Inkomster

I statens budgetproposition för år 2022 föreslås en summa om 35.635.000 euro för understödjande av politisk verksamhet och informationsverksamhet, av vilken 1/200 överförs till landskapet Åland (178.175 euro).

Utgifter

Föreslås att 89.087,50 euro utges för understödjande av politisk verksamhet. Föreslås därtill att 89.087,50 euro för politisk information fördelas till de politiska organisationerna på basis av mandatet i lagtinget. Därtill föreslås ett anslag om 10.000 euro som stöd för riksdagsledamotens verksamhet. Målsättningen är att bereda rum för riksdagsledamoten i fastighetsverkets lokaler.

240 Brand- och räddningsväsendet

Landskapsregeringen har det övergripande ansvaret för att den kommunala räddningsverksamheten på Åland bedrivs effektivt och organiseras i enlighet med räddningslagen för Åland (2006:106). Det sker genom att landskapsregeringen leder och utövar tillsyn över räddningsverksamheten och tillsätter en räddningsdelegation.

24000 Brand- och räddningsväsendet, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter	230	1 000		
Kostnader		-20 000		-40 000
Anslag netto	230	-19 000		-40 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 40.000 euro.

Utgifter

Anslaget om 40.000 euro föreslås för utredningar, utbildningskostnader, anskaffning av utrustning samt utförande av uppgifter för räddningsverksamhet, befolkningsskydd och säkerhet där särskilda motiv finns. Av anslaget avsätts medel för utredning av möjligheterna att skapa en gemensam räddningsmyndighet under Ålands Polismyndighet. Utredningen utförs i samarbete med kommunerna samt representanter för deras respektive räddningsområden och den frivilliga brand- och räddningsverksamheten.

24010 Landskapsstöd för materielanskaffningar (R)

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter				
Kostnader	-414 767	-273 000		
Anslag netto	-414 767	-273 000		

Budgetmotivering

Föreslås inget anslag.

Till följd av den ekonomiska situationen förskjuts materielanskaffningarna framåt varför inget landskapsstöd för materielanskaffningar föreslås.

Fullmakt

Med avvikelse från gällande fordonsplan för materielanskaffningar, föreslås att landskapsregeringen ges rätt att under år 2022 ge förhandsbesked om landskapsstöd till materielanskaffningar under år 2023 om högst 540.000 euro, dels till Lemlands kommun (50 %) för ny släckningsbil, dels till Jomala kommun (45 %) för ny räddningsbil.

250 Personalarbete och arbetsmiljö

Landskapsregeringens största tillgång är dess professionella och motiverade personal. Personal- och kommunikationsenheten är en stab som stöder chefer och medarbetare i landskapsförvaltningen i olika personal-, arbetsgivar- och kommunikationsfrågor. Den övergripande målsättningen med personalarbetet är att bygga en långsiktigt stabil och dynamisk arbetsplats där de anställda står i centrum.

Personal- och kommunikationsenhetens arbete eftersträvar att öppna upp för samverkan över gränserna och bidra till att varje medarbetare kan nyttja sin kompetens och fulla potential. Personal- och kommunikationsenheten har det övergripande och samordnande ansvaret för allmänna förvaltningens kompetensutveckling. All kompetensutveckling utgår från regeringsprogrammet, organisationens behov och verksamhetsplan. Under år 2022 ser man över behovet av till exempel utbildning i hållbarhet. Utgångspunkten är att genomföra utbildningar enligt den fastslagna utbildningsplanen för år 2022. Varje enhet har dock ett särskilt ansvar för den egna personalens yrkesspecifika kompetensutveckling för att i enlighet med arbetsgivaransvaret se till att arbetstagarna har den kompetens som krävs för att utföra sina specifika arbetsuppgifter.

Personal- och kommunikationsenheten ansvarar för företagshälsovården för all personal, förutom Ålands hälso- och sjukvård (ÅHS). Fokus är på den förebyggande företagshälsovården även om personalen också erbjuds sjukvård på allmänläkarnivå. Personal- och kommunikationsenheten ansvarar även för friskvård och arbetsmiljö för allmänna förvaltningens personal. I syfte att upprätthålla och förbättra personalens hälsa och välbefinnande erbjuds anställda inom landskapsregeringen möjlighet till subventionerade motionsaktiviteter, kulturaktiviteter och subventionerad massage.

För att upprätthålla och förbättra arbetsmiljön genomförs årligen olika mätningar och åtgärder både centralt och inom respektive enhet/myndighet. Det som eftersträvas är att tydliggöra områden som kräver stödåtgärder samt att fortsätta erbjuda enheterna/myndigheterna stöd i det arbetet. För personalens trivsel är en annan utgångspunkt att fortsätta erbjuda allmänna förvaltningens personal kaffe och en gemensam julfest med underlydande myndigheter.

På grund av covid-19-pandemin är det inte möjligt att ha mer specifika uppföljningar och målsättningar för år 2022 då en jämförelse inte kan göras utgående från situationen åren 2020 och 2021 då andra regler gällde t.ex. rörande krav på sjukintyg och för distansarbete.

Landskapsregeringen undersöker under året möjligheterna att klimatkompensera för tjänsteresor.

25000 Utbildning, företagshälsovård, arbetarskydd, personalaktiviteter och personalpolitiska åtgärder

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter	221 026	227 000		188 000
Kostnader	-483 822	-574 000		-533 000
Anslag netto	-262 795	-347 000		-345 000

Budgetmotivering

Föreslås ett nettoanslag om 345.000 euro. Med hänvisning till 6 § finansförvaltningslagen (2012:69) får momentet gottskrivas med inkomster för utbildningar inom ramen för verksamheten.

Inkomster

Inkomsterna av gottskrivna ersättningar från Folkpensionsanstalten för lagstadgade kostnader för företagshälsovård och sjukvård har beräknats uppgå till ca 180.000 euro.

Inkomsterna från Nordiska ministerrådet och motsvarande utgifter för stipendier i samband med Nordiskt tjänstemannautbyte uppskattas till ca 8.000 euro.

Utgifter

Anslaget har beräknats för

- välbefinnande och trivsel på arbetsplatsen 65.000 euro
- kompetensutveckling och lagstadgad utbildning 33.000 euro och
- subventionerad friskvård som träning, förebyggande massage och kultur 63.000 euro.

Av anslaget har 340.000 euro beräknats för lagstadgad företagshälsovård enligt lagen om företagshälsovård (FFS 1383/2001) samt för sjukvård på allmänläkarnivå, personalvård och handledning.

För övriga utgifter som dataglasögon, inköp av tjänster, rekryteringskostnader, arbetarskyddets verksamhet och arvode till arbetarskyddsfullmäktige samt första hjälp material har beräknats 14.000 euro.

I syfte att främja vardagsmotion avser landskapsregeringen se över utrymmen och behov av funktionella omklädningsrum.

Nettoanslag för utgifter för stipendier i samband med Nordiskt tjänstemannautbyte uppskattas till ca 8.000 euro och motsvarar inkomster från Nordiska ministerrådet.

Ett anslag om 10.000 euro har reserverats för andra personalpolitiska åtgärder vars kostnader det inte är skäligen att belastar de olika enheterna inom förvaltningen där den berörda personalen arbetar eller har arbetat. I anslaget ingår kostnader för åtgärder som syftar till att tillgodose behovet av personal. Sådana åtgärder kan vara både kompetensutveckling för att kunna ta sig an nya arbetsuppgifter och omställningsåtgärder i samband med personalminskning. Kostnader för åtgärder som syftar till att upprätthålla arbetsförmågan eller underlätta återgången i arbetet efter lång sjukledighet samt andra liknande personaladministrativa arrangemang av i huvudsak tillfällig karaktär ingår också i anslaget.

252 Serviceverksamhet

Servicefunktionerna handhar allmänna förvaltningens telefoni, vaktmästeri och lokalvård.

25210 Serviceverksamhet

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter	32 917	32 500		32 500
Kostnader	-313 950	-301 500		-301 500
Anslag netto	-281 034	-269 000		-269 000

Budgetmotivering

Föreslås en inkomst om 32.500 euro och ett anslag om 301.500 euro.

Inkomster

Inkomsterna avser försäljning av intyg och avgiftsbelagda prestationer samt för hantering och skötsel av serviceuppgifter för externa myndigheter.

Utgifter

Anslaget avser anskaffning och utbyte av möbler, inredningsmaterial, kontorsmaterial, post- och teletjänster samt underhåll, försäkringar och bränsle för fordon som hänför sig till servicefunktionens fordonsansvar samt ett anslag som avser material som hänför sig till lokalvården.

Ett projekt genomförs där en inventering och förteckning över de inventarier som finns inom förvaltningen görs för att möjliggöra recirkulering och återanvändning. De möbler som inte behövs ska säljas.

260 Landskapsregeringens övriga inkomster och utgifter

26000 Landskapsregeringens övriga inkomster och utgifter

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter	19 876			
Kostnader	-251 210	-345 000		-265 000
Anslag netto	-231 334	-345 000		-265 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 265.000 euro.

Utgifter

Under momentet föreslås ett anslag om 90.000 euro för arvoden och reseersättningar för lagstadgade delegationer och övriga av landskapsregeringen tillsatta kommittéer, kommissioner och sakkunniga för vilka anslag inte upptagits särskilt. Därtill ingår anslag för utredningskostnader, utvecklingsprojekt och andra konsultinsatser. Anslaget kan även användas för deltagande i kostnader för utredningar som genomförs av annan, men som är i landskapets intresse. Momentet kan även belastas med kostnader för att utveckla allmänna förvaltningens styrning av underställda myndigheter.

Under momentet ingår kostnader för utredningar kring skattegränsproblematiken.

Av anslaget avser ca 30.000 euro externpolitiskt samarbete, vilket är en minskning med 20.000 euro jämfört med tidigare år. Med externpolitiskt samarbete avses kontaktgruppen mellan landskapsregeringen och utrikesministeriet, vars uppgift är att utveckla och öka användningen av Ålandsexemplet i internationella sammanhang samt kostnader för framtagande av material, utredningar, forskningsuppdrag, övriga uppdrag, ordnande av seminarier och föreläsningar beträffande Ålandsexemplet och Ålands särställning enligt folkrätten. Därtill ingår kostnader för att upprätthålla ett externpolitiskt nätverk och samordna det externpolitiska nätverket vid

landskapsregeringen samt kostnader för att delta i de nätverk och seminarier som finns för samarbete inom Östersjöområdet.

Anslaget kan även användas för kostnader med anledning av arbetet i samarbetsgruppen mellan försvarsministeriet, utrikesministeriet och landskapsregeringen rörande säkerhetsfrågor samt kontaktgruppen mellan inrikesministeriet och landskapsregeringen rörande bland annat beredskaps- och polisiära frågor.

26003 Utvecklings- och hållbarhetsagenda för Åland

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter	109			
Kostnader	-127 156	-131 000		-155 000
Anslag netto	-127 047	-131 000		-155 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 155.000 euro.

Utgifter

Utvecklings- och hållbarhetsagendan för Åland, som manifesterades i september 2016, utgör ett samhällskontrakt som samhällets sektorer gemensamt arbetat fram och ställt sig bakom. Det har skett inom ramen för nätverket bärkraft.ax som bildades i februari 2016. Nätverket bärkraft.ax är öppet för deltagande av aktörer i alla samhällssektorer och alla människor som bor och verkar på Åland. Ett särskilt råd, utvecklings- och hållbarhetsrådet, har utsetts för att ta ansvar för bärkraft.ax.

Utvecklings- och hållbarhetsagendan beskriver visionen för Åland "Alla kan blomstra i ett bärkraftigt samhälle på fredens öar" samt sju strategiska utvecklingsmål som ska uppnås senast år 2030.

Förverkligandet av utvecklings- och hållbarhetsagendan kräver systematisk uppföljning och rapportering bland annat genom de 24 huvudindikatorer som togs fram år 2021.

Huvudindikatorernas primära syfte är att besvara frågan huruvida samhällsutvecklingen på Åland är framgångsrik i förhållande till samhällets långsiktiga mål, de sju strategiska utvecklingsmålen.

Landskapsregeringen ansvarar för att proaktivt agera katalysator och koordinator för agendans förverkligande i sin helhet. I detta ingår bland annat koordinering av agendans implementering genom medverkan i etableringen och genomförandet av långsiktiga färdplaner för samtliga sju strategiska utvecklingsmål och alla de 169 åtgärder som togs fram år 2020, medverkan i framtagandet av förslag till agendans årliga statusrapport, upprätthållande av struktur för nätverket bärkraft.ax inklusive det årliga evenemanget "Bärkraftdagen" samt övriga fysiska och digitala mötesplatser. Anslaget fungerar som ett centralt anslag för allt detta arbete.

Förverkligandet av utvecklings- och hållbarhetsagendan är beroende av att åtminstone alla länder runt Östersjön genomför FN:s Agenda 2030. Mot denna bakgrund avser landskapsregeringen att fortsätta agera aktiv samarbetspartner inom Finlands kommission för hållbar utveckling som leds av Statsrådets kansli, Nordiska ministerrådets förverkligande av visionen om att Norden ska vara världens mest hållbara och integrerade region år 2030, initiativet ReGeneration 2030, HELCOM och EU.

Landskapsregeringens eget hållbarhetsarbete och den strategiska samhällsutvecklingen ingår i det löpande arbetet och därmed i verksamhetsplaneringen och budgetberedningen. Anslaget under momentet avser kostnader för samordningen av landskapsregeringens åtgärder, utvecklings- och hållbarhetsrådets arbete, ledningsfunktionen i arbetsgruppen för koordinering och rapportering samt övriga kostnader för att utveckla utvecklings- och hållbarhetsarbetet på Åland och i förvaltningen i enlighet med ovanstående ansvarsområden. Den föreslagna ökningen av anslaget om 24.000 euro i jämförelse med föregående år grundar sig på kostnader för datainsamling för de ovan nämnda 24 huvudindikatorerna. Landskapsregeringen avser att ingå ett ramavtal med ÅSUB i detta syfte och på sikt borde ÅSUB:s grunduppdrag ses över.

26004 Ålandsdelegationen

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter				
Kostnader	-3 707	-11 000		-11 000
Anslag netto	-3 707	-11 000		-11 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 11.000 euro.

Utgifter

Anslaget avser Ålands del av kostnaderna för Ålandsdelegationens verksamhet.

26005 Interreg Central Baltic Programme 2021 - 2027

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter		88 000		83 000
Kostnader		-88 000		-83 000
Anslag netto		0		0

Budgetmotivering

Med hänvisning till 6 § finansförvaltningslagen (2012:69) föreslås ett nettoanslag under momentet. Nettoanslaget innefattar anslag och inkomster om 83.000 euro.

Inkomster

Se text under utgifter.

Utgifter

I samband med varje långtidsbudget i EU utformas en 7-årig programperiod med olika EU-program som finansierar projekt. Under år 2022 kommer det nya INTEREG Central Baltic-programmet 2021-2027 att implementeras.

Programmet finansierar gränsöverskridande projekt med stöd från EU:s regionala utvecklingsfond. Central Baltic-programmet omfattar regioner i Finland, Sverige, Estland och Lettland samt Åland. Programmet arbetar utifrån tre policyområden: "A Smarter, Greener and More Social Europe" och har sju olika insatsområden.

Egentliga Finlands förbund fortsätter som förvaltande myndighet för programmet. Ålands landskapsregering kommer att ha ett värdavtal om att förvalta ett informationskontor med en informatör på Åland, en så kallad "National Contact Point".

Informatörens uppgifter varierar under programmets gång. Inledningsvis är det att aktivt informera om det nya programmet och mobilisera intresserade organisationer att delta i nya projekt.

Central Baltic-programmet står för landskapsregeringens kostnader för informationskontoret så som lönekostnader, kostnader för kontor, administration, köp av tjänster och resor. Kontors- och administrationskostnader ersätts schablonmässigt, vilket medför ett förenklat redovisningsförfarande och innebär samtidigt att momentets kostnader och intäkter inte sammanfaller.

26006 Nordiska Skärgårdssamarbetet

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter			66 000	131 000
Kostnader			-66 000	-131 000
Anslag netto			0	0

Budgetmotivering

Med hänvisning till 6 § finansförvaltningslagen (2012:69) föreslås ett nettoanslag under momentet. Nettoanslaget innefattar anslag och inkomster om 131.000 euro.

Inkomster

Se text under utgifter.

Utgifter

Landskapsregeringen är värdorganisation för Nordiska skärgårdssamarbetets samarbetssekretariat. Nordiska ministerrådet och medlemsorganisationerna står för samtliga av landskapsregeringens kostnader för samarbetssekretariatet.

Nordiska skärgårdssamarbetet är ett gränsregionalt myndighetssamarbete som omfattar skärgårdsregionerna i Stockholms, Uppsalas, Södermanlands och Östergötlands län, landskapen i Egentliga Finland, Nyland och Kymmenedalen samt Åland. Organisationen arbetar främst med samarbetsfrågor, initierar gemensamma utvecklingsprojekt, upprätthållande av kontakter mellan skärgårdsområden och verksamheter. Samarbete har delfinansierats av Nordiska ministerrådet sedan år 1978.

26099 Ofördelat resursanslag

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter				
Kostnader	-200 000		-50 000	
Anslag netto	-200 000		-50 000	

Budgetmotivering

Momentet utgår.

265 Konsumentskydd

Enligt 30 § 10 punkten självstyrelselagen för Åland handhas de uppgifter som i riket ankommer på konsumentklagonämnden i landskapet av en särskild av landskapsregeringen tillsatt nämnd.

Nämndens uppgift är att fungera som ett opartiskt och kostnadsfritt tvistlösningsorgan vid vilket konsumenter kan anhängiggöra ärenden.

26500 Konsumentskydd, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter				
Kostnader		-3 000		-3 000
Anslag netto		-3 000		-3 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 3.000 euro.

Utgifter

Kostnaden anknyter främst till mötesarvodet för konsumenttvistenämndens medlemmar. Enheten för rättsliga och internationella frågor vid regeringskansliet handhar funktionen som sekreterare för

nämnden, varför de lönekostnader som uppkommer belastar ordinarie verksamhet vid regeringskansliet.

270 Radio- och TV-verksamhet

Från ingången av år 2021 har systemet med uppbörd av avgift för televisionsmottagare utbytt mot ett system med generell medieavgift i enlighet med LL (2019:103) om medieavgift. Medieavgiften ingår i förskottsuppbörden av skatter.

27000 Radio- och TV-verksamhet (F)

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter	2 072 402	10 000		
Kostnader	-457 729	-450 000	29 000	-395 000
Anslag netto	1 614 673	-440 000	29 000	-395 000

Budgetmotivering

Föreslås med hänvisning till 6 § finansförvaltningslagen (2012:69) att kostnaderna för inkomster från medieavgift samt kostnader för avgiftens uppbörd och för återutsändning av tv-kanaler på Åland får belasta momentet.

Utgifter

Landskapsregeringen erlägger enligt avtal med Sveriges television AB, Sveriges utbildningsradio AB, Sveriges Radio AB, Kopiosto r.y. och Säveltäjän tekijänoikeustoimisto r.y. avgift för upphovsrättskostnader i samband med återutsändningar. Landskapsregeringen har likaledes ingått avtal med Sveriges TV4 och de finländska upphovsrättsorganisationerna Kopiosto r.y. och Teosto r.y. om återutsändning av Sveriges TV4 på Åland. För de beräknade ersättningarna föreslås ett anslag om 380.000 euro.

Skatteförvaltningen har meddelat att dryga 15.000 euro utgör årskostnaden för uppbörden av medieavgift. För utgifter om inkomsterna av medieavgiften se moment 89000.

27000 Radio- och TV-verksamhet, överföringar (F)

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter				0
Kostnader	-2 013 000	-1 890 000	-29 000	-2 286 000
Anslag netto	-2 013 000	-1 890 000	-29 000	-2 286 000

Budgetmotivering

Rubriken ändrad.

Intäkt av medieavgift tas upp under moment 89000 och uppskattas uppgå till 2.316.000 euro för skatteår 2022 från privatpersoner och 198.000 euro från samfund (totalt 2.514.000 euro). Därtill har 167.000 euro i medieavgift från samfund för skatteår 2021 beaktats, vilket belopp utbetalats i förskott under år 2021. Det belopp som kvarstår av intäkterna från medieavgift, efter kostnader för upphovsrätt och administration dragits av, används till att finansiera public service på Åland. Detta följer av 1 § landskapslagen (2019:103) om medieavgift.

Utgifter

Beräknas att 2.119.000 euro betalas ut till Ålands Radio och TV Ab i syfte att finansiera public service på Åland.

280 Lagberedningen

Vid Ålands landskapsregering finns en lagberedning som är fristående från landskapsregeringens allmänna förvaltning. Lagberedningens verksamhet regleras av landskapslagen (1972:13) om lagberedningen och landskapsförordningen (1998:121) om lagberedningen.

Arbetet vid lagberedningen består i huvudsak i att bereda författningsförslag samt att utföra de uppgifter som hör samman med offentliggörandet av författningarna. Lagberedningsarbetet är personalintensivt och anslaget för lagberedningen är därför i huvudsak avsett att täcka kostnader för löner jämte lönebikostnader.

Arbetet med att integrera utvecklings- och hållbarhetsagendan i lagberedningsarbetet kommer liksom tidigare år att inordnas i och anpassas till respektive författningsarbete som lagberedningen är involverad i. I de flesta fall förväntas agendans visioner och idéer bli analyserade och beaktade redan i ett tidigt skede av beredningsprocessen, det vill säga redan innan ett författningsärende når lagberedningen. Det fortsatta beredningsarbetet förutsätter dock att en uppföljning görs i förhållande till de visioner som agendan ger uttryck för samt att detta beaktas på lämpligt sätt i författningsberedningen.

Den elektroniska lagsamlingen (Ålex) som finns tillgänglig på landskapsregeringens webbplats upprätthålls och uppdateras kontinuerligt av lagberedningen. Ålex kommer fortlöpande att kräva att resurser görs tillgängliga för att uppdatera lagsamlingen med de förändringar som kontinuerligt genomförs i lagstiftningen. Ålex kommer även framledes att vara tillgänglig utan kostnad på landskapsregeringens webbplats.

Landskapsregeringen har för avsikt att under budgetåret 2022 återuppta arbetet med att möjliggöra publicering av lagar och andra författningar i Ålands författningssamling (ÅFS) enbart elektroniskt. Idag delges åländska författningar både i pappersform och elektroniskt. Projektet förutsätter förutom lagändringar även en testkörning av ett nytt förfarande under en längre tid, så att rättssäkerheten kan garanteras.

Avsikten är att upphandlingen av en ny lagsamling i pappersformat ska kunna slutföras under år 2021, så att arbetet med utgivningen av den nya lagsamlingen kan avslutas under år 2022. Liksom tidigare utgivningsår kommer lagsamlingen även att göras tillgänglig utan kostnad på landskapsregeringens webbplats.

28010 Lagberedningen, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter	1 258	8 000		8 000
Kostnader	-804 760	-1 147 000		-1 147 000
Anslag netto	-803 502	-1 139 000		-1 139 000

Budgetmotivering

Under momentet föreslås inkomster om 8.000 euro och anslag om 1.147.000 euro.

Inkomster

Inkomsterna föreslås förhöjt under budgetåret i och med utgivningen av en ny tryckt lagsamling. Inkomsterna härrör huvudsakligen från försäljningen av lagsamlingen samt från prenumerationer och försäljning av ÅFS. Utgivningen av en ny lagsamling i pappersformat förväntas däremot inte medföra någon större ökning av inkomsterna, eftersom den nya tryckta lagsamlingen samt Ålex kommer att finnas tillgängliga utan kostnad på landskapsregeringens webbplats. Framledes kan en viss nedgång förväntas i de inkomster som kan relateras till ÅFS, i och med att författningssamlingen och Ålex finns gratis tillgängligt på landskapsregeringens webbplats. Varken ÅFS, lagsamlingen eller Ålex bär sina egna kostnader.

Utgifter

Lagberedningsarbetet är personalintensivt och anslaget under momentet är till största delen avsett att täcka lönekostnader och övriga kostnader för personalen. Dessutom ingår bland annat anslag för delgivning av författningar, tryckning av ÅFS och den nya lagsamlingen samt laggranskning och litteratur.

Även för år 2022 upptas ett anslag för utgivningen av en ny lagsamling i pappersformat, eftersom arbetet med lagsamlingen förväntas slutföras först under år 2022. Uppskattningen är att den totala kostnaden för den nya lagsamlingen förväntas hålla sig inom de kostnadsramar som angivits i budgeten för år 2021, dock så att huvuddelen av kostnaden kommer att belasta anslagen för budgetåret 2022.

Under arbetet med såväl lagsamling 2008 som 2012 verkade en lagberedare som redaktör, medan redaktörstjänsten köptes in för arbetet med 2017 års lagsamling. Även i anslaget för den kommande lagsamlingen finns det beaktat att en redaktörstjänst ska kunna upphandlas.

300 Finansavdelningens förvaltningsområde

Tabellen nedan är en sammanställning av sifferbudgeten inom avdelningens förvaltningsområde för såväl allmänna förvaltningen som fristående enheter. Beloppen är exklusive avdelningen underlydande myndigheter eftersom de beloppen visas separat under respektive myndighet. Sammanställningen visar totalerna av såväl verksamhetsanslagen som överföringsanslagen. I kolumnerna framgår utfallssiffror för senaste bokslut, grundbudgeten för innevarande år, tilläggsbudget för innevarande år respektive förslaget till budget för kommande år.

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Försäljningsintäkter	242 850	189 200		158 200
Avgiftsintäkter	77 298			
Övr verksamh intäkt	115 133	86 000		86 000
Summa Verksamhetens intäkter	435 281	275 200		244 200
Löner o arvoden	-1 860 189	-1 958 744	34 212	-1 849 784
Pensionskostnader	-326 139	-356 491	6 227	-336 661
Övr lönebikostnader	-30 504	-32 123	561	-41 250
Summa Lönebikostnader	-356 643	-388 615	6 788	-377 911
Personalersättningar	9 968	20 000		
Summa Personalkostnader	-2 538 537	-2 327 359	41 000	-2 227 695
Köp av tjänster	-3 576 427	-943 577	9 000	-958 355
Material förnödenh	-238 377	-6 360		-2 960
Övr verksamh kostn	-2 784 799	-2 815 904		-2 797 190
Summa Verksamhetens kostnader	-9 138 140	-6 093 200	50 000	-5 986 200
Pensionsintäkter	19 100 000	20 275 000		21 400 000
Pensionskostnader	-36 506 679	-38 736 000		-38 900 000
Summa Pensioner	-17 406 679	-18 461 000		-17 500 000
Summa Pensionsint o kostn	-17 406 679	-18 461 000		-17 500 000
Övr ink o kap överf	32 353	200 000		200 000
Summa Intäkt ink o kap	32 353	200 000		200 000
Summa Intäkt ink o kap öv	32 353	200 000		200 000
Allmänna stöd	-21 755 987	-16 996 000	-800 000	-16 000 000
Övriga ink kap överf	-5 050 377	-5 662 000		-5 329 000
Summa Utgift ink o kap öv	-26 806 364	-22 658 000	-800 000	-21 329 000
Summa Kostn ink o kap öv	-26 806 364	-22 658 000	-800 000	-21 329 000
Summa Verksamhetsbidrag	-52 883 550	-46 737 000	-750 000	-44 371 000
Ränteintäkter	-92			
Övr finansiella int	-22			
Räntekostnader	-132			
Övr finansiella kost	-1 811			
Summa Finansiella intäkter och kostnader	-2 056			
Summa Årsbidrag	-52 885 606	-46 737 000	-750 000	-44 371 000
Summa Räkenskapsperiodens resultat	-52 885 606	-46 737 000	-750 000	-44 371 000
Ökning eller minskning av reserver	-629 538			
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	-53 515 144	-46 737 000	-750 000	-44 371 000

Moment	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget inkl. TB 2021	Förslag 2022
30010 Finans, verksamhet	-2 257 912	-2 173 321	-2 498 000	-2 492 000
33000 LR andel o stöd kommunerna	-18 554 750	-21 755 987	-17 796 000	-16 000 000
34000 Särskilda stöd, lån		-62 387	0	0
35000 Penningautomatmedel	-4 158 128	-5 585 175	-5 462 000	-5 129 000
39000 It-drifts o utvecklingskostn	-2 980 513	-2 972 710		
39099 Internhyra	-4 183 832	-2 775 942	-2 800 000	-2 780 000
Summa 3100 Finans allm byrån	-32 135 136	-35 325 523	-28 556 000	-26 401 000
38000 Pensioner o pensionsrelat utg	-17 826 941	-17 865 415	-18 931 000	-17 970 000
Summa 3200 Avtals- o pensionsby	-17 826 941	-17 865 415	-18 931 000	-17 970 000
39050 Förändr semesterlöneskuld	-891 072	-324 206		
Summa 3300 Redovisningsbyrån	-891 072	-324 206		
Summa 3000 Finansavdelningen	-50 853 149	-53 515 144	-47 487 000	-44 371 000

300 Allmän förvaltning

Verksamheten vid finansavdelningen är i hög grad lagstyrd. Vid avdelningen hanteras frågor som gäller landskapets finanser, skatter och avgifter, upphandlingar, ägarstyrning, intern styrning och kontroll samt kommunernas ekonomi. Avdelningen hanterar också ekonomiförvaltningen för landskapsregeringens samtliga förvaltningsenheter, förutom ÅHS, samt kollektiva avtal och tolkningen av dessa, de landskapsanställdas rättsliga ställning, tjänsteregleringar och pensioner.

Ekonomiförvaltningen omfattar redovisning, betalningsförmedling inklusive utbetalningen av löner, likviditetshantering och -planering samt bokslut.

Avseende finansförvaltningen följer landskapsregeringen principen om en sund ekonomisk förvaltning, som innebär att i samråd med det åländska samhället förvalta och utveckla en klok användning och styrning av landskapets resurser. De strategiska målen är kopplade till landskapsregeringens fokusområde 5, att uppnå en stabil offentlig ekonomi samt en effektiv och kvalitetssäkrad förvaltning som har förmåga att optimera tillgängliga resurser. Landskapsregeringen fortsätter arbetet med att befärma upphandlingar av lokala tjänster och produkter inom befintliga regelverk.

Arbetet med att lösa problemen med handelsflödet över den nationella skattegränsen har under år 2021 intensifierats och kommer under år 2022 att fortgå aktivt och kontinuerligt såväl på tjänstemannanivån som på den politiska nivån. Landskapsregeringen har även tagit initiativ till en begäran till Finansministeriet om att de i skyndsam ordning utser en arbetsgrupp som består av representanter från Finansministeriet, Ålands landskapsregering, Tullen, Skatteförvaltningen, Ålands Näringsliv och Åland Post Ab. Arbetsgruppens uppdrag föreslås vara att säkerställa att handelsflödena över den åländska skattegränsen, både exporter och importer, är så smidiga som möjligt.

Under året utreds alternativ med leasing istället för investering för att optimera hanteringen med avseende på kostnadspåverkan och betalningsströmmar.

Mål år 2022

- att fortsätta arbetet för att uppnå förenklingar för företag i handeln över den nationella skattegränsen
- att arbetet med revideringen av tjänstemannalagen fortsätter
- att åstadkomma en mer självständig förvaltning av pensionsfondens medel
- att medverka till arbetet med en bolagisering av Högskolan på Åland samt

- att göra en uppföljning av landskapsandelssystemet för att säkerställa att effekten av reformen 2018 blivit den avsedda.

30010 Finansavdelningens allmänna förvaltning, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter	307 363	275 200		244 200
Kostnader	-2 478 640	-2 823 200	50 000	-2 736 200
Anslag netto	-2 171 278	-2 548 000	50 000	-2 492 000

Budgetmotivering

Föreslås, med hänvisning till finansförvaltningslagen (2012:69) 6 §, ett nettoanslag om 2.492.000 euro.

Inkomster

I förslaget har beaktats att momentet kan gottskrivas med ersättning för det arbete som utförs vid avdelningen för landskapets fastighetsverks respektive pensionsfondens räkning. Dessutom upptas en inkomst för intern överföring från Högskolan på Åland för en schablonfördelad andel av kostnader för redovisning och löneräkning.

Anslaget kan även gottskrivas med inkomster av kostnadsersättningar för prestationer utförda inom ramen för samarbete med andra offentliga organisationer eller offentligt ägda bolag.

Momentet kan även påföras inkomster för vilka inte upptagits särskilda anslag.

Utgifter

I anslaget ingår bl.a. personalkostnader, tjänsteresor, kostnader för avdelningens officiella delgivningar, utbildning samt tryckning av budgetförslag och årsredovisning. I anslaget ingår två extra resurser på löneenheten.

I anslaget ingår även en uppskattad ersättning till skatteförvaltningen för de merkostnader som avvikelser i den åländska beskattningen i förhållande till beskattningen i riket föranleder.

För juridiska tjänster i samband med bolagiseringen av Högskolan på Åland ingår 60.000 euro samt för experttjänster för utvärdering av landskapsandelssystemet ingår 29.000 euro.

I anslaget ingår därtill 85.000 euro avsett att finansiera beställningar från ÅSUB i enlighet med aktuellt ramavtal för utredningar.

I anslaget har beräknats ca 5.000 euro för förtroendemannaarvoden samt övriga arvoden och ersättningar för facklig verksamhet inom allmänna förvaltningen i enlighet med gällande kollektivavtal. Därtill ingår anslag för bank- och indrivningskostnader m.m. om ca 40.000 euro.

330 Landskapsandelar och stöd till kommunerna

Landskapet deltar i finansieringen av kommunernas lagstadgade uppgifter genom att kommunerna tilldelas landskapsandelar och komplettering av skatteinkomster enligt LL (2017:120) om landskapsandelar till kommunerna. Landskapsandelarna är en helhet och det är kommunerna som avgör hur medlen ska fördelas mellan olika politikområden. Däremot är hanteringen av de olika landskapsandelar som utgör helheten fördelad mellan flera avdelningar inom landskapsregeringen. Landskapsandelarna och övriga kompensationer framkommer av nedanstående sammanställning.

Vid lagstadgade förändringar för kommunerna och dess verksamheter ska kommunernas ekonomiska situation tas i beaktande. Många olika ändringar i lagstiftning och finansiering av kommunernas verksamhet har skett under senaste åren och nulägesbilden uppfattas ofta som oklar bland intressenter. För att skapa en klarare bild av nuläget och bättre kunna planera för åtgärder kommer arbetet med en uppföljningsrapport att påbörjas under hösten 2021. Denna rapport ska behandla landskapsandelarnas utveckling, relevanta kostnadsutvecklingar, skapa en tydligare bild över

förändrad lagstiftning, analys av intäktsutveckling och noggrant analysera fördelningsnycklarna samt övriga relevanta frågor så som de grundavtal som styr kommunalt samarbete. Målsättningen är att tillsammans få en tydligare bild över kommunernas ekonomi i nuläget men även bidra till goda förutsättningar framåt. På basen av rapporten kommer landskapsregeringen att återkomma i en tilläggsbudget under våren med förslag på justering av landskapsandelarna.

Arbetet med ny lagstiftning för kommuner med synnerligen ansträngd ekonomi slutförs i inledningen av år 2022. Lagstiftningen kommer innehålla kriterier och regler som ska gälla när en kommun kan anses ha synnerligen ansträngd ekonomi. Avsikten är att lagstiftningen ska träda i kraft under år 2023.

Den rapport som arbetsgruppen för att möjliggöra lägre kommunala kostnader tog fram under sommaren år 2021 kommer att övergå till nästa fas där rapporten analyseras och konsekvensbedöms för vidare åtgärder med tyngdpunkt på det socioekonomiska perspektivet.

Medborgarinstitutets extra stöd om sammanlagt 100.000 euro gäller även år 2022. Under slutet av år 2021 har inledandet av förnyad finansieringsmodell påbörjats och arbetet fortsätter under början av år 2022. Detta för att trygga en mer långsiktig finansieringsmodell för medborgarinstitutet. Den nya lagen ska träda i kraft år 2023.

Samarbetsstöden höjs till totalt 300.000 euro för år 2022. Anslag tas även upp för att söka tillfälligt likviditetsstöd om totalt 300 000 euro.

Ingen ändring av skatteavdrag och inga skattekompensationer föreslås för kommunerna år 2022.

Inför år 2022 lyfts kostnadsansvaret för kollektivtrafiken bort från kommunerna och landskapsregeringen tar över det. Detta beräknas ge en direkt kostnadsminskande effekt om ca 600.000 euro för kommunerna. Ingen minskning av landskapsandelar planeras för detta. Dessutom kan förändringen av kollektivtrafiken leda till lägre resekostnadsavdrag vilket ger mera skatteintäkter för kommunerna.

	Budget 2020 inkl resursbudgeten	Budget 2021	Förslag 2022
Skattekomplettering	14 800 000	15 200 000	15 400 000
Socialvårdsområdet *)	12 387 000	8 871 000	8 400 000
Bildningssektorn **)	6 552 000	11 272 000	11 900 000
Kultur	454 000	463 000	477 000
Medborgarinstitut ***)	103 000	105 000	108 000
Samarbetsstöd****)	400 000	500 000	300 000
Tillfälligt likviditetsstöd		500 000	300 000
Anläggningsstöd		12 000	
Totalt	34 696 000	36 923 000	36 885 000
Kompensation för arbets- och pensionsavdrag	2 000 000	50 000	0
Kompensation för övriga ändringar i kommunalbeskattningen	5 800 000	725 000	0
Kompensation för utebliven kapitalinkomstskatt	821 000	821 000	0
Totalt	8 621 000	1 596 000	0
Totalt	43 317 000	38 519 000	36 885 000

*) Från år 2021 KST och äldreomsorg. År 2021 höjdes anslag om ca 790.000 euro i TB2.

**) Från år 2021: grundskola, barnomsorg, STR och specialfritids. Från år 2022 även: grundskoleutbildning för andra än läropliktiga samt förberedande undervisning om ca 560.000 euro. År 2021 höjdes anslag i TB2 om ca 405.000 euro.

***) Belopp exklusive extra stöd om 100.000 euro.

****) Höjning av samarbetsstöd i TB2 från 200.000 euro till 500.000 euro.

Riksdagen har antagit lagstiftning om inrättande av välfärdsområden och om en reform av ordnandet av social- och hälsovården i riket (RP 241/2020 rd). I samband med reformen 1.1.2023 överförs finansieringsansvaret från kommunerna på staten. Därför måste statens inkomster ökas och kommunernas inkomster minskas i motsvarighet till överföringen. För att verkställa denna inkomstöverföring från kommunerna till staten har en lag om ändring av inkomstskattelagen (FFS 1535/1992, ändring FFS 619/2021) antagits och till de delar ändringarna är kopplade till överföringen av finansieringsansvaret träder bestämmelserna i kraft den 1.1.2023 och tillämpas första gången vid beskattningen för år 2023. Kommunalskattelagen (2011:119) för landskapet Åland är delvis av blankettlagsnatur där det hänvisas till rikets inkomstskattelagstiftning. Därmed kommer den ovan nämnda ändringen av rikets inkomstskattelag att få viss påverkan även på kommunalbeskattningen på Åland. Landskapsregeringen har inlett ett arbete med att se över de ändrade bestämmelsernas inverkan på kommunalbeskattningen på Åland för att under år 2022 vidta behövliga lagstiftningsåtgärder för att neutralisera eventuella oönskade förändringar i beskattningen för år 2023.

33000 Landskapsandelar och stöd till kommunerna (RF)

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter				
Kostnader	-21 755 987	-16 996 000	-800 000	-16 000 000
Anslag netto	-21 755 987	-16 996 000	-800 000	-16 000 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 16.000.000 euro.

Utgifter

15.400.000 euro avser skattekomplettering enligt kap. 6 i LL (2017:120) om landskapsandelar till kommunerna. Preliminärt utgör skattekompletteringen ca 42 procent av de totala landskapsandelarna. Beloppet för skattekompletteringen påverkas av kommunernas skatteprocent för år 2022. Utfallet kan komma att ändras beroende på vilka förändringar som kommunerna genomför jämfört med år 2021.

300.000 euro avser samarbetsstöd enligt LL (2019/59) om ändring av LL om landskapsandelar till kommunerna. Prioriterat område för samarbetsstöd är it-projekt som drivs genom Åda Ab.

300.000 euro upptas för likviditetsstöd.

340 Särskilda understöd

Rubriken ändrad.

Under kapitlet upptas moment av blandad natur.

34000 Särskilda understöd (F)

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter	32 353	200 000		200 000
Kostnader	-94 740	-200 000		-200 000
Anslag netto	-62 387	0		0

Budgetmotivering

Rubriken ändrad.

Föreslås inkomster om 200.000 euro och anslag om 200.000 euro.

Inkomster

Landskapet erhåller danaarv i enlighet med 63 § självstyrelselagen för Åland.

Utgifter

Anslaget avser överföring av danaarv till kommun. Landskapsregeringen har fastställt särskilda principer för danaarv enligt vilka danaarven förvaltas. Anslaget kan även användas för att täcka kostnader som uppstår i samband med uppgörande av släktutredning och boförvaltning av sådana danaarv där dödsboet saknar tillgångar.

Fullmakt

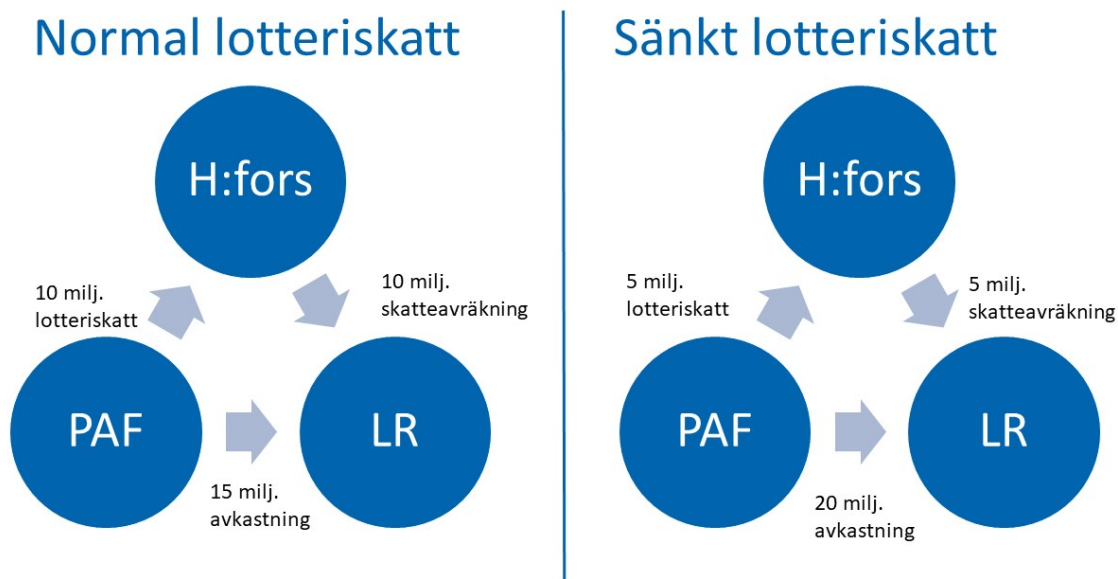
Föreslås även att landskapsregeringen befullmäktigas att överföra eventuella fastigheter som tillfaller landskapet genom danaarv till respektive berörd kommun.

350 Penningautomatmedel

Ålands Penningautomatförening har i den ordning penningautomatförordningen (1993:56, 17 §) föreskriver meddelat om det fördelningsbara beloppet för 2021 års verksamhet. Med beaktande av detta föreslås att 15.000.000 euro upptas som inkomst. Därutöver föreslår landskapsregeringen att ett ytterligare uttag om 5.000.000 euro görs i anledning av den temporära sänkningen av lotteriskatten år 2021.

Lotteriskattelagen (FFS 1992/552) 4 § ändrades temporärt för år 2021, så att lotteriskattesatsen för ett lotteri som ordnas med ensamrätt är drygt halverad; från 12 till 5,5 procent av avkastningen. Vid tidpunkten för beredningen av föreliggande budgetförslag pågår riksdagsbehandlingen av regeringens proposition med förslag till lag om temporär ändring av 4 § i lotteriskattelagen (RP 145/2021 rd). Avsikten är att temporärt sänka lotteriskattesatsen från 12 procent till 5,0 procent för åren 2022 och 2023. Syftet med rikets sänkningar av skatten är att trygga de ekonomiska verksamhetsförutsättningarna för dem som får understöd som beviljas av Veikkaus Ab:s avkastning. Lotteriskattelagens skattegrad avseende lotterier som anordnas med ensamrätt tillämpas på två aktörer i landet; Veikkaus Ab och Ålands Penningautomatförening. När den lotteriskatt som Ålands Penningautomatförening betalar sjunker, minskar också det belopp som med stöd av 49 § i självstyrelselagen ska återbetalas av statens medel till landskapet Åland som skatteavräkning. I motsvarande mån som lotteriskatten sänks kommer Ålands Penningautomatförenings avkastning att jämförelsevis öka. Användningen av avkastningen är dock reglerad enligt landskapslag (1966:10) om lotterier, medan användningen av inkomsten av lotteriskatt som ingår i skatteavräkningen inte är reglerad. Statsmaktens lotteriskatteåtgärder har enbart rikets förhållanden som utgångspunkt men får effekter även på Åland. Med beaktande av att Ålands Penningautomatförenings avkastning ökar temporärt samtidigt som skatteavräkningen minskar i motsvarande grad anser landskapsregeringen att användningsändamålen för den ökade avkastningen som motsvarar sänkningen av lotteriskatten inte ska begränsas på motsvarande sätt som den ordinarie avkastningen. Eftersom avkastningen av Ålands Penningautomatförenings verksamhet tas in i budgeten för året efter verksamhetsåret kan ett extra uttag göras under budgetåren 2022 – 2024. Den temporärt sänkta lotteriskatten ingår i skatteavräkningsbeloppen som utbetalas i förskott under budgetåren 2021 – 2023 och slutregleras under påföljande år.

Den temporära förändringen av lotteriskattens inverkan på penningflödena kan sammanfattas enligt nedanstående.

Landskapsregeringen utreder hur reserverade penningautomatmedel bäst kan komma det åländska samhället till godo. I det arbetet tar landskapsregeringen i beaktande det slutbetänkande som togs fram av en parlamentarisk kommitté gällande PAF-medel.

Fördelningsrådet föreslår på basis av principer antagna av landskapsregeringen fördelningen av lån och stöd till särskilda mottagare eller för särskilda ändamål. I fördelningsbesluten prioriterar landskapsregeringen förnyelse, jämställdhet, integration, hälsofrämjande och hållbar utveckling.

För att uppnå jämställdhetsmålet vid beviljande av penningautomatmedel så att fördelningen ska ske på jämlika villkor begärs uppgifter om fördelning av kvinnor och/eller män eller flickor och/eller pojkar gällande medlemmar och/eller aktiviteter. Utvärdering av målet möjliggörs genom att kartlägga och följa upp hur fördelningen av beviljade medel ser ut ur ett genusperspektiv.

Genom de anslag som budgeteras under detta kapitel främjas de ideella föreningarnas verksamheter som inte naturligt hänför sig till något annat budgetkapitel som finansieras med penningautomatmedel men som har sådan verksamhet som faller inom ramen för fördelningen av penningautomatmedel. Därtill understöds investeringar och projekt som gynnar de verksamheter för vilka penningautomatmedel beviljas och som främjar penningautomatföreningens verksamhet.

Viktiga samhällsinvesteringar kan finansieras med penningautomatmedel.

Se även kapitel 445, 515, 516, moment 62390, 935010 samt LF (1993:56, ändr. 2019/4) om Ålands Penningautomatförening och dess verksamhet.

STÖD	2020	2021	2022
Social verksamhet (moment 44510)	3 500 000	3 500 000	3 800 000
Miljöverksamhet (moment 44520)	600 000	600 000	600 000
Ungdomsarbete (moment 51500)	612 000	592 000	560 000
Idrott (moment 51500)	1 780 000	1 835 000	1 695 000
Kulturell verksamhet (moment 51600)	2 349 000	2 926 000	3 114 000
Leaderstöd (moment 62390)	27 000	85 000	100 000
Övriga verksamhetsstöd (moment 35000]	3 000 000	3 000 000	3 000 000
Investeringsstöd (moment 35000)	2 902 000	2 119 000	1 800 000
Evenemangsstöd (moment 35000)	200 000	323 000	309 000
Integration (moment 35000)	30 000	20 000	20 000
Totalt	15 000 000	15 000 000	14 998 000
LÅN OCH INVESTERINGAR:			
Övriga lån (moment 935010)	6 187 000	0	0
Reservering (moment 89250)			2 079 000
Hyror (moment 39099 och 50010)			2 923 000
Totalt	21 187 000	15 000 000	20 000 000

35000 Penningautomatmedel (R)

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter				
Kostnader	-5 585 175	-5 462 000		-5 129 000
Anslag netto	-5 585 175	-5 462 000		-5 129 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 5.129.000 euro.

Utgifter

Anslaget har beräknats enligt följande fördelning

- 3.000.000 euro vilket avser stöd för verksamhet ur penningautomatmedel för ideella föreningar och organisationer vilka inte hänför sig till sociala, miljö-, kultur-, ungdoms- eller idrottssektorn samt penningautomatmedel till landskapsregeringens disposition

- 1.800.000 euro att utges som stöd för aktivitetsfrämjande och sysselsättningskapande projekt eller andra investeringar som faller inom ramen för principer för fördelning av penningautomatmedel i enlighet med 3 § LL (1966:10) om lotterier

-309.000 euro att utges som stöd för evenemang. Evenemangsstödet kan komma ifråga till ideella föreningar eller annan juridisk person som inte utgör företag. Syftet med evenemangsstödet är att främja satsningar på nya evenemang under ett uppbyggnads- eller utvecklingskede som har positiv effekt på besöksnäringen samt

- 20.000 euro avser särskilda projekt för integration av inflyttade, se även moment 22500.

380 Pensioner och pensionsavgifter

Nedan visas utvecklingen av antalet personer som de senaste åren beviljats respektive lyft landskapspension.

Pensionstagare mellan åren 2018-2020:

	2018			2019			2020		
	K	M	Totalt	K	M	Totalt	K	M	Totalt
Beviljade	209	95	304	209	115	324	167	114	281
varav ålderspension	140	64	204	123	81	204	98	75	173
Utbetalda i december	1 854	1 052	2 906	1 918	1 074	2 992	1 952	1 082	3 034

I augusti 2021 fördelade sig pensionsutbetalningarna enligt följande:

	Kvinnor	Män	Totalt
Antal mottagare	2 003	1 099	3 102
Utbetalt belopp (euro)	1 744 436	1 332 807	3 077 243
Utbetalt belopp i genomsnitt (euro)	871	1213	992

Förväntade antal ålderspensionstagare åren 2022-2032:

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
219	263	283	224	226	206	213	219	239	227	226

38000 Pensioner och pensionsrelaterade utgifter (F)

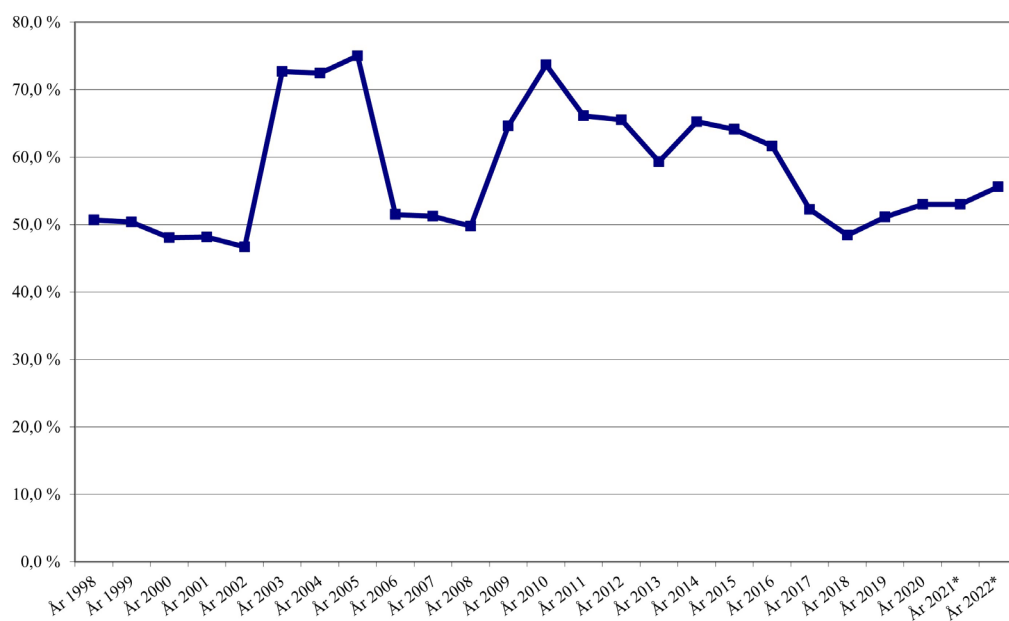
Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter	19 100 000	20 275 000		21 400 000
Kostnader	-36 965 415	-39 206 000		-39 370 000
Anslag netto	-17 865 415	-18 931 000		-17 970 000

Budgetmotivering

Föreslås inkomster om 21.400.000 euro som överföring från landskapet Ålands pensionsfond för täckande av pensionsutgifter under år 2022 samt anslag om 39.370.000 euro för pensioner och pensionsrelaterade utgifter.

Inkomster

Enligt LL (1995:71) om landskapet Ålands pensionsfond ska pensionspremier och pensionsavgifter betalas till fonden för dem som hör till landskapets pensionssystem. Landskapsregeringen förutsätter att pensionsfondens styrelse vid val av olika placeringsalternativ beaktar hållbarhetsprinciperna. Från pensionsfonden kan överföras ett belopp som får uppgå till högst tre fjärdedelar av landskapets årliga pensionsutgifter till budgeten. Landskapsregeringen föreslår att det under år 2022 överförs ett belopp från pensionsfonden till landskapets budget om 21.400.000 euro, vilket uppgår till ca 55,6 % av de beräknade pensionsutgifterna om totalt 38.500.000 euro inom landskapets pensionssystem. Landskapsregeringen konstaterar att överföringen från pensionsfonden till landskapets budget överstiger summan av de pensionspremier och -avgifter som inbetalas till fonden med ca 9,2 miljoner euro (ca 7,7 miljoner euro år 2021). I uppskattningen av premieinflödet har beaktats att andelen för vilka pensionspremier inbetalas till landskapets pensionsfond successivt minskar på grund av att nyanställda försäkras i extern pensionsanstalt. Andelen av pensionskostnaderna som har finansierats respektive avses finansierade med överföringen från pensionsfonden framkommer av nedanstående graf:

Med beaktande av förslaget uppskattas totalbehållningen i pensionsfonden vid slutet av år 2022 till ca 539 miljoner euro (ca 533 miljoner euro vid slutet av år 2021) värderat enligt marknadsvärde. Täckningsgraden för landskapets pensionsansvar var per den 31.12.2020 62,0 % (31.12.2019 60,8 %).

Utvecklingen av marknadsvärdet för pensionsfonden framkommer av nedanstående graf:

Utgifter

Anslaget har beräknats enligt följande ungefärliga fördelning:

- 470.000 euro för köp av pensionservicejänster från Keva. Det handlar om uträknings-, registrerings- och sakkunnigtjänster samt it-system och datakommunikation med andra pensionsanstalter, pensionsutdrag, pensionsutdrag på nätet samt beräkningstjänster för uppföljning av pensionsansvaret. Därtill ingår landskapsregeringens andel av Pensionsskyddscentralens kostnader.
- 400.000 euro avseende pensionsbaserad KomPL-betalningsandel (tidigare KTAPL) enligt lagen om kommunala pensioner. Landskapet övertog betalningsansvaret i samband med ÅHS-reformen, varför

avgiften således är att betrakta som betalning av Ålands folkhälsoförbunds och Ålands vårdförbunds skuld till Keva.

- 38.500.000 euro för lagbundna pensionsutgifter enligt LL (2016:76) och LL (2010:7) m.fl. Det används för ålderspensioner, partiella förtida ålderspensioner, invalidpensioner och rehabiliteringsstöd, deltidspensioner och familjepensioner, tidigarelagda ledamotspensioner och anpassningsbidrag samt rehabiliteringspenning och andra utgifter i samband med yrkesinriktad rehabilitering. Anslaget avser även landskapets del av de kostnader som fördelas mellan pensionsanstalterna för pensionsandelar som tjänats in för oavlönade perioder från år 2005. Anslaget får även vid behov användas för att bekosta specialundersökningar om arbetsförmåga och rehabiliteringsbehov för personer som söker invalidpension.

390 Gemensamma förvaltningskostnader

39050 Förändring av semesterlöneskuld och andra bokföringsmässiga korrigeringar (F)

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter				
Kostnader	-324 206			
Anslag netto	-324 206			

Budgetmotivering

Föreslås ett förslagsanslag.

Utgifter

Förslagsanslaget avser förändring av semesterlöneskulden för alla landskapets verksamhetsenheter förutom ÅHS, moment 84000 samt Högskolan på Åland, moment 85000. Om skulden minskar under året minskar kostnaderna och vice versa. Någon uppskattning av förändringen har i detta skede inte gjorts. Anslaget kan även påföras kostnader för slutregleringar och korrigeringar gällande t.ex. ArPL-avgifter och socialskyddsavgifter. Momentet är ett förslagsanslag och kan vid behov överskridas för nämnda poster.

39099 Internhyra

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter				
Kostnader	-2 775 942	-2 800 000		-2 780 000
Anslag netto	-2 775 942	-2 800 000		-2 780 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 2.780.000 euro för internhyra.

Utgifter

Anslaget avser internhyra för Alandica, Bergsskyddet, Eckeröhallen, Ribacka konferensavdelning, hangaren på flygfältet, Jan Karlsgårdens värdshus, Ålands sjöfartsmuseum, gamla internatet vid Folkhögskolan samt Enskärs sjöbevakningsstation. Hyran erläggs till landskapets fastighetsverk. Vid dimensioneringen av anslaget har en oindexerad hyresnivå beaktats.

Hyrorna för Alandica, Eckeröhallen och Ålands sjöfartsmuseum täcks av penningautomatmedel, se kapitel 350.

400 Social- och miljöavdelningens förvaltningsområde

Tabellen nedan är en sammanställning av sifferbudgeten inom avdelningens förvaltningsområde för såväl allmänna förvaltningen som fristående enheter. Beloppen är exklusive avdelningen underlydande myndigheter eftersom de beloppen visas separat under respektive myndighet. Sammanställningen visar totalerna av såväl verksamhetsanslagen som överföringsanslagen. I kolumnerna framgår utfallssiffror för senaste bokslut, grundbudgeten för innevarande år, tilläggsbudget för innevarande år respektive förslaget till budget för kommande år.

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Försäljningsintäkter	33 362	33 000	140 000	33 000
Avgiftsintäkter	17 410	12 000		13 000
Erhållna bidrag	917 233	51 000	34 500	317 500
Summa Verksamhetens intäkter	968 004	96 000	174 500	363 500
Löner o arvoden	-1 460 479	-1 445 266	-138 518	-1 405 941
Pensionskostnader	-252 412	-263 038	-25 210	-255 881
Övr lönebikostnader	-23 935	-23 702	-2 272	-31 352
Summa Lönebikostnader	-276 347	-286 741	-27 482	-287 234
Personalersättningar	16 984			
Summa Personalkostnader	-1 725 901	-1 732 007	-166 000	-1 693 174
Köp av tjänster	-1 047 194	-955 993	-31 500	-1 340 826
Material förnödenh	-14 045		-60 000	
Övr verksamh kostn	-272 623	-330 000		-330 500
Summa Verksamhetens kostnader	-3 059 763	-3 018 000	-257 500	-3 364 500
Soc hälsovård utsk	-29 618 239	-25 124 000	-790 000	-26 090 000
Övriga ink kap överf	-284 724	-90 000		-130 000
Summa Utgift ink o kap öv	-29 902 963	-25 214 000	-790 000	-26 220 000
Summa Kostn ink o kap öv	-29 902 963	-25 214 000	-790 000	-26 220 000
Summa Verksamhetsbidrag	-31 994 721	-28 136 000	-873 000	-29 221 000
Räntekostnader	-49			
Övr finansiella kost	-18			
Summa Finansiella intäkter och kostnader	-67			
Summa Årsbidrag	-31 994 788	-28 136 000	-873 000	-29 221 000
Summa Räkenskapsperiodens resultat	-31 994 788	-28 136 000	-873 000	-29 221 000
Ökning eller minskning av reserver	-45 753			
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	-32 040 541	-28 136 000	-873 000	-29 221 000

Moment	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget inkl. TB 2021	Förslag 2022
40010 Soc- och miljö, verksamhet	-1 242 448	-1 299 669	-1 788 000	-1 870 000
Summa 4100 Soc o miljö allm byr	-1 242 448	-1 299 669	-1 788 000	-1 870 000
41000 Övriga sociala uppgifter	-110 005	-65 718	-130 000	-104 000
41010 Övr sociala uppg, överföring	-12 134 180	-13 001 190	-12 988 000	-13 335 000
41500 LR andel o stöd socialv område	-10 604 870	-12 474 976	-8 871 000	-8 400 000
44510 Paf-medel sociala sektorn	-3 320 515	-3 444 390	-3 500 000	-3 800 000
Summa 4200 Socialvårdsbyrån	-26 169 570	-28 986 273	-25 489 000	-25 639 000
42000 Övrig hälso- och sjukvård	-52 381	-48 141	-160 000	-100 000
Summa 4300 Hälso o sjukvårdsbyr	-52 381	-48 141	-160 000	-100 000
43000 Allmän miljövård	-98 234	-52 227	-116 000	-116 000

Moment	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget inkl. TB 2021	Förslag 2022
44000 Naturvård	-380 126	-370 659	-397 000	-466 000
44520 Paf-medel miljö sektorn	-704 392	-633 645	-600 000	-600 000
45000 Vattenförsörjning- och vård	-336 614	-315 282	-332 000	-333 000
46000 Cirkulär ekonomi	-40 011	-289 984	-37 000	-27 000
47000 Miljöhälsovård	-37 733	-44 661	-90 000	-70 000
Summa 4400 Miljöbyrån	-1 597 111	-1 706 458	-1 572 000	-1 612 000
Summa 4000 Social o miljöavdeln	-29 061 510	-32 040 541	-29 009 000	-29 221 000

400 Allmän förvaltning

Social- och miljöavdelningens huvudsakliga verksamhetsområde är enligt LL (1998:70) om Ålands landskapsregerings allmänna förvaltning att sörja för välbefinnandet hos människor, djur och miljö. Avdelningens övergripande uppgifter är därför att planera, leda, utveckla, samordna och följa upp verksamhetsområdena socialvård, hälso- och sjukvård och miljövård. Avdelningen underlydande myndigheter är Ålands hälso- och sjukvård och Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet.

Vid allmänna byrån handläggs ärenden som gäller den övergripande förvaltningen och utvecklingen inom avdelningens verksamhetsområden. Särskilda tyngdpunktsområden är att ansvara för avdelningens kompetensförsörjning och utveckling av verksamheterna på avdelningen.

Vid socialvårdsbyrån handläggs ärenden som gäller främjande av social välfärd och förebyggande av sociala problem. Särskilt utvecklings- och hållbarhetsagendans strategiska utvecklingsmål 2 konkretiseras. Landskapsregeringen fullgör sin planerings-, lednings- och övervakningsfunktion angående den sociala verksamheten bland annat genom att kontinuerligt se över och vid behov revidera lagstiftningen inom området. En ökad kvalitetssäkring och kostnadseffektivitet beträffande socialvården kräver strategier för att förutse och bedöma risker och därigenom en utveckling av de tidiga förebyggande insatserna, liksom en fortsatt satsning på det sektors- och myndighetsövergripande samarbetet. Utvecklingen av lagstiftningen inom socialvården fortsätter med målsättningen att uppnå tillgänglighet och delaktighet för alla i samhället. Landskapsregeringens målsättning är också att inleda ett strategiskt, långsiktigt arbete för utveckling av äldreomsorgen.

Vid hälso- och sjukvårdsbyrån handläggs ärenden för att främja förutsättningarna för en god hälsa hos befolkningen, förebygga sjukdomar och trygga en god hälso- och sjukvård. Under året inriktas arbetet på att genom ett systematiskt och långsiktigt perspektiv främja hälsa, livskvalitet och hållbar utveckling utifrån befolkningens behov. Målsättningen är att identifiera utvecklingsområden för att minska negativa effekter och skillnader i hälsa, på kort och lång sikt, i vilket även inkluderas att ta fram riktlinjer för hur negativa konsekvenser av coronapandemin kan minimeras. En viktig målgrupp i folkhälsoarbetet är barn och unga och deras välmående. Arbetet fokuserar på vilka åtgärder och insatser som skulle behövas samt analys av behovet av samordning inom området barn och ungas hälsa kommer att vara i fokus i det fortsatta arbetet.

Miljöbyråns verksamhet under år 2022 kommer i stora drag fokusera på bevarande av naturvärden och biologisk mångfald samt utökning av skyddade områden, stödjande av miljöverksamheter, åtgärder för att uppnå god vattenkvalitet i hav, sjöar och grundvatten, uppnående av en cirkulär ekonomi samt hantering av livsmedelsäkerhets- och djurhälsofrågor. Därtill kommer även klimatarbete, utveckling- och hållbarhetsagendan, nordiskt samarbete samt utveckling av byråns verksamhet att utgöra fundamentala delar i arbetet.

40010 Social- och miljöavdelningens allmänna förvaltning, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter	703 404	45 000	140 000	45 000
Kostnader	-1 634 281	-1 832 000	-141 000	-1 915 000
Anslag netto	-930 877	-1 787 000	-1 000	-1 870 000

Budgetmotivering

Föreslås inkomster om 45.000 euro och ett anslag om 1.915.000 euro.

Inkomster

Under momentet upptas en beräknad inkomst om 45.000 euro. Av de föreslagna inkomsterna är 33.000 euro en årlig ersättning av landskapsregeringen utförda uppgifter med stöd av Republikens presidents förordning (2010:2) om vissa förvaltningsuppgifter inom hälso- och sjukvården i landskapet Åland. 12.000 euro är ett kalkylerat nettobelopp för uppburna avgifter för utfärdade tillstånd, mottagna anmälningar och övrig registerhantering. Föreslås, med hänvisning till finansförvaltningslagen (2012:69, 6 §) att nämnda betalningar påförs momentet.

Därtill ingår inkomster från avgifter för anmälan och rapportering till producentregistret.

Nordiska ministerrådet (NMR) har valt landskapsregeringen till förvaltningsorgan för tre år för nordiska hav- och kustarbetsgruppen med början år 2019. Landskapsregeringen har anmält till NMR intresse att fortsätta som förvaltningsorgan under åren 2022-2025. För uppgiften har en koordinator på heltid anställts. Arbetet finansieras av Nordiska ministerrådet. Med hänvisning till finansförvaltningslagen (2012:69, 6 §) föreslås att momentet gottskrivs med dessa inkomster samt belastas med motsvarande anslag.

Utgifter

I anslaget ingår utgifter för personal, inköp av tjänster, kompetensutveckling för avdelningens personal, tjänsteresor och handledning samt för litteratur, information, utbildning, utredningar, material, förnödenheter, teletjänster, annonsering och representation. Anslaget möjliggör bl.a. deltagande i det Nordiska samarbetet i Nordiska ministerrådets regi samt belastas av kostnaderna för förvaltningen av och utbetalningar för Nordiska ministerrådets hav- och kustarbetsgruppen.

410 Övriga sociala uppgifter

Målsättningen är att främja utvecklingen av en hållbar socialvård genom att främja social välfärd och förebygga sociala problem och ekonomisk utsatthet. FN:s målsättning om ingen fattigdom och målsättningen i det strategiska utvecklingsmålet 2 om att inga hushåll lever i fattigdom förverkligas genom understöd i form av familjepolitiska förmåner och tryggheten av skälig utkomst.

41000 Övriga sociala uppgifter, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter				
Kostnader	-65 718	-130 000		-104 000
Anslag netto	-65 718	-130 000		-104 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 104.000 euro.

Utgifter

Informations- och fortbildningsinsatser, 6.000 euro, anslagets storlek och behovet av andra insatser möjliggör endast en kurs i ansvarsfull alkoholserving och konflikthantering.

Tillsatta och nya arbetsgrupper eller motsvarande, 13.000 euro. Rådet för personer med funktionsnedsättning tillsattes i enlighet med 4 § landskapslag (2010:50) om tillämpning i landskapet

Åland av lagen om service och stöd på grund av handikapp. För uppföljning och förverkligande av landskapsregeringens ANDTS-politiska program verkar en parlamentarisk kommitté. Arbetsgruppen för ny klientavgiftslagstiftning föreslås fortsätta sitt arbete. Föreslås en arbetsgrupp för arbetet kring ny funktionshinderslagstiftning

Utredningar, 35.000 euro. Av regeringsprogrammet "Tillsammans för Åland" framgår att klientavgiftslagen förnyas eller revideras för att utjämna och lindra ekonomiska orättvisor i hur avgifter uppbärs på olika omsorgsnivåer samt att en ny funktionshinderslag tas fram.

Omfattande underlag angående nuvarande klientavgiftsuttag och hur en förändrad klientavgiftslagstiftning påverkar klienternas samt kommunernas ekonomi krävs. En särskild utredning om ekonomiska levnadsvillkor för personer med funktionsnedsättning på Åland föreslås. En motsvarande utredning gjordes senast år 2008.

Äldrepolitiskt program, 35.000 euro. Landskapsregeringen har för avsikt att inleda arbetet med att ta fram ett sektorsövergripande äldrepolitiskt program. Som underlag för detta föreslås en undersökning av äldres roll i ekonomin nu och i framtiden samt att en arbetsgrupp och en parlamentarisk referensgrupp tillsätts.

Övrigt, 15.000 euro. Landskapslag (2020:24) om yrkesutbildade personer inom socialvården innebär handläggande av vissa förvaltnings- och tillsynsuppgifter avseende behörighetskrav och yrkesutövning för yrkesutbildade personer inom socialvården. Kostnaderna ersätts i enlighet med överenskommelseförordning och avtal. Anslaget innehåller även ersättning för avgift uppburen av Valvira till de närvårdare inom socialvården, som varit registrerade som närvårdare inom hälsovården, och de socialarbetare som redan haft erkännande av yrkeskvalifikationer.

41010 Övriga sociala uppgifter, överföringar (F)

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter				
Kostnader	-12 712 208	-12 988 000		-13 335 000
Anslag netto	-12 712 208	-12 988 000		-13 335 000

Budgetmotivering

Rubriken ändrad.

Föreslås ett anslag om 13.335 000 euro att utges som bostadsbidrag, moderskapsunderstöd, barnbidrag, utkomstskydd för personer med diagnosen fibromyalgi, underhållsstöd, stöd för tolkningstjänst för personer med funktionsnedsättning, skyddshemstjänster samt för social trygghet.

Utgifter

I anslaget ingår 75.000 euro för arbetet kring samverkansavtal. Projektanställningen är tvåårig, åren 2020-2022, och ska fungera som ett stöd för ÅHS och den kommunala socialvården. Totalkostnaden uppgår till ca 150.000 euro.

Bostadsbidrag

För bostadsbidrag, som beviljas enligt LL (2015:4) om tillämpning av lagen om allmänt bostadsbidrag, föreslås ett anslag om 3.000.000 euro. Även administrativa kostnader för handläggande av bostadsbidragsärenden kan påföras momentet.

Moderskapsunderstöd

I enlighet med LL (1994:10) om tillämpning i landskapet Åland av lagen om moderskapsunderstöd föreslås ett anslag om 100.000 euro. Anslaget har beräknats på ett födelsetal om 300, tre internationella adoptioner, fyra tvillingfödslar samt en kostnad om 180 euro per moderskapsförpackning eller 224 euro i penningersättning. Kostnader för inköp av informationsmaterial kan påföras momentet.

Barnbidrag

Med hänvisning till LL (1994:48, inklusive ändring 2019:55) om tillämpning i landskapet Åland av barnbidragslagen föreslås ett anslag om 9.300.000 euro. Även administrativa kostnader för handläggande av barnbidragsärenden kan påföras momentet.

Utkomstskydd

För att trygga en skälig individuell utkomst för personer med diagnosen fibromyalgi som inte kunde erbjudas yrkesinriktad rehabilitering och således inte kunde komma i åtnjutande av rehabiliteringspenning föreslås ett anslag om 13.000 euro. Beviljandet av stödet sker genom prövning. Från och med år 2005 kan de som idag är utkomstskyddstagare vid uppnådd pensionsålder erhålla mellanskillnaden mellan utkomstskyddsbeloppet och det totala ålderspensionsbeloppet.

Underhållsstöd

Med hänvisning till LL (2009:7) om tillämpning i landskapet Åland av lagen om underhållsstöd föreslås ett anslag om 500.000 euro. Antalet mottagare av underhållsstöd vid utgången av år 2020 var totalt 207, varav 174 kvinnor och 33 män. Antal mottagande barn var 288. Även administrativa kostnader för handläggande av underhållsstödsärenden kan påföras momentet.

Stöd för tolkningstjänster

Med hänvisning till LL (2010:99) om tillämpning i landskapet Åland av lagen om tolkningstjänst för handikappade personer föreslås ett anslag om 32.000 euro som ersättning för kostnader för tolkningstjänster för personer med funktionsnedsättning. Även administrativa kostnader för handläggande av tolkningsärenden kan påföras momentet.

Skyddshemstjänster

Med hänvisning till landskapslag (2015:117) om skyddshem föreslås ett anslag om 300.000 euro för utbetalning av ersättning för produktion av skyddshemstjänster. Landskapsregeringen sörjer enligt landskapslag om skyddshem för att det för invånarna i hela landskapet finns tillgång till tillräckligt med tjänster i förhållande till behovet. År 2020 uppgick antalet vård dygn på skyddshemmet till 364, vilket är 23 dygn fler än år 2019. Enligt tidigare planer och lagförslag har avsikten varit att, genom ändring av landskapslag om skyddshem, överföra kostnadsansvaret av skyddshemmet till Kommunernas socialtjänst då myndigheten inleder sin verksamhet. Reformen har skjutits upp p.g.a. coronapandemin och kommunernas ekonomiska situation vilket innebär att landskapsregeringen bär kostnaderna för verksamheten även år 2022.

Social trygghet

Med hänvisning till att kommunerna ersätts för stöd direkt eller genom uppdragsavtal för vård av barn i hemmet som bor i EU-eller EES-länder eller i Schweiz då rätt till förmån från landskapet Åland uppkommer enligt rådets förordning (EEG) nr 1408/71 eller nr 883/2004 om tillämpningen av systemen för social trygghet, föreslås ett anslag om 15.000 euro.

415 Kommunernas socialvårdsområde

Landskapsandelarna inom socialvårdsområdet bidrar till landskapsandelssystemets målsättning att jämna ut kommunernas förutsättningar att tillhandahålla lagstadgad service. I enlighet med landskapslagen (2017:120) om landskapsandelar till kommunerna ska en förändring i omfattningen eller arten av landskapsandelsuppgifterna beaktas när basbeloppen i landskapsandelssystemet fastställs.

41500 Kostnadsbaserade landskapsandelar och stöd inom socialvårdsområdet (F)

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter				
Kostnader	-12 474 976	-8 081 000	-790 000	-8 400 000
Anslag netto	-12 474 976	-8 081 000	-790 000	-8 400 000

Budgetmotivering

Föreslås anslag om 8.400.000 euro för landskapsandelar för socialvården och den samordnade socialtjänsten med hänvisning till landskapslag (2017:120) om landskapsandelar till kommunerna. En anpassning av landskapsandelssystemet till ny lagstiftning har gjorts genom landskapslag (2020/129) om ändring och temporär ändring av landskapslagen om landskapsandelar till kommunerna.

Utgifter

Cirka 5.080.000 euro avser landskapsandelar för socialvården och cirka 3.320.000 euro landskapsandelar för den samordnade socialtjänsten.

Inget anslag tas upp för landskapsandel för anläggningsprojekt inom socialvården enligt 7 kap. LL 2017:120 om landskapsandelar till kommunerna och den preliminära socialvårdsplanen för åren 2022-2026.

420 Övriga hälso- och sjukvårdsuppgifter

Den övergripande målsättningen med hälso- och sjukvården relateras till det strategiska utvecklingsmålet 1, välmående människor vars inneboende resurser växer. Målet är att främja en hållbar utveckling genom satsningar på hälsofrämjande och förebyggande åtgärder och säkerställa hälsosamma liv och främja välbefinnande för människor i alla åldrar. Riktade och förebyggande insatser gällande folkhälsan stöds av det strategiska utvecklingsmålet 1 och FN:s utvecklingsmål "God hälsa och välbefinnande".

42000 Övriga hälso- och sjukvårdsuppgifter, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter				
Kostnader	-18 141	-70 000	-60 000	-70 000
Anslag netto	-18 141	-70 000	-60 000	-70 000

Budgetmotivering

Rubriken ändrad.

Föreslås, med hänvisning till finansförvaltningslagen (2012:69, 6 §), ett nettoanslag om 70.000 euro.

Inkomster

Momentet kan påföras ESF-finansiering.

Utgifter

Anslaget används för samarbetsprojekt med andra aktörer inom förvaltningen och med folkhälsoorganisationer. Förutom samarbetsprojekt kan det vara frågan om att genomföra studier, forskning och utredningar som ger grund för fortsatt planering av folkhälsoarbetet.

Arbetet fortsätter med att ta fram en folkhälsostrategi för Åland för att befrämja befolkningens hälsa och förebygga sjukdom och bidra till långsiktigt, hållbart förbättrad folkhälsa. Arbetet har försenats på grund av att arbetet fokuserats på att hantera covid-19 pandemin. Förebyggande friskvårdsåtgärder bör ingå i strategin såsom till exempel fysisk aktivitet på recept. Coronapandemin har påverkat folkhälsan i befolkningen och riktlinjer för långsiktiga åtgärder för att minimera negativa konsekvenser av pandemin inkluderas i folkhälsostrategin liksom screening i syfte att upptäcka och diagnostisera cancersjukdomar.

Insatser för barn och ungas välmående följs upp tillsammans med utbildnings- och kulturavdelningen. Med resultaten i Hälsa i skolan enkäten år 2021 som grund fokuseras på förbättrat mående bland skolelever genom utveckling av de samlade och tillgängliga tjänsterna.

Med tanke på coronapandemins konsekvenser på människors psykiska hälsa avses att förverkliga programmet för suicidprevention. Arbetet med att utreda vilka regler som gäller för medicinsk rehabilitering fortsätter i syfte att anta en förordning.

Samarbetet fortsätter speciellt med socialvården. I detta ingår att utveckla digital teknik och distanstjänsterna med målet att förbättra servicens tillgänglighet och öka intresset för välfärdsteknik.

Avses att påbörja en utredning om möjligheterna att samordna och koordinera hjälpmedel och hjälpmedelstjänsterna i landskapet och samtidigt se över möjligheten hur välfärdsteknik skulle kunna integreras och ingå inom samma regi. Medel för detta avses sökas från den Europeiska socialfonden. Med hänvisning till finansförvaltningslagen (2012:69, 6 §) föreslås att momentet kan gottskrivas med inkomster för deltagande i projekt med ESF-finansiering.

Under åren 2020-2021 anordnades en kort kompetenshöjande utbildning för skolhälsovårdare för att ge dem verktyg för att kunna bemöta elever med psykisk ohälsa. En uppföljning och fortsättning av den kompetenshöjande utbildningen för skolhälsovårdarna planeras även under år 2022.

Med Vasanejdens förening för mental hälsa fortsätter samarbetet gällande Kristelefon och Samtalsstöd online som erbjuder stöd och hjälp i svåra livssituationer.

Planeras fortbildningstillfällen i samarbete med ÅHS:s tandklinik gällande förebyggande av god mun- och tandhälsa för äldre.

Tobakskampen som drivs av ÅHS ges ett stöd för att kunna fortsätta med information om tobakskampen.

Arbetet med att gå igenom landskapslagen (2011:114) om hälso- och sjukvård pågår kontinuerligt och vid behov framförs förslag till förändringar.

42000 Övriga hälso- och sjukvårdsuppgifter, överföringar

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter				
Kostnader	-30 000	-30 000		-30 000
Anslag netto	-30 000	-30 000		-30 000

Budgetmotivering

Rubriken ändrad.

Förslås ett anslag om 30.000 euro.

Utgifter

Anslaget används för att understöda Kumlinge filialapotek i syfta att trygga tillgången till läkemedel i den norra delen av skärgården.

430 Allmän miljövard

Den övergripande målsättningen är en hållbar utveckling där miljön skyddas och vårdas på ett sätt som särskilt främjar vatten av god kvalitet, ekosystem i balans och biologisk mångfald.

Mål år 2022 är att

- minska miljö- och klimatpåverkan
- öka samarbetet med riksmyndigheterna inom kemikalieområdet
- åstadkomma en överenskommelseförordning om bränslekontroller
- öka kännedomen om miljö- och hälsoskyddslagstiftningen samt
- höja kännedomen om LBU-programmets påverkan på vattenmiljön och biologisk mångfald.

43000 Allmän miljövard, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter				
Kostnader	-45 827	-116 000		-116 000
Anslag netto	-45 827	-116 000		-116 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 116.000 euro.

Utgifter

Föreslås ett anslag om 36.000 euro för arbete inom miljöbyråns verksamhetsområde. Med anslaget finansieras bl.a. bränslekontroller efter att överenskommelseförordning med riket nåtts i syfte att fullgöra skyldigheterna i landskapsförordningen (2001:38) om tillämpningen i landskapet Åland av vissa riksförfattningar rörande åtgärder mot förorening av luften. Också kostnader som föranleds av eventuella prövningar enligt kemikalielagstiftningen och tillsyn enligt den och även konsument säkerhetslagen finansieras med anslaget. Momentet kan även belastas med kostnader för medverkan i EU-naturvårdsprojekt gällande vattenförvaltning och -skydd.

Med hänvisning till finansförvaltningslagen (2012:69, 6 §) föreslås att momentet kan gottskrivas med inkomster för deltagande i projekt samt belastas med motsvarande anslag.

Miljöuppföljningssystem

Föreslås ett fortsatt anslag om 80.000 euro för systematisk uppföljning av lantbruket som underlag för uppföljning och utvärdering av miljöåtgärder riktade till lantbruket i landsbygdsutvecklingsprogrammet och för miljölagstiftning och andra styrmedel.

440 Naturvård

Verksamhetsområdet naturvård har som målsättning att bevara livskraftiga populationer av våra ursprungsarter samt att skydda både naturliga livsmiljöer och artrika livsmiljöer skapade av traditionell hävd av jordbruksmark och knyter an till åtgärder i färdplanen för mål 4 i utvecklings- och hållbarhetsagendan. Naturvården bidrar även till utveckling av landskapsbilden. De uppgifter som utförs inom naturvårdsområdet är både lagstadgade och nödvändiga för en hållbar utveckling av naturvården. Förutom de tvingande krav som finns till följd av EU-regelverk för utökande av andelen skyddade områden både på land och till havs finns ett uttalat behov att fokusera på bevarandet av områden utan vidare exploatering samt på bibehållandet och skapandet av gröna korridorer mellan olika områden. Arbetet med naturvård har en allt större roll i skapandet av resiliens för samhället med tanke på klimatförändringar. Art- och biotopskyddet är avgörande i skapandet av förutsättningar inte bara för överlevnaden av enskilda arter utan även på en övergripande nivå för de ekosystemtjänster som samhället är beroende av för sin överlevnad. Bevarandet av naturvården och

biologisk mångfald är bärande för livsmedelskedjan inom landskapet samtidigt som mångfalden och bevarandet av den öppna, omskötta och mosaikartade landskapsbilden även är tilltalande för både besökare och boende. Därför är naturvårdsområdet en viktig del i uppfyllandet av fokusområde 1, framförallt vad gäller jobb och företagande men även med tanke på utbildning och meningsfull sysselsättning. Samtidigt bidrar naturvårdsområdet till fokusområde 4, vi välkomnar fler.

Mål år 2022

- lagskydd för flera Natura 2000-områden ges under året, i enlighet med EU-krav (habitatdirektivet 92/43/EEG och fågeldirektivet 2009/147/EG) samt de tvingande kraven i EU:s strategi 2020 om biologisk mångfald om andelen av strikt skyddade land- och vattenområden
- landskapsregeringen avser att som naturreservat inkludera landskapsägda fastigheter med höga naturvärden
- arters och biotopers bevarandestatus och uppfyllande av fredningens syfte följs upp genom systematiska naturinventeringar inom minst ett naturreservat
- fortsatt kartering genomförs av de åländska förekomsterna, såväl i de terrestra som inom de marina områden, av de arter och biotoper som enligt habitatdirektivet måste bevaras och som ingår i rapporteringen av nämnda direktiv. Karteringen är också ett måste för utseende av nya skyddsområden samtidigt som materialet som genereras bidrar med nödvändig information till planeringen av bland annat infrastrukturprojekt både på land och till havs. Inventeringarna utgör även en viktig del av den lagstadgade uppföljningen av arterna och biotoperna
- reglering av skador orsakade av fridlysta arter både genom ersättningar och andra åtgärder som är möjliga utifrån den lagstiftning som reglerar området naturvård samt
- invasiva främmande arter hanteras enligt EU-förordningen 1143/2014 samt de på den baserade nya kraven i naturvårdslagen inklusive ökad information om arterna.

44000 Naturvård, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter	6 911		18 500	19 500
Kostnader	-362 959	-380 000	-20 500	-430 500
Anslag netto	-356 048	-380 000	-2 000	-411 000

Budgetmotivering

Rubriken ändrad.

Föreslås anslag om 170.500 euro och skötselanslag om 260.000 euro.

Inkomster

Föreslås inkomster om 19.500 euro i form av EU-delfinansiering för det pågående projektet VikarLife.

Utgifter

Anslaget används för inventeringar, utredningar samt bevarande- och skötselplaner för arter och biotoper samt för skötsel av naturreservaten. Detta innefattar övervakning och inventering av arter och biotoper som landskapsregeringen utför enligt både åländsk och EU-lagstiftning. Anslaget används även för åtgärder som ökar kunskapsnivån om åländska förekomster av de arter och biotoper som enligt habitatdirektivet 92/43/EEG ska bevaras. Dessutom används anslaget för bekämpning av invasiva främmande arter enligt EU-förordningen 1143/2014 om invasiva främmande arter.

Främjande av biologisk mångfald

Föreslås ett anslag om 40.000 euro för att fortsättningsvis inventera och kartlägga hotade och skyddsvärda arter och biotoper, däribland starkt hotade arter som riskerar utrotas från den åländska

naturen. En del av anslaget föreslås gå till inventering av potentiella platser för introduktion av den starkt hotade apollofjärilen, vars habitat är mycket begränsat på Åland.

Föreslås ett anslag om ca 15.000 euro för fortsatta projekt för att ta bort bestånd av invasiva, främmande arter. Hanteringen av invasiva arter ankommer enligt naturvårdslagen på landskapsregeringen när åtgärder krävs i större omfattning. Invasiva arter har en stor negativ effekt på den lokala biodiversiteten och ekonomin och att inte hantera invasiva arter i ett tidigt skede leder även till större kostnader i framtiden. Föreslås även ett separat anslag för jaktvårdsföreningarnas arbete mot invasiva arter, vilket tas upp under moment 44000, överföringar.

Föreslås 17.000 euro för fortsatt deltagande i projekt med att verifiera förekomstplatserna för tumlare i de åländska vattnen, att utse skyddsområden för de viktigaste områdena för tumlaren samt att göra förvaltningsplaner för själva arten och mera specifika planer för respektive skyddsområde. Ifall den projektansökan som finns för EU-projekt kring tumlaren blir godkänd går budgetmedlen till finansieringen av Ålands deltagande i det planerade projektet.

Föreslås 18.500 euro som fortsatt årlig egenfinansiering av det pågående EU-projektet VikarLife. Slutliga målet för dessa karteringar är att inrätta marina skyddsområden för arter som omfattas av habitatdirektivets bilaga 2.

Naturreservat och Natura 2000-områden

Föreslås ett anslag om ca 30.000 euro för vetenskaplig uppföljning och övervakning av naturreservat och Natura 2000-områden. Detta görs för att säkerställa att man enligt habitatdirektivets artikel 6 bibehåller den gynnsamma bevarandestatusen samt förhindrar försämring av livsmiljöerna inom skyddsområden. Även beställning av ändamålsenliga skötselåtgärder av fastighetsverket förutsätter att det finns skötselplaner som baserar sig på aktuell information om förekomster och deras tillstånd. Anvisningar till fastighetsverket ges kontinuerligt på basen av inventeringarna samtidigt som de utgör ett viktigt hjälpmedel för uppföljningen utifrån naturdirektivens av tillståndet för arter och biotoper inom naturreservat och Natura 2000-områden.

Föreslås ett anslag om ca 10.000 euro för planering och åtgärder för restaurering av särskilt viktiga biotoper inom ett eller flera naturreservat samt för arbete med kartläggning och bevarande av genbanksmaterial för kulturväxters vilda släktingar och gamla åländska sorter av frukt och bär.

Föreslås ett anslag om 260.000 euro för den kontinuerliga skötseln och restaureringen av landskapets naturreservat och genbanken. Skötseln köps av landskapets fastighetsverk. Vid skötseln av naturreservaten framhävs områdenas rekreativvärde.

Föreslås ett nytt skötselanslag om 40.000 euro för kontroll av de invasiva arterna mårhund och mink på landskapets fastigheter. Skötseln köps av landskapets fastighetsverk och avser arbete utöver det som görs inom ramen för det årliga skötselanslaget för naturreservat. Kontrollen sker i samarbete mellan miljöbyrån och skogsbruksbyrån.

44000 Naturvård, överföringar

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter				
Kostnader	-14 611	-15 000		-55 000
Anslag netto	-14 611	-15 000		-55 000

Budgetmotivering

Rubriken ändrad.

Föreslås ett anslag om 55.000 euro.

Utgifter

Föreslås ett anslag om 40.000 euro för att understöda arbete mot invasiva däggdjur och fåglar. Ur anslaget kan beviljas stöd till jaktvårdsförening eller annan förening som arbetar med vilt- och naturvård, eller till privatperson, efter inhämtande av jaktvårdsförenings yttrande, för arbete mot invasiva arter som är till nytta för en större region.

Miljöbyrån avser att tillsammans med skogsbruksbyrån utarbeta ett program för frivilligt biotopskydd där markägare frivilligt och mot ersättning ska kunna skydda eller förbättra skogarnas naturvärden. Skyddet avser biotoper som inte är fredade enligt lag. Intentionerna är att öka den biologiska mångfalden och säkra gröna korridorer i landskapet, vilket anknyter till färdplanen för mål 4 om fler naturskyddsområden samt är i linje med EU:s biodiversitets- och skogsstrategier. Landskapsregeringen återkommer till frågan i ett senare budgetförslag.

Föreslås ett fortsatt anslag om 15.000 euro för att förebygga och ersätta skador orsakade av skyddade arter. Landskapsregeringen har en skyldighet att se till att lagskydd av arter efterlevs, men en ökad lokal förekomst av dessa kan ha en negativ effekt i form av skador på till exempel skördar och djurhållning. Anslaget kan även användas för verksamhetsutövers kostnader för försök att ta fram metoder för att minska skador av skyddade arter.

445 Penningautomatmedel för social och miljöverksamhet

Med penningautomatmedel understöds särskilt verksamheter som stöder uppnåendet av de strategiska utvecklingsmålen i utvecklings- och hållbarhetsagendan.

44510 Penningautomatmedel för social verksamhet (R)

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter				
Kostnader	-3 444 390	-3 500 000		-3 800 000
Anslag netto	-3 444 390	-3 500 000		-3 800 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 3.800.000 euro.

Utgifter

Inom anslaget beviljas medel för fortsatt upprätthållande av verksamhet vid Pelaren och Fixtjänst samt en studieplats vid Red Cross Nordic United World college. Folkhälsan på Ålands samordningsprojekt för ANDTS-arbete beviljas medel för att verka i enlighet med det ANDTS-politiska programmet 2021 – 2024 (år 2/4) och projektet Bygg respekt, motarbeta sexuellt våld i ord och handling (år 5/5) fortsätter.

Landskapsregeringen inleder ett treårigt utvecklingsprojekt för barns och ungdomars hälsa och välmående. Projektet syftar till att identifiera strukturella hinder för barns och ungdomars hälsa och välmående samt föreslå och implementera långsiktiga lösningar och en målinriktad samverkan mellan verksamheterna barnomsorg, skola, utbildning, socialvård och hälso- och sjukvård och aktörer inom tredje sektorn. Totalt avsätts 800.000 euro under en treårsperiod, varav 300.000 euro ingår i föreliggande budgetförslag.

Verksamhet som främjar arbetslivsfärdigheterna och sysselsättning prioriteras. Särskilt viktigt är att uppmärksamma människor med nedsatt funktionsförmåga som har svårt att få stöd eller människor som inte själva kan söka hjälp.

44520 Penningautomatmedel för miljöverksamhet (R)

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter				
Kostnader	-633 645	-600 000		-600 000
Anslag netto	-633 645	-600 000		-600 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 600.000 euro.

Utgifter

Medel beviljas som verksamhetsstöd för miljöverksamhet och arbete för hållbar utveckling till ideella organisationer eller andra som uppfyller principerna för verksamhetsstöd samt för finansiering av samarbetet som grundar sig på samarbetsavtal med Åbo Akademi genom Husö biologiska station till en omfattning av 110.000 euro.

450 Vattenförsörjning och vattenvård

I enlighet med det tredje strategiska utvecklingsmålet och lagstadgade krav är målsättningen att uppnå god vattenkvalitet i hav, sjöar och grundvatten.

Övriga mål år 2022

- säkerställa tillgång till vatten av god kvalitet och hållbar vattenhushållning för alla typer av vattenanvändning. I arbetet ingår att säkerställa skydd, tillgång och kvalitet i vattentäkter och andra vattenförekomster
- säkerställa lagstadgad och vetenskaplig uppföljning och övervakning av grundvatten, sjöar, kust- och havsområden för att möjliggöra en sammanhållen helhetsbild, bedömning av vattenkvaliteten och dess förändringar samt väsentliga faktorer som styr detta samt
- tillhandahålla information om vattenvården och vattenmiljöns tillstånd och förändringar för allmänhet och berörda parter.

45000 Vattenförsörjning och vattenvård, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter	228 951	1 000	16 000	299 000
Kostnader	-544 233	-333 000	-16 000	-632 000
Anslag netto	-315 282	-332 000	0	-333 000

Budgetmotivering

Rubriken ändrad.

Föreslås inkomster om 299.000 euro och ett anslag om 632.000 euro.

Inkomster

Föreslås inkomster om 299.000 euro i form av EU-finansiering av samarbetsprojektet eMSP NBSR (72.000 euro), av nytt Central Baltic projekt (60.000 euro) samt genom finansiering av nya jordbruksprojekt från EU:s återhämtningsfond (71.000 euro och 96.000 euro).

Utgifter

I anslaget ingår kostnader och inkomster som uppkommer genom deltagande i två internationella samarbetsprojekt samt genom genomförande av jordbruksprojekt med finansiering från EU:s återhämtningsfond.

Det första internationella samarbetsprojektet eMSP NBSR (Emerging ecosystem-based Maritime Spatial Planning topics in North and Baltic Seas Region) pågår september 2021 – februari 2024. Projektets syfte är hållbar användning av havsområden med inriktning på klimatanpassning,

utveckling av hållbar blå ekonomi samt långsiktigt hållbart naturskydd. Den nationella finansieringsdelen finansieras inom momentet, beaktat inbesparingsbehoven för de närmaste åren.

Det andra internationella samarbetsprojektet är ett nytt Central Baltic projekt för vilket ansökan kommer att lämnas in under slutet av hösten 2021. Projektets syfte att identifiera de mest värdefulla områdena för fisklek och biologisk mångfald samt identifiera behovet av klimatanpassningar i kustzonen. Projektet planeras pågå under åren 2022-2024. Kostnaderna för projektet beräknas uppgå till totalt 200.000 euro varav 75 % delfinansieras från EU. Den nationella delen, som beräknas uppgå till maximalt 20.000 euro per år, planeras finansieras genom eget arbete samt inom momentet, beaktat inbesparingsbehoven för de närmaste åren.

Ett nytt projekt med finansiering från EU:s återhämtningsfond planeras starta upp under år 2022 i samarbete med jordbruksbyrån. Projektet planeras pågå under perioden 2022-2024. Kostnaderna för projektet beräknas uppgå till totalt 251.000 euro och finansieras till 100 % med medel från återhämtningsfonden under LBU-programmets åtgärd M7. Under år 2022 beräknas kostnaden för projektet uppgå till 71.000 euro. Syftet med projektet är att uppnå god ekologisk status i vattenmiljöer, mer biologisk mångfald och klimatanpassningar inom olika jordbruksdominerande avrinningsområden i samverkan med jordbrukare och markförvaltare.

Ytterligare ett projekt med finansiering från EU:s återhämtningsfond planeras starta upp under år 2022. Projektet skulle gå under LBU-programmets åtgärd M16 (samarbete) som tilldelats 230.000 euro. Projektet planeras pågå under perioden 2022-2023. Kostnaderna för projektet beräknas uppgå till totalt 192.000 euro och finansieras till 100 % med medel från återhämtningsfonden. Under år 2022 beräknas kostnaden för projektet uppgå till 96.000 euro. Syftet med projektet är att genom samarbete mellan producenter, kommuner och industri kunde kretsloppet av näringsämnen utvecklas, produktionen gynnas och vattenmiljön skyddas. Användning av slam för jordförbättring och renat avloppsvatten i bevattningssyfte skulle stöda produktionen genom att jordbruket kunde få tillgång till fördelaktiga lokala näringsämnen och känsligheten för torrperioder kan minskas. VA-sektorns belastning av vattenmiljön skulle minska samtidigt som man kan få en avsättning för det producerade slammet. Minskat uttag av bevattningssvatten ur vattentäcker minskar risken för dålig vattenkvalitet och brist på vatten i täkterna.

Inget av de ovannämnda projekten beräknas innebära utökade nettoanlagnsbehov för momentet i de kommande årens budget.

Med hänvisning till finansförvaltningslagen (2012:69, 6 §) föreslås att momentet kan gottskrivas med inkomster för seminarier, deltagande i projekt och vattenförbättrande åtgärder som genomförs inom ramen för verksamheten samt belastas med motsvarande anslag.

Vattenövervakning

Föreslås ett anslag om ca 250.000 euro för lagstadgad övervakning och undersökningar utgående från krav i EU-direktiv.

VA-verksamhet och grundvatten

Föreslås ett anslag om 10.000 euro för sista fasen av undersökningarna av grundvattenområden. Undersökningarna kommer att motsvara granskningen av grundvattenförekomster som krävs enligt EU:s ramdirektiv om vatten genom att ge information för att stödja omklassificering av och granskning av gränserna för grundvattenområden.

Föreslås ett anslag om 13.000 euro för övriga mindre utredningar och kostnader inklusive årsavgift för VA-guiden, skötsel och reparation av grundvattenstationen i Norrsunda, behövliga informationsinsatser och stöd till VA-samarbetet.

Övrig vattenvård och vattenförvaltning

Föreslås ett anslag om ca 255.000 euro för utredningar, undersökningar samt projekt, information och övriga kostnader kopplat till vattenvård och vattenförvaltning, främst kopplad till framtagande och genomförande av lagstadgade åtgärdsprogram och förvaltningsplan samt för de kostnader som uppstår i genomförandet av internationella samarbetsprojekt och nya jordbruksprojekt inom LBU-programmet med stöd från återhämtningsfonden.

45000 Vattenförsörjning och vattenvård, överföringar

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter				
Kostnader				0
Anslag netto				0

Budgetmotivering

Rubriken ändrad.

Momentet utgår.

460 Cirkulär ekonomi

Landskapsregeringens långsiktiga målsättning är att överge de linjära materialflödena och skapa en ekonomi baserad på cirkulära materialflöden som bidrar till hälsa för människor och natur.

Omställning till en cirkulär ekonomi ska minska på resursuttaget, öka värdet och spara pengar genom att förlänga produkters livslängd samt ge fler arbetstillfällen. Avfall minimeras eftersom material och resurser hålls kvar i ekonomin så länge som möjligt genom återanvändning, delning, reparationer eller genom att hyra varor. Biologiskt material ska komposteras eller rötas och därefter användas som gödsel. Ett hållbart och resurseffektivt samhälle leder till lägre utsläpp av växthusgaser och bidrar till att minska klimatförändringen.

Målsättningar för år 2022

- fortsatt skrotning av uttjänta fordon samt
- uppföljning av implementeringen av reviderad lagstiftning på området.

46000 Cirkulär ekonomi, verksamhet (R)

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter				
Kostnader	-26 222	-37 000		-27 000
Anslag netto	-26 222	-37 000		-27 000

Budgetmotivering

Rubriken ändrad.

Föreslås anslag om 27.000 euro.

Utgifter

För att åstadkomma en beteendeförändring som leder till en omställning krävs en större medvetenhet i samhället. Landskapsregeringens målsättning är att verka för förändring på flera områden. Områden där omställning främst behöver ske är resurskrävande sektorer som textil, byggverksamhet, elektronik och livsmedel.

Anslaget används också för den lagstadgade sammanställning av avfallsstatistik samt för medlemskap i branschorganisationen Avfall Sverige.

46000 Cirkulär ekonomi, överföringar (R)

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter				
Kostnader	-263 762			
Anslag netto	-263 762			

Budgetmotivering

Rubriken ändrad.

Föreslås inget anslag.

Utgifter

Anslaget är 4-årigt och det finns medel kvar både från åren 2019 - 2020. Anslaget används för att stöda borttransport av uttjänta fordon.

470 Miljöhälsovård

Den övergripande målsättningen för miljöhälsovården är att garantera säkerhet och kvalitet för livsmedel, främja djurens hälsa och välfärd samt se till att förutsättningarna för en hållbar djurproduktion uppfylls. Den internationella handeln har ökat markant, klimatet förändras och nya hot och faror konstateras på olika områden i världen. Landskapsregeringen förbereder sig för risker som kan äventyra livsmedelssäkerheten eller sjukdomar som kan hota djurens hälsa. Genom förebyggande arbete och övervakning av djursjukdomar ska människors och djurs hälsa samt en hållbar miljö tillförsäkras. Insats och målsättningar inom miljöhälsovården befrämjar och stöder särskilt det strategiska utvecklingsmålet 7, Hållbara och medvetna konsumtions- och produktionsmönster.

Arbetet består främst av lagstadgade uppgifter och styrs framförallt av flertalet EU-förordningar och nationell lagstiftning, landskapslagen (2007:26) om tillämpning av livsmedelslagen i landskapet Åland och djurskyddslag (1998:95) för landskapet Åland. Totalt är det ca 325 författningar som omfattar veterinärvård och miljöhälsovården.

Målsättningar för år 2022

- arbetet med att revidera djurskyddslagen, till en lag för djurens välbefinnande, inleds under året
- formulera en vision för landskapsregeringens förvaltningsbehörighet för smittsamma sjukdomar hos husdjur
- övervaka samt organisera provtagning och inspektioner av bisjukdomen Varroa (Varroa destructor) för att återfå landskapets varroafria status
- uppföljning enligt övervakningsprogrammet för utrotning av fisksjukdomen IHN
- Åland är en VHS-fri zon
- övervaka märkning och registrering av produktionsdjur
- upprätthålla övervakningsprogrammet för främmande ämnen i animaliska livsmedel
- upprätta ett fungerande beredskapslager och uppdatera dess innehåll med tanke på bekämpningsåtgärder mot djursjukdomar som lätt sprids
- etablera ett systematiskt samarbete mellan landskapsregeringen och underlydande myndighet (ÅMHM), privata veterinärer samt andra aktörer angående kontroll av illegal införsel av djur och övervakning av rävens dvärgbandmask
- anordna lämpliga utbildningar för djurhälsopersonal och veterinärer som är verksamma vid ÅMHM och landskapsregeringen samt

- informera allmänheten om risker med zoonoser och smittsamma djursjukdomar.

47000 Miljöhälsovård

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter	28 739	50 000		
Kostnader	-73 400	-120 000	-20 000	-70 000
Anslag netto	-44 661	-70 000	-20 000	-70 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 70.000 euro.

Utgifter

Föreslås ett anslag om ca 40.000 euro för bekämpning och övervakning av djursjukdomar, säkra livsmedel, djurvälstånd, djurskydd och kontroll och åtgärda illegal import av djur samt övervakning av rävens dvärgbandmask.

Föreslås ett anslag om ca 10.000 euro för övervakning av märkning och registrering av produktionsdjur i enlighet med lagen om ett system för identifiering av djur (FFS 238/2010). ID-övervakningen sköts genom en överenskommelseförordning (2012:31) av Statens ämbetsverk på Åland.

Kontroll av främmande ämnen i animaliska livsmedel enligt livsmedelslagstiftningen. Analysarbetet är beräknat till 20.000 euro och beställs av Livsmedelsverket.

500 Utbildnings- och kulturavdelningens förvaltningsområde

Tabellen nedan är en sammanställning av sifferbudgeten inom avdelningens förvaltningsområde för såväl allmänna förvaltningen som fristående enheter. Beloppen är exklusive avdelningen underlydande myndigheter eftersom de beloppen visas separat under respektive myndighet. Sammanställningen visar totalerna av såväl verksamhetsanslagen som överföringsanslagen. I kolumnerna framgår utfallssiffror för senaste bokslut, grundbudgeten för innevarande år, tilläggsbudget för innevarande år respektive förslaget till budget för kommande år.

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Försäljningsintäkter	291 520	395 500		416 500
Avgiftsintäkter	6 390	13 000		18 000
Erhållna bidrag	91 646	70 000	97 000	25 500
Övr verksamh intäkt	34 338	32 500		4 000
Summa Verksamhetens intäkter	423 894	511 000	97 000	464 000
Löner o arvoden	-2 641 836	-2 875 658		-2 689 403
Pensionskostnader	-452 060	-523 370		-489 471
Övr lönebikostnader	-43 187	-47 161		-59 974
Summa Lönebikostnader	-495 246	-570 530		-549 445
Personalersättningar	17 459			
Summa Personalkostnader	-3 129 057	-3 446 188		-3 238 848
Köp av tjänster	-9 006 928	-10 807 434	-340 000	-10 561 090
Material förnödenh	-176 283	-178 221		-176 085
Övr verksamh kostn	-1 661 156	-1 674 157		-1 792 978
Summa Verksamhetens kostnader	-13 973 424	-16 106 000	-340 000	-15 769 001
Återbet av överf	56 615	60 000		80 000
Summa Intäkt ink o kap	56 615	60 000		80 000
Summa Intäkt ink o kap öv	56 615	60 000		80 000
Undervisn kultur idr	-12 274 183	-16 635 000	-405 000	-17 167 000
Soc hälsovård utsk	-8 015 713	-7 950 000	-70 000	-8 251 000
Övriga ink kap överf		0		0
Summa Utgift ink o kap öv	-20 289 896	-24 585 000	-475 000	-25 418 000
Summa Kostn ink o kap öv	-20 289 896	-24 585 000	-475 000	-25 418 000
Summa Verksamhetsbidrag	-33 782 811	-40 120 000	-718 000	-40 643 001
Övr finansiella int	-48			
Räntekostnader	-26			
Summa Finansiella intäkter och kostnader	-74			
Summa Årsbidrag	-33 782 885	-40 120 000	-718 000	-40 643 001
Summa Räkenskapsperiodens resultat	-33 782 885	-40 120 000	-718 000	-40 643 001
Ökning eller minskning av reserver	-52 812			
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	-33 835 697	-40 120 000	-718 000	-40 643 001

Moment	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget inkl. TB 2021	Förslag 2022
50010 Utb och kultur, verksamhet	-3 454 514	-2 761 430	-4 257 000	-4 215 000
50200 Studiestöd	-7 719 639	-7 959 098	-7 960 000	-8 171 000
Summa 5100 Utb.avd allm byrån	-11 174 152	-10 720 528	-12 217 000	-12 386 000
52000 Grundskola stöd för undervisn	-7 191 609	-7 184 741	-12 059 000	-12 100 000
53500 Vuxen utbildning	-878 165	-784 718	-1 373 000	-1 100 000
53510 Utvecklingsarb inom utbildn		-594 888	-765 000	-693 000
53520 Högskoleutbildning		-6 968 000	-7 270 000	-7 292 000
Summa 5200 Utbildningsbyrån	-8 069 774	-15 532 347	-21 467 000	-21 185 000
50500 Bibliotek	-127 265	-146 126	-154 000	-159 000
50510 Underst författare o översätta	-33 500			
51000 LR andel medb.insti o kulturv	-645 488	-682 757	-697 000	-712 000
51010 Ål Kulturdeleg o nord.kultursa	-93 466	-106 746	-40 000	-45 000
51100 Kultur o kulturmiljöförvaltn			-830 000	-683 000
51500 Paf-medel ungdom och idrott	-2 277 583	-2 529 522	-2 427 000	-2 255 000
51600 Paf-medel kultur	-1 942 486	-2 386 428	-2 896 000	-3 111 000
Summa 5300 Kulturbyrån	-5 119 787	-5 851 580	-7 044 000	-6 965 001
54000 Ålands museum	-1 527 072	-1 731 242	-110 000	-107 000
Summa 5400 Ål museum	-1 527 072	-1 731 242	-110 000	-107 000
Summa 5000 Utbildn o kulturavd	-25 890 786	-33 835 697	-40 838 000	-40 643 001

500 Allmän förvaltning

Utbildnings- och kulturavdelningens huvudsakliga arbetsområden omfattar förvaltning och verksamheter kring utbildnings-, kultur-, arkiv-, biblioteks-, ungdoms- och idrottsfrågor samt musei- och kulturarvsärenden. Avdelningen har till uppgift att inom sitt ansvarsområde förbereda och hantera lagstiftnings- och budgetärenden, planera, leda, utveckla, samordna och följa upp verksamheter samt utöva tillsyn inom de olika verksamhetsområdena.

Allmänna byrån har stabsfunktioner och handlägger ärenden som gäller den övergripande förvaltningen, arkivverksamhet och utvecklingen inom avdelningens verksamhetsområden.

Utbildningsbyrån handlägger ärenden som gäller samarbetet mellan barnomsorgen, förundervisningen och grundskolan, grundskoleutbildningen, utbildningen på gymnasienivå, högskoleutbildningen, erkännande av yrkeskvalifikationer, jämställande av högskoleexamen och fri bildning som förmedlas i skolform.

Kulturbyrån handlägger ärenden och finansiering gällande kulturell och museal verksamhet, det allmänna fria bildningsarbetet, ungdoms- och idrottsverksamhet, biblioteks-, film- och medieverksamhet samt nordiskt och övrigt internationellt samarbete inom kultur- och medieområdet liksom kreativa näringar och konventioner tillhörande museer och kulturarv. Byrån handlägger även ärenden inom kulturminnesvården d.v.s. fornminnesvården, kulturmiljövården, folkminnesvården, byggnadsminnesvården samt arkitektur och kyrkligt kulturarv.

Ålands museum handlägger ärenden gällande museiverksamhet. Verksamheten innefattar utställningar och förmedling, ansvar och förvaltning av samlingar, kundservice samt museipedagogiskt arbete vid landskapsägda museer och sevärdheter. Ålands museum handlägger även utförande av uppdragsverksamhet inom sina verksamhetsområden.

Ålands landskapsarkiv är det självstyrda landskapet Ålands arkivinstitution, se arkivlagen (2004:13) för landskapet Åland. Enligt lagstiftningen leder och övervakar landskapsarkivet arkivväsendet i landskapet samt styr och utvecklar dokumenthanteringen inom landskapsförvaltningen.

Mål år 2022

- vidareutveckla arbetsrutiner inom avdelningen och gentemot underliggande myndigheter
- ta ytterligare steg mot en bolagisering av Högskolan på Åland samt
- fortsätta utveckla strukturen gällande den åländska sjöfartsutbildningen.

Mål för Ålands landskapsarkiv år 2022

- utveckla dokumentförvaltningen och arkivfunktionen vid Ålands landskapsarkiv samt
- öka tillgängligheten till digitalt arkivmaterial och påbörja digitalisering av Rederiaktiebolaget Gustaf Eriksons arkiv.

50010 Utbildnings- och kulturavdelningens allmänna förvaltning, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter	127 122	26 000		26 000
Kostnader	-2 888 551	-4 283 000		-4 241 000
Anslag netto	-2 761 430	-4 257 000		-4 215 000

Budgetmotivering

Föreslås inkomster om 26.000 euro och ett anslag om 4.241.000 euro, varav 1.019.000 euro utgör internhyra.

Inkomster

Momentet gottskrivs bl.a. med inkomster från arbetet inom ramen för Nordplus-programmet och för insatser i Nätverk för vuxnas lärande.

Utgifter

Anslaget avser avdelningens samlade personalkostnader samt medel för inköp av experttjänster, personalutbildning och omvärldsbevakning. Utgifter för nordiskt samarbete täcks till vissa delar av motsvarande inkomster.

I anslaget ingår internhyra för fastigheter som används av flera byråer inom utbildnings- och kulturavdelningen, totalt 1.019.000 euro. De fastigheter som avses är Ålands museum, del av Eckerö post- och tullhus, Bomarsunds besökscentrum samt museimagasinet, grindstugan, porthuset och del av Ribacka kontorsbyggnad i Kastelholm. Även andra mindre kostnader för fastighetsunderhåll och utrustning upptas här.

Hyrorna för Ålands museum, museimagasinet, grindstugan, porthuset samt delar av Eckerö post- och tullhus täcks av penningautomatmedel, se kapitel 350.

Internhyran är höjd med 139.000 euro från föregående år, varav 129.000 euro avser halvårs internhyra för Bomarsunds besökscentrum och 5.000 euro avser höjning av internhyra för Eckerö post- och tullhus till följd av ombyggnad. Från år 2023 kommer budgetmomentet att belastas med helårs internhyra för Bomarsunds besökscentrum, vilken beräknas uppgå till 257.000 euro.

Ålands landskapsarkiv

Föreslås ett anslag om 61.000 euro för landskapsarkivets verksamhet, varav digitaliseringsprojekt samt utveckling av e-förvaltnings- och e-arkivfunktioner utgör 39.000 euro och ordinarie verksamhet, så som inköp av material, it-tjänster och supportavtal 22.000 euro.

Fullmakt

Den ombyggnad av Eckerö post- och tullhus som beslöts om i budgeten för år 2021 pausades för att ge utrymme för färdigställandet av Bomarsunds besökscentrum. I föreliggande budgetförslag föreslås att fullmakten kvarstår, men att åtgärden utförs etappvis. Rummen i byggnadens nedre våning återställs enligt ursprungsritningarna och ombyggnaden beräknas starta hösten 2022 och vara färdig

våren 2023. Installationen av handikapphiss utgår i denna etapp. Kostnaden för åtgärderna beräknas kosta 100.000 euro, vilket skulle medföra ökade hyreskostnader för Ålands museum om ca 10.000 euro per år. Kostnaden år 2022 om 5.000 euro täcks genom att investeringsanslaget för inköp av konsthantverk och design till samlingen minskas med motsvarande belopp (budgetmoment 954010).

502 Studiestöd

50200 Studiestöd (F)

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter	56 615	60 000		80 000
Kostnader	-8 015 713	-7 950 000	-70 000	-8 251 000
Anslag netto	-7 959 098	-7 890 000	-70 000	-8 171 000

Budgetmotivering

Föreslås inkomster om 80.000 euro och ett anslag om 8.251.000 euro.

Inkomster

Den beräknade inkomsten av återkrav av studiestöd samt av de studielån som landskapet på basen av borgensansvar erlagt till kreditinrättningar uppskattas uppgå till 80.000 euro. Se 27 § och 34 § LL (2006:71) om studiestöd.

Utgifter

Enligt 6a § LL (2006:71) om studiestöd ska studiestödsbeloppen indexjusteras. Beloppen fastställs årligen så att till föregående års belopp läggs den ändring i det konsumentprisindex som fastställts av ÅSUB som ägde rum under det föregående kalenderåret. Enligt ÅSUB:s prognos beräknas ändringen av konsumentprisindex för år 2021 bli 1,6 %. En sådan höjning av studiestödsbeloppen fr.o.m. den 1.8.2022 ligger som grund vid beräkningen av utgifterna. Kostnaderna för indexjusteringen av studiestödsbeloppen beräknas uppgå till ca 61.000 euro.

Fördelning av kostnaderna euro

- studiepenning, högskola 2.975.000
- studiepenning, ej högskola 1.669.000
- vuxenstudiepenning 1.001.000
- försörjartillägg 169.000 samt
- bostadstillägg 2.437.000.

505 Biblioteksverksamhet

Biblioteken bidrar till öppna, demokratiska samhällen genom kunskapsförmedling och mångsidigt medieutbud. Landskapsregeringen och Mariehamns stad upprätthåller gemensamt ett centralbibliotek för Åland. Villkoren är stipulerade i avtal mellan parterna. Centralbibliotekets uppgift är att främja den allmänna biblioteksverksamheten i landskapet. De allmänna biblioteken i kommunerna lånar kostnadsfritt ut böcker och andra medier. It-utvecklingen påverkar bibliotekens verksamhet och det krävs kontinuerliga insatser i teknik och it-kunskaper för att allmänheten ska få en modern och relevant biblioteksservice. Parterna gör årligen en uppföljning av verksamheten inför kommande budgetberedning. Ett särskilt tyngdpunktsområde för de kommande två åren är hållbarhet inom biblioteksverksamheten. Under slutet av år 2021 har ett bibliotekspolitiskt program fastställts.

Mål år 2022

- revidera biblioteksförordning (LF 1997:93) för landskapet Åland, utgående från det bibliotekspolitiska programmets åtgärdsplaner
- inleda ett digitaliseringsprojekt som gäller äldre åländsk litteratur samt
- inleda ett projekt för läsfrämjande (se moment 51600).

50500 Bibliotek

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter		2 000		2 000
Kostnader	-146 126	-156 000		-161 000
Anslag netto	-146 126	-154 000		-159 000

Budgetmotivering

Föreslås inkomster om 2.000 euro och ett anslag om 161.000 euro.

Inkomster

Inkomsterna avser ersättning för boktransporter mellan biblioteken. Kommunerna betalar en andel av kostnaderna.

Utgifter

Anslaget avser centralbibliotekets avtalsenliga ordinarie kostnader såsom lönekostnader för en bibliotekarietjänst, licenser för biblioteksdatasystemet, upprätthållande av Alandicasamling, fortbildning, boktransporter mellan biblioteken och övrig service till de allmänna biblioteken. För ett inledande skede av digitalisering av åländsk litteratur samt för utökning av e-bokslicenser föreslås totalt 10.000 euro.

510 Allmän ungdoms-, idrotts- och kulturverksamhet

Enligt gällande lagstiftning skapar landskapsregeringen och kommunerna gemensamt de allmänna förutsättningarna för ungdoms-, idrotts- och kulturverksamhet som bedrivs av organisationer och föreningar. Landskapsandelarna för medborgarinstitut, biblioteks- och övrig kulturverksamhet bidrar till att jämna ut kommunernas ekonomiska förutsättningar.

Ålands kulturdelegation är en myndighet underställd landskapsregeringen. Kulturdelegationens uppgift är att stöda och utveckla åländskt kulturliv, bland annat genom att fördela verksamhets- och projektstöd samt stipendier ur penningautomatmedel.

Under detta kapitel kan även anslag för andra verksamheter och utredningar reserveras där landskapsregeringen är huvudman eller beställare.

Mål för år 2022

- i samarbete med digitaliseringsenheten utreda ändamålsenligt ärendehanteringssystem för hantering av stöd och stipendier
- delta i arbetet med det kulturpolitiska programmet
- utveckla gästbostadsverksamheten samt
- planera för stöd för kultur på beställning, som en fortsättning på Kreativa barn.

51000 Landskapsandelar och stöd för medborgarinstitut och kulturverksamhet (F)

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter				
Kostnader	-682 757	-697 000		-712 000
Anslag netto	-682 757	-697 000		-712 000

Budgetmotivering

Rubriken ändrad.

Föreslås ett anslag om 712.000 euro.

Utgifter

Anslaget har beräknats enligt följande

- landskapsandelar för ungdoms-, idrotts- och kulturverksamhet 477.000 euro
- landskapsandel för medborgarinstitut 208.000 euro samt
- stipendier till författare i enlighet med LL (1985:29) om stöd för litterär verksamhet 27.000 euro. Sistnämnda motsvarar cirka tio procent av de allmänna bibliotekens totala årliga anskaffningar av medier för utlåning. Stipendierna fördelas av Ålands kulturdelegation.

Beträffande medborgarinstitutet inleder landskapsregeringen ett lagstiftningsarbete för att definiera inriktningen och trygga verksamheten långsiktigt. Genom en temporär stödordning har ett extra anslag om 100.000 euro/år upptagits för medborgarinstitut under åren 2018 till 2020. Den temporära stödordningen är även i kraft under åren 2021-2022 i enlighet med LL (2021/54) om ändring av 8a § landskapslagen om medborgarinstitut.

51010 Ålands kulturdelegation

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter				
Kostnader	-106 746	-40 000		-45 000
Anslag netto	-106 746	-40 000		-45 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 45.000 euro för kulturdelegationens verksamhet.

Utgifter

Anslaget avser täckande av möteskostnader inklusive arvoden, studieresor och annonsering. Kostnader för musik- och litteraturnämnden är inkluderade liksom inköp av litteratur och musik för nominering av nordiska priser. I anslaget ingår även köp av sekreterartjänster samt köp av residensverksamhet vid Källskär och Eckerö post- och tullhus.

511 Kultur- och kulturmiljöförvaltning

Landskapsregeringens målsättning med kulturpolitiken handlar om att främja ett levande kulturliv och människors tillgång till kultur i alla dess former. Verksamhetsområdet omfattar allmän kulturverksamhet, kulturella och kreativa näringar och kulturmiljöförvaltning.

Förutom lagstadgade uppgifter upptas i detta kapitel andra anslag.

Anslaget för administrativa kostnader för Nordens Institut på Åland har tidigare belastat detta moment men från år 2022 utbetalas dessa som stöd, se moment 51600, överföringar.

Kulturmiljöförvaltningens ansvarsområde omfattas av fornminnen, maritimt kulturarv, kulturlandskap och kulturhistoriskt värdefull bebyggelse. Förvaltningen utövar tillsyn över landskapets fornlämningar, byggnadsminnen samt kyrkliga bebyggda miljöer. Vidare bevakar

förvaltningen att kulturmiljöintressen i bebyggelse och landskap tas tillvara vid samhällsplaneringen och byggande. Kulturmiljöförvaltningen prövar ärenden gällande tillstånd till ingrepp vid fasta fornlämningar, upprätthåller ett fornminnesregister och andra kulturmiljöregister, handlägger ärenden relaterade till skogsbruk och dykning. Landskapsregeringen utbetalar skötselanslag till fastighetsverket för skötsel av fornlämningar, ruiner, kulturhistoriskt värdefulla hus och kulturmiljöer.

Mål år 2022

- presentera en ny kulturpolitisk strategi
- formalisera arbetet med Ålands associerade medlemskap i UNESCO
- främja att kulturmiljön tas tillvara i samhällsutvecklingen och är en gemensam källa till kunskap, bildning och upplevelser
- fortsätta projektet "Landskapsintressen för kulturmiljövård" enligt framtagen förstudie och skapa moderna arbetssätt och flexibla verktyg för kulturmiljövården
- framtagande av förstudie för fortsatta bedömning av risker inom arkeologiska, bebyggda och maritima kulturmiljöer samt
- utöka kunskapsunderlaget inom fasta fornlämningar, maritimt kulturarv och bebyggda kulturmiljöer, som är av betydelse vid handläggning av planer på samhällsutbyggnad och markanvändning.

51100 Kultur- och kulturmiljöförvaltning

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter		3 000		3 000
Kostnader		-833 000		-686 000
Anslag netto		-830 000		-683 000

Budgetmotivering

Föreslås intäkter om 3.000 euro samt ett anslag om 686.000 euro, varav 100.000 euro för allmän kulturell och kulturmiljörelaterad verksamhet samt 586.000 euro för skötselanslag.

Inkomster

Inkomsten avser avgifter från tillståndsärenden inom verksamhetsområdet.

Utgifter

Anslaget avser

- byråns ofördelade kostnader 15.000 euro
- färdigställa en kulturpolitisk strategi 10.000 euro
- till landskapsregeringens disposition för övriga aktiviteter inom ungdoms, idrotts- och kulturverksamhet 20.000 euro
- kulturmiljöförvaltning, inkl. utrednings- och undervisningsverksamhet gällande landskapets byggnadsarv, fornminnen, värdefulla kulturmiljöer samt tillhörande kulturarvsdatabas 36.000 euro
- fortsättning på projektet "Landskapsintressen för kulturmiljövård" 19.000 euro samt
- skötselanslag för vård och bevarande av fornlämningar, ruiner, kulturhistoriskt värdefulla byggnader samt kulturmiljöer 586.000 euro.

515 Penningautomatmedel för ungdomsarbete och idrott

Landskapsregeringens ungdoms- och fritidspolitik fokuserar särskilt på hälsa, jämställdhet, delaktighet och ett aktivt medborgarskap.

Under momentet budgeteras hyreskostnader för Ungdomshuset Boost. I huset bedriver föreningen Ung resurs r.f. verksamhet för unga som behöver stöd för att komma vidare till studier eller ut i arbetslivet. I det budgeterade beloppet ingår lokalhyra, värme och el.

Rådet för idrott, motion och hälsa (RIMH) är en sakkunnig kommitté som tillsatts med anledning av att landskapsregeringen antog ”Program för idrott, motion, hälsa och en aktiv fritid” år 2017. RIMH:s uppgift har varit att utarbeta förslag till åtgärder utifrån de prioriteringar som finns i programmet. Föreslås att RIMH läggs ner i sin nuvarande form och att ett samarbete inleds, huvudsakligen mellan social- och miljöavdelningen och utbildnings- och kulturavdelningen, gällande fysisk aktivitet och hälsa. Folkhälsan och Ålands idrott kan ingå i samarbetet genom att ansvara för den operativa delen av samarbetet.

Mål år 2022

- planering gällande revidering av landskapsförordningen för idrott.

51500 Penningautomatmedel för ungdomsarbete och idrott, verksamhet (R)

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter				
Kostnader	-75 858	-112 000		-90 000
Anslag netto	-75 858	-112 000		-90 000

Budgetmotivering

Rubriken ändrad.

Föreslås ett anslag om 90.000 euro.

Utgifter

Anslaget har beräknats enligt följande

- lokalkostnader (hyra, värme och el) för ungdomshuset Boost 80.000 euro samt
- till landskapsregeringens disposition för ungdoms- eller idrottsrelaterade åtgärder 10.000 euro.

51500 Penningautomatmedel för ungdomsarbete och idrott, överföringar (R)

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter				
Kostnader	-2 453 664	-2 315 000		-2 165 000
Anslag netto	-2 453 664	-2 315 000		-2 165 000

Budgetmotivering

Rubriken ändrad.

Föreslås ett anslag om 2.165.000 euro för föreningars och organisationers ungdoms- och idrottsverksamhet.

Utgifter

Anslaget är beräknat enligt följande

- verksamhetsstöd till ungdomsorganisationer, 470.000 euro, varav 210.000 euro för den verksamhet som föreningen Ung resurs bedriver i ungdomshuset Boost

- idrottsverksamhet, 1.625.000 euro. Beloppet överförs till Ålands idrott för vidare fördelning till idrottsorganisationerna. Anslaget inkluderar också Ålands idrotts egen administration och verksamhet samt
- investeringsprojekt inom idrotten, 70.000 euro. Anslaget gäller idrottsorganisationernas och kommunernas renoveringar av anläggningar och anskaffande av idrottsredskap. Av dessa medel överförs 8.000 euro till Ålands idrott för fördelning till idrottsinvesteringar vars totalkostnader understiger 4.000 euro.

516 Penningautomatmedel för kulturell verksamhet

För större satsningar på kultur och konstnärlig verksamhet avsätter landskapsregeringen penningautomatmedel vid sidan av de medel som upptas under moment 51600 överföringar. Den verksamhet som avses här kan vara grundad på avtal eller på annat sätt vara långsiktig, eller motiveras av beslut av antingen landskapsregeringen eller av Ålands kulturdelegation. Verksamheterna beaktar Ålands utvecklings- och hållbarhetsagenda.

År 2018 inleddes planeringen av självstyrelsens 100 årsjubileum åren 2021-2022. Planeringen har fortgått under åren 2019 och 2020 och under år 2021 inleddes jubileet den 9 juni. En styrgrupp beslutar om övergripande frågeställningar kring jubileets budget och programupplägg, medan en projektledningsgrupp ansvarar för det operativa förverkligandet av jubileet tillsammans med en projektledare och medaktörer inom kultur, näringsliv, utbildning och offentlig förvaltning.

Mål år 2022

- fortsätta genomförandet av Åland 100
- firande av förvaltningens 100 års jubileum
- fortsätta satsningen på Åland som en intressant plats för filmproduktion
- ingå ett nytt avtal med Gävle symfoniorkester angående konsertbesök på Åland
- medverka i de nordiska kulturministrarnas satsning Nordic Bridges i Kanada
- utarbeta riktlinjer för fortsatt finansiering av renoveringar på museifartyget Pommern samt
- skötsel (stämning och teknisk genomgång) av landskapets två flyglar i Alandica.

51600 Penningautomatmedel för kulturell verksamhet (R)

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter	3 404	3 000		3 000
Kostnader	-383 981	-960 000	30 000	-924 000
Anslag netto	-380 577	-957 000	30 000	-921 000

Budgetmotivering

Föreslås inkomster om 3.000 euro och ett anslag om 924.000 euro.

Inkomster

Föreslås inkomster om 3.000 euro för residensverksamhet.

Utgifter

Föreslås ett anslag om 929.000 euro.

Anslaget har beräknats enligt följande

- avslutande av självstyrelsejubileet Åland 100 år 700.000 euro. Anslaget avser löner för projektledning och assistenter, marknadsföringsåtgärder, upphandling av kultur och andra aktiviteter, seminarier och övriga projektkostnader

- firandet av förvaltningens 100 års jubileum, 30.000 euro
- filmsatsning 60.000 euro, för lön samt kostnader för filmnämnden och filmkommissionärens deltagande i festivaler och kommissionärsmöten. Sistnämnda avser marknadsföring av Åland som filmland
- främjande av kulturella och kreativa näringar 5.000 euro
- återupptaget samarbete med Gävle symfoniorkester 60.000 euro
- deltagande i den samnordiska satsningen Nordic Bridges i Kanada 15.000 euro. Anslaget avser rese- och andra kostnader för åländska konstnärer och kulturarbetares medverkan samt eventuella representationskostnader i samband med att Ålands 100-årsjubileum lyfts
- kostnader för konstnärsresidens Eckerö post- och tullhus och Källskär, inkl. internhyra 45.000 euro. Internhyran höjs med 10.000 euro efter fastighetsverkets renovering av konstnärsresidensen i Eckerö post- och tullhus som blir klar våren 2023 samt
- övrigt 9.000 euro, till landskapsregeringens och Ålands kulturdelegations disposition för övriga kulturella arrangemang inklusive 4.000 euro för skötsel av flyglarna i Alandica.

51600 Penningautomatmedel för kulturell verksamhet, överföringar (R)

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter	-18			
Kostnader	-2 005 833	-1 969 000		-2 190 000
Anslag netto	-2 005 851	-1 969 000		-2 190 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 2.190.000 euro.

Utgifter

Användningen av anslaget har beräknats enligt följande

- verksamhets- och projektstöd och stipendier inklusive stöd för bildningsarbete, 1.150.000 euro
- fyra jubileumskulturpriser, 40.000 euro
- investeringsstöd för kultur- och ungdomslokaler, 30.000 euro
- Ålands sjöfartsmuseum, 300.000 euro
- Pommerns löpande underhåll, 40.000 euro
- Mariehamns stad/Pommern, beloppet gäller landskapsregeringens totala stöd för däckrenovering som förväntas pågå 2021-2024, 148.000 euro
- Nordens institut på Åland verksamhetsstöd, 112.000 euro (tidigare verksamhetsanslag 50010 och 51100)
- Ålands jakt- och fiskemuseum, 140.000 euro (verksamhet 70.000 euro och 70.000 euro underhåll enligt plan)
- Åland 100, specialstöd för jubileumsaktiviteter, 120.000 euro
- stöd för kultur på beställning för barn och unga, även läsfrämjande, 50.000 euro samt
- filmstöd, 60.000 euro.

Reserverade medel under budgetmoment 51600 fördelas av Ålands kulturdelegation med undantag av stöd till Nordens institut på Åland, stöd till Ålands jakt- och fiskemuseum samt verksamhetsstöd

till Stiftelsen Ålands sjöfartsmuseum inklusive stöd för renoveringar och underhåll av museifartyget Pommern.

520 Landskapsandelar och stöd för grundskolan

Landskapsandelarna för grundskolan bidrar till landskapsandelssystemets målsättning att jämna ut kommunernas förutsättningar att tillhandahålla lagstadgad service, LL (2017:120) om landskapsandelar till kommunerna.

Det totala antalet elever som deltar i undervisning i de åländska grundskolorna hösten 2021 är 3.075 elever. Därutöver är det 99 elever som hemundervisas, 2 elever studerar utanför Åland och 7 elever har fått uppskov.

Ansvaret för grundskolans undervisning och övriga verksamhet ligger på kommunerna. Ålands landskapsregering ansvarar för tillsyn och en övergripande utveckling av grundskolan.

Landskapslagen (2020:32) om barnomsorg och grundskola trädde i ikraft 1.1.2021. Barnomsorgen överflyttades därmed till utbildningsförvaltningen. Barnomsorgen ingår i landskapsandelarna från år 2021.

Förberedande undervisning har ersatt stödundervisning i svenska från och med höstterminen 2021. Grundskoleutbildning för personer som fullgjort läroplikten inleds under hösten 2021. Ersättning till kommunerna för de nya utbildningsformerna ingår i landskapsandelssystemet utifrån särskilda ersättningsgrunder.

52000 Landskapsandelar för grundskolan och stöd för undervisning (F)

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter				
Kostnader	-7 184 741	-11 654 000	-405 000	-12 100 000
Anslag netto	-7 184 741	-11 654 000	-405 000	-12 100 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 12.100.000 euro.

Utgifter

Anslaget föreslås fördelat enligt följande

- landskapsandelar för grundskolan, inklusive träningsundervisning samt barnomsorg och specialfritidsverksamhet 11.300.000 euro
- stöd till kommunerna för förberedande undervisning 750.000 euro samt
- stöd till kommunerna för grundskoleutbildning för andra än läropliktiga 50.000 euro.

535 Utbildningsverksamhet

Det åländska utbildningssystemet består av skolor och utbildningar som erbjuder grundskoleutbildning, utbildning på gymnasie- och högskolenivå samt utbildning inom ramen för fri bildningsverksamhet i organiserad skolform.

Arbetslivsanknuten yrkes- och fortbildning samt yrkesutbildning för vuxna är ett växande utvecklingsområde liksom den utvecklings- och forskningsverksamhet som bedrivs i anslutning till högre utbildning.

Barnomsorgen ingår förvaltningsmässigt i utbildningsväsendet efter att LL (2020:32) om barnomsorg och grundskola trätt i kraft 1.1.2021.

Landskapsregeringen har ett differentierat utvecklings- och tillsynsansvar över den kommunala utbildningsverksamheten som omfattar barnomsorgen och grundskolan samt ett allmänt lednings-, tillsyns- och utvecklingsansvar över utbildning efter grundskolan.

Landskapsregeringen stöder undervisningen, utarbetar strategier, styrdokument och regelverk för de olika utbildnings- och verksamhetsformerna samt följer upp verksamheterna.

Landskapsregeringen strävar efter att uppnå en hållbar utveckling i utbildningssystemet. Målet är att skapa ett utbildningssystem som möter allas behov av utbildning. Utbildningen ska främja välmående och utveckla redskap för ett livslångt lärande, skapa förutsättningar till framgång på en föränderlig arbetsmarknad samt underlätta nya invånares integration i det åländska samhället. Den åländska utbildningen ska i enlighet med det utbildningspolitiska programmet Kompetens 2025 präglas av hållbarhet, jämlikhet och jämställdhet, integration, entreprenörskap, flexibilitet och digitalisering.

Mål år 2022

- fortsätta implementering av den nya landskapslagen om barnomsorg och grundskola
- fortsätta implementering av förundervisningens och grundskolans läroplan genom bl.a. kompetensutveckling av personal inom barnomsorg och skola, ledarskapsskolning, riktade fortbildningsinsatser
- utvärdera inlärningsresultat och trivsel i enlighet med plan
- främja barns, elevers och studerandes trivsel och välmående
- vidareutveckla grundskoleutbildning för andra än läropliktiga
- revidera det utbildningspolitiska programmet "Kompetens 2025"
- fortsätta bolagiseringsprocessen gällande Högskolan på Åland
- utveckla uppföljningsinstrument och kvalitetsledning
- fortsätta stöda kompetensutveckling och fortbildning för att främja digital utveckling i skolan samt
- stöda karriärvägledning i skola och utbildning.

53500 Vuxenutbildning

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter			97 000	
Kostnader	-784 718	-1 100 000	-370 000	-1 100 000
Anslag netto	-784 718	-1 100 000	-273 000	-1 100 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 1.100.000 euro.

Utgifter

Anslaget avser sysselsättningsfrämjande utbildning som ordnas med stöd av LL (2015:56) om sysselsättningsfrämjande utbildning, köp av utbildningstjänster enligt avtal samt yrkesinriktad utbildning och övriga utbildningsinsatser. Svenska för inflyttade ordnas enligt avtal för inflyttade, kvotflyktingar och för personer med ingen eller kort skolgång. Gällande avtal upphör 31.7.2022. Ett nytt avtal ska ingås under året. I samband med upphandlingen utreds möjligheterna till ett flexiblere system som möjliggör att arbeta och samtidigt studera svenska. I anslaget ingår även andra utbildningsinsatser med sysselsättande effekt. Anslaget avser bland annat ersättning för terminsavgifter vid Öppna högskolan, studievägledning, studieteknik och undervisningsrelaterade kostnader.

Anslaget har beräknats enligt följande

- kurser i svenska för inflyttade personer, kvotflyktingar samt för personer med ingen eller kort skolgång enligt avtal, 700.000 euro
- utbildningsinsatser för att möta akuta behov föranledda av konjunkturläget, 200.000 euro
- yrkesinriktade utbildningsinsatser, planerade yrkesinriktade utbildningar, 100.000 euro
- särskilda utbildningsinsatser för personer utan arbetsmarknadsstöd, bland annat svenska i arbete som ordnas enligt avtal, 50.000 euro samt
- särskilda utbildningsrelaterade kostnader hos Högskolan på Åland för att stöda kompetensutveckling. Erbjuds arbetslösa och permitterade som en sysselsättande åtgärd, 50.000 euro.

53510 Utvecklingsarbete inom utbildning

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter	63 506	130 000		55 000
Kostnader	-658 364	-895 000		-748 000
Anslag netto	-594 858	-765 000		-693 000

Budgetmotivering

Föreslås inkomster om 55.000 euro och ett anslag om 748.000 euro.

Inkomster

Momentet gottskrivs med inkomster från avgifter för offentligrättsliga prestationer, licenskostnader från kommunerna och seminarieavgifter.

Utgifter

I anslaget ingår utgifter för personalkostnader och inköp av experttjänster i anslutning till olika utvecklingsprojekt, fortbildningsinsatser, utvärderingar, utredningar och omvärldsbevakning.

Anslaget har beräknats enligt följande

- kostnader för implementeringen av den nya lagen för barnomsorg och grundskola samt grundskolans och barnomsorgens nya läroplaner, digitalisering av läroplansmål samt utvärdering av inlärningsresultat, 258.000 euro
- behörighetsgivande utbildning på kandidatnivå för barntädgårdslärare (2019-2022), 80.000 euro
- ledarskapsskolning för föreståndare och rektorer i barnomsorg och grundskola, 35.000 euro
- koordinerande resurs för it-tekniskt stöd i landskapets skolor gällande utveckling av system för gemensamma elevdatabaser, registrering av prestationer, antagningssystem till gymnasieutbildningen, licenskostnader, 148.000 euro
- deltagande i FoU-program kring Digitala lärmiljöer - likvärdig utbildning med fjärr- och distansundervisning, 3.000 euro
- kostnader för Dialog seminarium, 30.000 euro
- kostnader för Kickoff seminarium, 15.000 euro
- barns, elevers och studerandes trivsel och välmående, 15.000 euro
- karriärvägledning i skola och utbildning, 30.000 euro
- revidering av utbildningspolitiskt program och kostnader för arbetsmarknadsbarometer, 75.000 euro
- nya uppföljningsvariabler för högskolan, 11.500 euro

- prov i lagstiftning, genomförande av lämplighetsprov vid erkännande av yrkeskvalifikationer, 12.000 euro samt
- övrigt, 35.500 euro.

53520 Högskoleutbildning

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter				
Kostnader	-6 968 000	-7 270 000		-7 292 000
Anslag netto	-6 968 000	-7 270 000		-7 292 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 7.292.000 euro för inköp av utbildningstjänster från Högskolan på Åland i enlighet med utbildningsavtal ÅLR 2021/5862. Högskolan på Åland tar upp motsvarande inkomst under moment 85000 Högskolan på Åland.

Utgifter

Anslaget avser intern ersättning för beställning av högskoleutbildning och är en följd av att Högskolan på Åland utgör en resultatenhet från och med år 2020.

Enligt fastställd finansieringsmodell (ÅLR 2018/9969) för resultatenheten består finansieringen av basfinansiering, resultatfinansiering och strategisk finansiering enligt följande beräkningsgrund

- basfinansiering tilldelas Högskolan på Åland då följande tre kriterier uppnås i medeltal under de fem senaste jämförelseåren; minst 140 nybörjarplatser erbjuds inom den examensinriktade utbildningen, Öppna högskolan erbjuder minst 200 studiepoäng akademiska kurser samt minst 29 vt lärararbete fördelas för forskning. Basfinansieringens andel av den totala tilldelade finansieringen är 90 % år 2022
- resultatfinansieringen tilldelas enligt fastslagna parametrar om antal avlagda examina per år, antal studerande som avlagt minst 55 studiepoäng per år, antal studerande som inlett sina studier, antal avlagda individuella studiepoäng vid Öppna högskolan samt antal artiklar i vetenskapliga tidskrifter och rapporter. Resultatfinansieringens andel av den totala tilldelade finansieringen är 5 % år 2022 och ökar därefter upp till 25 % samt
- strategisk finansiering riktas till åtgärder som stöder högskolans strategiska målsättningar samt till högskole- och forskningspolitiska mål som utgår ifrån regeringsprogrammet och hållbarhetsagendans fokusområden. Den strategiska finansieringen uppgår till 5 % av budgetanslaget.

540 Ålands museum

Ålands museum samlar in, bevarar och förmedlar det materiella och det immateriella kulturarvet. Verksamheten ska upprätthålla och stärka intresset och förståelsen för Ålands historia, konst och kultur. Ålands museum ska belysa såväl det förflutna som nutid. Kunskapsuppbyggnaden sker genom dokumentation och insamling för nutida och kommande generationers bruk och för framtida forskning.

Ålands museum förvaltar de landskapsägda museala samlingarna och har verksamhetsansvar för samtliga museer och utställningsmiljöer i landskapets ägo. Samlingarnas långsiktiga bevarande förutsätter ändamålsenliga magasin och arkivutrymmen, fortlöpande vård och konservering, samt katalogisering, digitalisering och överföring till databaser.

Förmedlingsarbetet och tillgängliggörandet av samlingarna sker genom utställningar, publikationer, service och rådgivning till allmänhet och forskare, museipedagogik, guidningar, visningar, föreläsningar samt via webbplats och sociala media.

Mål år 2022

- påbörja publik verksamhet vid Bomarsunds besökscentrum sommaren 2022
- avsluta projektet med förnyelsen av Kastelholms slotts utställning och skyltprogram
- ta fram en plan för verksamheten vid de obemannade sevärdheterna, Jan Karlsgårdsområdet och skärgårdshemmanet Hermas
- uppmärksamma självstyrelsejubileet Åland 100 genom utställningar och evenemang inom ramen för ordinarie verksamhet
- stå värd för Museidagarna 18-20 maj 2022, Finlands museiförbunds årliga evenemang och medlemsmöte
- ta fram ett gemensamt kassasystem för de sevärdheter som uppbär entré samt se över museibutikernas koncept
- fortsätta åtgärda brister i magasinmiljöerna enligt arbetarskyddets direktiv och säkerhetskrav
- öka tillgängligheten till samlingarna för allmänhet och forskare genom ökad sökbarhet samt
- utvärdera potentialen och identifiera möjliga profilområden för forskningssamordning inom Ålands museum.

54000 Ålands museum

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter	229 863	347 000		375 000
Kostnader	-1 961 079	-457 000		-482 000
Anslag netto	-1 731 216	-110 000		-107 000

Budgetmotivering

Föreslås inkomster om 375.000 euro och ett anslag om 482.000 euro.

Inkomster

Föreslås 257.000 euro för intäkter av biljettförsäljning och guidetjänster vid de landskapsägda museerna samt ca 55.000 euro för försäljning av informations- och souvenirprodukter.

Utgifter

Under momentet föreslås ett anslag om 422.000 euro för Ålands museums löpande verksamhetskostnader. Anslaget är fördelat enligt följande

- Ålands kulturhistoriska museum, samlingar, dokumentation och Det levande kulturarvet, 98.000 euro
- Ålands konstmuseum, 77.000 euro
- Kastelholms slott, fängelsemuseet Vita Björn och Jan Karlsgården, 38.000 euro
- Eckerö post-och tullhus, 37.000 euro
- kulturarvsenheten, för löpande verksamhetskostnader samt marknadsföring av obemannade sevärdheter, 31.000 euro
- Bomarsunds besökscentrum, för att utrusta och uppstarta sevärdheten, löpande verksamhetskostnader och marknadsföring, 37.000 euro
- museipedagogisk verksamhet, 12.000 euro
- museibutiker och receptionsfunktion, 42.000 euro samt

- övrig verksamhet inom Ålands museum, inklusive museimagasin, webbplatser, bibliotek, årsskriften Åländsk Odling personalens programvaror och licenser, snickeri, tillfälliga hyreskostnader, kostnader för Museigruppen och medlemskap i museisamfund, 50.000 euro.

Föreslås även ett nettoanslag för uppdragsverksamheten. Genom nettobudgetering finns möjligheter att uppnå kostnadstäckning genom att debitera exploatören i samband med arkeologiska och kulturmiljörelaterade undersökningar. Externa uppdrag avses upphandlas som köptjänst. Med hänvisning till 6 § finansförvaltningslagen (2012:69) föreslås att momentet kan påföras såväl kostnader som intäkter för uppdragsverksamhet. År 2022 beräknas uppdragsverksamhetens kostnader till högst 60.000 euro.

600 Näringsavdelningens förvaltningsområde

Tabellen nedan är en sammanställning av sifferbudgeten inom avdelningens förvaltningsområde för såväl allmänna förvaltningen som fristående enheter. Beloppen är exklusive avdelningen underlydande myndigheter eftersom de beloppen visas separat under respektive myndighet. Sammanställningen visar totalerna av såväl verksamhetsanslagen som överföringsanslagen. I kolumnerna framgår utfallssiffror för senaste bokslut, grundbudgeten för innevarande år, tilläggsbudget för innevarande år respektive förslaget till budget för kommande år.

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Försäljningsintäkter	103 593	92 000		91 000
Avgiftsintäkter	175 391	172 000		159 000
Erhållna bidrag	328 320	361 000		830 000
Övr verksamh intäkt	13 541			16 930
Summa Verksamhetens intäkter	620 845	625 000		1 096 930
Löner o arvoden	-1 917 956	-2 030 597		-1 959 779
Pensionskostnader	-340 682	-369 569		-356 680
Övr lönebikostnader	-31 443	-33 302		-43 703
Summa Lönebikostnader	-372 125	-402 870		-400 383
Personalersättningar	4 957			
Summa Personalkostnader	-2 292 728	-2 443 027		-2 360 162
Köp av tjänster	-411 601	-643 423		-969 577
Material förnödenh	-179 743	-183 326		-189 346
Övr verksamh kostn	-304 680	-361 224		-325 845
Summa Verksamhetens kostnader	-3 188 751	-3 631 000		-3 844 930
Överföring fr EU	3 367 230	5 662 000	326 000	6 437 000
Summa Intäkt ink o kap	3 367 230	5 662 000	326 000	6 437 000
Summa Intäkt ink o kap öv	3 367 230	5 662 000	326 000	6 437 000
Undervisn kultur idr	-278 470	-1 142 000	-163 000	-882 000
Primärnäringsar	-9 957 398	-12 411 000	540 000	-14 804 000
Övrigt näringsliv	-6 039 309	-2 978 000	-463 000	-2 714 000
Övriga ink kap överf	-80 123	-592 000		-88 000
Summa Utgift ink o kap öv	-16 355 299	-17 123 000	-86 000	-18 488 000
Summa Kostn ink o kap öv	-16 355 299	-17 123 000	-86 000	-18 488 000
Summa Verksamhetsbidrag	-15 555 976	-14 467 000	240 000	-14 799 000
Ränteintäkter	328			
Övr finansiella kost	-4 630			
Summa Finansiella intäkter och kostnader	-4 302			
Summa Årsbidrag	-15 560 278	-14 467 000	240 000	-14 799 000
Summa Räkenskapsperiodens resultat	-15 560 278	-14 467 000	240 000	-14 799 000
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	-15 560 278	-14 467 000	240 000	-14 799 000

Moment	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget inkl. TB 2021	Förslag 2022
60010 Näringsavdelningen, verksamhet	-1 803 752	-1 775 382	-2 115 000	-1 936 000
61000 Näringslivets främjande	-2 144 058	-6 049 993	-1 890 000	-1 520 000
61100 Ålands landsbygdscentrum	-99 221	-133 172	-151 000	-128 000
62100 EU, ERUF och ESF 2014-2020	152 882	-139 275	0	0
62102 EU, ERUF och ESF 2021-2027			-1 302 000	-1 177 000
62110 Förvaltningskostnader ERUF-ESF	39 000	-45 817	-60 000	
Summa 6100 Näringsavd allm byrå	-3 855 149	-8 143 639	-5 518 000	-4 761 000
61500 Främj av livsmedelsproduktion	-1 122 947	-673 415	-738 000	-1 254 000
61550 Avbytarservice	-237 489	-309 216	-300 000	-350 000
62300 EU, EJFLU 2014-2020	-5 155 613	-5 032 087	0	-6 468 000
62302 EU, EJFLU 2021-2027			-5 668 000	
62390 Leaderfinansiering m paf-medel	-106 402	-103 686	-85 000	-100 000
63100 EU, ERUF 2007-2013	-19	-21		
63310 EU - EJFLU 2007-2013	265	226		
Summa 6200 Jordbruksbyrån	-6 622 205	-6 118 199	-6 791 000	-8 172 000
62500 EU, EHFF 2014-2020	199 627	-163 818		
62502 EU, EHFF 2021-2027			-590 000	-590 000
67000 Främj av fiskerinäringen	-67 692	-115 359	-118 000	-118 000
86500 Ålands fiskevårdscentrum	-638 428	-624 788	-645 000	-606 000
Summa 6300 Fiskeribyrån	-506 493	-903 965	-1 353 000	-1 314 000
64000 Främjande av skogsbruket	-292 282	-419 139	-585 000	-572 000
65000 Jakt- och viltvård	-43 320	24 664	20 000	20 000
Summa 6400 Skogsbruksbyrån	-335 602	-394 475	-565 000	-552 000
Summa 6000 Näringsavdelningen	-11 319 449	-15 560 278	-14 227 000	-14 799 000

600 Allmän förvaltning

Näringsavdelningens verksamhetsområde är att främja näringarna, sysselsättningen och en regional balans. Till avdelningens uppgifter hör därmed att allmänt planera, leda, utveckla, samordna, följa upp och utöva tillsyn inom områdena utveckling av näringarna och innovationssystem, regional utveckling, arbetsmarknadsfrågor, jordbruk med binäringar, fiske, fiskodling, fiskevård, skogsbruk, jakt och viltvård.

Med beaktande av EU:s regelverk stöds det åländska näringslivets utveckling med såväl finansiering som andra främjande åtgärder. Inom avdelningens ansvarsområden deltar tjänstemännen i samarbeten utanför Åland.

60010 Näringsavdelningens allmänna förvaltning, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter	314 156	320 000		509 000
Kostnader	-2 089 538	-2 435 000		-2 445 000
Anslag netto	-1 775 382	-2 115 000		-1 936 000

Budgetmotivering

Föreslås en inkomst om 509.000 euro och ett anslag om 2.445.000 euro.

Inkomster

Föreslås en inkomst om 9.000 euro vilket främst avser inkomster av provfiske.

De direkta stödberättigande kostnaderna för administrationen av EU-program belastas moment 60010 medan anslag för tekniskt stöd upptas under kapitel 621, 623, respektive 625. Med hänvisning till finansförvaltningslagen (2012:69, 6 §) föreslås att momentet kan gottskrivas med inkomster för tekniskt stöd om 430.000 euro.

Momentet belastas med administrativa kostnader för den del av Europeiska havs- och fiskerifondens operativa program som gäller kontroll och övervakning av unionens gemensamma fiskeripolitik. Anslag för detta upptas under kapitel 625. Med hänvisning till finansförvaltningslagen (2012:69, 6 §) föreslås att momentet kan gottskrivas med inkomster för denna kontroll och övervakning till ett belopp om 70.000 euro.

Utgifter

I anslaget ingår utgifter för personalkostnader, inköp av tjänster, kompetensutveckling, tjänsteresor, litteratur, material, förnödenheter, teletjänster, annonsering och representation. Anslag för utredningar och arrangemang av möten och konferenser i anslutning till näringsavdelningens verksamhet finns även upptagna under momentet.

Föreslås att ca 20.000 euro av de centrala förvaltningskostnaderna för jaktadministrationen täcks med influtna jaktvårdsavgifter, se även moment 65000.

610 Näringslivets främjande

Landskapsregeringens övergripande målsättning för näringspolitiken är att bidra till att skapa förutsättningar för en hållbar ekonomisk tillväxt. Den ekonomiska tillväxten stöder upprätthållandet av sysselsättningsnivån och främjar uppkomsten av nya arbetsplatser.

Kärnan i de näringslivsutvecklande åtgärderna består av

- företags- och projektfinansiering (näringslivets främjande och regional utveckling)
- destinationsmarknadsföring samt
- landsbygdsutvecklingen vid Ålands landsbygdscentrum.

Företagsfinansiering finns i form av bidrag, lån, garantier samt projektfinansiering.

Förutom ett anslag för kärnverksamheten i de näringslivsutvecklande åtgärderna föreslår landskapsregeringen att budgeterat anslag för tillfälligt likviditetsstöd (landskapets andra tilläggsbudget år 2020), i enlighet med tillämpligt statsstödsregelverk, kan finansiera ett fortsatt behov av likviditetsstöd eller andra omställningsåtgärder som covid-19 fortsättningsvis ger upphov till för det åländska samhället.

Ett särskilt anslag föreslås även år 2022 för tjänsteproducerande företags utvecklingsprojekt som bidrar till ökad export och höjer företagets konkurrenskraft, baserat på digitaliseringen och tjänsternas ökade betydelse för ekonomin.

Under hösten 2018 påbörjade landskapsregeringen beredningen av EU:s programperiod 2021–2027 utifrån kommissionens förordningsförslag, vilka presenterades under sommaren 2018.

Kommissionens arbete med regelverket för den nya programperioden påverkades av covid-19 pandemin och godkändes slutligt sommaren 2020. Landskapsregeringens förslag färdigställs och inlämnas till kommissionen under slutet av år 2021 med programstart år 2022.

Regional utveckling

Den regionalpolitiska målsättningen är att näringslivet i hela skärgården ska vara livskraftigt. Landskapsregeringen eftersträvar befolkningsutveckling i alla regioner.

Ålands skärgårdsnämnd har bland annat till uppgift att behandla övergripande skärgårdsfrågor inför behandling och beslut i landskapsregeringen. Sekretariatet med tillhörande kostnader finansieras genom en överföringsutgift för skärgårdsutveckling och ett särskilt resultatavtal. Finansieringen

föreslås fortsätta utifrån liknande arrangemang år 2022. Tonvikten läggs på utveckling av företag och arbetsplatser i skärgården i samarbete med bl.a. landsbygdsutvecklaren och Företagsam Skärgård r.f.

Landskapsregeringen föreslår att det särskilda driftsstöd för den årliga verksamheten samt ett särskilt riktat investeringsstöd för sådana investeringar som behövs för detaljhandelsverksamheten i skärgården fortsätter.

Skärgårdsstödet som beviljas nya företag i skärgården fortsätter.

61000 Näringslivets främjande, verksamhet (R)

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter				
Kostnader	-10 684	-40 000		-80 000
Anslag netto	-10 684	-40 000		-80 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 80.000 euro.

Utgifter

Anslaget kan användas för bland annat att delta som medarrangör av Sjöfartens Dag, insatser initierade av Regelrådet, för färdplanen för hållbar turism, Åland 100-aktiviteter samt till initiativ och samarbeten som syftar till en positiv utveckling av det åländska näringslivet.

Landskapsregeringen utreder ett projekt som binder ihop världens största skärgård både öster- och västerifrån. Det bygger vidare på trenden om när- och naturturism, utomhusaktiviteter och kopplar samman den fysiska och digitala infrastrukturen. Landskapsregeringen återkommer i en tilläggsbudget efter att utredningen är klar.

61000 Näringslivets främjande, överföringar (R)

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter				
Kostnader	-6 039 309	-1 550 000	-300 000	-1 440 000
Anslag netto	-6 039 309	-1 550 000	-300 000	-1 440 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 1.440.000 euro.

Utgifter

Turismens främjande

Landskapsregeringens åtgärder för att höja attraktionskraften för besökare, boende och företag stöder besöksnäringen genom bl.a. att främja goda kommunikationer till och från samt inom Åland, skötsel av sevärdheter i form av byggnader, platser och miljöer, finansiering av investeringar och utvecklingsprojekt inom turismen, utbildningsinsatser och arbete för att stärka Ålandsbilden.

Landskapsregeringen ingår resultatavtal med Visit Åland r.f. (VÅ). för åren 2022 - 2024 för finansiering av destinationsmarknadsföring som genomförs tillsammans med besöksnäringen, varumärkestärkande marknadsföringsaktiviteter på prioriterade huvudmarknader, nischad marknadsföring i givna målgrupper, destinationsutvecklingsarbete samt turistinformativservice lokalt på Åland. Kopplingen mellan marknadsföringen inom turismen samt Åland som boende-, arbets- och studieort stärks genom tydligare samverkansformer. Under år 2022 görs satsningar på varumärkesbyggande arbete mot Sverige i samarbete med Visit Finland och för att lyfta evenemangsaktiviteter.

De säljande aktörerna tar ansvar för tjänste- och produktutvecklingen och en del av destinationsutvecklingen syftar till mer hållbara turismföretag.

På grund av att coronapandemin slagit extra hårt mot turismen ser landskapsregeringen att den insats som branschen årligen gjort i den gemensamma destinationsmarknadsföringen och utvecklingsarbetet men som under kommande år inte kommer förverkligas, ska kompenseras med extra anslag motsvarande branschens insats från tidigare år.

VÅ bör fortsätta ta tillvara möjligheterna att delfinansiera destinationsutvecklingsarbete genom EU-program.

Den professionella bedömningen samt uppföljningen av marknadsförings- och utvecklingsinsatserna står VÅ för. VÅ bör tillämpa landskapsregeringens riktlinjer för offentlig upphandling.

Föreslås att landskapsregeringen reserverar penningautomatmedel om 1.660.000 euro för år 2022 under moment 35000 för finansieringen av avtalet, bortfall av branschfinansiering och de aktuella satsningarna.

Skärgårdsutveckling

Av anslaget föreslås 40.000 euro för bidrag till drift av Skärgårdsnämnden, vilket beviljas genom ett särskilt resultatavtal. Tonvikten läggs på utveckling av företag och arbetsplatser i skärgården i samarbete med bl.a. landsbygdsutvecklaren och Företagsam Skärgård r.f.

Anslaget kan även användas för arvoden och reseersättningar för skärgårdsnämnden samt för ersättning för resor inom ramen för Nordiska Ministerrådets Skärgårdssamarbete.

Nationellt företagsstöd

Av anslaget föreslås 900.000 euro för bidrag till nationellt företagsstöd som ett komplement till insatserna som delfinansieras från EU och genomförs inom ramen för operativprogram för Åland 2014 - 2020 med finansiering från Europeiska regionala utvecklingsfonden och Europeiska socialfonden, landsbygdsutvecklingsprogrammet för Åland 2014-2020 samt operativprogram för Åland 2021-2027 med finansiering från Europeiska regionala utvecklingsfonden och Europeiska socialfonden. Nationellt företagsstöd beviljas inom ramen för av landskapsregeringen fastställda stödordningar och principer, vilka baseras på EU:s gällande regelverk om statligt stöd, näringsstödslag för landskapet Åland (2008:110), landskapslagen (1988:50) om lån, räntestöd och understöd ur landskapets medel samt om landskapsgaranti.

Landskapsregeringen prioriterar åtgärder som ökar företagets export av tjänster och varor, internationalisering samt åtgärder som stöder en året-runt detaljhandelsverksamhet i skärgården. Detta görs genom bidrag för företagets internationalisering, nationella investeringsbidrag, finansieringsstöd för detaljhandeln i skärgården samt stöd till nya skärgårdsföretag men även särskilda ad hoc stöd för utvecklingsinsatser i nya och etablerade företag på basen av gällande regelverk för statligt stöd om satsningarna stöder landskapsregeringens övergripande målsättning för näringspolitik.

Internationella utvecklingsprojekt

Under momentet föreslås att 200.000 euro avsätts för landskapsregeringens andel i den nationella finansieringen av bl.a. Interreg projekt. Anslagen från detta moment kan tilldelas åländska projektpartners i Interreg Central Baltic Programme perioden 2021-2027.

Momentet kan även användas för andra eventuella projekt av internationell karaktär eller för enbart nationellt finansierade utvecklingsprojekt på Åland.

Anslaget föreslås även kunna användas som nationell medfinansiering till åländska företag som deltar i europeiska program såsom Eurostars eller i samprojekt för forskningsorganisationer och företag som kan söka finansiering från Business Finland. Finansiering kan beviljas om 50 procent dock högst 200.000 euro av de faktiska kostnader som sökanden har och som inte har annan finansiering.

Finansiering till företag beviljas i enlighet med kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 om tillämpning av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse.

Exportföretagande inom digitala tjänster

Föreslås ett anslag om 300.000 euro för finansiering av tjänsteproducerande företags utvecklingsprojekt som bidrar till ökad export och höjer företagets konkurrenskraft.

Finansiering till företag beviljas i enlighet med kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 om tillämpning av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse samt kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget.

Anslaget kan användas för finansiering av projekt inom riktad företagsrådgivning i import- och exportfrågor.

61100 Ålands landsbygdscentrum

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter	24 236	58 000		88 000
Kostnader	-157 408	-209 000		-216 000
Anslag netto	-133 172	-151 000		-128 000

Budgetmotivering

Föreslås en inkomst om 88.000 euro och ett anslag om 216.000 euro.

Inkomster

För att öka digitalisering och förbättra lönsamheten inom livsmedelssektorn, planeras ett större projekt som finansieras genom EU-medel eller annan finansiering. Övriga inkomster härrör sig till infobladet Landsbygdsnytt, där inkomsterna motsvarar utgifterna.

Utgifter

Verksamhetsidén är att utveckla och bredda näringsverksamheten på landsbygden och i skärgården med fokus på livsmedel och matkluster. Affärsidén är att koordinera resurser och stimulera till samarbete för att på effektivaste sätt bidra till en positiv utveckling av landsbygden och dess näringar.

Ansvarsområden

- stärka Åland som matregion genom olika projekt
- utreda möjligheterna till en standardiserad Axxgan-certifiering
- stärka konsumentförtroendet och öka försäljningen av åländska produkter bland annat genom olika insatser och aktiviteter
- inspirera, initiera och driva projekt för att utveckla landsbygdsföretagen samt
- fungera som koordinator för Ålands Landsbygdscentrum.

Målgruppen för insatserna är livsmedelsföretag och företag inom matbranschen över hela Åland.

Anslaget avser kostnader för landsbygdsutveckling och koordinering vid Ålands Landsbygdscentrum. Landsbygdsutvecklingen har ansvar för spjutspetsen "Hållbar och kreativ matregion lockar till besök" vid genomförandet av "Ålands hållbara livsmedelsstrategi". För att stärka Ålands positionering som en gastronomisk destination är det värdefullt att flera projekt startas upp av många olika aktörer för att nå målet. Inom landsbygdsutvecklingen tas utgångspunkt i bl.a. "Terroir och merroiratlas för Åland" när synligheten av åländsk mat samordnas och livsmedelsprodukter och mataktiviteter på

evenemang arrangeras under firandet av Åland 100 år 2021–2022 genom projektet "Axganmat på evenemang". Arbetet bedrivs även i nära samarbete med Visit Åland r.f:s projekt MatÅland 2022.

För att stimulera digitalisering av företagens arbetsprocesser och e-handelslösningar som leder till att förbättra lönsamheten inom livsmedelsbranschen, planeras ett större projekt i samarbete med aktörer från näringen.

Landsbygdsutvecklingen är en av medaktörerna i nätverket bärkraft.ax och deltar i nätverkets aktiviteter. Anslaget används också för landsbygdsutvecklarens arbete inom Ny Nordisk Mat på nordisk nivå samt för arbetet med referensgruppen Ny Nordisk Mat Åland.

Landsbygdsgalan arrangeras vartannat år i samarbete mellan organisationerna vid Ålands Landsbygdscentrum och de förädlade livsmedelsföretagen, där landsbygdsutvecklaren är koordinator för evenemanget. Syftet med Landsbygdsgalan är att uppmärksamma företagare inom landsbygdsnäringsarna och ge motivation att jobba vidare och utveckla sina företag. Målgruppen är jordbrukare, fiskare, fiskodlare, livsmedelsförädlare och skogsägare.

615 Främjande av livsmedelsproduktion

Primärnäringarna tillsammans med den nära sammankopplade livsmedelsindustrin har som helhet stor betydelse för den åländska ekonomin, det åländska samhället, miljön och landskapet. Övergripande målsättning för lantbruket och livsmedelsproduktionen är en hållbar, ekonomisk och smart utveckling som bidrar till en tillväxt på landsbygden och inom de gröna näringarna.

Det öppna och av djur hävdade landskapet har konstaterats vara en betydande kollektiv tillgång för samhället samt utgör en viktig del av strategiskt utvecklingsmål 4. Betande djur är av betydelse för bibehållande av landskapsbildens traditionella drag och viktigt för att främja den biologiska mångfalden. Landskapsregeringen stimulerar djurhållning med betande djur genom stöd, rådgivning och stöd för privat avbytarservice. En allmän utveckling av djursektorerna är också nödvändig för att behålla underlaget för livsmedelsindustrierna på Åland.

Livsmedelssäkerhet och -kvalitet är aktuella ämnen och prioriteras inom avdelningens ansvarsområden rörande fodermedel, kvalitetskontroll av grönsaker, certifiering av ekologiska livsmedel, hantering av bekämpningsmedel och växtinspektionsverksamhet. Detta utgör också ett område som stöder strategiskt utvecklingsmål 7 om hållbara konsumtions- och produktionsmönster.

Den åländska livsmedelsproduktionen ska hålla hög klass avseende miljöhänsyn och djurens välfärd vilket ökar Ålands attraktionskraft och biologiska mångfald. Satsning på kretsloppsarbete och innovativa metoder och tekniker ska utveckla det åländska lantbruket mot ökad hållbarhet och ger näringen positivt profilerade produkter med målsättningen att skapa en förbättrad lönsamhet. Ett aktivt, hållbart och långsiktigt producerande jordbruk gynnar hela Åland. Landskapsregeringen stöder och deltar i genomförandet av den hållbara livsmedelsstrategin som strävar mot de ovanstående målsättningarna. Rådgivning, projektledning och kunskapsutveckling är grundläggande områden för genomförande av livsmedelsstrategin och för att generellt utveckla det åländska lantbruket. Det är också avgörande att näringen har möjlighet att göra investeringar och skapa förutsättningar för en modern, konkurrenskraftig och hållbar produktion. Som ett komplement till åtgärderna inom ramen för CAP-strategiplanen under kapitel 623 genomförs ett nationellt strukturstöd inriktat på räntestöd riktat till investeringar och nyetablerade jordbruksföretag. För att stärka livsmedelsföretagens konkurrenskraft föreslås ett kostnadsersättningsstöd vid export.

61500 Främjande av livsmedelsproduktion, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter				
Kostnader	-3 522	-14 000		-14 000
Anslag netto	-3 522	-14 000		-14 000

Budgetmotivering

Rubriken ändrad.

Föreslås ett anslag om 14.000 euro.

Utgifter

Föreslås ett anslag om 12.000 euro för bl.a. inspektionsverksamhet samt möjlighet till ersättningar enligt landskapslagen (2021:26) om tillämpning av lagen om växtskyddslagen samt landskapslagen (2013:97) om tillämpning i landskapet Åland av lagen om plantmaterial. Anslaget används även för kostnader i samband med den ökande verksamheten för inspektion och provtagning som fordras enligt landskapslagen (1995:52) om kontroll av ekologisk jordbruksproduktion och dess ändring (2012/29), landskapslagen (2007:96) om tillämpning i landskapet Åland om gödsselfabrikat, landskapslagen (2010:83) om tillämpningen i landskapet Åland av foderlagen och landskapslagen (2001:25) om tillämpningen i landskapet Åland av lagen om handel med utsäde.

Föreslås ett anslag om 2.000 euro med hänvisning till 37 § landskapslagen (1978:54 samt ändringar 1995/22 och 1995/47) om främjande av gårdsbruk. Förvaltningsarvodet utgör ersättning för bankers skötsel av gårdsbrukslån beviljade t.o.m. år 2007.

61500 Främjande av livsmedelsproduktion, överföringar (R)

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter				
Kostnader	-669 893	-1 264 000	540 000	-1 240 000
Anslag netto	-669 893	-1 264 000	540 000	-1 240 000

Budgetmotivering

Rubriken ändrad.

Föreslås ett anslag om 1.240.000 euro.

Utgifter

Rådgivning

Av anslaget föreslås ett anslag om 585.000 euro för att finansiera rådgivningen samt försöks- och utvecklingsverksamheten i enlighet med verksamhetsavtal med Ålands hushållningssällskap r.f.

Rådgivnings-, försöks- och utvecklingsverksamheten genomförs i enlighet med ett verksamhetsavtal för perioden 2020-2025. Avtalet baseras på de övergripande målsättningarna för livsmedelsproduktion och lantbruket, d.v.s. fokus är en ekonomisk, smart och hållbar utveckling på landsbygden. Den främsta prioriteringen är att bidra till skapande av konkurrenskraftiga landsbygdsföretag som producerar råvaror av rätt kvalitet till den lokala livsmedelsindustrin och livsmedel till konsumenterna.

Föreslås även att ett anslag om 100.000 euro kan användas till att utanför det fleråriga avtalet med Ålands hushållningssällskap r.f. finansiera allmänna projekt för utvecklingen av näringen samt för att stärka den lokala produktionen och bidra till genomförandet av den hållbara livsmedelsstrategin.

Räntestöd

Av anslaget föreslås 45.000 euro för att finansiera räntestödet för årets bevilningsfullmakt om lån med räntestöd om 1.500.000 euro och tidigare års beviljade räntestödslån. Målsättningen är att räntestödet medverkar till en mer rationell och effektiv jordbruksproduktion i landskapet.

Räntestöd kan beviljas för lån vid produktionsinvesteringar i byggnader samt för visst lösöre. Räntestöd i samband med investeringar är ett komplement till investeringsstödet till jordbruket inom ramen för landsbygdsutvecklingsprogrammet under moment 62300.

Ett fullt utnyttjande av bevilningsfullmakten beräknas enligt dagens ränteläge medföra nominell kostnad för landskapet om ca 240.000 euro under en femtonårsperiod. Lånen förmedlas av kreditinstitut på Åland och räntestödet varierar med marknadsräntorna och är maximalt 3 procent. Saldot på utestående räntestöds krediter för investeringar är ca 9.000.000 euro. En ränteutveckling som leder till maximal räntestödsnivå skulle innebära en årlig kostnad om ca 300.000 euro.

Räntestöd, lån till lantbruk, euro	Kostnad år 2022	Kostnad år 2023	Beräknad årskostnad vid ett ränteläge om 4,0 %
Totalt	45 000	50 000	150 000
Lånesaldo åren 1997-2021 (ca 9 milj.)	40 000	45 000	135 000
Lån utgivna år 2022 (1,5 milj.)	5 000	5 000	15 000

Skördeskador

Av anslaget föreslås 10.000 euro för finansiering av räntestöd för lån beviljade med anledning av skördeskador i enlighet med landskapslagen (1980:44) om räntestödslån vid skördeskador. Räntestöd på lån utgår i syfte att lindra de likviditetsproblem odlaren riskerar till följd av minskade intäkter från den skörd som drabbats av skördeskada. Lån kan beviljas sådana gårdar där det konstaterats skördeskador som uppstått oberoende av odlaren i oskördad gröda till följd av onormalt ogynnsamma väderförhållanden.

Föreslås att det under året får beviljas nya räntestödslån om sammanlagt högst 300.000 euro. Räntestödet betalas som ett fast räntestöd om maximalt 5 procent i högst 5 år. Låntagarens ränta uppgår dock alltid till minst 1 procent. Skulle lånets totala ränta och låntagarens ränta sjunka under 6 procent är räntestödet skillnaden mellan totala räntan och låntagarens ränta om 1 procent. Stödet betalas med grund i kommissionens förordning (EU) nr 1408/2013 om stöd av mindre betydelse inom jordbrukssektorn (de minimis). Utbetalande av stödet förutsätter att det finns utrymme i den kvot för stöd av mindre betydelse som fördelats mellan Åland och riket utgående från den landskvot som fastställts i förordning (EU) nr 1408/2013.

Ett fullt utnyttjande av bevilningsfullmakten beräknas enligt dagens ränteläge ge landskapet kostnader om 30.000 euro under en femårsperiod. Landskapet har för närvarande inga utestående räntestöds krediter för skördeskador.

Kostnadsersättningsstöd till exporterande livsmedelsföretag

Av anslaget föreslås 500.000 euro för kostnadsersättningsstöd. I landskapsregeringens regeringsprogram konstateras att den åländska exporterande industrin utmanas av ett högt kostnadsläge gällande el, vatten och avlopp samt höga transportkostnader. Landskapsregeringens målsättning är att stimulera exporten vilket skapar incitament till nya satsningar och investeringar som leder till nya sysselsättningsmöjligheter. Föreslås därför ett anslag för att finansiera ett kostnadsersättningsstöd till exporterande livsmedelsföretag vars transportkostnader utgör mer än 10 procent av företagets totala kostnader. Kostnadsersättningsstödet uppgår till 10 procent av de redovisade externa transportkostnaderna. Stödet beviljas i enlighet med kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 om tillämpning av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse.

Fullmakt

Föreslås en bevilningsfullmakt om högst 1.500.000 euro för nya lån med räntestöd för lån för produktionsinvesteringar i byggnader samt för visst lösöre. Se motiveringen under rubriken räntestöd ovan.

Föreslås därtill att det under året får beviljas nya räntestödslån om sammanlagt högst 300.000 euro för lån beviljade med anledning av skördebeskador i enlighet med landskapslagen (1980:44) om räntestödslån vid skördebeskador. Se motiveringen under rubriken skördebeskador ovan.

61550 Avbyttarservice (F)

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter				
Kostnader	-308 628	-300 000		-350 000
Anslag netto	-308 628	-300 000		-350 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 350.000 euro.

Utgifter

Anslaget avser att användas för att säkerställa åtaganden och kostnader i enlighet med landskapslagen (2014:53) om avbyttarservice. Anslaget avser utgifter för ersättning till privat avbyttarservice samt vikariehjälp i enlighet med det uppdaterade regelverket som trädde i kraft i slutet av år 2019.

621 Europeiska Unionen - ERUF och ESF

Programperiod 2014-2020

Ålands strukturfondsprogram 2014-2020 "Entreprenörskap och kompetens" med finansiering från Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf) och Europeiska socialfonden (ESF) C(2014) 9951 omfattar hela Åland och målgruppen är företag, föreningar och offentliga aktörer.

Programbudgeten uppgår till totalt 10.775.000 euro (innefattande tillskottsmedel från React-EU 2021 fördelat på 363.181 euro från Eruf och 363.182 euro från ESF). Programmets tekniska stöd allokeras i sin helhet via socialfonden.

Den övergripande målsättningen för programmet är att utveckla kunskapen och förbättra kompetensen inom arbetslivet, öka sysselsättningen, produktiviteten och innovationskapaciteten. Målet är att förnya och diversifiera det åländska näringslivet och att bidra till ett välutbildat, jämställt och aktivt inkluderande samhälle. Strategin är att skapa förutsättningar för och stöda innovationer och kompetens i företag och organisationer på Åland för att få näringslivet att växa smart och hållbart. Fokus läggs på långsiktighet, samverkan på olika plan, kapitalförsörjning i tidiga faser av företagets livscykel och kompetensförsörjning.

Ett förverkligande av dessa mål förväntas ge en hög sysselsättningsgrad, god skattekraft, konkurrenskraftiga företag och en långsiktigt hållbar tillväxt som gör det möjligt att behålla den åländska välfärden på en fortsatt hög nivå.

Återhämtningsfinansiering perioden 2014-2020

React-EU är ett program för att avhjälpa de sociala och ekonomiska skador som covid-19-pandemin har orsakat, och för att förbereda för en grön, digital och resilient återhämtning. Den 23 december 2020 godkändes den så kallade React – EU förordningen (EU) 2020/2221 av den 23 december 2020 om ändring av förordning (EU) nr 1303/2013 vad gäller ytterligare medel och genomförandebestämmelser för att tillhandahålla stöd för att överbrygga krisen i samband med

covid-19-pandemin och dess sociala konsekvenser och för förberedande av en grön, digital och resilient återhämtning av ekonomin (React-EU).

Den 12 februari 2021 fattade Kommissionen beslut om finansiering enligt vilken Finland tilldelades 134.511.648 euro (Eruf och ESF) för år 2021 varav 726.363 euro (0,54 procent) tilldelades Åland. Tilldelningen för år 2022 fastställs av kommissionen i ett senare beslut, vilket förutsätter ett ytterligare ändringsförslag av nuvarande strukturfondsprogram. Tillskottet uppskattas i detta läge till 193.718 euro fördelat jämnt mellan fonderna. Landskapsregeringen föreslår att tilläggsmedlen från React-EU 2022 budgeteras utan nationell motfinansiering.

Programperiod 2021-2027

Under år 2021 färdigställs och inlämnas till kommissionen ett förslag till operativprogram för Åland 2021-2027 med finansiering från Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf) och Europeiska socialfonden (ESF) perioden 2021-2027 på motsvarande sätt som perioden 2014-2020.

Strukturfondsmedlen för programmet 2021-2027 beräknas uppgå till totalt 5.575.692 euro varav fördelat 3.316.724 euro från Eruf och 2.258.968 euro från ESF. Programmets tekniska stöd beräknas till 112.160 euro från Eruf samt 86.833 euro från ESF. Delfinansiering från fonderna är 40 procent och den nationella offentliga motfinansieringen beräknas till 8.363.538 euro fördelat på 4.975.086 euro för Eruf och 3.388.452 euro för ESF. Den preliminära budgeten baserar sig på förslaget till långtidsbudget (MFF) och anslagen till Eruf och ESF+ i maj 2018 med beaktande av förslaget till ändring i maj 2020.

Programmet är uppbyggt kring två strategiska insatsområden:

- 1) Entreprenörskap, digital utveckling och innovation med finansiering från Eruf och
- 2) Kompetens för alla med finansiering från ESF.

Målsättningen med Eruf-finansieringen är att stöda nyetablering av företag, öka konkurrenskraft och internationalisering, främja återhämtning efter covid-19 pandemin samt att stärka tillväxt och innovationsarbetet i företagen. Detta kan ske genom dels direkta företagsstöd i form av t.ex. produktutveckling, konsultcheckar, marknadsföringsbidrag eller investeringsbidrag knutet till utveckling av innovativa produkter och tjänster, dels i form av företagsfrämjande utvecklingsprojekt innefattande rådgivningsinsatser, affärsutveckling, starta-eget, affärscoaching eller olika innovationsmiljöer inom t.ex. it-kluster, livsmedelskluster, kreativa näringar samt turism.

Huvudsakliga målgrupperna är små och medelstora företag (SMF), potentiella entreprenörer och företagsfrämjande organisationer samt offentliga aktörer.

Målsättningen med ESF är att stöda individer som är utanför arbetskraftsmarknaden att återvända eller ta sig in, minska risken för marginalisering och främja återhämtning efter covid-19 pandemin samt att stöda ett fortsatt livslångt lärande. Detta kan ske genom sysselsättningsfrämjande åtgärder såsom utbildning, fortbildning, karriärcoaching, anställning, examensgivande utbildningar, inkluderande åtgärder för inflyttade i samhället, fortsatta satsningar på svenska för inflyttade med beaktande av deras utbildningar och möjligheter till snabb sysselsättning samt stöd för branschspecifika utbildningar inklusive satsningar på jämställdhet, miljökunskap och digitalisering. Huvudsakliga målgrupperna är tredje sektorn, företag, branschorganisationer och offentliga aktörer.

Finansieringsramen för programmet sammanfattas med följande tabell:

ERUF OCH ESF	Finansieringsram 2021 - 2027	Budgeterat 2021-2027	Förslag 2022	Återstod
Landskapsregeringens finansieringsandel	8 363 538	1 302 000	1 177 000	5 884 538
ERUF:s finansieringsandel	3 316 724	491 000	471 000	2 354 724
ESF:s finansieringsandel	2 258 968	377 000	314 000	1 567 968
Totalt	13 939 230	2 170 000	1 962 000	9 807 230

ERUF OCH ESF Återhämtningsfinansiering	Finansieringsram 2021-2022	Budgeterat 2021-2022	Förslag 2022	Återstod
Landskapsregeringens finansieringsandel	-	-	-	-
ERUF:s finansieringsandel	460 040	363 181	97 000	-
ESF:s finansieringsandel	460 041	363 182	97 000	-
Totalt	920 081	726 363	194 000	-

62100 Europeiska Unionen - ERUF och ESF, 2014-2020 (R-EU)

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter	139 235	400 000	326 000	194 000
Kostnader	-278 470	-400 000	-326 000	-194 000
Anslag netto	-139 235	0	0	0

Budgetmotivering

Föreslås inget anslag för genomförande av återhämtningsåtgärder då åtgärden i sin helhet finansieras med EU-medel.

Inkomster

Föreslås att 97.000 euro upptas för återhämtningsfinansiering från Eruf och 97.000 euro från ESF.

Utgifter

Föreslås ett anslag om 194.000 euro för återhämtningsfinansiering, 97.000 euro för Eruf och 97.000 euro för ESF, i enlighet med React – EU förordningen.

Tilläggsfinansieringen kan användas till insatser i syfte att främja krishanteringsförmågan och är stödberättigande från och med den 1 februari 2020 till och med år 2023. Eruf-medlen används främst för att stödja investeringar i produkter och tjänster genom att tillhandahålla stöd i form av investeringsstöd till små och medelstora företag, investeringar som bidrar till omställningen till en digital och grön ekonomi, investeringar i infrastruktur som tillhandahåller grundläggande tjänster till medborgarna och ekonomiska åtgärder i de regioner som är mest beroende av de sektorer som drabbats hårdast av krisen. ESF-medlen används främst för att stödja bibehållande av arbetstillfällen, stödja skapandet av arbetstillfällen, särskilt för personer i utsatta situationer, sysselsättningsåtgärder, utbildning och kompetensutveckling.

Tidigare budgeterade anslag för programgenomförandet används i enlighet med följande regelverk. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1303/2013 av den 17 december 2013 om fastställande av gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Sammanhållningsfonden, Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling och Europeiska havs- och fiskerifonden, om fastställande av allmänna bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Sammanhållningsfonden och Europeiska havs- och fiskerifonden samt om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1083/2006. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1304/2013 av den 17 december 2013 om Europeiska socialfonden och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1081/2006. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1301/2013 av den 17 december 2013 om Europeiska regionala utvecklingsfonden och om

särskilda bestämmelser för målet "Investering för tillväxt och sysselsättning" samt om upphävande av förordning (EG) nr 1080/2006.

62102 Europeiska Unionen ERUF och ESF, 2021 - 2027 (R-EU)

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter		868 000		785 000
Kostnader		-2 170 000		-1 962 000
Anslag netto		-1 302 000		-1 177 000

Budgetmotivering

Föreslås en inkomst om 785.000 euro och ett anslag om 1.962.000 euro.

Inkomster

Av inkomsten föreslås att 471.000 euro upptas, vilket motsvarar den indikativa finansieringsramen för år 2022 för Operativ program för Åland 2021-2027 med finansiering från Eruf.

Av inkomsten föreslås att 314.000 euro upptas, vilket motsvarar den indikativa finansieringsramen för år 2022 för Operativ program för Åland 2021-2027 med finansiering från ESF.

Utgifter

Föreslås ett anslag om 1.962.000 euro.

Av anslaget föreslås att 471.000 euro upptas, vilket motsvarar den indikativa finansieringsramen för år 2022 för operativprogram för Åland 2021-2027 med finansiering från Eruf.

Av anslaget föreslås att 314.000 euro upptas, vilket motsvarar den indikativa finansieringsramen för år 2022 för operativprogram för Åland 2021-2027 med finansiering från ESF.

Landskapets andel av anslaget uppgår till 1.177.000 euro, varav 706.000 euro som motfinansiering till Eruf och 471.000 euro som motfinansiering till ESF.

Under momentet ingår anslag för tekniskt stöd som finansierar programadministration, information, uppföljning, övervakning och utvärdering.

Det nya programmet utarbetas i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1060 av den 24 juni 2021 om fastställande av gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden+, Sammanhållningsfonden samt Europeiska havs- och fiskerifonden och om finansiella regler för dessa fonder och för Asyl- och migrationsfonden, Fonden för inre säkerhet samt Instrumentet för gränsförvaltning och viseringspolitik, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1058 av den 24 juni 2021 om Europeiska regionala utvecklingsfonden och Sammanhållningsfonden samt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1057 av den 24 juni 2021 inrättande av Europeiska socialfonden+ (ESF+) och om upphävande av förordning (EU) nr 1296/2013.

62110 Förvaltningskostnader

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter				
Kostnader	-45 817	-60 000		
Anslag netto	-45 817	-60 000		

Budgetmotivering

Momentet utgår.

Utgifter

Finansieringsinstrumentet offentligt riskkapital inom Ålands strukturfondsprogram Entreprenörskap och kompetens 2014-2020 avslutas i förtid och bolaget Ålands Utvecklings Ab avvecklas varvid landskapsregeringen föreslår att ytterligare anslag inte upptas för instrumentets förvaltning.

623 Europeiska Unionen - program för landsbygdens utveckling, EJFLU

Programperiod 2014-2020 och 2021-2027

Jordbruksnäringen är beroende av EU:s gemensamma jordbrukspolitik. Den gemensamma jordbrukspolitiken är uppdelad i två delar,

- pelare 1 för inkomst- och marknadspolitiken och
- pelare 2 för landsbygdsutvecklingspolitiken.

Den åländska behörigheten inom området omfattas av den delen som utgör pelare 2 och landsbygdsutvecklingspolitiken. Landskapsregeringen har sedan år 1995 genomfört EU-delfinansierade åtgärder inom ramen för så kallade landsbygdsutvecklingsprogram.

Jordbrukspolitiken genomförs och finansieras i sjuåriga finansieringsperioder. Det nu tillämpade landsbygdsutvecklingsprogrammet är framtaget för perioden 2014-2020. Beslutsfattandet kring programperioden 2021-2027 har varit utdraget och för att näringen ska ha klara förutsättningar och kontinuitet har perioden och åtgärderna i landsbygdsprogrammet förlängts så att programperioden 2014-2020 gäller till och med år 2022.

Från programperioden 2023-2027 ska alla åtgärder inom en medlemsstat genomföras inom ramen för en för landet gemensam CAP-strategiplan. De områden som omfattas av landskapets behörighet ska således ingå i Finlands CAP-strategiplan och åtgärderna ska ingå vid sidan av rikets åtgärder inom inkomst- och marknadspolitiken. Arbetet med att ta fram CAP-strategin är försenat i väntan på beslut på EU-nivån om jordbruksreformen och långtidsbudgeten som avgör förutsättningarna för genomförandet av CAP-strategiplanen.

Landskapsregeringens övergripande målsättning är att strategin ska ge redskap för en positiv utveckling av den åländska jordbruksnäringen och att de åländska lantbrukarna ska ha samma konkurrensvillkor som motsvarande företagare i Finland. Fokus i den åländska delen av CAP-strategin ska ligga på företagens möjligheter att skapa värdet förädlings och ge konkurrenskraftiga förutsättningar för hållbara och lönsamma jordbruksföretag oavsett storlek. CAP-strategiplanen planeras att lämnas till Europeiska kommissionen för godkännande i början av år 2022.

Under övergångsperioden kan de åtgärder som har godkänts under perioden 2014-2020 genomföras åren 2021 och 2022 med finansiering från den kommande programperioden. Landskapsregeringen kommer därför att tillämpa de 9 åtgärderna och de 15 underåtgärderna med finansiering från de medel som tilldelas Ålands delar av Finlands CAP-strategiplan. Budgetområdet stöder flertalet av de strategiska utvecklingsmålen inom landskapets utvecklings- och hållbarhetsagenda. Mest medel avsätts till åtgärder som stöder utvecklingsmålen 3 och 4 Allt vatten har god kvalitet och Ekosystem i balans och biologisk mångfald. För att skapa den balans som kommissionen kräver gällande fördelningen av medel från landsbygdsutvecklingsfonden har landskapsregeringen beslutat att under övergångsperioden aktivera unionsprioritering 5 innehållande klimatåtgärder vilket också kommer att stödja det strategiska målet 6 som strävar till markant högre andel energi från förnyelsebara källor och ökad energieffektivitet.

Återhämtningsfinansiering för perioden 2021-2022

I samband med förhandlingarna kring unionens långtidsbudget har det också överenskommit om ett omfattande återhämtningspaket som ska stödja medlemsstaternas återhämtning från de följder som covid-19 pandemin orsakat. Medlemsstaten Finland erhöll ca 210 miljoner euro och dessa medel ska fördelas på de två landsbygdsutvecklingsprogram som finns i Finland. Den andel som fördelas till Ålands landsbygdsutvecklingsprogram utgör 0,87 procent av den totala pott som fördelats till Finland eller 1.821.000 euro. Finansieringen ska stödja målen i den gröna given och ha en tonvikt mot miljö och klimat samt grön ekonomi, digitalisering och socioekonomisk hållbarhet. Landskapsregeringen har föreslagit att återhämtningsmedlen ska finansiera miljöstöd inom landsbygdsutvecklingsprogrammet samt föreslagit två nya åtgärder som infogats i programmet. Den

ena åtgärden ska syfta till att genom projekt och stöd effektivisera miljöarbetet på landsbygden och i jordbruket i synnerhet. Den andra åtgärden syftar till att öka samarbetet inom livsmedelskedjan med fokus på att öka konkurrenskraften samt att skapa nya metoder och produkter.

EJFLU	Finansieringsram 2021 - 2022	Budgeterat 2021	Förslag 2022	Återstod
Landskapsregeringens finansieringsandel (budgetmoment 62300)	11 324 000	5 262 000	6 062 000	0
Landskapsregeringens andel Leader (budgetmoment 62390)	185 000	85 000	100 000	0
EJFLU:s finansieringsandel, 36,5 % (budgetmoment 62300)	6 509 000	3 025 000	3 484 000	-
EJFLU:s finansieringsandel Leader, 65 % (budgetmoment 62300)	342 000	159 000	183 000	0
Totalt	18 360 000	8 531 000	9 829 000	-
Nationell tilläggsfinansiering (budgetmoment 62300)	812 000	406 000	406 000	0
Totalt (budgetmoment 62300 och 62390)	19 172 000	8 937 000	10 235 000	-
EJFLU Återhämtningsfinansiering	Finansieringsram 2021 - 2022	Budgeterat 2021	Förslag 2022	Återstod
Landskapsregeringens finansieringsandel	-		-	-
EJFLU:s finansieringsandel	1 821 000	620 000	1 201 000	0
Totalt	1 821 000	620 000	1 201 000	0

62300 Europeiska Unionen - EJFLU, 2014 - 2020 (R-EU)

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter	2 878 604	620 000		4 868 000
Kostnader	-7 910 661	-620 000		-11 336 000
Anslag netto	-5 032 058	0		-6 468 000

Budgetmotivering

Föreslås en inkomst om 1.201.000 euro och motsvarande anslag om 1.201.000 euro för genomförande av återhämtningsåtgärder samt en inkomst om 3.667.000 euro och ett anslag om 10.135.000 euro för genomförande av förlängningen av landsbygdsutvecklingsprogrammet under övergångsperioden. Totalt anslag föreslås uppgå till 11.336.000 euro.

Inkomster

Föreslås att en inkomst om 4.868.000 euro upptas för finansiering från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU) som överförs till landskapsregeringen för genomförandet av åtgärderna i programmet.

Utgifter

Föreslås ett anslag om 11.336.000 euro varav 9.546.000 euro för landskapets andel och EU:s andel för finansieringen av de 9 åtgärderna och 15 underåtgärderna inom landsbygdsutvecklingsprogrammet från perioden 2014-2020 som genomförs under perioden 2021-2022 som en övergångsperiod fram till år 2023 då den nya CAP-strategiplanen börjar tillämpas. De finansiellt mest omfattande åtgärderna utgörs av kompensationsbidraget, stöd för miljö- och klimatvänligt jordbruk, stöd för ekologisk produktion samt investeringsstöd till jordbruksföretag och livsmedelsförädlare företag.

I anslaget ingår också finansiering om 406.000 euro för den nationellt finansierade husdjursförhöjningen inom kompensationsbidraget. Inom ramen för momentet finansieras också programmets tekniska stöd.

I anslaget ingår också 183.000 euro för finansieringen av EU:s andel av genomförande av Leader-metoden och finansierande av utvecklingsprojekt beviljade genom Leader-metoden. EU:s medfinansiering är 36,5 procent för ordinarie åtgärder och 65 procent för Leader-åtgärder.

Anslaget omfattar också återhämtningsfinansiering från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling uppgående till 1.201.000 euro (620.000 budgeterades för år 2021) av de totalt 1.821.000 euro som tilldelats landskapet. Medlen används till att finansiera miljöstödsåtgärder inom landsbygdsutvecklingsprogrammet samt till att finansiera två nya åtgärder inom landsbygdsutvecklingsprogrammet inriktade på effektivare miljöarbete på landsbygden och inom jordbruket samt en åtgärd inriktad på att utveckla samarbetet inom livsmedelskedjan för att utveckla nya produkter och metoder samt den generella konkurrenskraften.

62302 Europeiska Unionen, EJFLU 2021 -2027 (R-EU)

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter		3 184 000		
Kostnader		-8 852 000		
Anslag netto		-5 668 000		

Budgetmotivering

Medel för perioden 2021-2027 tas upp under detta moment från år 2023 då genomförandet av CAP-strategiplanen inleds.

62390 Leaderfinansiering med penningautomatmedel (R-EU)

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter				
Kostnader	-103 686	-85 000		-100 000
Anslag netto	-103 686	-85 000		-100 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 100.000 euro.

Utgifter

Anslaget om 100.000 euro avser landskapets finansieringsandel som finansieras ur penningautomatmedel för genomförande av Leader-metoden samt för genomförande av Leader-projekt.

Leader-metoden ska medverka till att utveckla landsbygden och även fungera som ett instrument till att samordna lokalbefolkningen till samarbete kring projekt bland annat miljömässiga projekt.

625 Europeiska Unionen - Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden, EHFVF

Rubriken ändrad.

Programperiod 2014-2020, Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF)

Genomförandet av det operativa programmet inom ramen för Europeiska havs- och fiskerifonden 2014-2020 inleddes under hösten 2015. Programmets övergripande målsättning är att den åländska fiskerinäringen ska vara konkurrenskraftig, ekonomiskt lönsam samt ekologiskt och socialt hållbar. De fiskbestånd och ekosystem som nyttjas av näringen ska skyddas och vårdas för att även i framtiden kunna tillhandahålla närproducerad råvara för livsmedel av hög kvalitet. Förverkligandet av programmet kan fortsätta t.o.m. 30.6.2023.

Programperiod 2021-2027, Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden (EHFVF)

Under hösten 2021 färdigställs ett förslag till nytt operativt program för perioden 2021-2027. Regelverken för det nya programmet antogs under sommaren 2021. Under år 2022 förväntas det nya operativa programmet godkännas varefter implementeringen av programmet kan inledas.

Syftet med Europaparlamentets och rådets förordning om Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden (EHFVF) är att stödja genomförandet av den gemensamma fiskeripolitiken men även unionens havspolitik. Fonden och de operativa program som utarbetas med stöd av den ska bl.a. främja ett hållbart fiske och vattenbruk samt bidra till tryggad livsmedelsförsörjning och bevarandet av marina biologiska resurser.

Enligt förslag erhåller Finland 71,8 miljoner euro för genomförandet av programmet. Detta är en minskning med ca 3,5 procent jämfört med nuvarande program. Då medlemsländernas andelar ännu inte är slutligt fastställda är heller inte landskapets andel av beloppet fastställd. Inom ramen för nuvarande program erhöll landskapsregeringen 4.280.000 euro. Om minskningen med 3,5 procent appliceras på landskapets andel skulle landskapsregeringen erhålla 4.130.000 euro under programperioden 2021-2027.

En preliminär finansieringsram kan sammanfattas med följande tabell:

EHFVF	Finansieringsram 2021 - 2027	Budgeterat 2021 - 2027	Förslag 2022	Återstod
Landskapsregeringens finansieringsandel	4 130 000	590 000	590 000	2 950 000
EHFVF:s finansieringsandel	4 130 000	590 000	590 000	2 950 000
Totalt	8 260 000	1 180 000	1 180 000	5 900 000

62500 Europeiska Unionen - EHFF, 2014-2020 (R-EU)

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter	349 720			
Kostnader	-513 516			
Anslag netto	-163 797			

Budgetmotivering

Föreslås ingen inkomst och inget anslag då hela programbudgeten har budgeterats tidigare.

Inkomster

Inkomsten avser intäkterna från EHFF som medfinansiering av det operativa programmet inom ramen för Europeiska havs- och fiskerifonden för programperioden 2014-2020.

Utgifter

Anslaget avser den totala offentliga finansieringen av det operativa programmet inom ramen för vilket stöd beviljas för programperioden 2014-2020.

Under momentet har under programperioden budgeterats medel för insatser för att främja en hållbar utveckling av fiskerinäringen i landskapet, insatser inom den integrerade havspolitikerna samt fiskerikontroll och övervakning i enlighet med EU:s regelverk.

Under momentet har även upptagits anslag för tekniskt stöd. Tekniskt stöd kan inkludera kostnader för administration, uppföljning och övervakning av programmet, informationsinsatser samt löpande utvärdering och utredningar.

Beslut om användning av återstående medel kan fattas till och med år 2022 enligt följande regelverk. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 508/2014 om EHFF och den gemensamma förordningen Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1303/2013.

62502 Europeiska Unionen - EHFVF, 2021 - 2027 (R-EU)

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter		590 000		590 000
Kostnader		-1 180 000		-1 180 000
Anslag netto		-590 000		-590 000

Budgetmotivering

Rubriken ändrad.

Föreslås en inkomst om 590.000 euro och ett anslag om 1.180.000 euro.

Inkomster

Inkomsten avser intäkterna från EHFVF som medfinansiering av det operativa programmet inom ramen för europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden för programperioden 2021-2027.

Utgifter

Anslaget avser den totala offentliga finansieringen av det operativa programmet inom ramen för vilket stöd beviljas för programperioden 2021-2027.

Under momentet upptas även anslag för tekniskt stöd. Tekniskt stöd kan inkludera kostnader för administration, uppföljning och övervakning av programmet, informationsinsatser samt löpande utvärdering och utredningar.

Följande regelverk gäller för det nya programmet, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1139 om Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden samt den gemensamma förordningen Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1060.

640 Främjande av skogsbruket

Landskapsregeringens övergripande målsättning är att upprätthålla och vidareutveckla ett hållbart skogsbruk på Åland. Med detta avses, förutom ekonomisk virkesproduktion, även beaktande av den biologiska mångfalden, landskapsvården, vattenvården, fornminnesvården och skogens mångsidiga sociala funktioner.

De senaste åren har arbetet fortsättningsvis dominerats av åtgärder efter stormen Alfrida som drabbade Åland den 2 januari 2019 då drygt 1 miljon m³ virke fälldes eller skadades. Efter att merparten av virket tagits om hand har ett omfattande arbete med återbeskogning pågått inom ramen för det stödpaket som landskapsregeringen införde. Stormfällningarna har även lett till en kraftig ökning av populationen granbarkborrar och ställvis även omfattande skador på växande skog. Landskapsregeringen har sedan år 2020 utfört svärminns- och populationsövervakning av granbarkborre.

Skogen har en betydande roll i bioekonomin, klimatpolitiken och i strävan för en hållbar utveckling. Skogsprogrammet "SkogsÅland2027", som omfattats av Ålands lagting, utgör ett sektorspecifikt bidrag till utvecklings- och hållbarhetsagendan för Åland och innefattar ett flertal målsättningar för skogens nyttjande och bevarande. Stormen Alfridas inverkan på de åländska skogsresurserna har medfört att skogsprogrammet delvis bör uppdateras.

Tillgången till aktuell skogsdata är viktig för att främja den privata skogsnäringen, bevarandet av biologisk mångfald, gynnande av klimatsmarta åtgärder och ett hållbart skogsbruk. Aktuell skogsdata är vidare en förutsättning för att behålla skogscertifieringen. Finlands skogscentrals portal MinSkog.fi kommer att förnyas och landskapsregeringen vill fortsättningsvis upprätthålla en publicering av åländsk skogsdata i portalen, men landskapsregeringen vill samtidigt även utreda andra publiceringsmöjligheter. Detta förutsätter resurser för en ny laserskanning, databearbetning och publicering. Avsikten är att driva insamlingen, bearbetningen och publiceringen av skogsdata som ett projekt där EU-finansiering söks.

För att effektivisera, kvalitetssäkra och automatisera handläggningen av skogsbruksärenden avser landskapsregeringen fortsätta digitaliseringen av GIS-baserad ärendehantering med hjälp av landskapets interna GIS-enhet.

Landskapets understöd för skogsbruksåtgärder och en välfungerande rådgivningsverksamhet är fortsatt viktiga incitament för att aktivera och motivera skogsägarna till ett hållbart och kvalitetsinriktat skogsbrukande. Stöden till skogsbruket karaktäriseras av små belopp till ett stort antal stödmottagare, vilket kräver mycket resurser för administration. Landskapsregeringen avser med anledning av detta att se över stödnivåerna i LF om hållbart skogsbruk i syfte att effektivisera stödhandläggningen.

Som ett led i förverkligandet av hållbarhets- och utvecklingsagendan samt skogsprogrammet avser landskapsregeringen även ta fram ett program där markägare frivilligt och mot ersättning ska kunna skydda eller förbättra skogarnas naturvärden. Åtgärden budgeteras av miljöbyrån och genomförs i samarbete med skogsbruksbyrån.

64000 Främjande av skogsbruket, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter				250 000
Kostnader	-13 269	-25 000		-274 000
Anslag netto	-13 269	-25 000		-24 000

Budgetmotivering

Rubriken ändrad.

Föreslås, med hänvisning till finansförvaltningslagen (2012:69) 6 §, ett nettoanslag om 24.000 euro.

Inkomster

Föreslås en inkomst om ca 250.000 euro, vilken utgörs av planerad EU-finansiering för ett flerårigt projekt gällande insamling, bearbetning och publicering av skogsdata.

Utgifter

Av anslaget utgörs 24.000 euro av licensavgifter, drift och underhåll av fordon och utrustning, informationsverksamhet samt övriga kostnader för verksamheten.

Av anslaget utgörs vidare ca 250.000 euro av kostnader för ett flerårigt projekt gällande insamling, bearbetning och publicering av skogsdata. Utgifterna motsvaras av inkomster från sökt EU-finansiering.

64000 Främjande av skogsbruket, överföringar (R)

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter				
Kostnader	-405 870	-560 000		-548 000
Anslag netto	-405 870	-560 000		-548 000

Budgetmotivering

Rubriken ändrad.

Föreslås, med beaktande av tillgängliga medel från tidigare år, ett nettoanslag om 548.000 euro.

Utgifter

Anslaget avser i första hand stöd för skogsbruksåtgärder för att förverkliga skogsprogrammet "SkogsÅland2027". Föreslås att 228.000 euro av anslaget används för stöd i enlighet med landskapslagen (2015:32) och landskapsförordningen (2015:33), ändrad genom (2018/30) och (2019/53) om stöd för hållbart skogsbruk.

Föreslås vidare att 120.000 euro av anslaget används för skoglig rådgivningsverksamhet som tillhandahålls av Ålands skogsvårdsförening r.f. i enlighet med ramavtal mellan Ålands landskapsregering och Ålands hushållningssällskap r.f. gällande rådgivningen för primärnäringarna. Administrationen av ramavtalet sker i samarbete mellan jordbruks-, fiskeri- och skogsbruksbyrån.

Landskapsregeringen fastställde den 4.2.2020 ett särskilt stöd för beskningsåtgärder efter stormen Alfrida för åren 2020-2022. Stödet avses omfatta totalt ca 600.000 euro, fördelat på tre år. Föreslås ett anslag om 200.000 euro för år 2022. Eftersom fördelningen mellan åren är svår att förutspå, föreslås vidare att återstående medel på momentet från tidigare år kan användas för förnyelseåtgärder inom ramen för detta stöd.

Anslaget får även användas till förhandsfinansiering av åtgärder som landskapsregeringen tvingas vidta enligt 18c § landskapslagen (1998:83) om skogsvård och med stöd av 6 § LL (2012:69) om landskapets finansförvaltning gottskrivs inkomster motsvarande förhandsfinansieringen.

650 Jakt- och viltvård

Landskapsregeringens övergripande målsättning är att verka för en god jaktkultur med aktiv viltvård, bra möjligheter till övningskytte och sunda viltstammar i landskapet. Viltet är en ekologisk och närproducerad naturtillgång som bör förvaltas och nyttjas på ett hållbart sätt. Till detta hör till exempel information, rådgivning och lagstiftningsåtgärder samt stöd till jaktvårdsföreningarnas verksamhet. Landskapsregeringens målsättning är att stimulera jaktvårdsföreningarnas arbete med att informera och utbilda jägarkåren, speciellt när det gäller skydds- och viltvårdsåtgärder för sjöfågel och arbete mot invasiva arter. Arbetet med åtgärdsplanen för ejderstammen på Åland och den internationella förvaltningsplanen för ejder fortsätter. I samarbete med miljöbyrån fortsätter de vetenskapliga uppföljningarna för att förbättra kunskapsläget kring ejderstammens nedgång och åtgärder för att minska predatorers påverkan på sjöfågelstammarna. Användningen av ny teknik i viltförvaltningen fortsätter att utvecklas.

65000 Jakt- och viltvård, verksamhet (R)

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter	150 068	167 000		153 000
Kostnader	-45 281	-55 000		-45 000
Anslag netto	104 787	112 000		108 000

Budgetmotivering

Rubriken ändrad.

Under momentet föreslås inkomster om 153.000 euro och ett anslag om 45.000 euro.

Inkomster

Föreslås en inkomst från jaktvårdsavgifter och försäljning av handledningen för jägarexamen om 148.000 euro. Jaktåret 2020-2021 löste 4.171 personer jaktkort, något färre än de senaste åren. En betydande del av dessa utgörs av personer bosatta utanför Åland, 827 personer, även om antalet detta jaktår var färre än normalt. Av den åländska jägarkåren fortsätter andelen kvinnor att öka och antalet uppgår idag till 313 personer eller 9 procent av jägarkåren.

Föreslås en inkomst om 5.000 euro från hjortdjursavgifter för älglicenser. Anslag för bidrag för hjortdjursskador upptas under moment 65000 överföringar.

Föreslås med hänvisning till 56 § 2 mom. 4 p. jaktlagen (1985:31) för landskapet Åland, att 20.000 euro av influtna jaktvårdsavgifter används för att täcka centrala förvaltningskostnader för jaktadministrationen under moment 60010.

Utgifter

Föreslås ett anslag om 45.000 euro. Anslaget ska användas så som 56 § i jaktlagen (1985:31) föreskriver, som t.ex. prenumeration av tidningen Jägaren, jägarförsäkring för alla jaktkortsinnehavare, viltvårdsprojekt, forskning m.m. Högt prioriterade projekt är ejderförvaltningen och viltvårdande åtgärder för sjöfågel. Vidare kan anslaget användas för kostnader som uppkommer i samband med rovdjursförvaltning och utveckling av metoder för kontroll av invasiva arter. Anslaget kan även användas för inköp av utbildnings- och informationsmaterial som saluförs till självkostnadspris till jägarkåren.

Med hänvisning till § 6 landskapslagen (2012:69) om landskapets finansförvaltning föreslås inkomsterna från motsvarande försäljning få gottskrivas momentet.

65000 Jakt- och viltvård, överföringar (R)

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter				
Kostnader	-80 123	-92 000		-88 000
Anslag netto	-80 123	-92 000		-88 000

Budgetmotivering

Rubriken ändrad.

Föreslås ett anslag om 88.000 euro.

Utgifter

I anslaget ingår 78.000 euro i stöd till jaktvårdsföreningarnas verksamhet och skjutbanor samt viltvårdsprojekt. Dessa ska fördelas rättvist i förhållande till antalet medlemmar i föreningen samt föreningens aktivitet. Målsättningen med skytteverksamheten bör vara att den är självfinansierande. Högt prioriterade projekt är viltvårdsåtgärder riktade mot sjöfågel.

Av anslaget kan ett stöd till Ålands jakt- och fiskemuseum beviljas på basen av redovisade kostnader för jaktvårdsföreningarnas och landskapsregeringens möten, kurser och informationstillfällen vid museet samt särskilda evenemang eller verksamhet med anknytning till jakt och viltvård, dock inte för kostnader som hänför sig till museets ordinarie verksamhet.

Av anslaget kan också beviljas understöd till andra organisationer för främjande av viltvården och höjande av jaktkulturen. Av anslaget föreslås ett anslag om 10.000 euro främst för bidrag för förebyggande åtgärder vid yrkesmässigt bedrivna odling, men även ersättning av hjortdjurskador på yrkesmässigt bedrivna odlingar eller skogsplanteringar. Bidraget beviljas endast i de fall jakt är tillåten på området och att jakt bedrivs aktivt inom områdets närhet under ordinarie jakttid. Anslaget avser dessutom viss försöksverksamhet för förhindrande av hjortdjurskador samt kostnader för tillvaratagande av fallvilt enligt 70 § och 73 § jaktlagen (1985:31) för landskapet Åland. Anslaget avses över tid delvis motsvara inkomsterna från hjortdjurslicenser. Närmare regler för beviljande av bidrag anges i landskapsregeringens fastställda riktlinjer.

Anslaget kan även användas för jaktvårdsföreningarnas skötsel av förvaltningsuppgifter som rör hjortdjur, hjortdjursinventeringar och forskningsprojekt kring hjortdjur.

670 Främjande av fiskerinäringen

Den övergripande målsättningen är att den åländska fiskerinäringen ska vara konkurrenskraftig, ekonomiskt lönsam samt ekologiskt och socialt hållbar. De fiskbestånd och ekosystem som nyttjas av näringen ska skyddas och vårdas för att även i framtiden kunna tillhandahålla närproducerad råvara för livsmedel av hög kvalitet.

Arbetet med att nå denna övergripande målsättning fortsätter inom ramen för det åländska förverkligandet av Europeiska havs- och fiskerifondens operativa program för perioden 2014–2020,

se kapitel 625. I programmet finns även åtgärder som stöder genomförandet av Europeiska unionens integrerade havspolitik. Även om perioden för programmet har löpt ut kan förverkligandet av programmet fortskrida fram till och med sommaren 2023. Landskapsregeringen har under år 2021 arbetat med framtagandet av ett nytt program inom ramen för Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden (EHFVF) för perioden 2021-2027. Unionens lagstiftning för den nya programperioden trädde i kraft under sommaren 2021. Se kapitel 625.

De fiskevårdande insatserna finns under kapitel 865 Ålands fiskevårdscentrum, Guttorp.

67000 Främjande av fiskerinäringen, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter				
Kostnader	-65 359	-68 000		-68 000
Anslag netto	-65 359	-68 000		-68 000

Budgetmotivering

Rubriken ändrad.

Föreslås ett anslag om 68.000 euro.

Utgifter

Anslaget innefattar kostnader för lagstadgad fiskeriövervakning samt uppdatering och underhåll av för fiskerinäringen nödvändiga register.

Av anslaget avsätts ca 40.000 euro för en fortsatt vetenskaplig studie av tillståndet hos torskbeståndet runt Åland. Anslaget avser innefatta bland annat kostnader för köpta tjänster och kostnader i anslutning till forskning och utredning om torskbeståndet.

Anslaget får även användas för information, möteskostnader, arvoden och lantmäteri samt mindre anskaffningar av material och förnödenheter. Anslaget innefattar därtill ca 8.000 euro för fiskeribiologiska undersökningar i samarbete med Husö biologiska station samt 10.000 euro för köpta tjänster och kostnader i anslutning till andra utredningar och provfisken.

67000 Främjande av fiskerinäringen, överföringar

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter				
Kostnader	-50 000	-50 000		-50 000
Anslag netto	-50 000	-50 000		-50 000

Budgetmotivering

Rubriken ändrad.

Föreslås ett anslag om 50.000 euro.

Utgifter

Anslaget avser rådgivningsverksamhet och information till fiskerinäringsföretagen som tillhandahålls av branschorganisationer i enlighet med ramavtalet med Ålands hushållningssällskap r.f. för primärnäringsrådgivningen på Åland. Administrationen av avtalet sker i samarbete mellan jordbruksbyrån, skogsbruksbyrån och fiskeribyran.

700 Infrastrukturavdelningens förvaltningsområde

Tabellen nedan är en sammanställning av sifferbudgeten inom avdelningens förvaltningsområde för såväl allmänna förvaltningen som fristående enheter. Beloppen är exklusive avdelningen underlydande myndigheter eftersom de beloppen visas separat under respektive myndighet. Sammanställningen visar totalerna av såväl verksamhetsanslagen som överföringsanslagen. I kolumnerna framgår utfallsiffror för senaste bokslut, grundbudgeten för innevarande år, tilläggsbudget för innevarande år respektive förslaget till budget för kommande år.

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Försäljningsintäkter	6 267 695	6 193 000		6 830 000
Avgiftsintäkter	45 763	67 000		40 000
Erhållna bidrag			100 000	500 000
Övr verksamh intäkt	41 813			
Summa Verksamhetens intäkter	6 355 271	6 260 000	100 000	7 370 000
Löner o arvoden	-4 440 478	-4 743 964	-196 895	-4 772 117
Pensionskostnader	-765 942	-863 401	-8 353	-868 525
Övr lönebikostnader	-72 107	-77 801	-753	-106 418
Summa Lönebikostnader	-838 049	-941 202	-9 105	-974 944
Personalersättningar	54 075			
Summa Personalkostnader	-5 240 579	-5 685 166	-178 000	-5 747 061
Köp av tjänster	-17 069 305	-17 908 193	-182 000	-23 279 935
Material förnödenh	-4 122 449	-4 922 091		-5 830 033
Övr verksamh kostn	-348 857	-357 550	-15 000	-397 970
Summa Verksamhetens kostnader	-26 781 190	-28 873 000	-375 000	-35 254 999
Övr ink o kap överf	4 546			
Summa Intäkt ink o kap	4 546			
Summa Intäkt ink o kap öv	4 546			
Bostadsproduktion	-273 518	-450 000		-420 000
Övrigt näringsliv	-3 584 941	-4 018 000		-4 221 000
Summa Utgift ink o kap öv	-3 858 459	-4 468 000		-4 641 000
Summa Kostn ink o kap öv	-3 858 459	-4 468 000		-4 641 000
Summa Verksamhetsbidrag	-24 279 833	-27 081 000	-275 000	-32 525 999
Ränteintäkter	160			
Övr finansiella int	-9			
Räntekostnader	-37			
Summa Finansiella intäkter och kostnader	114			
Summa Årsbidrag	-24 279 719	-27 081 000	-275 000	-32 525 999
Summa Räkenskapsperiodens resultat	-24 279 719	-27 081 000	-275 000	-32 525 999
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	-24 279 719	-27 081 000	-275 000	-32 525 999

Moment	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget inkl. TB 2021	Förslag 2022
70010 Infrastruktur, verksamhet	-1 956 885	-1 914 293	-2 378 000	-2 453 000
71000 Planläggning- och byggnad	-24 809	-20 712	-50 000	-50 000
71500 Stöd byggn relaterade åtg	-272 441	-268 048	-410 000	-380 000
71510 Räntest o landsb.borgen, bost	-173 433	-5 471	-40 000	-40 000
72000 Elsäkerhet och energi	-120 895	-41 305	-150 000	-50 000
72010 Främj hållbar energiomställn	-68 051	-207 666	-570 000	-1 600 000
72030 Samhällsteknikutveckling	23 835	-10 773	-42 000	-62 000
Summa 7100 Infra avd allm byrån	-2 592 679	-2 468 267	-3 640 000	-4 635 000
74000 Ålandstrafiken	-444 296	-391 924	-448 000	-448 000
74500 Oljeskydd	-128 500	-114 864	-103 000	-158 000
74700 Understöd för övrig trafik	-3 058 018	-3 253 874	-3 178 000	-5 384 000
75010 Upphandling av sjötrafik	-15 383 219	-12 449 225	-13 199 000	-14 886 000
75030 Upphandling av linfärjetrafik	-2 370 463	-2 243 915	-2 529 000	-2 510 000
75100 Varutransporter i skärgården	-78 087	-214 612	-270 000	-287 000
87100 Rederienheten	-20 621	-23 968	-275 000	
87300 Verkstad och lager	55 489	19 770	50 000	50 000
Summa 7400 Transportbyrån	-21 427 715	-18 672 613	-19 952 000	-23 622 999
76010 Utg drift o underhåll vägar	-2 444 038	-2 124 877	-2 498 000	-2 508 000
76030 Utg underh farleder o fiskefyr	-216 345	-252 126	-441 000	-860 000
76050 Utg drift o underh färjfast mm	-922 550	-806 272	-825 000	-900 000
87200 Vägunderhållet	410	44 436	0	0
Summa 7600 Vägnätsbyrån	-3 582 524	-3 138 839	-3 764 000	-4 268 000
Summa 7000 Infrastrukturavdeln	-27 602 918	-24 279 719	-27 356 000	-32 525 999

700 Allmän förvaltning

Infrastrukturavdelningens uppdrag är att upprätthålla och utveckla landskapets trafiksystem och att stötta en hållbar utveckling inom samhällsteknikområdet där övergången mot ett klimatneutralt Åland är central. Det långsiktiga målet i arbetet med att skapa en säker trafikmiljö är noll-visionen, d.v.s. inga svåra olyckor eller dödsfall i trafiken. Avdelningen sköter förutom trafiksystemen även plan-, bygg- och bostadsfrågor och el- och energifrågor. Avdelningen är organiserad som en beställarutförarorganisation och består av tre byråer, en enhet och två resultatenheter. Därtill finns två underställda myndigheter: Ålands energimyndighet och Fordonsmyndigheten.

Arbetet med att bana väg för aktörer att etablera storskalig havsbaserad vindkraft fortsätter intensivt och stöds genom EU:s fond för återhämtning och resiliens. Utvecklingen av kollektivtrafiken på Åland pågår i syfte att göra trafiken attraktivare för användaren. Upphandlingen av den nya tätortstrafiken är utförd och övergång till eldriva fordon planeras. Nu utvärderas trafiken och arbetet går vidare med utveckling av landsortstrafiken. Resultatet av projektet Enklare regler som förenklar, motiverar och förankrar regelverket inom skärgårdstrafiken implementeras. Det pågående projektet Ålandstrafikens digitaliseringsresa gör boknings- och biljetteringssystemen effektivare och mer användarvänliga. Projektet ger även bättre och smidigare back-officefunktioner och tillförlitligare statistik. Fordonsmyndigheten fortsätter arbetet med att modernisera körkortregistret.

Hamnarna anpassas nu för de färjebyten som köpet av tonnage till linjen Åva-Osnäs innebär. Ett omfattande arbete pågår även för att ta fram nya servicenivåer inom skärgårdstrafiken och arbetet med fleråriga turlistor fortsätter i takt med att avtalen upphandlas och förändras. Inom broutbytesprojektet genomförs entreprenader på några av de mest kritiska broarna och arbetet med de näst mest kritiska broarna vidtar. Åtgärder vidtas även i de hamnar som har störst

säkerhetsbrister. Tunnelkommittén kommer också med sitt slutbetänkande rörande en fast förbindelse till Föglö, varefter en politisk diskussion inleds.

En investeringsbudget om 20,1 miljoner euro föreslås. Dessa investeringar bidrar främst till att förverkliga mål 2, 5 och 6 i utvecklings- och hållbarhetsagendan. Reinvesteringarna i broar och hamnar är en förutsättning för att i framtiden kunna tillgodose det åländska samhällets transportbehov.

7010 Infrastrukturavdelningens allmänna förvaltning, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter	107 773	60 000		33 000
Kostnader	-2 022 226	-2 438 000		-2 486 000
Anslag netto	-1 914 453	-2 378 000		-2 453 000

Budgetmotivering

Föreslås, med hänvisning till 6 § LL (2012:69) om landskapets finansförvaltning, ett nettoanslag om 2.453.000 euro, bestående av inkomster om 33.000 euro och utgifter om 2.486.000 euro.

Inkomster

Inkomsterna består av inkomst från trafiksäkerhetsarbete, avgifter för myndighetsbeslut m.m. Eventuella ersättningar från mål som avgjorts i domstol föreslås föras till momentet när kostnaderna för domstolsprocesserna belastar momentet.

Utgifter

Anslaget används för personalutgifter, registerhållning, trafiksäkerhetsarbete, konsultarvoden och organisationsutveckling samt övriga verksamhetsrelaterade utgifter.

Liksom andra verksamheter behöver skärgårdstrafiken ställa om och bli långsiktigt hållbar. Landskapsregeringen avser återkomma till lagtinget med ett meddelande där en omställningsplan presenteras.

710 Planläggnings- och byggnadsväsendet

Landskapsregeringens mål är att ha ett modernt regelverk inom plan- och byggnadsväsendet med beaktande av samhällsutvecklingen och motsvarande regler i omvärlden. Plan- och byggnadsområdet har en särskild koppling till strategiskt utvecklingsmål 5 om ökad attraktionskraft för boende, företag och besökare. Utformning av stöd, informationsinsatser och övrigt utvecklingsarbete har fokus på att bidra till en ökad attraktionskraft och ett hållbart byggande.

I linje med målen i utvecklings- och hållbarhetsagendan fortsätter arbetet med frågan om hur byggandet på Åland kan bli mer hållbart. Arbetet med att ta fram en strategi för hållbart byggande påbörjades år 2020 och planeras färdigställas under året. I samband med detta utreds eventuella ändringar i plan- och bygglagen. Även det långsiktiga arbetet med att vidareutveckla programförslaget för fysisk strukturutveckling fortsätter. Som ett led i detta bildas ett forum som ska stärka dialogen mellan landskapet och kommunerna. Forumet bidrar till förverkligandet av utvecklings- och hållbarhetsagendan i sin helhet, speciellt en förstärkt attraktionskraft i enlighet med strategiskt utvecklingsmål 5.

Med motiveringen att stärka landskapets likviditet under kommande år har landskapsregeringen tagit fram ett lagförslag om ändring av landskapslagen (1999:40) om bostadsproduktion, som innebär att de låntagare som lyft landskapets bostadslån för byggande av hyresbostäder kan betala bort lånen i förtid och då också bli befriade från de restriktioner gällande uthyrning och användning av bostäderna som är kopplade till lånevillkoren. Lagändringen väntas träda i kraft under året.

71000 Planläggnings- och byggnadsväsendet, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter				
Kostnader	-20 712	-50 000		-50 000
Anslag netto	-20 712	-50 000		-50 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 50.000 euro.

Utgifter

Anslaget föreslås användas för att utveckla och upprätthålla ett modernt regelverk inom plan- och byggnadsväsendet, till utredningar, informationsinsatser, införskaffande av standarder och motsvarande dokument, digitaliseringsåtgärder, ökad synlighet på nätet samt kommunikationsinsatser. Anslaget föreslås dessutom innefatta kostnader för utbildning och resor inom sakområdet.

715 Bostäder och byggande

För att trygga en god och attraktiv boendemiljö som är tillgänglig för alla och stödja utvecklings- och hållbarhetsagendans delmål 2, föreslår landskapsregeringen en fortsättning av de byggnadsrelaterade stöden för reparation av pensionärsbostad, reparation för avlägsnande av sanitär olägenhet samt hiss- och tillgänglighetsunderstöd för flerbostadshus. Hiss- och tillgänglighetsunderstöden avser sådana åtgärder som gör det möjligt för personer med funktionshinder att ta sig in i byggnaden, från ytterdörren till hissen och vidare in i bostäderna och gemensamma lokalerna.

Föreslås att stöd ges för installation av solceller för att öka byggnaders energieffektivitet och användningen av förnyelsebar energi. Stöd ges även för installation av elbilsaddare. Elbilsaddarstödet utökas med stöd för ett antal publika laddningspunkter.

Landskapet avser att under året installera laddningsinfrastruktur för elbilar på strategiska platser.

Stöden för styr- och reglerutrustning i byggnader föreslås fasas ut och avslutas under året. Anledningen är lågt intresse. Det föreslås också att stöd för konvertering av oljeuppvärmning införlivas i stödet för reparation av pensionärsbostad. I detta arbete undersöks även om stödet för reparationen av pensionärsbostäder kan utökas till att omfatta alla låginkomsttagare. Stöden bidrar till att förverkliga utvecklings- och hållbarhetsagendans mål 6.

Finlands regering planerar en ändring i hushållsavdraget för att påskynda avvecklingen av oljeuppvärmning. Med anledning av detta föreslås att nuvarande stöd för konvertering från oljeeldning för bostäder avslutas.

För anskaffning eller nyproduktion av bostadshus erbjuds fortsättningsvis landskapsborgen och räntestöd. Det utreds huruvida villkoren för landskapsborgen bör ändras.

Samtliga stöd inom området ses under året över och revideras vid behov så att de bibehålls moderna, relevanta och ändamålsenliga.

71500 Stöd för byggnadsrelaterade åtgärder (R)

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter				
Kostnader	-268 048	-410 000		-380 000
Anslag netto	-268 048	-410 000		-380 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om totalt 380.000 euro som ges ut med stöd av 2 § i landskapslag (1999:40) om bostadsproduktion samt 8 § i näringsstödslagen (2008:110) för landskapet Åland.

Utgifter

Anslaget fördelas enligt följande

- ca 30.000 euro till ett inkomstprövat understöd. Understöden ges ut med stöd av 2 § i landskapslag (1999:40) om bostadsproduktion och går att söka av pensionärer som behöver reparera sin bostad eller av hushåll som behöver åtgärda en sanitär olägenhet samt
- ca 350.000 euro till understöd för tillgänglighetsanpassningar och klimativänliga åtgärder som landskapsregeringen beviljar med stöd av 2 § i landskapslag (1999:40) om bostadsproduktion eller av 8 § i näringsstödslagen (2008:110) för landskapet Åland, varav 75.000 euro reserveras för elbilsladdare.

71510 Räntestöd och landskapsborgen för bostadsproduktion (F)

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter				
Kostnader	-5 471	-40 000		-40 000
Anslag netto	-5 471	-40 000		-40 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 40.000 euro för utbetalning av räntestöd för lån som beviljats med stöd av LL (1999:40) om bostadsproduktion och LL (1994:41) om tillämpning i landskapet Åland av vissa riksförfattningar angående stöd vid förvärv av bostad.

Utgifter

Nya räntestödslån för ägarbostäder beviljas endast personer som har sparat till köp av den första bostaden inom ramen för BSP-systemet. Räntestöd inom BSP-systemet betalas då låntagarens ränta överstiger 3,8 %. Med nuvarande räntenivåer utbetalas inga räntestöd. Räntestöd för lån som beviljats för produktion av hyresbostäder beräknas vid nuvarande räntenivåer högst uppgå till 40.000 euro.

Fullmakt

I enlighet med motiveringen ovan föreslås att för produktion av hyresbostäder kan räntestödslån för sammanlagt högst 10 miljoner euro beviljas under året.

Därtill föreslås att landskapsborgen får utges för nya ägarbostadslån, hyresbostadslån och energieffektiviseringslån. Det totala åtagandet av tidigare borgensförbindelser och sådana som utges under året får uppgå till högst 70 miljoner euro vid årets slut, vilket innebär en saldoökning om högst 10 miljoner euro.

Kostnader för att täcka åtaganden för ägarbostäder med landskapsborgen, se moment 89200.

720 Samhällsteknik

Infrastrukturavdelningens uppdrag inom samhällsteknikområdet består av utvecklings- och effektiviseringsarbete, samordning och uppbyggnad av hållbarare samhällsteknik samt utbildning och information riktad till allmänhet och företag. Som centrala styrdokument för en hållbar samhällsteknikutveckling fungerar utvecklings- och hållbarhetsagendans mål 5, 6 och 7, energi- och klimatstrategin samt programmet för fysisk strukturutveckling.

För att de uppsatta målen ska kunna nås krävs ett nära samarbete med hela det åländska samhället, såväl med myndigheter och kommuner som med näringslivet och invånarna. Samarbetet med Flexens Oy Ab, genom testplattformen för energisystemlösningar Smart Energy Åland, fortsätter.

Arbetet med att minska Ålands klimatavtryck intensifieras. Åtgärder behöver vidtas inom alla samhällets sektorer. Uppvärmning av byggnader, trafik och energiproduktion står för en betydande del av de fossila utsläppen. Arbetet med att öka andelen förnyelsebar energi och gynna energieffektiveringsåtgärder inom olika sektorer fortsätter därför med riktade insatser.

En av dessa insatser är arbetet med att främja utveckling av storskalig havsbaserad vindkraft. Den åländska havsplanen avsätter ca 1.000 km² för energiproduktion, vilket helt utbyggt kan ge en total nominell effekt på upp till 6 GW. Detta har väckt intresse bland aktörer inom vindkraftsbranschen i omvärlden. En etablering av havsbaserad vindkraft på Åland innebär positiva kringeffekter för det åländska samhället – för ekonomin, sysselsättningen, utbildningen och samhällsutvecklingen.

Inom sakområdet sköts även myndighetsuppgifter såsom handläggsuppgifter, registeruppgifter, övervakning och utveckling av elsäkerheten. Till uppgifterna hör att upprätthålla register gällande energideklaration av byggnader och information gällande grävarbeten samt att ha hand om uppdateringen av CO₂-statistik.

Under anslaget föreslås medel för åtgärder i syfte att nå målsättningarna i energi- och klimatstrategin samt utvecklings- och hållbarhetsagendan. Vindkraften erhåller sedan tidigare stöd för de befintliga kraftverken och år 2021 har ett nytt stöd till nyinstallerade vindkraftverk satts i kraft. Vidare föreslås fortsatt stöd för byggande av solcellsparker samt för hållbar omställning av företagens resursanvändning.

72000 Elsäkerhet och energi, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter	12 915	10 000	100 000	310 000
Kostnader	-54 220	-160 000	-100 000	-360 000
Anslag netto	-41 305	-150 000	0	-50 000

Budgetmotivering

Rubriken ändrad.

Föreslås med hänvisning till 6 § LL (2012:69) om landskapets finansförvaltning, ett nettoanslag om 50.000 euro, varav inkomsterna beräknas till 310.000 euro och utgifterna till 360.000 euro.

Inkomster

Inkomsterna består av avgifter för utförda tjänster samt stöd för arbetet med havsbaserad vindkraft genom EU:s fond för återhämtning och resiliens. Inkomsterna förväntas uppgå till ca 310.000 euro.

Utgifter

Anslaget föreslås användas för främjande av energihushållning och trygghet av energiförsörjningen, genom informations- och utbildningsverksamhet inom energiområdet, delaktighet i och genomförande av energiutvecklingsprojekt, förstudier, undersökningar samt utrednings- och samarbetsprojekt med andra organisationer och aktörer. Projekten syftar till att främja en ökad användning av förnybar energi, energieffektivisering samt en förbättrad försörjningstrygghet.

Av anslaget föreslås att 300.000 euro får användas för att främja utveckling och investeringar av storskalig havsbaserad vindkraft, under förutsättning att medel tilldelas från EU:s facilitet för återhämtning och resiliens, i enlighet med regeringens meddelande till lagtinget M 1/2020-2021. Under året förväntas undersökningarna öka och innebära konsultering av extern expertis gällande bl.a. utredningar och juridiska frågor.

Anslaget täcker även utgifter för övervakning och utveckling av elsäkerheten, omfattande bl.a. besiktningsverksamhet, utbildning, information, examensprov, registerhållning samt kontroll av elmateriel. Vidare används anslaget för utgifter i samband med registerhållning gällande energideklaration av byggnader, upprätthållandet av informationspunkt gällande grävarbeten samt resor och seminarieverksamhet.

72010 Främjande av hållbar energiomställning, överföringar (RF)

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter				200 000
Kostnader	-207 666	-570 000		-1 800 000
Anslag netto	-207 666	-570 000		-1 600 000

Budgetmotivering

Rubriken ändrad.

Föreslås, med hänvisning till 6 § LL (2012:69) om landskapets finansförvaltning, ett nettoanslag om 1.600.000 euro för främjande av hållbar energiomställning. Inkomsterna beräknas till 200.000 euro och utgifterna till 1.800.000 euro.

Inkomster

Inkomsterna består av stöd om 200.000 euro för arbetet med etableringen av solenergiproduktion genom EU:s fond för återhämtning och resiliens.

Utgifter

Vindkraft

Anslaget används för att betala ut produktionsstöd i enlighet med LL (2013:31) om produktionsstöd för el. För att behålla kärnan i den befintliga åländska vindkraftsproduktionen har landskapsregeringen ett stödsystem som gäller 1.7.2016 - 31.12.2022. Bestämmelser om stödet regleras i LL (2016:39) genom en ändring i LL (2014:31) om produktionsstöd för el från vindkraftverk. Stödet är en form av driftsstöd och utbetalas per producerad megawattimme utöver marknadspriset till en taknivå som är beroende av vindkraftverkets produktionskapacitet. När marknadspriset når en viss nivå minskas stödet successivt.

Vindkraft står idag för den mest betydande delen av den åländska elproduktionen. Landskapets nuvarande 19 vindkraftverk beräknas sammantaget årligen producera cirka 18 % av den årliga elförbrukningen.

I syfte att stimulera en mer klimatvänlig elproduktion och samtidigt modernisera den åländska vindkraftsparken har landskapsregeringen etablerat ett produktionsstöd riktat till nyinvesteringar inom vindkraft. Beroende på när leverans av el till nätet inleds kan stöd utbetalas för högst tolv kalenderår. De första kraftverken beräknas tas i drift under år 2022 och stöd för dessa kraftverk kan som längst utbetalas till och med kalenderåret 2034.

Produktionsstödet är en form av driftsstöd och ska utbetalas per producerad megawattimme utöver marknadspriset, till en årlig taknivå om 130 GWh. När marknadspriset nått en viss nivå kommer produktionsstödet linjärt att minska tills stödet utgår och produktionen finansieras av gällande marknadspris. Bestämmelser om stödet regleras i LL (2019:84) om stöd för produktion av el från vindkraft.

Under år 2022 kommer båda stödsystemen för vindkraften att vara aktiva samtidigt och under året uppskattas stödet som regleras enligt LL (2016:39) uppgå till 300.000 euro. Produktionsstödet för de nya verk som erhåller stöd enligt LL (2019:84) uppskattas inleda utbetalningar från första halvåret 2022. Beloppet uppskattas uppgå till 700.000 euro.

Solenergi

Energi- och klimatstrategin har som målsättning att uppnå en installerad effekt om 17 MW elproduktion från solceller senast år 2030. För att nå målet är det inte tillräckligt med enskilda hushålls nyinstallationer. Ytterligare etablering av ett antal större solcellsanläggningar som primärt levererar el till allmänna distributionsnätet behövs. Av den orsaken föreslogs i budgeten för år 2021 att högst 500.000 euro fördelat på tre år används till investeringsstöd för större anläggningar som levererar el till nätet. Avsikten är att konkurrensutsätta stödet samt följa upp med flera konkurrensutsatta utlysningar och därmed sträva till att få bästa utdelningen av stödmedlen. Beviljandet sker med stöd av den s.k. gruppundantagsförordningen, EU-förordning 651/2014. I budgeten för år 2021 beviljades 200.000 euro för detta stöd och inför år 2022 föreslås ytterligare ett anslag om 200.000 euro. Anslaget används för att främja utveckling av fossilfri energiproduktion i enlighet med meddelande till lagtinget M 1/2020-2021 och i enlighet med andra tilläggsbudgeten för år 2021. Anslaget föreslås tilldelas under förutsättning att medel fås från EU:s facilitet för återhämtning och resiliens för ändamålet.

Hållbar resursanvändning

Föreslås ett anslag om 600.000 euro avsett att användas för stöd till företag som går in för lösningar som använder förnyelsebara resurser eller som märkbart minskar sin resursanvändning inom företagets produktionsprocesser, fastighetsskötsel och logistik. Åtgärder omfattar huvudsakligen energieffektivitet, förnybar energi, reducerad vattenanvändning och metoder inom cirkulär ekonomi. I detta ingår utfasning av de återstående större oljepannorna. Stöden ges till märkbara förbättringar som går att mäta och till förnyade system och tankesätt. Beviljande sker med stöd av den s.k. gruppundantagsförordningen, EU-förordning 651/2014.

För att skapa genomtänkta och planerade projekt ska varje ansökan innehålla en sakkunnigbaserad inventering och projektplan. Stödet är därför uppdelat i två delar. För planeringsdelen uppgår stödet till högst 50 % av godkända kostnader, dock högst 10.000 euro, medan stödet för åtgärdsdelen utgör högst 25 % av godkända kostnader, dock högst 200.000 euro.

72030 Samhällsteknikutveckling, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter				
Kostnader	-10 773	-42 000		-62 000
Anslag netto	-10 773	-42 000		-62 000

Budgetmotivering

Rubriken ändrad.

Föreslås, med hänvisning till 6 § LL (2012:69) om landskapets finansförvaltning, ett nettoanslag om 62.000 euro.

Inkomster

Föreslås att intäkter från utförda tjänster gottskrivs momentet med stöd av 6 § LL (2012:69) om landskapets finansförvaltning.

Utgifter

Anslaget avser kostnader för bedrivande av verksamheten i enlighet med den i kapitel motiveringen angivna riktningen, vilket innefattar information, kunskapsspridning, samordning och upprätthållande av nätverk mellan olika aktörer i samhället. Vidare används anslaget för samarbetet

med projektet Smart Energy Åland för att möjliggöra framväxten av flexibla energisystem. I samarbetet ingår också utveckling och drift av en energiportal där utvecklingen av Ålands energisystem kan följas, bland annat genom mätare av elanvändning i realtid, koldioxidutsläpp och andelen förnybar energi. Portalen ses på: <https://smartenergy.ax/live-matare/>

Utgående från nya data över de åländska utsläppen föreslås en analys beställas över vilka åtgärder landskapsregeringen kan vidta för att optimera insatserna för minskning av Ålands klimatavtryck. Konsekvensen av förslagen som tas fram analyseras. För dessa utredningar kopplat till klimatpolitiken föreslås att 20.000 euro avsätts.

740 Ålandstrafiken

Enheten Ålandstrafiken, som ligger under Transportbyrån, sköter administrativa uppgifter rörande skärgårdsfärjornas och kollektivtrafikens turlistor, bokning av bilplatser, hantering av årskort och biljetter, faktureringsunderlag, biljettredovisningar, överföring av intäkter, busskorts- och skolkortsprogrammering, pakethantering, statistik, information till allmänhet, entreprenörer och övriga samarbetspartners m.m. Genom samordningen av kontakten mellan kunder, utförare och externa systemleverantörer inom kollektiv- och skärgårdstrafiken säkerställs att transportkapaciteten utnyttjas så effektivt som möjligt.

Målet med projektet "Enklare regler" är att strukturera och formulera om de bokningsregler som gäller för skärgårdstrafiken så att reglerna blir tydligare och lättare att förstå. De strukturerade reglerna med förklaringar börjar användas år 2022. Även det treåriga projektet Ålandstrafikens digitaliseringsresa som inleddes år 2021 fortsätter. I projektet kartläggs interna processer hos Ålandstrafiken och Transportbyrån, en ny grafisk profil och webbplats tas fram, teknikstöd gällande statistik utvecklas, stöd för hantering av kapacitetsutnyttjandet undersöks, export/import mellan system automatiseras och användarvänligare betalningslösningar, bokning, planering och biljettering av resan tas fram. Målet är smidigare och mer användarvänliga system såväl för kunden som för landskapsregeringen. Se vidare moment 921200 Digitalisering och informationsteknologi, investeringar.

74000 Ålandstrafiken, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter				
Kostnader	-391 899	-448 000		-448 000
Anslag netto	-391 899	-448 000		-448 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 448.000 euro.

Utgifter

Anslaget avser täcka driftskostnaderna för Ålandstrafikens verksamhet, vilket innebär bl.a. personalkostnader, program och licenser, utvecklingsinsatser, tryckkostnader, hyra, el- och städkostnader.

745 Oljeskydd

74500 Oljeskydd

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter				
Kostnader	-114 864	-103 000		-158 000
Anslag netto	-114 864	-103 000		-158 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 158.000 euro.

Inkomster

Eventuella ersättningar vid oljesanereringar och andra inkomster från verksamheten tillskrivs momentet.

Utgifter

Anslaget avser utgifter för upprätthållande av beredskap samt upprätthållande och genomförande av oljeskyddsplan. Oljeskyddsberedskapen sköts, utgående från oljeskyddsplanen, i samarbete med räddningsmyndigheterna och Ålands Sjöräddningssällskap r.f. Landskapsregeringen har myndighetsansvaret för oljeskydd.

Ålands landskapsregering har tillsammans med Gränsbevakningsväsendet inlett en dialog vad gäller hanteringen av miljökador i havsområden. Det finns redan en befintlig överenskommelseförordning rörande Gränsbevakningsväsendets verksamhetsområde och utgångspunkten är att se över denna förordning för att se ifall hanteringen av miljökador i havsområden bör inkluderas.

Anslaget avser även täcka driftskostnaderna för landskapets oljeskyddsfarkoster, kostnaderna för oljebekämpningsverksamheten och oljeskyddslagret samt för beredskap och utbildning. Ifall en oljeolycka sker, återkommer landskapsregeringen vid behov med förslag till tilläggsanslag. Momentet stödjer främst arbetet med strategiskt utvecklingsmål 3 och 4. Se även moment 974500 Oljeskydd, investeringar.

Avgifterna för nyttjande av oljeskyddsfarkosten m/s Prackan ses över och inkomsterna från verksamheten föreslås gottskrivas momentet. I anslaget har beaktats ca 35.000 euro för utgifter för m/s Prackan. Motsvarande utgifter belastades moment 75010 i budgeten för år 2021.

747 Övrig trafik

74700 Övrig trafik, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter				500 000
Kostnader	-89 278			-3 750 000
Anslag netto	-89 278			-3 250 000

Budgetmotivering

Momentet nytt. I budgeten för år 2021 redovisades kostnaderna för kollektivtrafiken som överföringsutgifter, medan de i föreliggande förslag redovisas som inköp av tjänster under verksamhetskostnaderna.

Föreslås, med hänvisning till 6 § LL (2012:69) om landskapets finansförvaltning, ett nettoanslag om 3.250.000 euro baserat på att inkomsterna uppskattas uppgå till 500.000 euro, medan kostnaderna uppskattas uppgå till 3.750.000 euro.

Inkomster

Samtliga biljett- och fraktintäkter inom kollektivtrafiken tillfaller landskapsregeringen från 1.1.2022 och gottskrivs momentet. Biljettintäkterna består av intäkter från försäljning av biljetter och olika typer av busskort och dessa intäkter uppskattas vara 0,5 - 1 miljon euro per år. Intäkterna kommer från allmänheten, kommunernas skolor och Ålands gymnasium.

Utgifter

Landskapsregeringen är enligt LL (2019:60) om ordnande av kollektivtrafiktjänster ansvarig myndighet för kollektivtrafiken på Åland och har under år 2021 antagit ett trafikförsörjningsprogram för perioden 2022-2023. Tyngdpunkten i det första trafikförsörjningsprogrammet är utveckling av tätortstrafiken och dess integrering med landsortstrafiken. Kollektivtrafiken har upphandlats i enlighet med landskapslagen och trafikförsörjningsprogrammet, varmed även en allmän trafikplikt har införts.

För kollektivtrafiken föreslås 3.750.000 euro avsättas. Avtal har under år 2021 ingåtts för tätortstrafiken och för landsortstrafiken. Avtalstiden med början 1.1.2022 är 24 månader (2 år) med en möjlighet till förlängning på 12 + 12 månader respektive 18 mån (1,5 år) med option på 6 + 6 månader. Den högsta tillåtna förändring under avtalstiden av den totala trafikvolymen uppgår till +/- 20 %.

För att göra Åland mer tillgängligt under högsäsong ses kollektivtrafiken under sommaren över för att bättre anpassas till besöksnäringens behov.

74700 Övrig trafik, överföringar

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter				
Kostnader	-3 164 596	-3 178 000		-2 134 000
Anslag netto	-3 164 596	-3 178 000		-2 134 000

Budgetmotivering

Rubriken ändrad.

Föreslås ett anslag om 2.134.000 euro. Anslag för inköp av kollektivtrafiktjänster redovisas från och med budgeten för år 2022 under moment 74700 Övrig trafik, verksamhet

Utgifter

För att under året upprätthålla flygtrafik på linjen Mariehamn-Stockholm/Arlanda avsätts 2.034.000 euro. Det fyraåriga flygavtalet påbörjades 1.3.2020 och pågår till 29.2.2024.

I anslaget ingår fortsättningsvis 100.000 euro som understöd för glesbygds- och matartrafik, vilken sköts av kommunerna. Det årliga stödet kan uppgå till max 80 % av kommunens direkta kostnader.

750 - 751 Kostnader för sjötrafik

Rubriken ändrad.

Landskapsregeringens frigående färjetrafik bedrivs som drifts- eller totalentreprenad. Transportbyrån bereder servicenivå, genomför upphandlingar, förvaltar avtalen och följer upp att entreprenörerna utför sina avtalsenliga åtaganden. Avtalsuppföljning sker även ute i verksamheten. Under året tas en plan fram för omläggning av trafik vid driftsstörningar på de frigående färjorna.

Landskapsregeringen upprätthåller även sex linfärelinjer. Trafiken bedrivs i egen regi på linjerna Embarsund, Seglinge och Töftö medan Simskåla och Ängösund är driftsprivatiserade. Driften av Björkölinjen upphandlades under år 2021 och övergår till entreprenören under år 2022. Landskapsregeringen går in för att driftsprivatisera alla linjer. Transportbyrån hanterar även

servicenivåfrågor, genomför upphandlingar samt regelbundna avtalsuppföljningar av entreprenörernas övriga åtaganden ute i verksamheten för linfärjelinjerna.

Landskapsregeringen äger sju frigående fartyg och åtta linfärjor. För dessa ansvarar landskapsregeringen för samt planerar underhåll, dockningar, klassningar och större reparationer. Dessa kostnader belastar också verksamhetsanslagen. För modernisering, uppgradering och renovering av tonnaget se moment 975000 Fartygs- och färjeinvesteringar.

75010 Upphandling av sjötrafik

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter	1 289 867	1 100 000		1 100 000
Kostnader	-13 739 093	-14 299 000		-15 986 000
Anslag netto	-12 449 225	-13 199 000		-14 886 000

Budgetmotivering

Föreslås, med hänvisning till 6 § LL (2012:69) om landskapets finansförvaltning, ett nettoanslag om 14.886.000 euro för att sköta avtalen som landskapsregeringen tecknat med entreprenörer samt för att upphandla utgående avtal inkluderat uppskattad bunkerkostnad, samt för reparationer och underhåll av fartyg. Utgifterna beräknas till 15.986.000 euro och inkomsterna till 1.100.000 euro.

Inkomster

Inkomsterna består av biljett- och fraktintäkter samt eventuella kostnadsregleringar gentemot upphandlade entreprenörer. Nettoanslaget förutsätter intäkter om 1.100.000 euro.

Utgifter

Anslaget används för upphandling och beställning av sjötrafik med frigående färjor utgående från av landskapsregeringen fastställd turlista, beställnings- och menförestrafik, bränsletransporter, tekniskt underhåll av landskapsregeringens tonnage samt för mindre omkostnader i samband med trafiken. På Brändö-Kumlinge-linjen trafikerar m/s Ejdern under s.k. bareboat-avtal, där fartyget övergår till entreprenören vid avtalets slut. M/s Knipan är skärgårdstrafikens ersättningstonnage.

Bruttokostnaden för upprätthållandet av trafiken beräknas uppgå till 15.986.000 euro, av vilket 2.410.000 euro avsätts för tekniskt underhåll av tonnaget. Anslaget utgår från att 2022 års turlista är kostnadsneutral jämfört med år 2021. Anslaget är beräknat på att m/s Knipan används som ersättande tonnage 1.900 timmar då de andra färjorna är på dockning eller översyn och som ersättande fartyg under driftsstörningar förorsakade av oförutsedda haverier på de andra färjorna. Risken för trafikstörningar ökar hela tiden till följd av det ålderstigna tonnaget. Under högsäsong då m/s Knipan trafikerar enligt turlista samt under översyns- och dockningsperioden, vilket totalt utgör ca sju månader av året, finns inget eget reservtonnage.

Anslaget är beräknat på ett bränslepris om 0,57 euro/liter netto, vilket betyder att ca 3.858.000 euro avsätts till bränsle. Bränsleprisets utveckling är svår att förutspå. Med beaktande av osäkerheten gällande bränsleprisets utveckling vid uppgörandet av budgetförslaget återkommer landskapsregeringen vid behov i en tilläggsbudget.

Alla entreprenader för frigående färjor fortsätter avtalsenligt under året. Det är linjerna Åva-Osnäs, Hummelvik-Torsholma, Åva-Jurmo, Brändö-Kumlinge, Enklingelinjen, Tvärgående linjen, Svinö-Degerby och Södra linjen. Anslaget är beräknat med avtalsenliga kostnader under hela år 2022.

Avtalen för linjerna Åva-Osnäs, Brändö-Kumlinge, Enklingelinjen, Tvärgående linjen och Södra linjen går ut under år 2023. Efter att en omställningsplan i form av ett meddelande är lämnat till lagtinget återkommer landskapsregeringen i en tilläggsbudget med anhållan om behövliga fullmakter.

Totalentreprenaden för passagerarbåts- och menförestrafik i södra skärgården går ut under året. Hur den ska organiseras framöver beslutas om under året. Beställningstrafiken för Lemlands skärgård arrangeras vid behov under menförestid. Den årliga kostnaden för totalentreprenaden för

passbåtstrafiken uppskattas vara ca 50.000 euro första året, varefter de årliga kostnaderna förväntas stiga med 2 % per år. De årliga kostnaderna för bunker uppskattas till 10.000 euro. Passbåten i södra skärgården föreslås upphandlas på totalentreprenad där landskapsregeringen köper transport till fast bosatta som saknar färjeförbindelse i Sottunga kommun. Transporter som slutar subventioneras från landskapsregeringen sida är frakt och transport till fritidsboende som istället hänvisas till den privata marknaden.

Bränsletransporterna sköts med tonnaget som trafikerar i ordinarie turlista och med begränsat passagerarantal, förutom på södra linjen under högsäsong då externt tonnage används genom existerande ramavtal.

Skärgårdstrafikens flotta är ålderstigen, har omfattande kapacitetsutmaningar och behöver förnyas. För att bättre kunna möta dagens behov, stödja utvecklingen mot ett hållbart samhälle, för att Åland ska uppnå EU:s klimatmål och för att minska driftskostnaderna arbetar landskapsregeringen med förnyande av färjorna. Möjligheterna att erhålla EU-stöd för detta undersöks vidare, se moment 975000 Fartygs- och färjeinvesteringar.

Den planerade totalentreprenaden för den nya färjelinjen Svinö-Mellanholm med ett nytt fartyg skulle ha inletts under år 2022 med en avtalsperiod om 15 år. Avtalet har sagts upp i början av år 2020 då det stått klart att medel inte kommer att beviljas för den planerade totalentreprenaden. En rättsprocess pågår. I och med att avtalet sagts upp finns inte medel för totalentreprenaden på den nya färjelinjen i budgetförslaget för år 2022 och medel för entreprenaden kommer inte heller att föreslås kommande budgetår.

Fullmakt

Föreslås i detta skede ingen fullmakt, se utgifter ovan.

75030 Upphandling av linfärjetrafik

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter				
Kostnader	-2 243 915	-2 529 000		-2 510 000
Anslag netto	-2 243 915	-2 529 000		-2 510 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 2.510.000 euro.

Inkomster

Föreslås med hänvisning till 6 § LL (2012:69) om landskapets finansförvaltning att kostnadsregleringar gentemot upphandlade entreprenörer gottskrivs anslaget.

Utgifter

Anslaget används för drift av landskapets linfärjelinjer samt för tekniskt underhåll av landskapsregeringens tonnage.

Simskälalinjen upphandlas på nytt då det nuvarande avtalet löper ut 31.3.2022. Ängöundsavtalet fortsätter till år 2023 och kan förlängas med en option om tjugofyra månader. Hösten 2021 upphandlades även Björkölinjen som driftsentreprenad för tre år med en trafikstart 1.3.2022.

Landskapsregeringen har tre linfärjelinjer i egen drift; Töftö, Embarsund och Seglinge. Landskapsregeringen går in för att driftsprivatsera samtliga linjer. Under året inleds förberedelserna med utgångspunkt att Töftölinfärjelinjen går först på entreprenad. För att driftsavtal ska ingås på en linje ska en inbesparing jämfört med nuvarande drift nås. För att kunna arbeta med frågan behöver beställarsidan förstärkas, se vidare moment 70010.

Kostnaden för tekniskt underhåll bibehåller nivån under år 2022, men underhållsbehovet ökar över tid beroende på linfärjeflottans höga ålder. Linfärjorna har en medelålder om ca 40 år. För tekniskt

underhåll av tonnaget avsätts ca 430.000 euro och för system avsedda att skapa bättre möjlighet till kontroll och uppföljning avsätts 35.000 euro.

Anslaget är beräknat på ett bränslepris om 0,70 euro/liter netto, vilket betyder att ca 259.000 euro avsätts till bränsle. Bränsleprisets utveckling är svår att förutspå. Med beaktande av osäkerheten gällande bränsleprisets utveckling vid uppgörandet av budgetförslaget återkommer landskapsregeringen vid behov i en tilläggsbudget. Bunkerpriset för linfärjor är högre än för frigående färjor. Det beror på transportpåslag från bränsleleverantörerna till följd av att flera linfärjelinjer ligger utanför huvudlederna och transporterna därför blir dyrare.

Landskapets linfärjeflotta är ålderstigen, har kapacitetsutmaningar och behöver förnyas. I väntan på att linfärjeflottan förnyas planeras Embarsundsfärjan ändras till lindragning och direktel med elkabel från land. Därigenom sänks effektbehovet och utsläpp, vilket är viktigt för utvecklingen mot ett hållbart samhälle. För att bättre kunna möta dagens behov, stödja utvecklingen mot ett hållbart samhälle och minska driftkostnaderna arbetar landskapsregeringen med förnyande av färjorna. Även möjligheterna att erhålla EU-stöd för detta undersöks vidare, se moment 975000 Fartygs- och färjeinvesteringar.

Fullmakt

En fullmakt om 3,1 miljoner euro föreslås för upphandling av Töftö-linfärjelinjen såsom driftsentreprenad för fem år, med två optionsår.

75100 Understöd för varutransporter i skärgården

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter				
Kostnader	-212 679	-270 000		-287 000
Anslag netto	-212 679	-270 000		-287 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 287.000 euro.

Utgifter

Anslaget används för att upprätthålla avtalen om livsmedelstransporter i både norra och södra skärgården. Anslaget är ca 6 % större än fjolårets budget, beroende närmast på inverkan av kostnadsindexökningen för lastbilstrafik.

Avtalet för norra skärgården sträcker sig till budgetårets slut, med ensidig option om förlängning på tolv månader till 31.12.2023. Södra skärgårdens avtal gäller till 31.12.2023, likaså med möjlighet till förlängning på tolv månader till 31.12.2024.

Transportlinjerna har inrättats enligt följande:

- Norra skärgården: från fasta Åland och Åbo till den åländska norra skärgården, Brändö-Kumlinge.
- Södra skärgården: från fasta Åland och Åbo till den åländska södra skärgården, Sottunga-Kökar.

760 Kostnader för väghållning

76010 Utgifter för drift och underhåll av vägar

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter				
Kostnader	-2 124 877	-2 498 000		-2 508 000
Anslag netto	-2 124 877	-2 498 000		-2 508 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 2.508.000 euro.

Utgifter

Anslaget används till kostnader för drift och underhåll av det allmänna vägnätet, där landskapsregeringen har ansvar som väghållare. Målsättningen är att hålla vägnätet i gott skick, förebygga långsiktigt slitage och upprätthålla trafiksäkerheten. Satsningar för att främja turismen kommer också att genomföras under året, i enlighet med fokusområde 4: Vi välkomnar fler. Grundförbättringar, ombeläggningar och övriga avskrivningsbara investeringar finansieras under moment 976000 Infrastrukturinvesteringar.

Vägnätsbyrån har ansvar för beställning av vägunderhållet. Anslaget möjliggör drift av vägnätet enligt infrastrukturavdelningens servicenivå- och standardbeskrivning för driftområde Åland. Driften utförs av vägunderhållsenheten och av upphandlade aktörer. Se även moment 87200, Vägunderhållsverksamhet.

76030 Utgifter för underhåll av farleder och fiskefyrrar

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter				
Kostnader	-256 672	-441 000		-860 000
Anslag netto	-256 672	-441 000		-860 000

Budgetmotivering

Föreslås med hänvisning till 6 § LL (2012:69) om landskapets finansförvaltning ett nettoanslag om 860.000 euro.

Inkomster

Inkomster från projekten kan påföras momentet. Se motiveringen under utgifter.

Utgifter

Momentets övergripande målsättning är att tillhandahålla sjösäkra grunda farleder i den åländska skärgården för brukarna. Måluppfyllnaden mäts genom uppföljning av sjösäkerhetsanordningarnas konditionsklassificering som utförs i samband med farledernas vår- och höstgranskning. Antalet sjösäkerhetsanordningar i klass TK3 ska åtgärdas inom pågående underhållssäsong medan antalet sjösäkerhetsanordningar i klass TK2 inte får öka.

Under momentet budgeteras även specifika förbättringsåtgärder för farleder som förbättringsprojekt. Projekten får egna, specifika effektmål.

För underhåll av landskapets grunda farleder och tillhörande sjömärken, kummel, linjemarkeringar och radarmärken samt för utplacering av prickar reserveras 210.000 euro. I anslaget ingår även konsultkostnader för övervakning enligt avtalet. Drift och underhåll av grunda farleder sköts enligt ett pågående avtal för perioden 1.11.2020-31.7.2025, med option för perioden 1.8.2025-31.7.2027.

Utöver dessa kostnader reserveras 40.000 euro för planeringsåtgärder av förbättringar av grunda farleder samt 40.000 euro för att fortsätta uppdateringen av sjösäkerhetsanordningarna i privata farleder.

Under år 2021 har ett förfrågningsunderlag och underlag för miljötillståndsansökan för ett muddringsprojekt för farled nr 2756 Sottunga södra tagits fram. Målsättningen med projektet är att skapa en sjösäker, officiell farled, anpassad för skärgårdstrafik med nuvarande tonnage. För projektet budgeteras ca 570.000 euro under år 2022, vilket utgör beräknad totalkostnad.

76050 Utgifter för drift och underhåll av färjfästen, bryggor, broar, hamnar och byggnader

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter	3 461			
Kostnader	-809 733	-825 000		-900 000
Anslag netto	-806 272	-825 000		-900 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 900.000 euro, vilket inkluderar en internhyra om 30.000 euro.

Utgifter

Anslaget avser drift och underhåll av färjfästen, bryggor, broar, hamnar, väntsalar, teknikbyggnader och lastbryggor vid färjfästen samt regleringsdammen i Vargsundsådran. Driften beställs, enligt landskapsregeringens Servicenivå och standardbeskrivning för driftområde Åland, i huvudsak av vägunderhållsenheten och verkstads- och lagerenheten.

Kostnaderna för underhåll av broar, hamnar, färjfästen, bryggor m.m. ökar årligen främst på grund av anläggningarnas stigande ålder och slitage. Drifts- och underhållsåtgärder som berör trafikanternas säkerhet och anläggningarnas funktion prioriteras fortsättningsvis. Anslaget föreslås även bära kostnaderna för att upprätthålla ett tekniskt broregister samt de bro- och hamninspektioner som utförs enligt avdelningens inspektionsplan. Baserat på inspektionerna har för broarnas del ett omfattande renoveringsprojekt inletts med målsättningen att förbättra det allmänna skicket och trafiksäkerheten, stoppa den stegrande kostnadsutvecklingen på det kontinuerliga brounderhållet och för att öka tillgängligheten i landskapet.

För hamnarna inleddes under år 2019 ett inspektionsprogram för att identifiera behovet av renoveringar och för att kunna koordinera kommande renoveringsinsatser med nyinvesteringar och anpassningar till nytt tonnage. Servicenivån i hamnarna ses även över beträffande ordnande av väntstugor, toaletter och befintliga toaletters tillgänglighet för rörelsehindrade.

8 Myndigheter samt fristående enheter

820 Ålands statistik- och utredningsbyrå

Ålands statistik- och utredningsbyrå (ÅSUB) är en oberoende myndighet vars främsta uppgifter är att verka som Ålands officiella statistikmyndighet och bedriva forsknings- och utredningsverksamhet enligt LL (1993:116) om Ålands statistik- och utredningsbyrå.

ÅSUB producerar aktuell statistik för beslutsfattande, debatt och forskning inom de flesta samhällsområden. Det innebär att ÅSUB utvecklar, framställer och sprider statistik samt samordnar statistikproduktionen på Åland och lämnar statistik till internationella organisationer såsom det nordiska samarbetet och FN. Statistiken är en viktig hörnsten i en demokrati som bidrar till fakta för beslut, stärker tilliten till beslutsprocesserna och bidrar därmed till utvecklingsmål 2 i Utvecklings- och hållbarhetsagendan. Statistiken har som krav att vara oberoende, relevant, jämförbar, av god kvalitet och baserad på vetenskapliga grunder samt respekterar uppgiftslämnarnas rättigheter och sekretess.

Uppgiften som officiell statistikmyndighet och de åtaganden som detta medför finansieras med budgetanslag. Anslaget föreslås under år 2022 finansiera 24 produktionsområden inom den officiella statistiken. Anslaget beräknas även finansiera den kontinuerliga uppdateringen av webbplatsen och de databastabeller som finns där samt Statistisk årsbok och fickstatistiken "Åland i Siffror" som ges ut på fem språk. Därtill åtar sig ÅSUB olika typer av statistiska bearbetningar, analyser samt framställning av statistik på uppdrag av beställare.

Tyngdpunkten i ÅSUB:s forskning och utredningsverksamhet finns inom samhällsviktiga områden. ÅSUB har en stark metodkompetens och har särskilt specialiserat verksamheten inom ekonomiska lägesanalyser, prognoser, ekonomisk modellutveckling, surveyundersökningar samt utvärdering av politikinsatser. Utrednings- och forskningsverksamheten är uppdragsfinansierad och har uppdragsgivare både inom Åland och internationellt. Under år 2022 kommer ÅSUB:s resurser särskilt att finnas till förfogande för fortsatta uppföljningar och analyser av coronapandemins återverkningar på Ålands ekonomi och samhälle.

ÅSUB:s direktions har behandlat en preliminär verksamhetsplan för år 2022 som lyfter fram fem verksamhetsmål för att bygga vidare på det starka förtroende som kännetecknar ÅSUB:s verksamhet. Inom varje mål preciseras i verksamhetsplanen 7 - 8 mätbara delmål som bidrar till verksamhetens utveckling. De fem verksamhetsmålen är

- målgrupperna är aktiva användare av ÅSUB:s fakta
- ändamålsenlig och säker uppgiftsinsamling
- effektiv och säker produktion
- organisationen och samverkan med partners stöder ÅSUB:s utveckling samt
- medarbetarnas kompetens utvecklar verksamheten för framtiden.

Under år 2022 kommer den tekniska förnyelsen fortsatt att ha tyngdpunkten på förnyade statistiksystem genom att inkomstregistret används i produktionen och kommunernas informations- och rapporteringssystem förnyas. Informationssäkerheten är fortlöpande i fokus inom verksamheten. Inom personalpolitiken beaktas Utvecklings- och hållbarhetsagendans mål om möjligheter att växa och vara delaktig.

Tre horisontella fokusområden genomsyrar ÅSUB:s produktion och aktiviteter, nämligen genusperspektivet, hållbar utveckling samt självstyrelsen. Vidare har direktions lyft fram fyra strategiska fokusområden som ska stöda åländska beslutsfattare med kunskapsunderlag inom aktuella politikområden år 2022. Dessa fokusområden är (i) bärkraftiga välfärdssystem, (ii) offentliga

sektorn i utveckling, (iii) bärkraftig ekonomi och näringslivsutveckling efter coronapandemin samt (iv) miljö och hållbar utveckling. Fokusområdena innehåller statistikproduktion samt oberoende uppdragsfinansierade utredningar och analyser som underlag för beslutsfattare på olika nivåer och inom olika sektorer.

ÅSUB arbetar fortlöpande på att stärka webbplatsens roll som myndighetens kanal för förmedling av statistik, fakta och resultat. Aktiviteterna för att öka informationen och tydligheten på webbplatsen fortgår. Statistiken och resultaten från utrednings- och forskningsverksamheten publiceras i allt högre utsträckning i form av webbnyheter och genom att ÅSUB tillämpar principen om öppna data med hjälp av användarvänliga databastabeller på webbplatsen.

82000 Ålands statistik- och utredningsbyrå, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Försäljningsintäkter	357 684	295 000		287 000
Övr verksamh intäkt	1 420			1 000
Summa Verksamhetens intäkter	359 103	295 000		288 000
Löner o arvoden	-614 198	-639 508		-611 888
Pensionskostnader	-106 141	-116 391		-111 364
Övr lönebikostnader	-10 074	-10 488		-13 645
Summa Lönebikostnader	-116 215	-126 878		-125 009
Personalersättningar	298			
Summa Personalkostnader	-732 746	-766 387		-736 896
Köp av tjänster	-105 286	-134 013		-142 804
Material förnödenh	-21 473	-13 600		-14 300
Övr verksamh kostn	-67 249	-70 000		-69 000
Summa Verksamhetens kostnader	-926 754	-984 000		-963 000
Summa Verksamhetsbidrag	-567 651	-689 000		-675 000
Övr finansiella kost	-9			
Summa Finansiella intäkter och kostnader	-9			
Summa Årsbidrag	-567 660	-689 000		-675 000
Summa Räkenskapsperiodens resultat	-567 660	-689 000		-675 000
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	-567 660	-689 000		-675 000

Moment	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget inkl. TB 2021	Förslag 2022
82000 ÅSUB	-617 320	-567 660	-689 000	-675 000

Budgetmotivering

Under momentet föreslås, med hänvisning till 6 § LL (2012:69) om landskapets finansförvaltning, ett nettoanslag om 675.000 euro.

Inkomster

Inkomsterna beräknas uppgå till 288.000 euro. Inkomsterna kommer från utrednings- och statistikuppdrag från landskapsförvaltningen och dess myndigheter, från andra externa beställare inom och utanför Åland samt från försäljning av ÅSUB:s olika produkter.

Utgifter

Anslaget avser täcka verksamhetskostnaderna (netto) för Ålands statistik- och utredningsbyrå. Den totala budgetomslutningen uppgår enligt förslaget till 963.000 euro.

822 Datainspektionen

Datainspektionen tryggar skyddet av enskildas personuppgifter hos åländska myndigheter och värnar därmed om envars personliga integritet. Uppdraget bottnar i EU:s allmänna dataskyddsförordning (till vardags GDPR) och de kompletterande landskapslagarna (2019:9) om dataskydd i landskaps- och kommunalförvaltningen och (2019:74) om tillämpning på Åland av riksförfattningar om dataskydd. Datainspektionens verksamhet främjar den mänskliga rättigheten till privatliv, tilliten till samhällets tjänster samt utvecklingen av informationssamhället.

Kärnfunktionen är tillsyn. Myndigheten utför granskningar och inspektioner, ofta med hjälp av teknisk sakkunnighjälp, behandlar klagomål från enskilda och kontrollerar att personuppgiftsincidenter behandlas och följs upp korrekt. Tillsynsobjekt är myndigheterna i landskaps- och kommunalförvaltningen samt övriga sektorer som hör till landskapsbehörigheten. Säkerhetsgranskningar fyller funktionen att säkra myndigheternas verksamhet, som är ett självändamål i sig.

Datainspektionen är en enpersonsmyndighet vars verksamhet är beroende av extern konsulthjälp på tekniska områden. EU-kommissionen följer kontinuerligt upp att myndigheten har tillräckliga resurser för att kunna utföra de uppgifter som fastställs i GDPR.

Datainspektionen bidrar till ett rättssäkert och hållbart samhälle, där alla kan känna sig trygga i visshet om att myndigheterna behandlar deras personuppgifter och personliga integritet respektfullt och lagligt samt att de har effektiva rättsmedel för att få en olaglig behandling att upphöra (d.v.s. mål 2 i utvecklings- och hållbarhetsagendan).

Tyngdpunktsområdena från år 2021 utvecklas så att Datainspektionens fokus år 2022 är

- att utvärdera informationssäkerheten i landskapets och kommunernas system
- att utvärdera om dataskyddstjänsterna är tillräckliga samt
- att initiera ett starkt integritetsskyddstänkande jämsides med digitaliseringsprocessen.

82200 Datainspektionen, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Löner o arvoden	-48 947	-61 030		-68 485
Pensionskostnader	-8 179	-11 107		-12 464
Övr lönebikostnader	-803	-1 001		-1 527
Summa Lönebikostnader	-8 981	-12 108		-13 992
Summa Personalkostnader	-58 133	-73 138		-82 477
Köp av tjänster	-50 786	-64 862		-77 910
Material förnödenh	-4 779	-8 000		-7 613
Övr verksamh kostn	-10 428	-12 000		-12 000
Summa Verksamhetens kostnader	-124 126	-158 000		-180 000
Summa Verksamhetsbidrag	-124 126	-158 000		-180 000
Summa Årsbidrag	-124 126	-158 000		-180 000
Summa Räkenskapsperiodens resultat	-124 126	-158 000		-180 000
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	-124 126	-158 000		-180 000

Moment	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget inkl. TB 2021	Förslag 2022
82200 Datainspektionen	-84 740	-124 126	-158 000	-180 000
Summa 8220 Datainspektionen	-84 740	-124 126	-158 000	-180 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 180.000 euro.

Utgifter

Anslaget avser täcka kostnaderna för Datainspektionens verksamhet.

Ökningen föränleds främst av den nya offentlighetslagens krav på elektroniskt ärendehanteringssystem och säkerhetsuppdatering av myndighetens webbsida. Datainspektionen är en tillsynsmyndighet och behöver hålla sina register separat från tillsynsobjektens, däribland landskapsregeringens. Anskaffningen av ett elektroniskt ärendehanteringssystem medför en kostnad om cirka 20.000 euro, varav cirka 6.000 euro är utgifter för installation och utbildning och den årliga utgiften cirka 14.000 euro. Kostnaden för säkerhetsuppdateringen av webbsidan är 3.800 euro. Datainspektionen har omförhandlat vissa serviceavtal, vilket medför kostnadsminskningar om ca 8.400 euro.

823 Ålands energimyndighet

Ålands energimyndighet utövar tillsyn och övervakning av elmarknaden, bevakar energifrågor och handhar utsläppshandeln med växthusgaser. Inom sitt ansvarsområde följer myndigheten utvecklingen i omvärlden, tar initiativ till utveckling av lagstiftning, bistår med utlåtanden samt upprätthåller kontakter med riksmyndigheter.

82300 Ålands energimyndighet, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Avgiftsintäkter		7 000		7 000
Övr verksamh intäkt	123 729	49 500		49 000
Summa Verksamhetens intäkter	123 729	56 500		56 000
Löner o arvoden	-21 618	-25 005		-24 447
Pensionskostnader	-3 920	-4 551		-4 449
Övr lönebikostnader	-347	-410		-545
Summa Lönebikostnader	-4 266	-4 961		-4 995
Summa Personalkostnader	-25 963	-29 966		-29 442
Köp av tjänster	-48	-26 534		-26 558
Summa Verksamhetens kostnader	-26 011	-56 500		-56 000
Summa Verksamhetsbidrag	97 717	0		0
Summa Årsbidrag	97 717	0		0
Summa Räkenskapsperiodens resultat	97 717	0		0
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	97 717	0		0

Moment	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget inkl. TB 2021	Förslag 2022
82300 Ålands energimyndighet	100 075	97 717	0	0
Summa 8230 Ål energimyndighet	100 075	97 717	0	0

Budgetmotivering

Föreslås, med hänvisning till 6 § LL (2012:69) om landskapets finansförvaltning, ett nettoanslag om 0 euro. Detta eftersom inkomster från huvudsakligen utsläppsrättsauktionerna förväntas täcka myndighetens utgifter om 56.000 euro.

Inkomster

Inkomsterna avser övervakning av transmissions- och distributionsbolag samt intäkter från utsläppsrättsauktioner i den gemensamma auktionsplattform som skapats för utsläppshandelsperioden 2021-2030. De förväntade intäkterna från övervakning samt utsläppsrättsauktioner är svåra att uppskatta. Dock har de under de senaste åren överstigit myndighetens utgifter om 56.000 euro.

Utgifter

Anslaget avser personalkostnader, arvoden och övriga omkostnader för myndigheten.

Energimyndigheten är även tvistlösningsmyndighet enligt lagen om främjande av utbyggnad av bredband. I tvistlösningsituationer kan myndigheten vara i behov av att anlita extern juridisk sakkunskap. Elmarknadslagstiftningen uppdateras under år 2021, vilket bl.a. innebär ökade möjligheter för etablering av energisamfund. Ökade arbetsinsatser och utgifter förväntas med uppdraget gällande tillsyn och övervakning av elmarknaden. Utsläppshandelssystemet för växthusgaser har reviderats år 2021, vilket medför att även lagstiftningen uppdateras. Även vissa it-relaterade utgifter förväntas under året.

825 Ålands polismyndighet

Polisverksamheten i landskapet bedrivs i enlighet med bestämmelserna i landskapslagen (2000:26) och landskapsförordningen (2000:34) om Ålands polismyndighet samt enligt ett av styrelsen för Ålands polismyndighet fastställt reglemente. I 1 § i polislagen (ÅFS 2021:12) för Åland stadgas om polisens uppgifter.

Med hänvisning till § 2 i överenskommelseförordningen (ÅFS 2020/34) om polisförvaltningen på Åland, har landskapsregeringen tagit initiativ till inrikesministeriet om ett avtal om hur finska statens ansvar för Ålands Polismyndighets kostnader ska ersättas och till vilken nivå. Resultatet av förhandlingarna aktualiseras i samband med kommande tilläggsbudget för budgetåret 2022.

Polismyndigheten leds av polismästaren. Staben stöder polismästarens arbete. Verksamheten indelas i enheter. Landskapsalarmcentralen utgör en del av polismyndigheten. Enheterna leds av polisbefäl medan Landskapsalarmcentralen leds av en chef för alarmcentralen.

Polismyndighetens inriktningsmål för år 2022

- polisens närhet och tillgänglighet för ökad trygghet i samhället utvecklas samtidigt som myndigheten fördjupar inriktningen på den preventiva verksamheten överlag
- arbetet mot våld i nära relationer samt
- hög prioritet av bekämpning av yrkesmässig kriminalitet och narkotika.

Polisens verksamhet ska innefatta nära samarbete med myndigheter, samfund och invånare för att öka tryggheten i samhället samt för att förebygga och förhindra brott. Myndigheten fortsätter att utveckla den kunskapsbaserade polisverksamheten och effektiveringen av den planlagda verksamheten. Myndighetens satsning på bemötandebildning under år 2021 följs upp.

Arbetet mot våld i nära relationer kräver insatser av flera aktörer. Polisen prioriterar utredningar av brott som begåtts i nära relationer. Myndigheten fortsätter delta i och utveckla tväradministrativa insatser, samarbeta med KST, delta i utbildningar för att upprätthålla god kompetensnivå, arrangera intern utbildning inom området samt deltar aktivt i insatser som strävar till att öka medvetenheten om problematiken. Polisen deltar även i utvecklingen av barnhusmodellen.

Polisen fortsätter att fokusera på narkotikarelaterade brott och yrkesmässig kriminalitet. Inriktningen förverkligas huvudsakligen av gruppen för utredning av ekonomiska brott samt narkotika- och spaningsgruppen.

Polisen har ett fortsatt behov av att utveckla specialverksamheternas prestanda.

Fortsättningsvis används tvångsmedels- och förvaltningsförfarande ändamålsenligt och effektivt för att säkerställa medborgarnas rättssäkerhet och för en kostnadseffektiv myndighetsverksamhet. Samarbetet med tullen och gränsbevakningen bibehålls på en hög nivå. En fortsättning av pandemin har en direkt negativ inverkan på samarbetsmöjligheterna.

Informationsförvaltningens och informationssäkerhetens betydelse ökar hela tiden. Tid och kunskap för att hantera rikets- och landskapets informations- och kommunikationsteknologiska utveckling finns i dagens läge inte inom polismyndigheten. En resurssatsning görs, då så gott som all utveckling och effektivisering av polisverksamheten hänger ihop med informationsteknologiska lösningar. Satsningen säkerställer och frigör tid för ledningens verksamhetsutveckling.

Utvecklingen av nödalarmsystemet Åalarm fortgår och olika kostnadseffektiva framtidslösningar ses över och utvecklas för att säkerställa en effektiv alarmverksamhet i framtiden.

Utöver inriktningsmålen behöver driftsättande av det om- och tillbyggda polishuset koordineras och verkställas tillsammans med inblandade aktörer. Inflyttningen till polishuset genomförs under första halvåret 2022. Landskapsalarmcentralen och polisens jourverksamhet sammanslås enligt nuvarande plan.

Myndigheten påbörjar arbetet med att se över destrueringsplatsen för explosiva ämnen så att verksamheten i framtiden tryggas för allmänheten. Vidare inleds arbetet med att utreda hur myndigheten säkerställer möjligheterna att upprätthålla personalens och specialverksamheternas kompetens och kapacitet om ett eventuellt blyförbud i ammunition träder i kraft.

De kontinuerligt ökade formkraven på verksamheten kräver fortsättningsvis uppmärksamhet och resurser. Myndighetens småskalighet i förhållande till utvecklingen i riket återspeglar sig i krav via överenskommelseförordningen som skapar merarbete i form av administrativa uppgifter för polismyndighetens operativa resurser.

Ovissheten kring pandemin gör att prognosen för polismyndighetens inkomster från tillståndsverksamheten är svår att estimeras. En fortsatt pandemi inverkar sannolikt även på polisverksamhetens totala ekonomi.

82500 Ålands polismyndighet, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Försäljningsintäkter	56 154	40 000		50 000
Avgiftsintäkter	340 745	378 000		378 000
Övr verksamh intäkt	93 707			
Summa Verksamhetens intäkter	490 607	418 000		428 000
Löner o arvoden	-5 206 686	-5 423 881	-29 206	-5 493 335
Pensionskostnader	-910 485	-987 146	-5 315	-999 787
Övr lönebikostnader	-85 274	-88 952	-479	-122 501
Summa Lönebikostnader	-995 759	-1 076 098	-5 794	-1 122 288
Personalersättningar	45 614	40 000		40 000
Summa Personalkostnader	-6 173 979	-6 459 979	-35 000	-6 575 623
Köp av tjänster	-768 522	-1 499 610	204 000	-1 402 400
Material förnödenh	-289 683	-222 899	0	-236 794
Övr verksamh kostn	-591 702	-595 512		-1 251 183
Summa Verksamhetens kostnader	-7 823 886	-8 778 000	169 000	-9 466 000
Summa Verksamhetsbidrag	-7 333 279	-8 360 000	169 000	-9 038 000
Övr finansiella int	84			
Summa Finansiella intäkter och kostnader	84			
Summa Årsbidrag	-7 333 195	-8 360 000	169 000	-9 038 000
Summa Räkenskapsperiodens resultat	-7 333 195	-8 360 000	169 000	-9 038 000
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	-7 333 195	-8 360 000	169 000	-9 038 000

Moment	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget inkl. TB 2021	Förslag 2022
82500 Ålands polismyndighet	-6 767 969	-7 333 195	-8 191 000	-9 038 000
Summa 8250 Ål polismyndighet	-6 767 969	-7 333 195	-8 191 000	-9 038 000

Budgetmotivering

Föreslås en inkomst om 428.000 euro och ett anslag om 9.466.000 euro varav ca 1.125.000 euro avser internhyra.

Inkomster

För verksamheten beräknas sammanlagt 428.000 euro inflyta huvudsakligen i form av tillståndsavgifter för pass. I inkomsten ingår även Landskapsalarmcentralens inkomster för bl.a.

larmkopplingar. En ökning av inkomsterna kan eventuellt ske genom att utvidga hissalarmlarm till kostnadspliktiga åtgärder. Utökningen kräver en lagändring.

Med hänvisning till 6 § i LL om landskapets finansförvaltning (2012:69) föreslås att momentet kan gottskrivas med inkomster av kostnadsersättningar för praktikanter och ersättningar för deltagande i övriga samarbeten och projekt.

Utgifter

Anslaget avser kostnader för polismyndighetens verksamhet. Vid dimensioneringen av anslaget har hyra för nya polishuset beaktats från och med den 1 mars 2022.

I anslaget har 560.000 euro budgeterats för driften av systemlösningen för Landskapsalarmcentralens hantering av nödsamtal och nödmeddelanden (Ålarm).

Lagförändringarna gällande Ålands vägtrafiklag förverkligas först år 2022 eller år 2023 och medför ändringar och utveckling av polisens befintliga datasystem. Kostnaderna är uppskattade till 300.000 euro.

826 Ålands ombudsmannamyndighet

Ålands ombudsmannamyndighet har till uppgift att främja och trygga jämställdhet, jämlikhet och förhindra diskriminering. Myndigheten ska bevaka de åländska barnens intressen och rättigheter samt vara med och påverka beslut kring allt som rör barns och ungdomars liv på Åland. Myndigheten har därutöver till uppgift att främja och trygga jämlikhet i frågor som gäller rättigheter för klienter i socialvården och patienter i hälso- och sjukvården. Myndighetens uppdrag omfattar även rådgivning vad gäller konsumenters rättigheter.

Myndigheten arbetar framförallt genom personlig rådgivning riktad till enskilda individer, myndigheter och organisationer. Vad gäller konsumentfrågor omfattas även företag av rådgivningen. Myndigheten ska därutöver bedriva förebyggande informationsarbete, ingå dialog med olika aktörer och intressenter samt ta fram olika underlag och oberoende rapporter med analyser och rekommendationer vad gäller de rättighetsområden som berörs av myndighetens uppdragsområde. Ålands ombudsmannamyndighet är tillsynsmyndighet för jämställdhets- och diskrimineringsfrågor inom landskapets behörighet enligt lagstiftningens föreskrifter.

Ombudsmannamyndigheten har en roll att bevaka icke-diskriminering och medborgarnas mänskliga rättigheter samt barns rättigheter. Myndigheten fortsätter arbetet med proaktivt framtagande av kunskapsunderlag vad gäller rättighetsfrågor och icke-diskriminering som inleddes år 2019.

Övergripande målsättningar för verksamheten är

- 1) att främja och trygga individens rättigheter inom verksamhetsområdet genom rådgivning till individer, myndigheter och organisationer samt
- 2) öka kunskap och bidra till utveckling genom att belysa rättighetsfrågor bland beslutsfattare och allmänhet genom informationsarbete, framtagande av underlag och rapporter/undersökningar och rekommendationer.

82600 Ålands ombudsmannamyndighet, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Försäljningsintäkter	49 284	46 000		46 000
Summa Verksamhetens intäkter	49 284	46 000		46 000
Löner o arvoden	-131 077	-143 958		-144 124
Pensionskostnader	-21 880	-26 200		-26 230
Övr lönebikostnader	-2 143	-2 361		-3 214
Summa Lönebikostnader	-24 023	-28 561		-29 444
Summa Personalkostnader	-155 667	-172 519		-173 568
Köp av tjänster	-70 165	-32 300		-36 432
Material förnödenh	-8 200	-3 200		-2 900
Övr verksamh kostn	-24 695	-24 981		-23 100
Summa Verksamhetens kostnader	-258 727	-233 000		-236 000
Summa Verksamhetsbidrag	-209 443	-187 000		-190 000
Summa Årsbidrag	-209 443	-187 000		-190 000
Summa Räkenskapsperiodens resultat	-209 443	-187 000		-190 000
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	-209 443	-187 000		-190 000

Moment	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget inkl. TB 2021	Förslag 2022
82600 Ålands Ombudsmannamyndighet	-187 199	-209 443	-187 000	-190 000
Summa 82600 Ål ombudsmannamyndig	-187 199	-209 443	-187 000	-190 000

Budgetmotivering

Med hänvisning till 6 § LL (2010:69) om landskapets finansförvaltning föreslås ett nettoanslag om 190.000 euro.

Inkomster

Ålands ombudsmannamyndighet tilldelas en inkomst för statens ersättning av kostnaderna för konsumentrådgivningen i landskapet Åland om 46.000 euro.

Utgifter

Föreslås ett anslag om 236.000 euro. Anslaget avser täcka kostnader för Ålands ombudsmannamyndighets verksamhet.

Anslaget innehåller en engångsutgift om 3.800 euro för uppdatering av webbplatsen.

827 Lotteriinspektionen

Myndighetens huvuduppgift är att ansvara för tillsynen av lotterier. Till grund för myndighetens verksamhet och uppdrag ligger landskapslag (2016:10) om lotteriinspektion. Vid sidan av tillsynsuppgifterna ska Lotteriinspektionen även följa den allmänna utvecklingen inom verksamhetsområden som regleras av lotterilagen, informera och ge anvisningar och råd gällande verksamhet som regleras av lotterilagen och relaterade författningar samt arbeta preventivt genom att ta initiativ till nödvändiga förbättringar inom dessa områden. Myndighetens tillsyn sker främst av tillståndsinnehavare av penningspel genom att påvisa och kontrollera att regelefterlevnad föreligger mot landskapslag (1966:10) om lotterier. Tillståndsinnehavare har krav och redovisningsskyldighet att följa landskapslagen om lotterier och dessa redovisas till lotteriinspektionen. Lotteriinspektionen följer sedan upp redovisningar och åtgärder av tillståndsinnehavarna för att tillse att de vidtar tillräckliga åtgärder för att uppnå regelefterlevnad enligt gällande rätt och tillstånd.

82700 Lotteriinspektionen, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Avgiftsintäkter	125 000	115 000	-2 000	113 000
Summa Verksamhetens intäkter	125 000	115 000	-2 000	113 000
Löner o arvoden	-57 521	-58 820		-58 706
Pensionskostnader	-9 567	-10 700		-10 685
Övr lönebikostnader	-943	-964		-1 309
Summa Lönebikostnader	-10 510	-11 664		-11 994
Summa Personalkostnader	-68 256	-70 483		-70 900
Köp av tjänster	-8 038	-27 567	2 000	-27 600
Material förnödenh	-284	-5 450		-1 550
Övr verksamh kostn	-11 906	-11 500		-12 950
Summa Verksamhetens kostnader	-88 483	-115 000	2 000	-113 000
Summa Verksamhetsbidrag	36 517	0	0	0
Summa Årsbidrag	36 517	0	0	0
Summa Räkenskapsperiodens resultat	36 517	0	0	0
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	36 517	0	0	0

Moment	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget inkl. TB 2021	Förslag 2022
82700 Lotteriinspektionen	36 821	36 517	0	0
Summa 8270 Lotteriinspektionen	36 821	36 517	0	0

Budgetmotivering

Med hänvisning till 6 § finansförvaltningslagen (2012:69) föreslås ett nettoanslag.

Inkomster

Enligt överenskommelseförordning utför Lotteriinspektionen statliga uppgifter inom området för penningtvätt (FFS 500/2018). Ersättningen uppgår till 34.500 euro.

Enligt landskapslag om lotterier (2016:11) ska den som anordnar penningspel betala landskapet för kostnaden. Lotteriinspektionen beslutar om avgifter som ska uppbäras för myndighetens verksamhet. Myndighetens avgifter för verksamhetsår 2022 föreslås uppgå till 78.500 euro så att full kostnadstäckning uppnås.

Utgifter

Föreslås anslag om 113.000 euro för Lotteriinspektionens verksamhet.

831 Upphandlingsinspektionen

Upphandlingsinspektionen är en myndighet som verkar i enlighet med LL (2017:81) om Upphandlingsinspektionen. Enligt skyldigheten som framgår av upphandlingsdirektivet 2014/24/EU har Upphandlingsinspektionen skapats i syfte att övervaka att reglerna för offentlig upphandling följs. Förebyggande arbete, information och rådgivning är en viktig del av Upphandlingsinspektionens verksamhet. Upphandlingsinspektionen är medaktör i bärkraft.ax och ingår även i arbetsgruppen som arbetar med Utvecklings- och hållbarhetsagendans mål 7, hållbar konsumtion och produktion. Inom gruppen förs ett strategiskt och långsiktigt arbete med att förverkliga mål 7 innan år 2030.

Målsättningar år 2022

- högkvalitativ service och rådgivning inom ansvarsområdet
- fortsätta öka synligheten och kunskapen om Upphandlingsinspektionen och dess verksamhetsområde genom informations- och kommunikationsverksamhet och täta kontakter med dem som omfattas av myndighetens verksamhetsområde
- arrangera minst en årlig utbildningsdag i upphandling för upphandlande enheter på Åland
- uppdatera webbplatsen
- tillgänglighetsgranska webbplatsen
- besök till kommuner för att träffa politiker och tjänstemän och informera om hållbar offentlig upphandling
- fortsätta samarbetet som åländsk representant i nätverket KEINO i Finland och sprida information om nätverket och om hållbar och innovativ upphandling samt
- utarbeta en tillsynsplan och utöva tillsyn enligt plan.

83100 Upphandlingsinspektionen, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Försäljningsintäkter				2 500
Summa Verksamhetens intäkter				2 500
Löner o arvoden	-44 428	-67 752		-68 486
Pensionskostnader	-7 141	-12 331		-12 464
Övr lönebikostnader	-729	-1 111		-1 527
Summa Lönebikostnader	-7 870	-13 442		-13 992
Summa Personalkostnader	-52 533	-81 194		-82 477
Köp av tjänster	-10 055	-14 551		-19 570
Material förnödenh	-3 800	-1 755		-1 455
Övr verksamh kostn	-4 695	-8 500		-4 998
Summa Verksamhetens kostnader	-71 084	-106 000		-108 500
Summa Verksamhetsbidrag	-71 084	-106 000		-106 000
Summa Årsbidrag	-71 084	-106 000		-106 000
Summa Räkenskapsperiodens resultat	-71 084	-106 000		-106 000
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	-71 084	-106 000		-106 000

Moment	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget inkl. TB 2021	Förslag 2022
83100 Upphandlingsinspektionen	-21 436	-71 084	-106 000	-106 000
Summa 8310 Upph inspektionen	-21 436	-71 084	-106 000	-106 000

Budgetmotivering

Föreslås inkomster om 2.500 euro och ett anslag om 108.500 euro.

Inkomster

Föreslås inkomster om 2.500 euro.

Utgifter

Anslaget avser verksamhetens kostnader.

840 Ålands hälso- och sjukvård

Verksamhetsbeskrivning

Ålands hälso- och sjukvård (ÅHS) har som uppgift att i enlighet med LL (2011:114) om hälso- och sjukvård handha den offentliga hälso- och sjukvården på Åland. ÅHS kan sköta sina uppgifter genom att producera vårdtjänster eller genom att köpa tjänster av andra producenter. ÅHS kan även sälja vårdtjänster så länge som myndighetens förutsättningar att fullfölja sina uppgifter tryggas.

Myndigheten fastställer en verksamhetsplan med målsättningar för verksamheten.

Verksamhetens grundpelare

ÅHS är en myndighet vars verksamhet vilar i främsta hand på kompetens, kvalitet och utveckling. ÅHS erbjuder jämlik och professionell hälso- och sjukvård av hög kvalitet. Alla insatser ska bidra till bästa möjliga hälsa och livskvalitet samt stödja det friska hos individen. Vården tar hänsyn till varje människas behov och respekterar friheten att välja och fatta beslut om den egna hälsan.

ÅHS:s vision "Välmående genom delaktighet" innebär att vi genom ett jämlikt samarbete med invånare, patienter och närstående vill skapa bästa möjliga förutsättningar för alla att ta ansvar för sin hälsa och uppleva välmående. Visionen visar vikten av att handla och kommunicera på ett sätt som skapar möjlighet till delaktighet för invånare, patienter, personal och samarbetspartners.

Organisationens kompetensförsörjning är grunden för att myndigheten ska kunna upprätthålla en hög kvalitet på vårdtjänsterna. Utveckling behöver ske kontinuerligt och ÅHS behöver vara konkurrenskraftig och attraktiv både som arbetsgivare och som hälso- och sjukvårdsproducent.

Myndigheten har en nyckelroll i förverkligandet av utvecklings- och hållbarhetsagendan för Åland.

Strategiska utmaningar

Styrelsen har under våren 2021 godkänt en strategisk inriktning för perioden 2021-2025. De övergripande utvecklingsområdena är följande: det ÅHS gör (hälso- och sjukvårdstjänsterna), vad ÅHS är (vår organisation) och hur ÅHS samarbetar med andra (samverkan).

De strategiska utmaningarna inom ÅHS är klinik- och/eller enhetsöverskridande. Ledningsgruppen har prioriterat två strategiska utmaningar inom vart och ett av de tre utvecklingsområdena. Fokus inom området det ÅHS gör (hälso- och sjukvårdstjänsterna) handlar om kompetensförsörjningen på avdelningarna och rehabiliteringsprocessen inom öppenvården. Inom området vad ÅHS är (vår organisation) ligger fokus på behovet av relevanta nyckeltal för organisationen och rekrytering. Inom det sista området hur ÅHS samarbetar med andra (samverkan) fokuseras dels på samverkansavtalen med KST och kommunerna och dels på utvecklings- och hållbarhetsagendan för Åland.

De övergripande målen för ÅHS:s verksamhet för år 2022 är att säkra grundbemanningen och förbättra koordineringen av vikarier inom avdelningarna, tydliggöra rehabiliteringsprocessen inom öppenvården, ta fram övergripande nyckeltal för planering och uppföljning, ta fram en plan för rekrytering av läkare, utveckla gemensamma vård-, service och klientplaner inom ramen för samverkansavtalen samt formulera riktlinjer kring digitala möten och resor.

Pandemin

Covid-19-pandemin har haft en stor inverkan på verksamheten under såväl år 2020 som år 2021. Under år 2020 avstannade de flesta utvecklingsprojekt och en vårdskuld byggdes upp. Under år 2021 har vårdskulden till stora delar betats av, medan många utvecklingsprojekt fortfarande har legat på is. Pandemin bedöms fortsättningsvis att ha en stor inverkan på verksamheten under år 2022 och organisationen kommer att behöva förbereda sig på att fortsatt hantera virusbekämpningen.

Inbesparing

Inbesparingsmålet utgör 1 miljon euro för år 2022, 2 miljoner euro för år 2023 och ytterligare 1 miljon euro för år 2024. För att uppnå detta mål krävs en strukturell förändring. Arbetet med detta har redan inletts.

Hälso- och sjukvårdsorganisationer är organisationer i en ständig förändring i syfte att lindra människors lidande och bota sjukdom. Den medicinska vetenskapen går ständigt vidare och ÅHS behöver följa den utvecklingen för att vara en hälso- och sjukvårdsorganisation som producerar en vård med hög kvalitet.

Den pågående medicinska utvecklingen resulterar varje år i kostnader och även de ska täckas med inbesparingar.

Utvidgning av verksamheter

Utöver de verksamhetsförändringar som myndigheten planerar avser landskapsregeringen i tilläggsbudget återkomma till utvidgning av hälso- och sjukvårdsverksamheten ifråga om att inrätta en lågtröskelmottagning för mentalhälsa vid primärvården för barn- och unga under 18 år samt en utvidgning av mammografiscreeningens åldersgrupper.

84000 Ålands hälso- och sjukvård, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Försäljningsintäkter	10 645 486	4 659 000		4 657 000
Avgiftsintäkter	2 754 251	3 014 000		3 011 000
Erhållna bidrag		120 000		120 000
Övr verksamh intäkt	340 527	315 000		311 000
Summa Verksamhetens intäkter	13 740 264	8 108 000		8 099 000
Löner o arvoden	-47 289 124	-47 882 200		-48 828 300
Pensionskostnader	-7 541 923	-8 713 300		-8 886 300
Övr lönebikostnader	-762 202	-785 300		-1 088 600
Summa Lönebikostnader	-8 304 125	-9 498 600		-9 974 900
Personalersättningar	974 768	838 800		1 068 700
Summa Personalkostnader	-55 307 369	-56 542 000		-57 734 500
Köp av tjänster	-22 903 013	-24 180 700	-10 000	-24 429 805
Material förnödenh	-11 316 148	-9 654 000		-9 705 653
Övr verksamh kostn	-8 932 409	-8 750 300		-8 582 042
Summa Verksamhetens kostnader	-98 458 939	-99 127 000	-10 000	-100 452 000
Summa Verksamhetsbidrag	-84 718 675	-91 019 000	-10 000	-92 353 000
Ränteintäkter		10 000		10 000
Övr finansiella int	77 154	50 000		50 000
Räntekostnader	-19 849	-12 000		-12 000
Övr finansiella kost	-63 310	-25 000		-25 000
Summa Finansiella intäkter och kostnader	-6 004	23 000		23 000
Summa Årsbidrag	-84 724 679	-90 996 000	-10 000	-92 330 000
Avskrivn enl plan	-1 679 115	-1 810 000		-1 810 000
Summa Av- och nedskrivningar	-1 679 115	-1 810 000		-1 810 000
Summa Räkenskapsperiodens resultat	-86 403 794	-92 806 000	-10 000	-94 140 000
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	-86 403 794	-92 806 000	-10 000	-94 140 000

Budgetmotivering

Föreslås inkomster om 8.159.000 euro och ett anslag om 102.299.000 euro.

Inkomster

Intäkterna är budgeterade till 8.159.000 euro, vilket är en minskning med 9.000 euro.

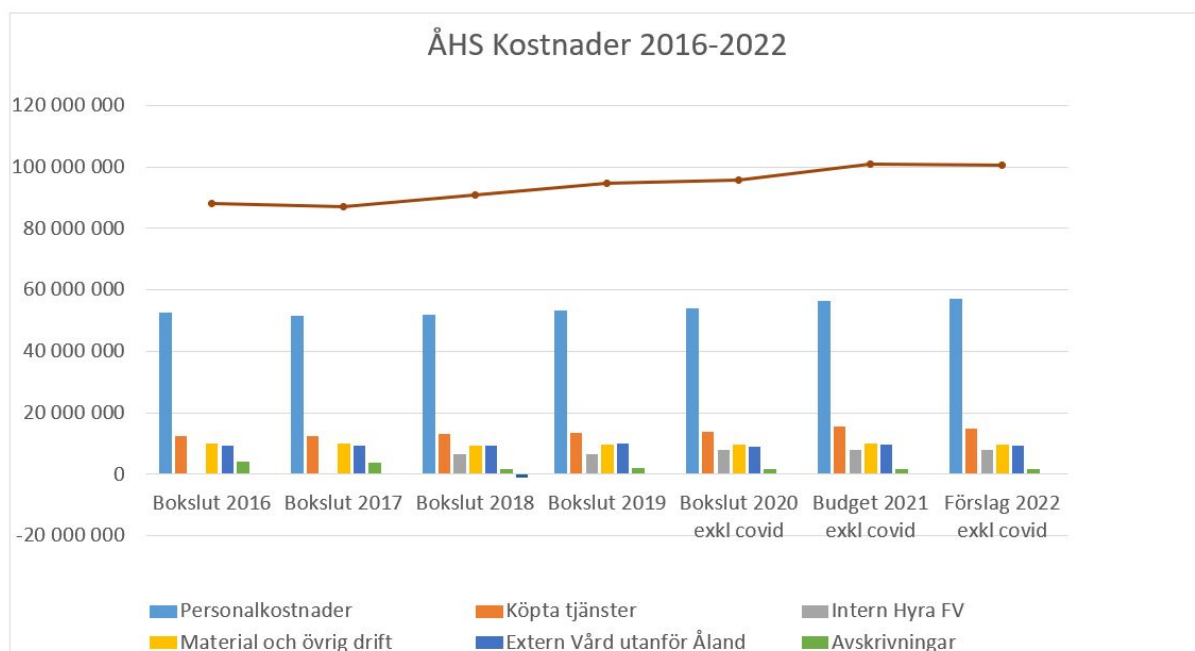
Patientavgifterna har inte justerats i budgetförslaget.

Utgifter

De totala kostnaderna i budgetförslaget för år 2022 exklusive covidkostnader är 100.605.000 euro. En total minskning av kostnaderna exkl. covid uppgår till 369.000 euro.

Kostnaderna består av

- personalkostnader 57.144.000 euro, en ökning från budget 2021 om totalt 602.000 euro varav lönerna har budgeterats enligt direktiv med en avtalsökning om 1 %. Minskade personalkostnader på grund av inbesparingskravet utgör 135.500 euro
- köpta tjänster 14.866.000 euro, en minskning om 587.000 euro. Den största minskningen härrör sig från inbesparingskravet och utgör 641.200 euro
- intern hyra från Fastighetsverket 7.785.000 euro, en ökning om 12.000 euro som härrör sig från en fullmakt i budget 2021
- material och övriga driftskostnader 9.599.000 euro, en minskning om 197.000 euro. Inbesparingskravet utgör 10.000 euro
- extern vård utanför Åland 9.400.000 euro. Minskningen härrör sig från inbesparingskravet och utgör 200.000 euro samt
- avskrivningar 1.810.000 euro, ingen ändring.

Fullmakt

Under år 2022 avser ÅHS tillsammans med Fastighetsverket inleda planering av isoleringsutrymmen för patienter med luftburen smitta. ÅHS måste ha beredskap för att kunna behandla patienter som har eller misstänkts ha sjukdom, som smittar via luften. Det finns hela tiden en risk att en sådan patient anländer till Åland. I modern sjukhusplanering räknar man med att åtminstone ett luftisolerat patientrum med sanitetsutrymmen, desinficerande sköljapparat och sluss ska finnas på varje bäddavdelning. Inom intensiv- och övervakningsutrymmen är normen att åtminstone 20 % av alla patientrum, eller minst två patientrum, ska vara luftisolerade, ha sanitetsutrymmen, desinficerande sköljapparater och sluss.

Beräknad investeringskostnad för detta projekt är 2,0 miljoner euro. Investeringen leder till en hyresökning för ÅHS och ökar därmed driftskostnaderna. Hyresökningen beräknas tidigast från och med år 2023 och uppgår till ca 148.000 euro.

848 Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet

Myndighetens uppdrag har fastställts i LL (2007:115) om Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet.

ÅMHHM är en central kunskapsorganisation med kunden i fokus inom miljö- och hälsoskyddsområdet. Genom lagstadgad prövning och tillsyn samt rådgivning och information förebygger ÅMHHM skador på miljön och skyddar människor och djur från hälsofaror. Vidare ansvarar ÅMHHM för tillsyn av privat och offentlig socialvård samt hälsovård. ÅMHHM tillhandahåller också veterinärvård för alla djurslag dygnet runt samt laboratorietjänster vid ÅMHHM Laboratoriet. Genom ÅMHHM:s arbete skapas förutsättningar för verksamhetsutövarna att följa gällande lagstiftning samt fullgöra sina skyldigheter mot allmänheten att skydda Ålands gemensamma arv.

En välfungerande myndighet som säkerställer att verksamhetsutövarna inom rimlig tid beviljas de tillstånd som lagstiftarna kräver är en viktig grund för ett väl fungerande näringsliv. ÅMHHM ämnar fortsättningsvis främja nyföretagande genom att prioritera dem som ansöker om tillstånd för att starta upp nya verksamheter vilket bidrar till fokusområde 4 "Vi välkomnar fler".

ÅMHHM har även en viktig roll i landskapets arbete för att kunna uppnå framförallt målen 1 - 5 i utvecklings- och hållbarhetsagendan.

De senaste åren har flera nya lagar och förändrad lagstiftning trätt i kraft

- ny landskapslag om avfall (2018:83)
- ny landskapslag (2018:31) och landskapsförordning (2018:33) om miljökonsekvensbedömning och miljöbedömning (MKB)
- lag om djursjukdomar (FFS 76/2021)
- ny lagstiftning inom socialvård (2020:12, 2020:13 m.fl.) samt
- omfattande ändring av tobakslag (1978:52).

Den nya lagstiftningen är till största delen förknippad med nya och mer omfattande arbetsuppgifter för myndigheten.

ÅMHHM Laboratoriet är en viktig del av den förebyggande hälso- och miljövården samt krisberedskapen för livsmedels- och vattenburen smitta samt radioaktivt nedfall. Laboratoriet sköter på uppdrag av landskapsregeringens miljöbyrå fältprovtagning och analys enligt det vattenövervakningsprogram som krävs enligt EU:s vattendirektiv för uppföljning av vattenmiljön. Laboratoriet fungerar därutöver som en smidig stödfunktion för företag, myndigheter och privatpersoner genom att erbjuda ackrediterade fysikalisk-kemiska, mikrobiologiska och biologiska analyser av livsmedel, vatten, jord och djursjukdomar.

Laboratoriet är därmed en aktiv part för ett hållbart och för företag attraktivt Åland och bidrar med sin dagliga verksamhet till att uppfylla hållbarhetsmålen nr 1, 3, 4 och 5. Att det finns ett lokalt laboratorium underlättar nyföretagande vilket är laboratoriets bidrag till fokusområde 4 "Vi välkomnar fler".

Utöver de specifika målsättningarna inom sektionerna har myndigheten ett antal övergripande målsättningar för år 2022

- myndigheten arbetar vidare med resultaten, och eventuella rekommendationer, från den externa utredningen från hösten 2021 inom den veterinära verksamheten samt miljöområdet
- myndigheten finns närvarande och är aktiv i sociala medier och på webbplatsen samt
- myndigheten genomför fler informationsinsatser gällande sitt uppdrag och verksamhet.

Laboratoriets målsättningar för år 2022

- bibehålla och utveckla den goda analyskvaliteten, ackrediteringen och servicen till det åländska samhället och företagen trots de besparingar som krävs, utan att personalen överbelastas
- 90 % av resultaten i de internationella provningsjämförelserna ska även fortsättningsvis ligga inom 2-percentilen
- undersökningarna av konduktivitet och fluorid i vatten automatiseras ytterligare
- övergång till digitala inskolningsplaner med kopplingar till essentiella dokument. Gör inledningsvis för analytikertjänsterna samt
- effektiviseringar görs utgående från tekniska möjligheter i det nya laboratoriedatasystemet LabVantage Express, exempelvis förhandsregistreringar av prov.

84810 Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Försäljningsintäkter	254 340	253 000		244 000
Avgiftsintäkter	252 794	321 000		285 000
Summa Verksamhetens intäkter	507 134	574 000		529 000
Löner o arvoden	-1 564 796	-1 586 587		-1 561 786
Pensionskostnader	-268 842	-288 782		-284 245
Övr lönebikostnader	-25 622	-26 022		-34 828
Summa Lönebikostnader	-294 463	-314 804		-319 073
Personalersättningar	12 595			
Summa Personalkostnader	-1 852 493	-1 901 391		-1 880 859
Köp av tjänster	-140 528	-174 096		-177 641
Material förnödenh	-108 992	-103 713		-101 900
Övr verksamh kostn	-127 430	-126 800		-126 600
Summa Verksamhetens kostnader	-2 229 443	-2 306 000		-2 287 000
Summa Verksamhetsbidrag	-1 722 309	-1 732 000		-1 758 000
Övr finansiella int	268			
Övr finansiella kost	-67			
Summa Finansiella intäkter och kostnader	201			
Summa Årsbidrag	-1 722 107	-1 732 000		-1 758 000
Summa Räkenskapsperiodens resultat	-1 722 107	-1 732 000		-1 758 000
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	-1 722 107	-1 732 000		-1 758 000

Moment	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget inkl. TB 2021	Förslag 2022
84810 ÅMHM, verksamhet	-1 523 497	-1 722 107	-1 732 001	-1 758 000

Budgetmotivering

Föreslås inkomster om 529.000 euro och anslag om 2.287.000 euro. Anslaget är en minskning med 2 % enligt gällande inbesparingskrav för år 2022. Inbesparingen har till största delen gjorts genom neddragningar på personalkostnader.

Inkomster

Från år 2018 infördes ett taxasystem med specifika inspektionsavgifter istället för årsavgifter. Detta har bland annat lett till att myndigheten inte nått upp till budgeterad nivå gällande inkomster de

senaste åren. År 2022 justeras budgeten för inkomsterna enligt de senaste årens utfall, vilka var 504.343 euro år 2019 och 507.134 euro år 2020.

Utgifter

Anslaget avser kostnader för myndighetens verksamhet. Myndighetens verksamhet är lagstyrd. Myndigheten är skyldig att utföra de lagstadgade uppgifterna inklusive en ändamålsenlig tillsyn av de objekt som myndigheten har tillsyn över. Med tillräckliga resurser för att utföra den proaktiva samt klagomålsbaserade tillsyn som behövs minimeras riskerna och därmed kostnaderna för större avvikelser, tillbud och olyckor och bidrar till att de långsiktiga målen 1-5 som beskrivs i utvecklings- och hållbarhetsagendan ska kunna nås.

84820 Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighets laboratorium, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Försäljningsintäkter	387 485	400 000		400 000
Summa Verksamhetens intäkter	387 485	400 000		400 000
Löner o arvoden	-417 555	-456 328		-458 570
Pensionskostnader	-74 635	-83 052		-83 460
Övr lönebikostnader	-6 848	-7 484		-10 226
Summa Lönebikostnader	-81 483	-90 535		-93 686
Summa Personalkostnader	-500 770	-546 863		-552 256
Köp av tjänster	-114 763	-133 500		-129 144
Material förnödenh	-99 804	-122 950	-14 000	-121 800
Övr verksamh kostn	-117 789	-118 687		-118 800
Summa Verksamhetens kostnader	-833 126	-922 000	-14 000	-922 000
Summa Verksamhetsbidrag	-445 641	-522 000	-14 000	-522 000
Summa Årsbidrag	-445 641	-522 000	-14 000	-522 000
Summa Räkenskapsperiodens resultat	-445 641	-522 000	-14 000	-522 000
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	-445 641	-522 000	-14 000	-522 000

Moment	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget inkl. TB 2021	Förslag 2022
84820 ÅMHM, laboratoriet	-429 976	-445 641	-536 000	-522 000

Budgetmotivering

Föreslås inkomster om 400.000 euro och ett anslag om 922.000 euro varav 117.500 euro avser internhyra.

Inkomster

Miljöbyråns stora vattenövervakningsprogram enligt EU:s vattendirektiv ersätts år 2022 med 215.000 euro och undersökningen av näringshalten i diken i högt belastade områden, s.k. typområden ersätts med 15.000 euro. Företag och andra privata kunder står för den största delen av de övriga inkomsterna.

Utgifter

Anslaget avser laboratorieverksamhet inom miljö, livsmedel och djursjukdomar. En tjänst som laboratorieanalytiker på 70 % vakanshålls av besparingsskäl.

850 Högskolan på Åland

Högskolan på Åland utbildar för arbetslivet på högskolenivå, arbetar med forsknings-, utvecklings och innovationsprojekt (FUI) och samverkar med andra högskolor, samhället och arbetslivet för att förstärka konkurrenskraft och skapa hållbar tillväxt på Åland. Inom sjöfartsutbildningen samverkar högskolan inom marknadsföringsenheten Alandica Shipping Academy (ASA). Hållbarhet, digitalisering, internationalisering, innovation och entreprenörskap präglar verksamheten i högskolan.

Högskolans undervisning är en studerandecentrerad undervisning som stöder dynamiskt tankesätt och förstärker och utökar individens begåvning och kompetens. Verksamheten ska sammantaget bidra till ökad kunskap, konkurrenskraft, företagande, inflyttning och innovation och ska utvecklas i samarbete med parter utanför högskolan. Högskolan bidrar till samhällsutvecklingen och den ekonomiska tillväxten på Åland.

Målsättningen för Högskolan på Åland är att kunna övergå till liknande årstidsarbetsavtal med 1.600 timmar/år som övriga yrkeshögskolor i riket tillämpar. Genom att arbetstiden i ett sådant modernare avtal inte bara beaktar undervisning utan även annat utvecklande arbete skapas förutsättningar för att utveckla verksamheten genom exempelvis grundligare revideringar eller skapande av nya kurser, projekt och arbetslivskontakter samt egen fortbildning och forskning. På så sätt ökar även konkurrenskraften gentemot andra högskolor. En övergång till årstidsarbetsavtal kan innebära ökade kostnader.

Mål år 2022

- Utveckling av pedagogiken och utbildningarna vid högskolan
- Livslångt lärande
- Utveckling av högskolans interna styrning och ledning samt
- Utveckling av högskolans forsknings-, utvecklings och innovationsverksamhet (FUI).

85000 Högskolan på Åland

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Försäljningsintäkter	43 004			
Avgiftsintäkter	7 476 953	7 575 000		7 597 000
Erhållna bidrag	56 245		276 000	633 000
Övr verksamh intäkt	28 604	24 000		21 000
Summa Verksamhetens intäkter	7 604 805	7 599 000	276 000	8 251 000
Löner o arvoden	-3 173 524	-3 523 493	-140 187	-3 881 558
Pensionskostnader	-553 728	-641 276	-25 514	-706 444
Övr lönebikostnader	-56 085	-57 785	-2 299	-86 559
Summa Lönebikostnader	-609 814	-699 061	-27 813	-793 002
Personalersättningar	15 113			
Summa Personalkostnader	-3 785 047	-4 222 554	-168 000	-4 674 560
Köp av tjänster	-1 432 681	-1 415 824	-108 000	-1 605 440
Material förnödenh	-509 398	-486 200		-497 500
Övr verksamh kostn	-1 316 996	-1 364 422		-1 364 000
Summa Verksamhetens kostnader	-7 044 122	-7 489 000	-276 000	-8 141 500
Övr ink o kap överf	46 208	15 000		15 000
Summa Intäkt ink o kap	46 208	15 000		15 000
Summa Intäkt ink o kap öv	46 208	15 000		15 000
Undervisn kultur idr	-11 418	-30 000		-30 000
Soc hälsovård utskk	-28 287	-50 000		-49 500

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Summa Utgift ink o kap öv	-39 705	-80 000		-79 500
Summa Kostn ink o kap öv	-39 705	-80 000		-79 500
Summa Verksamhetsbidrag	567 187	45 000	0	45 000
Räntekostnader	-2 638			
Övr finansiella kost	-325			
Summa Finansiella intäkter och kostnader	-2 964			
Summa Årsbidrag	564 223	45 000	0	45 000
Avskrivn enl plan	-39 161	-45 000		-45 000
Summa Av- och nedskrivningar	-39 161	-45 000		-45 000
Summa Räkenskapsperiodens resultat	525 062	0	0	0
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	525 062	0	0	0

Moment	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget inkl. TB 2021	Förslag 2022
85000 Högskolan på Åland	-7 763 649	525 062	1	0
Summa 8500_7 Högskolan på Åland	-7 763 649	525 062	1	0

Budgetmotivering

Under momentet föreslås, med hänvisning till 6 § finansförvaltningslagen (2012:69), ett nettoanslag om 8.251.000 euro. I anslaget ingår 7.292.000 euro enligt finansieringsmodellen och i den summan finns inberäknat en inbesparing om 2%, internhyra om ca 1.224.000 euro samt ersättning för fasta kostnader om 185.000 euro som högskolan som resultatenhet själv ska bära såsom avskrivningar, kostnader för centrala it-system för ekonomi- och personalförvaltning, kostnad för redovisning och löneräkning samt kostnader för företagshälsovård. Sedan år 2021 ansvarar högskolan själv för företagshälsovården och har ett eget avtal med leverantör av företagshälsovård. I nettoanslaget om 8.251.000 euro ingår även 633.000 euro för satsningen på projektet EU:s facilitet för återhämtning och resiliens samt 326.000 euro i avgifts- och hyresintäkter.

Högskolan på Åland håller på att genomgå en bolagiseringsprocess. Bolagiseringen medför stora strukturella ändringar i högskolans interna processer samt processer som idag delas med landskapsregeringen och även en del ändringar i personalstrukturen. Omstruktureringen är påbörjad och kommer vid slutförandet att uppfylla de krav som landskapsregeringen har satt för strukturell effektivisering i samband med allmänna inbesparingskrav under åren 2022-2024.

Högskolan på Ålands tilldelning av budgetmedel följer finansieringsmodellen, som användes första gången år 2021. Finansieringsmodellens tre parametrar är basfinansiering, resultatfinansiering och strategisk finansiering. Se även moment 53520.

Inkomster

Föreslås inkomster om 8.251.000 euro.

Utgifter

Högskolan på Åland inleder en storsatsning inom ramen för EU:s facilitet för återhämtning och resiliens under hösten 2021. Projektet kommer att pågå till år 2024 och under perioden kommer högskolan preliminärt att tilldelas 2,7 miljarder euro. Landskapsregeringen villkorar anslaget så att det kan användas endast under förutsättning att EU godkänner Finlands nationella plan där de åländska projekten ingår. I projektet ingår att

- bygga upp nya studieinriktningar i automation och förnybar energi (bachelor och magisternivå). Utbildningarna bygger på digitalisering, AI och andra it-lösningar

- utveckla undervisningen så att omfattande inslag av modern digitalpedagogik ingår i alla utbildningsprogram, kompletteringsutbildningar och kurser via öppna högskolan samt
- utöver den gemensamma utvecklingen av Digivision 2030 (tillsammans med andra yrkeshögskolor) utveckla digitala administrativa system vid Högskolan på Åland (ex. studieregister, överföring av information till gemensamma nationella register, andra styrsystem vid högskolan) samt uppgradera högskolans digitala styrsystem och register.

Högskolans FUI-verksamhet fortsätter att utvecklas med uppdrag att aktivt söka utvecklingsprojekt och medel för dessa till högskolan. Högskolans forsknings-, utvecklings och innovationsprojekt ska synliggöras såväl internt som externt.

Landskapsregeringen stöder utvecklandet av en utvecklingsenhet inom högskolan för att skapa nätverk och gemensamma utvecklingsprojekt för vilka det söks extern finansiering. Utvecklingen av enheten förstärker högskolans möjligheter till att genom bl.a. partnerskap och extern finansiering driva för Åland viktiga utvecklingsprojekt. Utvecklingsenheten ska kunna hjälpa till vid koordineringen och administrationen av olika samarbetsprojekt där åländska partners är med inom forskning, utveckling och innovation. Enheten kan även initiera och katalysera nya projekt. För ändamålet finns sedan hösten 2021 en utvecklingskoordinator anställd på ett tidsbundet förordnande.

Utvecklingen av Alandica Shipping Academy fortsätter tillsammans med samarbetsparterna Ålands yrkesgymnasium och Ålands sjösäkerhetscentrum.

Arbetet med att förverkliga en bolagisering av Högskolan på Åland fortsätter i den av landskapsregeringen tillsatta styrgruppen.

En kompetenshöjande utbildningshelhet inom området kognitiv svikt (demens) för vård- och omsorgspersonal erbjuds av Öppna högskolan under året. Utbildningshelheten är ett beställningsuppdrag från utbildnings- och kulturavdelningen.

851 Ålands folkhögskola

Ålands folkhögskola bedriver sin verksamhet med stöd av LL (1999:53) om Ålands folkhögskola och därutöver har skolans övergripande mål formulerats i ett reglemente fastställt av landskapsregeringen.

Verksamhetens syfte är att

- erbjuda en miljö för allsidigt lärande såväl intellektuellt, emotionellt som socialt
- göra det möjligt för studerande att påverka sin egen livssituation och skapa engagemang för att delta i samhällsutvecklingen
- främja de studerandes studieintresse och eget skapande samt att öka deras delaktighet i kulturlivet
- ge de studerande insikter i och förståelse för den åländska självstyrelsen, demilitariseringen, historien och kulturen samt att främja internationell förståelse och fredsvilja samt
- ge de studerande kunskaper och erfarenheter som stärker dem inför kommande fortsatta studier för examina och yrken.

Långsiktiga målsättningar

- aktivt vara med att stärka engagemanget i samhälls- och hållbarhetsfrämjande sammanhang genom relevanta kurser och aktiviteter
- väcka intresse för skolans utbildningar både på Åland och runtom i Norden samt knyta kontakter till utländska skolor och skapa möjligheter för internationella samarbeten och utbyten
- starta en studieförberedande utbildning för studier vid Polisyreshögskolan i Finland samt
- utreda framtida användning av rektorsbostaden.

Mål år 2022

- planera om den specialiserade linjen MåBra till en ettårig utbildning inom hållbar turism
- tillsätta arbetsgrupp för att planera en studieförberedande utbildning för studier vid Polisyreshögskolan i Finland samt
- sträva efter att öka antalet sökande till skolans studieförberedande utbildning NYAlinjen samt även till skolans övriga utbildningar.

Beskrivning av verksamheten

Skolan ger i överensstämmelse med sin folkbildningstradition allmänbildande och studieförberedande undervisning till ungdomar och vuxna enligt principen om livslångt lärande.

Skolan har en studieförberedande linje, NYAlinjen och två specialiserade linjer, Hantverk (grundår med möjlighet till ett fördjupningsår) och linjen MåBra. Planen är att strukturera om den specialiserade linjen MåBra till en ettårig utbildning inom hållbar turism.

Skolan ser sig som en viktig aktör att tillsammans med en arbetsgrupp planera en studieförberedande utbildning för studier vid polishögskolan i Finland som skulle bli skolans tredje specialiserade linje i stället för linjen Vildmark & foto som inte har kunnat starta under flera läsår p.g.a. för få sökande.

Kursverksamhet inom skolans olika ämnesområden kan ordnas.

Skolan bedriver också grundskoleutbildning för andra än läropliktiga (Grundvux). Kommunerna köper den tjänsten av skolan.

Skolåret består av 170 arbetsdagar som motsvarar 34 arbetsveckor. Studieresor ingår som en del av och kompletterar den ordinarie undervisningen. Studerande med annat modersmål än svenska kan ingå i skolans samtliga linjer. Budgetåret 2022 beräknas antalet inskrivna studerande uppgå till totalt 68 på vårterminen och 72 på höstterminen.

85100 Ålands folkhögskola, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Försäljningsintäkter	15 745	12 600		16 744
Avgiftsintäkter	62 423	62 000	39 000	104 688
Övr verksamh intäkt	21 338	8 400		13 568
Summa Verksamhetens intäkter	99 506	83 000	39 000	135 000
Löner o arvoden	-627 433	-639 837	-18 386	-624 887
Pensionskostnader	-110 050	-116 101	-3 346	-113 729
Övr lönebikostnader	-10 281	-10 462	-302	-13 935
Summa Lönebikostnader	-120 330	-126 563	-3 648	-127 664
Summa Personalkostnader	-750 204	-766 400	-22 034	-752 552
Köp av tjänster	-78 198	-103 420	-1 800	-102 840
Material förnödenh	-56 662	-60 650	-12 166	-71 078
Övr verksamh kostn	-425 929	-429 530		-429 530
Summa Verksamhetens kostnader	-1 310 993	-1 360 000	-36 000	-1 356 000
Summa Verksamhetsbidrag	-1 211 487	-1 277 000	3 000	-1 221 000
Summa Årsbidrag	-1 211 487	-1 277 000	3 000	-1 221 000
Summa Räkenskapsperiodens resultat	-1 211 487	-1 277 000	3 000	-1 221 000
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	-1 211 487	-1 277 000	3 000	-1 221 000

Moment	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget inkl. TB 2021	Förslag 2022
85100 Ål folkhögskola	-1 257 916	-1 211 487	-1 274 000	-1 221 000
Summa 8510 Ål folkhögskola	-1 257 916	-1 211 487	-1 274 000	-1 221 000

Budgetmotivering

Föreslås en inkomst om 135.000 euro och ett anslag om 1.356.000 euro inkl. internhyra om ca 420.000 euro.

Inkomster

Inkomsterna härrör i huvudsak från kurs- och internatavgifter samt kosthåll. 119.000 euro beräknas för skolans utbildningar och övrig fortlöpande verksamhet samt 16.000 euro för extern kursverksamhet sommartid.

Utgifter

Utgifterna avser i huvudsak personalkostnader, köp av tjänster, material, förnödenheter och varor samt övriga verksamhetskostnader.

852 Ålands musikinstitut

Ålands musikinstitut bedriver sin verksamhet med stöd av LL (1995:80, ändrad 1997/53) om Ålands musikinstitut samt reglemente och läroplan fastställda av landskapsregeringen.

Antalet sökande till läsåret 2021-2022 är 53 stycken, varav 32 till musik (17 flickor, 15 pojkar) och 21 till dans (20 flickor, 1 pojke). Till Rytmis anmälde 26 stycken sitt intresse (19 flickor, 7 pojkar) samt till Juniorsången 3 stycken (1 flicka, 2 pojkar).

Elevantalet för läsåret 2021-2022 är planerat till 328 fördelat enligt följande: Musikskola och institut 277 elever, varav musik 195 och dans 82 elever. Rytmis 48 och Juniorsång 3. Musikeleverna fördelar sig mellan 19 instrumentlinjer och danseleverna studerar klassisk balett eller modern dans.

Under året planeras en översyn av Ålands musikinstituts långsiktiga behov av utrymmen.

Långsiktiga mål

- institutets verksamhet riktar sig idag till barn och unga i åldern 3 till ca 25 år. Skolan jobbar kontinuerligt med att utveckla pedagogiken för att anpassa densamma till de krav som ställs på en modern skola samt
- utveckling av antagningsprocessen.

Mål år 2022

- nytt reviderat reglemente
- nya läroplaner
- fortsatt utveckling av undervisningen i folkmusik
- firande av Åland 100 år
- arrangera mästarkurser i folkmusik, instrumentalmusik, låtskrivning, sång och dans samt
- utveckling av pedagogiken i distansundervisning.

85200 Ålands musikinstitut, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Avgiftsintäkter	80 635	115 000		110 000
Övr verksamh intäkt	6 000			
Summa Verksamhetens intäkter	86 635	115 000		110 000
Löner o arvoden	-809 461	-826 955		-797 672
Pensionskostnader	-134 835	-150 506		-145 176
Övr lönebikostnader	-15 649	-13 562		-17 788
Summa Lönebikostnader	-150 485	-164 068		-162 964
Personalersättningar	7 256			
Summa Personalkostnader	-955 633	-991 023		-960 637
Köp av tjänster	-100 282	-139 500	10 000	-142 100
Material förnödenh	-123 717	-90 400	10 000	-107 023
Övr verksamh kostn	-194 139	-212 077		-198 240
Summa Verksamhetens kostnader	-1 373 771	-1 433 000	20 000	-1 408 000
Summa Verksamhetsbidrag	-1 287 136	-1 318 000	20 000	-1 298 000
Övr finansiella kost	-19			
Summa Finansiella intäkter och kostnader	-19			
Summa Årsbidrag	-1 287 155	-1 318 000	20 000	-1 298 000
Summa Räkenskapsperiodens resultat	-1 287 155	-1 318 000	20 000	-1 298 000
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	-1 287 155	-1 318 000	20 000	-1 298 000

Moment	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget inkl. TB 2021	Förslag 2022
85200 Ål musikinstitut	-1 157 603	-1 287 155	-1 298 000	-1 298 000
Summa 8520 Ål musikinstitut	-1 157 603	-1 287 155	-1 298 000	-1 298 000

Budgetmotivering

Föreslås en inkomst om 110.000 euro och ett anslag om 1.408.000 euro inkl. internhyra om ca 140.000 euro.

Med hänvisning till finansförvaltningslagen (2012:69, 6 §) föreslås att momentet kan gottskrivas med inkomster för seminarier, deltagande i projekt och försäljning av egendom som genomförs inom ramen för verksamheten samt belastas med motsvarande anslag.

Inkomster

Inkomsterna avser terminsavgifter för studerande.

Utgifter

Utgifterna avser kostnader för skolans personal och drift samt kostnader för

- firandet av Åland 100 år 20.000 euro
- instrumentanskaffning 40.000 euro samt
- expertarvoden för mästar kurser 30.000 euro.

855 Ålands gymnasium

Ålands gymnasium har i uppdrag att erbjuda allmänbildande gymnasieutbildning, grundläggande yrkesutbildning som leder till gymnasieexamen samt annan utbildning på gymnasienivå. Utbildningen ordnas vid skolorna Ålands lyceum och Ålands yrkesgymnasium.

Antalet nybörjarplatser för gymnasieutbildning i den gemensamma elevantagningen är i medeltal ca 380 platser per år och grundar sig på årligt dimensioneringsbeslut av landskapsregeringen.

Långsiktiga mål

I enlighet med Ålands gymnasiums uppdrag ska gymnasieutbildningen sträva till att höja allmänbildningen, yrkeskunnandet, utveckla arbetslivet, tillgodose näringslivets behov av kunnande samt främja sysselsättningen. Utgående från uppdrag, utvecklings- och hållbarhetsagendan för Åland och utbildningspolitiska programmet "Kompetens 2025" har Ålands gymnasium antagit en vision om att erbjuda utbildning som bidrar till att studerande och samhället kan blomstra.

Målsättningar i strategin för perioden 2020-2023 är

- flexibla studier och studievägar för alla
- relevanta och inspirerande lärmiljöer
- ett arbetsklimat och ledarskap som speglar vår värdegrund
- etablerade arenor/nätverk för samverkan med det omgivande samhället
- ökad hållbarhet samt
- synliggörande av verksamheten.

Utgående från strategin har treåriga kvalitativa och kvantitativa mål upprättats för olika delar av organisationen som stöd för planering av mål för verksamhetsåret.

Mål år 2022

Gemensamma

- anta studerande enligt dimensioneringsbeslut
- följa upp nyckeltal (kvantitativa mål) över bland annat utexaminerade och avbrutna studier samt
- gemensam antagning sker år 2022 via Studieinfo.

Ålands lyceum

- implementering och utvärdering av den nya läroplanen som togs i bruk 1.8.2021
- utvärdering och revidering av kursen positiv psykologi som erbjuds alla i åk 1
- jämställdhets- och likabehandlingsarbete för studerande och personal samt
- genrepdagagogik och revidering av Lusselotsen.

Ålands yrkesgymnasium

- utvärdera implementeringen av personliga utvecklingsplaner för kunnande och tillhörande delprocesser samt
- vidareutveckla fysiska och digitala handledar- och bedömarutbildningar.

85500 Ålands gymnasium, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Försäljningsintäkter	284 409	350 000		370 000
Avgiftsintäkter	270 425	300 000		350 000
Erhållna bidrag	73 763			
Övr verksamh intäkt	14 192	100 000		30 000
Summa Verksamhetens intäkter	642 789	750 000		750 000
Löner o arvoden	-10 272 067	-10 685 532	-33 378	-10 499 553
Pensionskostnader	-1 780 444	-1 944 767	-6 075	-1 910 919
Övr lönebikostnader	-168 487	-175 243	-547	-234 140
Summa Lönebikostnader	-1 948 930	-2 120 010	-6 622	-2 145 059
Personalersättningar	127 425			
Summa Personalkostnader	-12 132 340	-12 805 542	-40 000	-12 644 611
Köp av tjänster	-1 458 946	-1 841 000	40 000	-1 730 000
Material förnödenh	-1 636 135	-1 609 441	-114 000	-1 874 000
Övr verksamh kostn	-5 788 072	-5 895 017		-5 869 389
Summa Verksamhetens kostnader	-21 015 492	-22 151 000	-114 000	-22 118 000
Summa Verksamhetsbidrag	-20 372 704	-21 401 000	-114 000	-21 368 000
Räntekostnader	-390			
Övr finansiella kost	-320			
Summa Finansiella intäkter och kostnader	-710			
Summa Årsbidrag	-20 373 414	-21 401 000	-114 000	-21 368 000
Summa Räkenskapsperiodens resultat	-20 373 414	-21 401 000	-114 000	-21 368 000
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	-20 373 414	-21 401 000	-114 000	-21 368 000

Moment	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget inkl. TB 2021	Förslag 2022
85500 Ål gymnasium	-18 604 651	-20 373 414	-21 515 000	-21 368 000
Summa 8550 Ål gymnasium	-18 604 651	-20 373 414	-21 515 000	-21 368 000

Budgetmotivering

Föreslås inkomster om 750.000 euro, utgifter om 22.118.000 euro varav ca 5.720.000 euro avser internhyra.

Inkomster

Inkomsterna utgörs av försäljningsintäkter från yrkesgymnasiets olika verksamheter, inkomster från elevbispisningen, kursavgifter, hyresintäkter från uthyrning av auditorier, gymnastiksal m.m.

Utgifter

Anslaget innefattar lönekostnader, inköp av tjänster, inköp av material, hyror och övriga kostnader. Vid dimensioneringen av anslaget har en halverad kostnadsnivå för elevtransporterna beaktats. Minskningen föranleds av de nya taxor för kollektivtrafik vilka blir att gälla från 1.1.2022.

Förslaget inkluderar

- medel för lärostöd 324.000 euro samt
- utveckling av närvårdutbildningen inom yrkesgymnasiet. Utbildningen kommer att genomföras på Oasen. Genom utbildning i autentisk miljö blir utbildningen mer levande, studietiden kan bli kortare och detta kan leda till att kommunerna får det lättare att rekrytera personal 60.000 euro.

856 Ålands sjösäkerhetscentrum

Ålands sjösäkerhetscentrum verkar i enlighet med LL (2003:17) om Ålands sjösäkerhetscentrum. Ålands sjösäkerhetscentrum (ÅSC) bildar en självständig samordningsenhet med uppgift att planera, koordinera, organisera och marknadsföra olika typer av kurser som sjöfartsnäringen, sjöskolorna och övriga aktörer behöver. Internationella konventioner såsom STCW, tillsammans med Trafiksäkerhetsverket i Finland och Transportstyrelsen i Sveriges bestämmelser, anger riktlinjer som ska följas. ÅSC ska arbeta lyhört mot sjöfartsnäringen och kunna leverera aktuella säkerhetsutbildningar.

ÅSC har operativa ansvaret för driften av m/s Michael Sars. ÅSC handhar samordning mellan skolfartyget och sjöfartsutbildningen på Åland samt arbetar aktivt för försäljning av ledig kapacitet i skolfartyget till externa intressenter.

ÅSC kommer under året att arbeta med uppbyggnaden och breddningen av brandövningsutbildningar då ÅSC under år 2021 ingått avtal med Mariehamns Stad och räddningsverket att i fem år framåt driva brandövningsfältet med egen utbildnings- och säkerhetspersonal. Övertagandet av brandutbildningen innebär inte bara en ökad flexibilitet för verksamheten utan även ekonomisk transparens för kostnader för de olika verksamhetsområdena.

ÅSC kommer under året att arbeta med namnbytet till marknadsföringsnamnet Alandica Shipping Academy (ASA) som även kommer att inkludera ett fördjupat samarbete inom sjöfartsutbildningen på Åland vilket på sikt kommer att medföra bland annat tydlighet och stärka Åland som studieort för sjöfart.

Långsiktiga mål

- erbjuda kursverksamhet inom sjösäkerhetsområdet i enlighet med internationella och nationella krav
- varsebli nya bestämmelser och utbildningskrav som kan komma
- integrera skolfartyget i verksamheten med ökad kvalitet och bredd
- finna nya kundgrupper inom vår närregion
- vårda relationerna till befintliga kunder
- fortsätta en effektiv marknadsföring av ÅSC inom de skandinaviska länderna
- garantera en hög säkerhetsnivå vid samtliga kurser samt
- aktivt samordna och koordinera den åländska sjöfartsutbildningen inom ramen för ASA.

Mål år 2022

- under året vidtas åtgärder i syfte att optimera ekonomistyrningen för ÅSC. Åtgärderna ska öka enhetens ansvar och befogenheter över det ekonomiska resultatet
- ständigt utveckla kurserna i hamn-, bassäng- och brandanläggningarna samt att marknadsföra dessa
- leverera aktuella säkerhetsutbildningar anpassade för marknaden
- att aktivt arbeta för underlättande av samarbetet inom ASA
- utreda och utveckla kurserna runt brandövningsfältet och integrera brandutbildningen i verksamheten
- fortsätta arbetet med uppgradering av såväl anläggning som utrustning för att kunna tillgodose gällande kvalitetsnormer och kommande krav

- under året utveckla och förfina E-learning materialet samt finna nya vägar för dess användning samt
- utreda och utveckla driften av m/s Michael Sars.

85600 Ålands sjösäkerhetscentrum, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Försäljningsintäkter	145 723	300 000		270 000
Avgiftsintäkter	494 584	550 000		650 000
Summa Verksamhetens intäkter	640 308	850 000		920 000
Löner o arvoden	-507 214	-502 964		-615 316
Pensionskostnader	-86 171	-91 539		-111 987
Övr lönebikostnader	-14 787	-8 249		-13 722
Summa Lönebikostnader	-100 958	-99 788		-125 709
Personalersättningar	3 994			
Summa Personalkostnader	-605 986	-602 752		-751 025
Köp av tjänster	-474 249	-552 100		-382 789
Material förnödenh	-90 058	-209 241		-253 900
Övr verksamh kostn	-228 450	-248 907		-241 286
Summa Verksamhetens kostnader	-1 398 742	-1 613 000		-1 629 000
Summa Verksamhetsbidrag	-758 434	-763 000		-709 000
Summa Årsbidrag	-758 434	-763 000		-709 000
Summa Räkenskapsperiodens resultat	-758 434	-763 000		-709 000
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	-758 434	-763 000		-709 000

Moment	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget inkl. TB 2021	Förslag 2022
85600 Ål Sjsäkerhetscentrum	-772 163	-758 434	-763 000	-709 000
Summa 8560 Ål Sjsäkerhetscent	-772 163	-758 434	-763 000	-709 000

Budgetmotivering

Föreslås med hänvisning till 6 § LL (2012:69) om landskapets finansförvaltning, ett nettoanslag om 709.000 euro inklusive internhyra om 229.000 euro.

Inkomster

Beräknade inkomster uppgår till 920.000 euro, varav inkomsterna från kursenheten beräknas till ca 670.000 euro och inkomsterna från rederienheten ca 250.000 euro. Av de beräknade inkomsterna från rederienhetens verksamhet beräknas 250.000 euro komma från sjöfartsutbildningens nyttjande av skolfartyget.

Utgifter

Beräknade kostnader uppgår till totalt 1.629.000 euro, varav utgifterna från kursenheten beräknas till ca 851.000 euro, internhyran 229.000 euro, kostnader för Alandica Shipping Academy 38.000 euro och kostnaderna från rederienheten till ca 510.000 euro.

I verksamhetsutgifterna för skolfartyget m/s Michael Sars ingår kostnader om 24.000 euro för köp av management tjänster.

Då ÅSC från 1.8.2021 driver brandövningsfältet i egen regi kommer utgifterna för kursenheten under år 2022 att kontoföras annorlunda från tidigare år, då myndigheten dels har en större personal och nya behov av underhåll. Tidigare års anslag för köptjänster av brandutbildning kommer därav att integreras i verksamheten.

860 Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet

Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet (AMS) verkar i enlighet med LL (2006:9) om Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet. De service- och förvaltningsuppgifter som ankommer på AMS samt övergripande mål för verksamheten regleras av LL (2006:8) om arbetsmarknadspolitisk verksamhet, LL (2015:56) om sysselsättningsfrämjande utbildning, LL (2012:74) om främjande av integration och LL (2003:71) om tillämpning i landskapet Åland av lagen om utkomstskydd för arbetslösa samt LL (2006:76) om studiestöd. AMS kan också erbjuda tjänster eller ge service med stöd av budgetbeslut. På den grunden administrerar AMS exempelvis systemet med högskolepraktikanter och tillhandahåller arbetspsykologtjänster samt upprätthåller verksamheterna inom ramen för Åland Living och Visa vägen.

Utgifterna för de studiestöd och studiesociala förmåner som AMS ansvarar för finns upptagna under moment 86050.

AMS ansvarar, enligt beslut av landskapsregeringen, för landskapets deltagande i det formella nordiska samarbetet genom representation i Nordiska ministerrådets ämbetsmannakommitté för arbetsliv och i kommittén underlydande arbetsmarknadsutskottet. I beredningen av Finlands nationella ställningstagande gällande beslut som fattas inom EU följer AMS med arbetet inom beredningssektion EU29 Sysselsättning. Landskapsregeringen har utsett AMS till Euresmedlem enligt artikel 10 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/589 om ett europeiskt nätverk för arbetsförmedlingar (Eures), om arbetstagares tillgång till rörlighetstjänster och om ytterligare integration av arbetsmarknaderna.

Dessutom handhar AMS förvaltningsuppgifter med stöd av överenskommelseförordningar. Det handlar om bindande utlåtanden till arbetslöshetskassor, mottagande av lönegarantiärenden samt delbeslut kopplat till uppehållstillstånd för arbete.

Huvuduppgiften för landskapets i lag reglerade arbetsmarknadspolitiska verksamheter är att effektivt och ändamålsenligt sammanföra den som söker arbete med den som söker arbetskraft, att främja sysselsättning och kompetensutveckling, att främja en regionalt balanserad utveckling av arbetsmarknaden, att verka för kvinnors och mäns rätt till arbete på lika villkor, att motverka diskriminering på arbetsmarknaden, att underlätta för personer med svag ställning på arbetsmarknaden att få arbete och förhindra utslagning från arbetsmarknaden samt att motverka långa tider utan reguljärt arbete.

I lag angivna sysselsättningsmål är bland annat att uppnå och bibehålla en hög och jämn sysselsättning som tryggar utkomsten för landskapets befolkning och som grundar sig på ett fritt val av arbetsplats samt på utförande av ett meningsfullt arbete. Landskapet bör särskilt genom arbetsmarknadspolitiska åtgärder sträva till att främja efterfrågan och utbudet av arbetskraft i syfte att bekämpa arbetslöshet eller brist på arbetskraft. Arbetsmarknadsservicen och åtgärderna ska också vara tillgängliga för personer med olika former av funktionsnedsättningar. Landskapsregeringen antar årligen en verksamhetsplan med närmare inriktning på arbetsmarknadspolitiken i landskapet.

Den nya verksamheten med karriärvägledning utvärderas under det första halvåret och ställning tas till budget år 2023 om den verksamheten ska fortsätta.

Landskapsregeringen har för avsikt att föreslå ändringar i LL (2006:8) om arbetsmarknadspolitisk verksamhet som innebär bland annat en ny serviceprocess för arbetssökande. Arbetssökande ska erbjudas en inledande intervju redan inom fem vardagar från arbetssökningens början. För närvarande ska en första intervju ordnas inom en månad från det att arbetssökandet inletts. Efter den inledande intervjun ska AMS ordna samtal om sökande efter arbete och kompletterande samtal om sökande efter arbete med arbetssökanden. Under de tre första månaderna av sökandet efter arbete ska kompletterande samtal om sökande efter arbete ordnas för den arbetssökande med två veckors mellanrum. I praktiken innebär detta att ett kompletterande samtal om sökande efter arbete

ordnas fem gånger under de tre första arbetslöshetsmånaderna. Landskapsregeringens bedömning är att den nya serviceprocessen ska främja sysselsättningen på ett bra och effektivt sätt.

Mål år 2022

- minst 50 personer ska få yrkesinriktad rehabiliteringsplanering eller yrkesplanering
- minska antalet långtidsarbetslösa
- öka antalet användare av e-tjänster samt
- minst 220 personer ska få karriärvägledning.

86000 Arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Försäljningsintäkter	11 015	10 000		10 000
Summa Verksamhetens intäkter	11 015	10 000		10 000
Löner o arvoden	-1 043 045	-1 134 809	-50 901	-1 169 650
Pensionskostnader	-179 488	-206 535	-9 264	-212 876
Övr lönebikostnader	-17 106	-18 611	-835	-26 083
Summa Lönebikostnader	-196 593	-225 146	-10 099	-238 960
Personalersättningar	15 895		30 000	
Summa Personalkostnader	-1 227 444	-1 359 955	-31 000	-1 408 610
Köp av tjänster	-221 902	-229 645	-15 450	-241 290
Material förnödenh	-43 595	-33 400	-550	-38 400
Övr verksamh kostn	-171 238	-166 000	-3 000	-166 700
Summa Verksamhetens kostnader	-1 664 178	-1 789 000	-50 000	-1 855 000
Summa Verksamhetsbidrag	-1 653 163	-1 779 000	-50 000	-1 845 000
Övr finansiella kost	-16			
Summa Finansiella intäkter och kostnader	-16			
Summa Årsbidrag	-1 653 179	-1 779 000	-50 000	-1 845 000
Summa Räkenskapsperiodens resultat	-1 653 179	-1 779 000	-50 000	-1 845 000
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	-1 653 179	-1 779 000	-50 000	-1 845 000

Moment	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget inkl. TB 2021	Förslag 2022
86000 Arb.markn & studieservicemynd.	-1 559 874	-1 653 179	-1 829 000	-1 845 000
86050 Sysselsättn. o arb.löshet.stöd	-5 198 062	-10 613 177	-11 010 000	-10 500 000
Summa 8600_7 AMS	-6 757 936	-12 266 356	-12 839 000	-12 345 000

Budgetmotivering

Föreslås inkomster om 10.000 euro och anslag om 1.845.000 euro.

Inkomster

Föreslås inkomster om 10.000 euro för ersättningar för AMS:s handläggning av ansökningar om uppehållstillstånd för arbete och inkomster från försäljning av arbetspsykologtjänster.

Utgifter

Föreslås ett anslag om 1.845.000 euro för AMS:s verksamhetsutgifter, inklusive verksamheterna Åland Living och tidigare projektet Visa vägen samt arbetspsykologens verksamhet.

Det höga antalet arbetslösa personer förväntas fortgå under år 2022. Den förstärkning av personalresurserna som gjordes under år 2020 bibehålls år 2022.

86050 Sysselsättnings- och arbetslöshetsunderstöd, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter				
Kostnader	-910 726	-800 000		-800 000
Anslag netto	-910 726	-800 000		-800 000

Budgetmotivering

Rubriken ändrad.

Föreslås ett anslag om 800.000 euro.

Utgifter

Anslaget avser 473.000 euro för sysselsättningsfrämjande åtgärder. Se även moment 86050, Sysselsättnings- och arbetslöshetsunderstöd, överföringar.

För praktikantplatser för högskolestuderande föreslås ett anslag om 327.000 euro.

Praktikantplatserna används i syfte att ge högskolestuderande möjlighet att erhålla praktik inom sitt utbildningsområde eller via utredningsarbete knyta kontakter med arbetslivet på Åland med tanke på framtida arbetsmöjligheter. Anslaget är dimensionerat för att erbjuda cirka 60 studerande en praktikanställning om cirka 2 månader vardera samt 2 praktikanter hos Ålands ministerråd vid Finlands EU-representation i Bryssel om cirka 6 månader vardera. Praktikanterna är anställda och avlönade av AMS. Praktiken kan genomföras såväl inom privat som offentlig sektor. En studerande kan beviljas praktikantplats endast en gång.

86050 Sysselsättnings- och arbetslöshetsunderstöd, överföringar (F)

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter				
Kostnader	-9 702 451	-10 200 000	-10 000	-9 700 000
Anslag netto	-9 702 451	-10 200 000	-10 000	-9 700 000

Budgetmotivering

Rubriken ändrad.

Föreslås ett anslag om 9.700.000 euro.

Utgifter

Föreslås ett anslag om 7.000.000 euro för arbetslöshetsersättningar. Ur landskapets medel erläggs grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd i enlighet med landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Stödbeloppen höjs vanligen från och med den 1 januari. Anslaget har i övrigt beräknats utgående från att arbetslösheten under år 2022 fortsättningsvis kommer att ligga på en högre nivå än normalt och att antalet stödberättigade därmed kommer att ligga kvar på en högre nivå.

Föreslås ett anslag om 3.173.000 euro för genomförande av sysselsättningsfrämjande åtgärder. Av anslaget redovisas 473.000 euro under moment 86050 Sysselsättnings- och arbetslöshetsunderstöd, verksamhet.

Under momentet upptas anslag för de sysselsättningsfrämjande åtgärder som regleras i landskapslagen om arbetsmarknadspolitisk verksamhet. Anslaget används för stödiriktade åtgärder och andra sysselsättningsfrämjande åtgärder för arbetslösa arbetssökande och täcker kostnader för bland annat sysselsättningsstöd. Sysselsättningsstöd är en individuell åtgärd som kan beviljas för anställning, arbetspraktik, läroavtalsutbildning, deltidsarbete och start av företagsverksamhet. Stödet betalas till arbetsgivaren om det är fråga om anställning annars direkt till personen.

Anslaget används även till de temporära höjningarna av sysselsättningsstöden som trädde i kraft den 1 juli 2021. Det temporära tilläggsstödet till arbetsgivare som har beviljats sysselsättningsstöd för

anställning inom näringslivet uppgår till 75 procent av lönekostnaderna. Stödet kan beviljas för högst sex månader under perioden 1.9.2021- 31.5.2022. Dessutom förlängdes tilläggsstödet till arbetslösa arbetsökanden som ämnar starta företagsverksamhet. Detta tilläggsstöd uppgår till 30 euro per dag och betalas ut för de dagar då den arbetsökande arbetar i sitt företag. Stödet kan beviljas för högst sex månader under perioden 1.7.2021- 31.5.2022. Syftet är att under en begränsad tidsperiod, för personer som har hamnat i en svår situation på arbetsmarknaden, främja deras förutsättningar att komma in på eller återvända till arbetsmarknaden.

Från anslaget bekostas också projektinriktade åtgärder. AMS upphandlar projekt som är inriktade på särskilda kategorier av arbetslösa med svag ställning på arbetsmarknaden. I övrigt upphandlar AMS alltefter behov olika slag av sysselsättningsåtgärder, exempelvis kurser som är inriktade på jobsökning och vägledning i syfte att förbättra deltagarnas möjligheter att hitta jobb eller utbildningsplats.

Anslaget kan även användas för att skapa möjligheter till individuella lösningar för enskilda genom sysselsättningsfrämjande utbildnings- eller valideringsåtgärder samt genom anskaffning av sysselsättningsfrämjande utbildning. Det kan handla om upprätthållande eller komplettering av befintlig kompetens, förberedelse för att starta egen verksamhet eller dylikt. Anslaget kan också användas för att vid behov erbjuda personer särskilt stöd och handledningsinsatser samt tolktjänster.

865 Ålands fiskevårdscentrum, Gutterorp

Målet för verksamheten är att skapa goda förutsättningar för det småskaliga yrkesmässiga kust- och skärgårdsfisket samt sportfisket och fisketurismen. Arbetet förutsätter långsiktighet och kontinuitet med faktiska uppgifter om fiskbestånd och efterfrågan som grund.

Avsikten är att under år 2022 producera ca 120.000 smolt av havsöring, ca 150.000 stycken 1-somriga sikyngel och ca 1,2 miljoner gäddyngel. Hälften av gäddynglen produceras vid Ålands fiskevårdscentrum och hälften köps in från privata aktörer.

Landskapsregeringen bedömer att fiskyngelproduktionen vid Gutterorp är en viktig fiskevårdsåtgärd i landskapet och att en fortsatt utplantering stärker förutsättningarna för fisketurismen och yrkesfisket.

Arbetet med övrig fiskevård fortsätter, såsom identifiering av lekområden och vandringsleder för fisk, samt rådgivning för bevarande, restaurering och skapande av lekområden.

86500 Ålands fiskevårdscentrum, Gutterorp, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Försäljningsintäkter	92 498	80 000		80 000
Erhållna bidrag	39 887			
Övr verksamh intäkt				16 930
Summa Verksamhetens intäkter	132 385	80 000		96 930
Löner o arvoden	-264 995	-239 004		-222 556
Pensionskostnader	-46 475	-43 499		-40 505
Övr lönebikostnader	-4 346	-3 920		-4 963
Summa Lönebikostnader	-50 821	-47 418		-45 468
Summa Personalkostnader	-316 589	-286 422		-268 024
Köp av tjänster	-32 654	-23 000		-23 000
Material förnödenh	-124 341	-130 543		-126 871
Övr verksamh kostn	-283 588	-285 035		-285 035
Summa Verksamhetens kostnader	-757 173	-725 000		-702 930
Summa Verksamhetsbidrag	-624 788	-645 000		-606 000
Summa Årsbidrag	-624 788	-645 000		-606 000
Summa Räkenskapsperiodens resultat	-624 788	-645 000		-606 000
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	-624 788	-645 000		-606 000

Moment	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget inkl. TB 2021	Förslag 2022
86500 Ålands fiskevårdscentrum	-638 428	-624 788	-645 000	-606 000

Budgetmotivering

Föreslås, med hänvisning till 6 § landskapslagen (2012:69) om landskapets finansförvaltning, ett nettoanslag om 606.000 euro för driften av verksamheten vid Ålands fiskevårdscentrum. Cirka 285.000 euro av nettoanslaget utgörs av internhyra.

Inkomster

Inkomsterna härrör från försäljning av fisk för utplantering till fiskelag och andra intressenter inklusive landskapets fastighetsverk. Hyresinkomster härrör från upplåtande av odlingsutrymme för sibirisk stör.

Utgifter

Utgifterna består av kostnader för personal, foder och annat för verksamheten nödvändigt material samt underhåll av maskiner och utrustning.

870 Fordonsmyndigheten

Den övergripande planen är att tillhandahålla i LL (2018:8) om Fordonsmyndigheten angivna och av landskapsregeringen ålagda tjänster till rimlig kostnad, med en god servicenivå och med hög kompetens och öppenhet. För att uppnå detta strävar Fordonsmyndigheten efter att utveckla verksamheten med bl.a. ny teknik och att hålla nere väntetiderna för förarexamen och besiktning. Målet för året är ett högt förtroende från kunderna, fortbildning av personalen och en fortsatt god effektivitet i verksamheten.

Ett nytt körkortsregister kommer att upphandlas under året för att ersätta det nuvarande som är föråldrat. Se moment 987000 Fordonsmyndigheten, investeringar. Detta kommer att skapa bättre förutsättningar för att utveckla e-tjänster som är till nytta för kunderna samt underlätta administrationen kring körkort.

87000 Fordonsmyndigheten, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Försäljningsintäkter	10 395	15 000		15 000
Avgiftsintäkter	1 380 048	1 285 000		1 285 000
Summa Verksamhetens intäkter	1 390 443	1 300 000		1 300 000
Löner o arvoden	-609 414	-653 247		-666 381
Pensionskostnader	-101 721	-118 891		-121 281
Övr lönebikostnader	-9 909	-10 713		-14 860
Summa Lönebikostnader	-111 629	-129 604		-136 142
Personalersättningar	8 354			
Summa Personalkostnader	-715 132	-782 852		-802 523
Köp av tjänster	-326 003	-351 148		-345 000
Material förnödenh	-63 940	-83 000		-70 675
Övr verksamh kostn	-1 895	-3 000		-1 802
Summa Verksamhetens kostnader	-1 106 970	-1 220 000		-1 220 000
Återbet av överf	-110			
Summa Intäkt ink o kap	-110			
Summa Intäkt ink o kap öv	-110			
Summa Verksamhetsbidrag	283 363	80 000		80 000
Summa Årsbidrag	283 363	80 000		80 000
Summa Räkenskapsperiodens resultat	283 363	80 000		80 000
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	283 363	80 000		80 000

Moment	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget inkl. TB 2021	Förslag 2022
87000 Fordonsmyndigheten	139 323	283 363	80 000	80 000
Summa 8700_7 Fordonsmyndigheten	139 323	283 363	80 000	80 000

Budgetmotivering

För Fordonsmyndighetens verksamhet föreslås med hänvisning till 6 § LL (2012:69) om landskapets finansförvaltning, en nettoinkomst om 80.000 euro baserat på budgeterade inkomster om 1.300.000 euro och budgeterade utgifter om 1.220.000 euro.

Inkomster

Verksamhetsintäkterna förväntas uppgå till 1.300.000 euro och består av avgifter för registrering, registerutdrag, brickor, besiktning och förarexamen. Som en följd av att besiktningsintervallen ändrades i och med ändringen i LL (1993:19) om besiktning och registrering av fordon som trädde

ikraft den 1 mars 2018, har antalet besiktningar minskat jämfört med tidigare år. Därmed även myndighetens intäkter.

Utgifter

Verksamhetsutgifterna beräknas uppgå till 1.220.000 euro, vilket är samma nivå som år 2021. Utgifterna utgörs av personal- och verksamhetskostnader. I anslaget ingår bl.a. utgifter för fastighetsunderhåll, utrustning och inventarier, it-relaterade utgifter och utgifter för fortbildning av personal.

Under de närmaste åren kommer Fordonsmyndighetens it-system att behöva ersättas då dessa närmar sig slutet av sin livslängd. Som ett första steg ersätts körkortsregistret, se moment 987000.

871 Rederiverksamhet

87100 Rederienheten, verksamhet (R)

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter				
Kostnader	-23 968		-275 000	
Anslag netto	-23 968		-275 000	

Budgetmotivering

Föreslås inget anslag.

Utgifter

Omkostnader till följd av rederiets tidigare verksamhet har funnits under flera år. Under år 2021 avslutades de sista rättsprocesserna rörande tidigare anställda. Om kostnader till följd av tidigare verksamhet uppstår återkommer landskapsregeringen i tilläggsbudget.

872 Vägunderhållsverksamhet

Vägunderhållsenheten inom vägnätsbyrån sköter på beställning den praktiska driften och underhållet av lands- och bygdevägar samt underhållet av landskapsregeringens broar, hamnar och färjefästen enligt Funktions- och standardbeskrivning för driftområde Åland. Enheten utför uppdrag såväl internt inom förvaltningen som externt åt kommuner och privata kunder. Åt utomstående utförs arbeten på marknadsmässiga villkor och under förutsättning att den egna verksamheten inte blir lidande. Enheten anlitar även privata underleverantörer för utförandet av de olika uppdragen. Se även moment 76010 och 76050.

Vägunderhållsenheten är uppdelad i två vägdistrikt, fasta Åland och skärgården. På fasta Åland är enheten placerad vid Möckelö vägstation. I skärgården finns fyra vägstationer; Brändö, Föglö, Kumlinge och Kökar. På de mindre öarna med lands- och bygdevägar har enheten privata tillsynsmän som sköter delar av underhållsarbetet.

87200 Vägunderhållsenheten, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Försäljningsintäkter	2 598 431	2 727 000		2 727 000
Summa Verksamhetens intäkter	2 598 431	2 727 000		2 727 000
Löner o arvoden	-1 165 996	-1 311 219		-1 308 336
Pensionskostnader	-202 332	-238 642		-238 117
Övr lönebikostnader	-18 882	-21 504		-29 176
Summa Lönebikostnader	-221 215	-260 146		-267 293
Personalersättningar	9 190			
Summa Personalkostnader	-1 382 193	-1 571 364		-1 575 630
Köp av tjänster	-351 699	-388 976		-389 440
Material förnödenh	-635 433	-584 210		-580 300
Övr verksamh kostn	-184 670	-182 450		-181 630
Summa Verksamhetens kostnader	-2 553 995	-2 727 000		-2 727 000
Summa Verksamhetsbidrag	44 436	0		0
Summa Årsbidrag	44 436	0		0
Summa Räkenskapsperiodens resultat	44 436	0		0
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	44 436	0		0

Moment	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget inkl. TB 2021	Förslag 2022
87200 Vägunderhållet	410	44 436	0	0

Budgetmotivering

Föreslås med hänvisning till 6 § LL (2012:69) om landskapets finansförvaltning, en nettoinkomst om 0 euro, med en beräknad inkomst och anslag om 2.727.000 euro.

Inkomster

Föreslås med hänvisning till 6 § LL (2012:69) om landskapets finansförvaltning att de beräknade inkomsterna och ersättningarna för produktionsverksamhet samt de arbeten som utförs åt kommuner och privata kunder om sammanlagt ca 2.727.000 euro gottskrivs momentet.

Utgifter

Anslaget avser verksamhetsutgifter för vägunderhållet. I anslaget ingår internhyra av Möckelö vägstation och internhyra till fastighetsverket avseende övriga vägstationer, sandlager, maskinhall m.fl. byggnader.

873 Verkstad och lager

Verkstads- och lagerenheten inom transportbyrån utför underhåll och reparationer av färjor, linfärjor, arbetsfordon, maskiner och hamnanläggningar mot beställning, se moment 75010, 75030, 76010 och 76050. Enheten sköter även vissa administrativa uppgifter i anslutning till linfärjorna.

87300 Verkstad och lager, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Försäljningsintäkter	2 342 823	2 363 000		2 500 000
Summa Verksamhetens intäkter	2 342 823	2 363 000		2 500 000
Löner o arvoden	-1 457 050	-1 485 148		-1 489 646
Pensionskostnader	-252 665	-270 297		-271 116
Övr lönebikostnader	-23 884	-24 356		-33 219
Summa Lönebikostnader	-276 549	-294 653		-304 335
Personalersättningar	31 337			
Summa Personalkostnader	-1 707 147	-1 779 801		-1 793 981
Köp av tjänster	-354 993	-312 923		-437 452
Material förnödenh	-255 065	-213 276		-211 567
Övr verksamh kostn	-5 828	-7 000		-7 000
Summa Verksamhetens kostnader	-2 323 032	-2 313 000		-2 450 000
Summa Verksamhetsbidrag	19 790	50 000		50 000
Övr finansiella int	-9			
Räntekostnader	-12			
Summa Finansiella intäkter och kostnader	-21			
Summa Årsbidrag	19 770	50 000		50 000
Summa Räkenskapsperiodens resultat	19 770	50 000		50 000
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	19 770	50 000		50 000

Moment	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget inkl. TB 2021	Förslag 2022
87300 Verkstad och lager	55 489	19 770	50 000	50 000

Budgetmotivering

Föreslås, med hänvisning till 6 § LL (2012:69) om landskapets finansförvaltning, en nettoinkomst om 50.000 euro baserat på att inkomsterna uppskattas uppgå till 2.500.000 euro, medan kostnaderna uppskattas uppgå till 2.450.000 euro.

Inkomster

Inkomsterna består av intäkter från den egna verksamheten, serviceavgifter, samt hanteringspåslag för lagerhållna varor. I inkomsten beaktas de direkta kostnaderna och kapitalkostnaderna motsvarande avskrivningarna på årsbasis på det kapital som är bundet i verksamheten.

Utgifter

Verksamhetsutgifterna förväntas uppgå till 2.450.000 euro och består av kostnader för personal, inköp av tjänster och materialkostnader.

Ofördelad minskning överföringskostnader

889 Återförda anslag

88900 Återförda anslag

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter				
Kostnader	328 153	100 000		100 000
Anslag netto	328 153	100 000		100 000

Budgetmotivering

Återbokade bidrag används för att underlätta avförandet av bidrag som beviljats stödmottagare men som av olika skäl inte utbetalts samt för bidrag som återkrävs.

Under momentet föreslås en uppskattad minskning av överföringskostnaderna om 100.000 euro. Minskningen har i budgetförslaget styrts till posten för övriga överföringskostnader i resultaträkningen, medan kostnadsminskningen i praktiken fördelas ut till de sektorer som överföringskostnaderna ursprungligen belastat.

Detaljmotivering - Skattefinansiering, finansiella poster och resultaträkningsposter

890 Skatter och avgifter av skattenatur, inkomster av lån och finansiella poster

890 Skatter och inkomster av skattenatur

Den 1.1.2021 trädde ett nytt ekonomiskt system för finansiering av självstyrelsen i kraft i och med att 7 kapitlet om Landskapet Ålands ekonomi i självstyrelselagen fick en ny lydelse (2020/33). För att täcka utgifterna för självstyrelsen återförs till landskapet Åland årligen av statsmedel ett belopp som fastställs vid en särskild avräkning, avräkningsbeloppet, samt en skatteavräkning. Genom lag (2021:22, FFS 911/2020) har avräkningsgrunden höjts till 0,47 procent. Lagen tillämpas från och med avräkningen för år 2021.

Enligt det ekonomiska systemet erhåller landskapet Åland ett avräkningsbelopp som utgör 0,47 procent av de i statsbokslutet för respektive år redovisade inkomsterna med undantag för de skatter som ingår i skatteavräkningen, rundradioskatten och upptagna nya statslån. Dessutom är Ålands befolkningsandel en faktor som antingen ökar eller minskar avräkningsbeloppet. Under ett budgetår erhåller landskapet ett förskott på avräkningsbeloppet för det pågående året. Därtill slutregleras avräkningen för det föregående året efter att statsbokslutet är fastställt.

I skatteavräkning återförs till landskapet Åland de på Åland för respektive skatteår debiterade statliga förvärvs- och kapitalinkomstskatterna, källskatten som betalas av begränsat skattskyldiga, samfundsskatten och tonnageskatten. Därtill återförs den på Åland betalda lotteriskattens belopp. På skatteavräkningsbeloppet betalas månatliga förskott under budgetåret. Förskottsbeloppet beräknas med utfallet av tidigare beskattning och prognoser som grund. Skatteavräkningen slutregleras efter att beskattningen har slutförts för respektive skatteår.

Enligt ikraftträdelsestadgandena till självstyrelselagsändringen erhåller landskapet Åland skattegottgörelse enligt de tidigare bestämmelserna för skatteåren 2019 och 2020. Skattegottgörelserna erhålls med två års eftersläpning och utfaller därför under budgetåren 2021 respektive 2022. Därtill utbetalas under budgetåret 2021 den lotteriskatt som har inbetalts från Åland under år 2020.

Under år 2022 slutregleras avräkningen för år 2021.

Av nedanstående tabell framgår utvecklingen av överföringarna enligt självstyrelselagen samt beloppet av lotteriskatten.

	År 2018	År 2019	År 2020	År 2021	År 2022
Överföringar enligt ekonomiskt system till och med 31.12.2020					
Avräkningsbelopp 1)	246 979 505	239 698 012	222 482 705		
Skattegottgörelse 2)	15 196 476	11 745 093	7 293 092	13 602 918	6 500 000
Lotteriskatt 3)	12 413 124	12 583 018	12 014 761	10 207 241	
Överföringar enligt ekonomiskt system från och med 1.1.2021					
Avräkningsbelopp 4)				188 567 000	202 195 000
Skatteavräkning 5)				77 800 000	84 800 000
Överföringar sammanlagt enligt ovanstående	274 589 105	264 026 122	241 790 558	290 177 159	293 495 000
Förändring i %	3,1 %	-3,8 %	-8,4 %	20,0 %	0,6 %

1) Åren 2018 - 2020 avser slutavräkning enligt Ålandsdelegationens beslut för respektive år. Åren 2021 och 2022 avser förskott på avräkningsbeloppet enligt Ålandsdelegationens beslut.

- 2) År 2018 avser skattegottgörelse för skatteår 2016, år 2019 för skatteår 2017, år 2020 för skatteår 2018, år 2021 för skatteår 2019 och år 2022 för skatteår 2020. Uppgifterna för skatteår 2020 är preliminära och utbetalas i stöd av ikraftträdelsestadgandena för det nya ekonomiska systemet.
- 3) Lotteriskatten som riksmyndigheterna uppbär av Ålands Penningautomatförening återbärs till landskapet, men ingår inte i självstyrelselagens stadganden. År 2018 avser lotteriskatt för skatteår 2017, år 2019 för skatteår 2018, år 2020 för skatteår 2019 och år 2021 för skatteår 2020. Lotteriskatt för skatteår 2021 och framåt ingår i skatteavräkningen.
- 4) År 2021 avser förskott på avräkningsbeloppet för år 2021 enligt Ålandsdelegationens beslut. Avräkningsbeloppet enligt antagen statsbudget inkl. tb 3 uppgår till 190,9 miljoner euro. År 2022 avser förskott enligt Ålandsdelegationens beslut.
- 5) År 2021 avser förskott på skatteavräkningen för skatteår 2021 enligt bedömning/budget inkl. tb 3. Ålandsdelegationen har fastställt förskottet till 79.600.000 euro. År 2022 avser förskott enligt Ålandsdelegationens beslut.

89000 Skatter och inkomster av skattenatur

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter	239 678 060	282 897 000	10 410 000	297 026 000
Kostnader				
Anslag netto	239 678 060	282 897 000	10 410 000	297 026 000

Budgetmotivering

Föreslås inkomster om sammanlagt 297.026.000 euro.

Inkomster

Det förskott landskapet i enlighet med 46 § självstyrelselagen erhåller på avräkningsbeloppet för år 2022 uppgår enligt Ålandsdelegationens beslut till 202.195.000 euro, vilket belopp föreslås upptaget som inkomst under momentet.

Det förskott landskapet i enlighet med 49 § självstyrelselagen erhåller på skatteavräkningen för år 2022 uppgår enligt Ålandsdelegationens beslut till 84.800.000 euro, vilket belopp föreslås upptaget som inkomst under momentet.

Enligt ikraftträdelsestadgandena till självstyrelselagsändringen (2020/33) erhåller landskapet Åland skattegottgörelse enligt 49 § i de tidigare bestämmelserna. Som en uppskattad inkomst av skattegottgörelse för skatteåret 2020 upptas en inkomst om 6.500.000 euro. Det slutliga beloppet av skattegottgörelsen blir känt först efter att beskattningen för år 2020 har avslutats.

Från ingången av år 2021 infördes ett system med generell medieavgift i enlighet med LL (2019:103) om medieavgift. Medieavgiften ingår i förskottsuppbörden av skatter. År 2022 är första året då förskottsuppbörd verkställs för betalning av sådan medieavgift för samfund som debiteras för skatteåret 2022. Under år 2022 verkställs förskottsuppbörd för skatteåret 2022 respektive slutreglering av skatteår 2021. Som inkomst av medieavgift under år 2022 föreslås en inkomst om 2.514.000 euro beräknat för skatteår 2022 samt 167.000 euro för skatteår 2021. Se även moment 21200 och 27000.

Föreslås därtill en inkomst om 850.000 euro för avgifter enligt LL (1947:6, ändrad 2002/44) om apoteksavgift i landskapet Åland.

892 Finansiella poster

89200 Finansiella poster (F)

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter	1 433 504	895 000	523 000	875 000
Kostnader	-1 383 262	-645 000		-710 000
Anslag netto	50 242	250 000	523 000	165 000

Budgetmotivering

Föreslås inkomster om 875.000 euro och anslag om 710.000 euro.

Inkomster

I inkomsterna ingår cirka 440.000 euro för räntor på lån och landskapsgarantier, cirka 10.000 euro i ränteinkomster samt ca 425.000 euro i dividendinkomster.

Utgifter

För ränteutgifter m.fl. kostnader för av landskapet upptagna finansieringslån föreslås ett anslag om 150.000 euro.

I anslaget ingår därtill 10.000 euro för att resultatmässigt avskrika osäkra kundfordringar enligt god bokföringssed. I den mån landskapet i ett senare skede erhåller betalning för fordringarna kan inkomsten påföras momentet.

Föreslås ett anslag om 450.000 euro i räntestöd för studielån, erläggande av borgensansvarsbelopp samt ränteunderstöd i enlighet med LL (2006:71) om studiestöd.

Av anslaget föreslås 100.000 euro för ersättande av kreditförluster för landskapsgarantier och lån beviljade på landskapets ansvar. Anslaget avser även landskapets andel av Finnvera Abp:s kreditförluster för lån beviljade enligt avtal. Se även moment 61000 samt landskapsregeringens åtaganden gällande stödordningen, landskapsgaranti för likviditetslån med anledning av covid-19.

Finnvera Abp är ett statsägt specialfinansieringsbolag som erbjuder riskfinansiering samt utvecklingstjänster för små och medelstora företag, främjar export och företagets internationalisering samt befrämjar regionalpolitiska åtgärder. För att möjliggöra för små och medelstora företag på Åland att ta del av Finnveras Abp:s produkter har landskapsregeringen och Finnvera Abp sedan många år tillbaka ett samarbetsavtal, där nuvarande avtal är i kraft fram till 31.12.2022.

Per 17.8.2021 uppgick Finnvera Abp:s åtaganden om 12,5 miljoner euro där landskapets andel uppgår till 50 procent i enlighet med gällande avtal. Landskapsregeringens åtagande ifråga om landskapsgaranti för likviditetslån uppgick till 585.000 euro.

Vidare föreslås att anslaget även kan användas för att täcka åtaganden för ägarbostäder med borgensförbindelser under moment 71510. Vid tidpunkten för uppgörandet av föreliggande budgetförslag var inga åtaganden kända varför inget anslag har upptagits i detta skede.

89230 Landskapets fastighetsverk

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter	5 200 000	5 270 000		6 000 000
Kostnader				
Anslag netto	5 200 000	5 270 000		6 000 000

Budgetmotivering

Föreslås en inkomst om 6.000.000 euro samt mål och fullmakter för Fastighetsverket enligt nedanstående motiveringar.

Inkomster

Landskapsregeringen ska besluta om Fastighetsverkets resultatmål och intäktsföringsmål efter att budgeten beslutats, men eftersom ett förskott av avkastningen kommer att uppbäras för år 2022 bör resultatmål och intäktsföringsmål beslutas samtidigt som förskottet på avkastningen beslutas av lagtinget. Landskapsregeringen föreslår att resultatmålet uppgår till 6.200.000 euro och att intäktsföringsmålet beslutas till 6.000.000 euro. Intäktsföringsmålet uppgår till närmare 97 procent av resultatmålet. Överskottet utgår främst utifrån de kalkylerade internräntorna som ingår i de hyresbelopp som debiteras respektive förvaltningsenhet, men påverkas även av eventuellt överskott eller underskott i verksamheten i övrigt. I samband med att bokslutet för Fastighetsverket fastställs tas ställning till eventuell ändring av inkomstföringen till landskapets budget.

Investeringarnas maximibelopp och de viktigaste projekten

För planerat underhåll upptas 6.000.000 euro för år 2022 och även åren framöver. Det finns ett stort underhållsbehov i landskapets fastigheter och framför allt på sjukhuset men även vid landskapets skolor. Även den pågående energiomställningen med utfasning av olja inklusive byten till energieffektivare uppvärmning och ventilation ingår i planerade underhåll.

I samarbete med ÅHS har Fastighetsverket gjort besiktningar, behovsutredningar och volymstudier för en ny modern sjukhusbyggnad. Förstudierna om en nybyggnad fortsätter under år 2022, inga medel upptas i detta skede.

Landskapsregeringen uppmuntrar fortsättningsvis Fastighetsverket att göra satsningar inom förnybar energi, energieffektivitet, smarta vatten- och avloppslösningar, hållbara byggnadsprojekt och klimatsmarta transportmetoder.

Föreslås att Fastighetsverkets investeringar får medföra utgifter om högst 10.000.000 euro under år 2022. Fastighetsverket får vidare ingå förbindelser som under de följande räkenskapsåren får medföra utgifter om högst 7.700.000 euro. Tabellen nedan visar en preliminär fördelning av utgifter per projekt och planerat underhåll.

	Utgifter 2022	Utgifter kommande år	Totala utgifter för projektet	Beställare/Moment
Polishus, renovering och nybyggnation	1 700 000		12 000 000	Polisen, 82500
Besökscenter Bomarsund	1 800 000		3 375 000	Ålands museum, 54000
Isoleringsrum ÅHS	300 000	1 700 000	2 000 000	ÅHS, 84000
Biltak ÅHS	100 000		100 000	ÅHS, 84000
Utställningsutrymmen				
Eckerö Post och tullhus	100 000	150 000	250 000	Ålands museum, 54000
Planerat underhåll	6 000 000	6 000 000/år		Fastighetsverket

Lån och likviditetshantering

Föreslås att Fastighetsverket inte upptar långfristiga lån under år 2022.

Fastighetsförsäljningar

Landskapsregeringen föreslår att styrelsen för Fastighetsverket ges fullmakt att avyttra följande fastigheter

- den ca 4,5 hektar stora fastigheten Björskogen i Hammarlands kommun, Rnr 76-404-2-15
- två outbrutna områden om ca 2,0 hektar respektive 1,5 hektar tillhörande fastigheten Vestergård i Kastelholm i Sunds kommun, delar av Rnr 771-426-2-0 samt
- en ca 0,12 hektar stor tomt tillhörande fastigheten Vestergård invid Tosarbyvägen i Kastelholm i Sunds kommun, del av Rnr 771-426-2-0.

Under första halvåret 2022 framtas en plan över ytterligare lämpliga försäljningsobjekt och landskapsregeringen avser återkomma i ett förslag till tilläggsbudget under budgetåret.

89250 Avkastning av Ålands Penningautomatförenings verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter	40 000 000	15 000 000		20 000 000
Kostnader	-8 498 996		-30 000	-2 079 000
Anslag netto	31 501 004	15 000 000	-30 000	17 921 000

Budgetmotivering

Föreslås en inkomst om 20.000.000 euro samt ökning av reservering ur penningautomatmedel med 2.079.000 euro.

Inkomster

Med hänvisning till kapitel 350 föreslås en inkomst om 20.000.000 euro.

Utgifter

Med hänvisning till kapitel 350 föreslås en reservering av penningautomatmedel om 2.079.000 euro.

893 Avskrivningar, nedskrivningar och justeringsposter

89300 Av- och nedskrivningar samt justeringsposter (F)

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Intäkter				
Kostnader	-8 684 493	-7 840 000		-9 755 000
Anslag netto	-8 684 493	-7 840 000		-9 755 000

Budgetmotivering

Föreslås ett förslagsanslag om 9.755.000 euro.

Utgifter

Anslaget avser avskrivningar enligt plan för tillgångar som är underkastade förslitning. Avskrivningar görs på immateriella tillgångar, byggnader och konstruktioner, vägar och annan infrastruktur, transportmedel, arbetsmaskiner samt övriga maskiner och inventarier.

I Landskapsrevisionens revisionsberättelse för finansåret 2020 påpekades att avskrivningstiden för broar, färjefästen och kajer anges till 50 – 85 år samt att avskrivningstiden borde ändras till maximalt 50 år. I anledning av detta pågår vid tidpunkten för beredning av föreliggande budgetförslag ett arbete med att särskilja de olika anläggningarna och beräkna om avskrivningsbeloppen med beaktande av att avskrivningstiderna för befintliga anläggningar ses över och förkortas i en uppdaterad avskrivningsplan. Avskrivningstiden för nybyggda anläggningar hålls kvar på 85 år. Landskapsregeringen har för avsikt att ändra de återstående avskrivningstiderna från och med den 1 januari 2022. Med beaktande av denna förändring har avskrivningarna höjts med ett preliminärt belopp om 255.000 euro. Eftersom det förberedande arbetet inte är slutfört avser landskapsregeringen återkomma i ett förslag till tilläggsbudget om den slutliga kostnadsverkan av förkortningen av avskrivningstider väsentligt avviker från det beaktade beloppet för ökningen.

I revisionsberättelsen lyftes även att det finns oavskrivna utgiftsrester för gamla Marsundsbron och gamla Vårdöbron kvar i balansräkningen. Landskapsregeringen har för avsikt att nedskryva dessa poster i bokslutet för år 2021, varför dessa inte har någon inverkan på kostnaderna år 2022.

Avskrivningarna belastas centralt föreliggande moment förutom avskrivningar som hör till ÅHS, moment 84000 samt Högskolan på Åland, moment 85000.

Under momentet intäktsförs en upplösning av investeringsreserveringen för Vårdöbron med ett belopp om 160.000 euro.

Detaljmotivering - Investeringar, lån och övriga finansinvesteringar

200 Landskapsregeringen och regeringskansliet

9212 Digitalisering och informationsteknologi inom förvaltningen

921200 Digitalisering och informationsteknologi, investeringar (R)

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Anslag netto		-600 000		-273 000

Budgetmotivering

Med beaktande av kvarstående anslag från tidigare år föreslås ett anslag om 273.000 euro.

Utgifter

Projektet med Ålandstrafikens digitaliseringsresa kommer att fortsätta vilket omfattar såväl ny mjuk- och hårdvara samt mjukvaruutveckling. Projektets slutmål är den nöjda kunden som på ett smidigt sätt kan få information om och sköta sin resa inom skärgårds- och kollektivtrafiken. I projektet utvecklas incheckningsfunktionen i hamnar och på bussar, digital information, betallösningar och ett nytt digitalt gränssnitt som innehåller t.ex. funktioner för reseplanerare, bokningssystem och biljetthantering. I projektet ingår även att förbättra och digitalisera back-office funktionerna för bättre kundservice, effektivisering, trafikledning med störningsinformation, statistik och tidtabellshantering samt att tillse att de nya systemen på ett effektivt sätt kan underhållas och vidareutvecklas.

Ytterligare ingår personalkostnader för bland annat fortsatt implementering av löne- och personaladministrativa systemet.

Fullmakt

Kostnaden för projektet Ålandstrafikens digitaliseringsresa är svårbestämd, men uppskattas i det här skedet till cirka 700.000 euro fördelat över tre år. För att genomföra projektet upptogs 400.000 euro under år 2021 och 150.000 euro i föreliggande budgetförslag. Resterande cirka 150.000 euro upptas i senare budgetförslag.

9252 Serviceverksamhet

925210 Serviceverksamhetsinvesteringar (R)

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Anslag netto	-32 845	-80 000		

Budgetmotivering

Föreslås inget anslag för investeringar.

300 Finansavdelningens förvaltningsområde

9340 Särskilda lån och investeringar

Rubriken ändrad.

934000 Övriga finansinvesteringar (R)

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Anslag netto	-798 800	-800 000		-739 000

Budgetmotivering

Föreslås anslag om 739.000 euro.

Inkomster

Momentet kan påföras inkomster av försäljning av aktier.

Utgifter

Föreslås att maximalt 139.000 euro avsätts för inköp av aktier i samband med planerad nyemission från Flexens Oy Ab. Landskapsregeringen är sedan tidigare delägare med en ägoandel om 6,9 %. Genom deltagande i nyemissionen säkerställs att landskapsregeringens ägarandel bibehålls och att landskapsregeringen kan fortsätta påverka utvecklingen av Smart Energy Åland-projektet i en riktning som sammanfaller med regeringens uppsatta mål och strategier beträffande hållbarhetsarbetet, klimatarbetet och minskningen av koldioxidutsläpp.

Därtill ingår ett anslag om 600.000 euro för att förstärka det egna kapitalet i Kraftnät Åland Ab i enlighet med den nedtrappningsmodell som beskrevs i budgeten för år 2021. Avsikten är att uppta ytterligare 400.000 euro i budgetförslaget för år 2023.

Fullmakt

Landskapsregeringen bemyndigas att sälja aktier till skäligt pris och vad som bedöms ändamålsenligt avseende verksamhetens syfte och ägarförhållanden.

934080 Övriga lån (F)

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Anslag netto	2 130 113	79 485 000		22 214 000

Budgetmotivering

Föreslås inkomster om 2.214.000 euro och finansieringslån om 20.000.000 euro.

Inkomster

Inkomsterna avser amorteringar på lån. Vid tidpunkten för uppgörandet av budgetförslaget finns inget lån som har förmedlats ur Nordiska Investeringsbankens regionallånekvot.

Föreslås att finansieringslån om maximalt 20.000.000 euro vid behov kan upptas. Se avsnittet om Budgeterad resultaträkning, balansposter och finansieringsanalys/Balansposter och finansieringsanalys samt landskapsregeringens förslag till kläm.

Utgifter

Anslaget kan belastas med amorteringar av upptagna finansieringslån. Vid tidpunkten för beredningen av föreliggande budgetförslag finns inga finansieringslån upptagna.

Momentet kan påföras amorteringar av regionallån från Nordiska Investeringsbanken, vilka motsvaras av inbetalningar under föreliggande moment, se inkomster ovan. Vid tidpunkten för uppgörandet av budgetförslaget finns inget lån som har förmedlats ur Nordiska Investeringsbankens regionallånekvot.

9350 Penningautomatmedel

935010 Lån ur penningautomatmedel (R)

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Anslag netto	-15 012 000			

Budgetmotivering

Föreslås inget anslag.

Utgifter

Inget nytt anslag upptas då det finns medel kvar från tidigare år. Anslaget utges som lån för aktivitetsfrämjande och sysselsättningsskapande investeringsprojekt. Lånet kan även utges för socialvårds-och idrottsanläggningar samt liknande projekt. Se även kapitel 350.

Lån utges till kommuner, föreningar och sammanslutningar.

Räntan föreslås uppgå till 1 %.

9390 Gemensamma förvaltningskostnader

939000 IT-systemanskaffningar (R)

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Anslag netto	-521 099	-169 000		

Budgetmotivering

Momentet utgår.

400 Social- och miljöavdelningens förvaltningsområde

9440 Naturvård

944000 Anskaffning av områden för naturskyddsändamål (R)

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Anslag netto	-204 050	-200 000	0	-300 000

Budgetmotivering

Föreslås inkomster om 50.000 euro och ett anslag om 350.000 euro.

Inkomster

Inkomsten om 50.000 euro avser EU finansiering kopplat till nytt åttaårigt IP Life-projekt, IP Life BIODIVERSEA, se närmare under utgifter nedan.

Utgifter

Anslaget avser det fortsatta förverkligandet av Natura 2000-programmet genom inköp av områden eller erläggande av intrångsersättningar till ägare av berört område. Dels kvarstår ännu behov att slutföra det tidigare åtaganden inom Ålands Natura 2000-program samtidigt som nya krav har kommit på ytterligare skyddsområden för att uppnå målen i EU-strategin om biologisk mångfald. För vidare arbete med slutförandet av de tidigare åtagandena föreslås ett anslag om 100.000 euro.

I anslaget ingår kostnader för värdering, vetenskapliga utredningar och andra åtgärder som direkt härrör sig till utvidgning av arealen av skyddad natur. Ett aktivt arbete för fullföljande av Ålands Natura 2000-program jämte tillgodoseendet av behovet att komplettera programmet är ett fortsättningsvis prioriterat område. I arbetet ingår flera områden där avverkning har stoppats på grund av särskilt skyddsvärda arter och biotoper, vilket också ger markägaren en lagstadgad rätt till ersättning.

Anslag används för ytterligare skyddsområden inom marina områden. Utseendet och anskaffningen av dem ska delvis ske inom det pågående projektet Åland SeaMap för vilket föreslås 50.000 euro. Utredningar och anskaffningar är också planerade att ske inom ramarna för ett nytt åttaårigt IP Life-projekt, IP Life BIODIVERSEA för vilken dels noteras inkomster om 50.000 euro (efter det slutliga godkännandet), dels utgifter om 200.000 euro. Dessa två projekt sker inom olika delar av det åländska vattenområdet och är inte överlappande. Förutom ökat skydd inom de marina områdena bidrar projekten med viktig bakgrundsinformation till planering av infrastrukturprojekt såsom vindkraftparker ute till havs, utformning av oljeskydd och möjlig övrig verksamhet inom havsområden.

Fullmakt

IP Life BIODIVERSEA, planeras att pågå i 8 år. Den delen som direkt berör Åland (WP5) har en totalbudget om 4.801.000 euro. EU står för 2.880.600 euro, 60 %, och samarbetspartners för ytterligare 300.000 euro, varför landskapets andel uppgår till 1.620.400 euro. Som direkta inkomster förväntas 450.000 euro inflyta under programperioden.

Hela BIODIVERSEA-projektet har en budget om ca 20.000.000 euro och EU-bidrar med 60 % av totalen. Åland deltar i och har nytta av de övriga WP:n också men deltar inte i kostnaderna för dem.

500 Utbildnings- och kulturavdelningens förvaltningsområde

9540 Ålands museum

954000 Inköp av konst (R)

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Anslag netto	-17 295	-25 000		-25 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 25.000 euro.

Utgifter

Anslaget föreslås för att uppfylla målsättningarna för Ålands konstmuseum vad gäller inköp av konst som omfattar såväl utövande som tidigare verksamma samt framlidna konstnärer. Särskild uppmärksamhet fästs vid jämställdhets- och mångfaldsperspektiv. Konstinköpen ska inkludera bland annat traditionell bildkonst, modern foto- och videokonst samt installationer m.m.

Det är av vikt att kontinuiteten av konstinköp till samlingarna fortgår utan avbrott för att spegla den utveckling som sker på fältet så att samlingen förmår återspegla de olika strömningarna som sker i samhället under olika epoker.

Föreslås med hänvisning till 6 § i finansförvaltningslagen (2012:69) att inkomster av avkastningen från Irene och Halvdan Stenholms donationsfond kan gottskrivas momentet. Avkastningen ska användas för inköp av värdepapper och konst.

954010 Kulturarvs- och museiverksamhetsinvesteringar (R)

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Anslag netto	-210 047	-695 000		-320 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 320.000 euro.

Utgifter

Anslaget avser färdigställande av utställning och innehåll till Bomarsunds besökscentrum inför öppnandet i juni 2022, 164.000 euro. Anslaget motsvarar det som återstår att budgetera av det totala anslaget om 945.000 euro.

Bomarsunds besökscentrum tas i bruk till sommarsäsongen 2022. För inventarier till receptionsfunktion, servering, museibutik, kontorsutrustning och utomhusmiljö föreslås 60.000 euro.

Anslaget avser byte av bil, främst för kulturmiljöenhetens uppdrag, 50.000 euro. Inköpet är ett led i byte till miljövänligare bilpark för att minska användningen av fossila bränslen i enlighet med det strategiska utvecklingsmålet 6. Inköpet beräknas sänka driftskostnaderna.

Uppbyggandet av Ålands museums nya konsthantverks- och designsamling fortsätter enligt en sjuårig plan, med en materialkategori per år. År 2022 riktas insamling och dokumentation mot ädla och oädla metaller, 15.000 euro.

En övergång från halogenlampor till miljövänligare LED-lampor sker i museibygnadens utställningsmiljöer. För inköp år 2022 föreslås ett anslag om 31.000 euro, varvid totalt 125.000 euro har budgeterats under tre år.

600 Näringsavdelningens förvaltningsområde

9621 Europeiska Unionen - ERUF och ESF, 2014 - 2020

962100 Europeiska Unionen - ERUF och ESF, 2014-2020

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Anslag netto				

Budgetmotivering

Momentet utgår.

Utgifter

Vid bolagsstämman år 2020 meddelade landskapsregeringen i egenskap av ägare till bolaget Ålands Utvecklings Ab (ÅUAB) att man avser avveckla bolaget under år 2021 när Interreg Central Baltic projektet Smart Marina avslutats. Den kontrollerade avvecklingen av bolaget fortgår under år 2022. Finansieringsinstrumentet avslutades i förtid och de sista utbetalningarna till beslutade investeringar var 31.12.2020. I juni 2021 fastställde landskapsregeringen den verkliga programfinansieringen för instrumentet till högst 1.450.000 euro och återbetalningen fastställdes till totalt 1.693.614,06 euro, varav 660.000 euro betalas år 2021 och resten enligt avbetalningsplan uppgjord av bolaget i samband med avvecklingen av bolaget. För att täcka en förväntad kreditförlust på landskapets lånefordran på ÅUAB upptogs medel genom den fjärde tilläggsbudgeten år 2020.

9640 Främjande av skogsbruket

964000 Övriga investeringar för skogsbruket (R)

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Anslag netto				0

Budgetmotivering

Föreslås inget anslag.

Utgifter

Anslaget avser ersättningar för biotopskydd om det på en skogsfastighet finns biotoper som är viktiga för den biologiska mångfalden och som skogsägaren är skyldig att bevara enligt 12 § LL (1998:83) om skogsvård och detta medför en olägenhet för skogsägaren som inte är ringa. Anslaget kan även användas för andra ersättningar för biotopskydd om särskilda skäl föreligger.

Med hänvisning till tillgängliga medel från föregående år föreslås inget anslag detta år.

700 Infrastrukturavdelningens förvaltningsområde

9745 Oljeskydd

974500 Oljeskyddsinvesteringar (R)

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Anslag netto				

Budgetmotivering

Föreslås inget anslag.

Utgifter

Arbetet med en ny oljeskyddsplan har slutförts under år 2021. Nya investeringar kan initieras efter att Oljeskyddsfonden omfattat planen och gett förhandsutlåtande om eventuella ersättningar. I föreliggande budgetförslag föreslås därför inga oljeskyddsinvesteringar, men vid eventuella förändringar i resursbehov under året avser landskapsregeringen att återkomma i ett förslag till tilläggsbudget.

9750 Kostnader för sjötrafik

975000 Fartygs- och färjeinvesteringar (R)

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Anslag netto	-171 434	-285 000	-4 050 000	-995 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 995.000 euro.

Utgifter

Landskapets tonnage omnämns i utvecklings- och hållbarhetsagendans mål 6. Vid nyanskaffning går därför landskapsregeringen in för alternativ till fossilt bränsle. Ett syfte med de investeringar som görs inom befintligt tonnage är även det att minska fossilbränsleförbrukningen. Tonnaget i skärgårdstrafiken är i behov av förnyelse på grund av bl.a. ökade krav på tillgänglighet och säkerhet, ålder och kapacitetsbrist. Idag finns sex frigående färjor med en medelålder på ca 31 år. Även på linfärjesidan behövs förnyelse av samma orsaker. De sex linfärjorna har en medelålder på 40 år.

Av anslaget föreslås 250.000 euro för konvertering av linfärjan på Embarsundslinjen till lindragen med eldrift från det fasta elnätet, i enlighet med andra tilläggsbudgeten för år 2021. Konverteringen bidrar till att uppfylla utvecklings- och hållbarhetsagendans mål 6 samt EU:s klimatmål, genom minskad energiförbrukning och minskade utsläpp. Konverteringen beräknas kosta 400.000 euro. Av detta beräknas ca 300.000 euro för linfärjan, varav 50.000 euro upptagits i tidigare budget, samt ca 100.000 euro för hamnombyggnader inklusive elanslutning, se vidare moment 976000 Infrastrukturinvesteringar.

Av anslaget föreslås 745.000 euro för renovering, modernisering och uppgradering av utrustning ombord på de frigående färjorna.

9760 Kostnader för väghållning

De övergripande målen för investeringarna i infrastrukturen är att

- förbättra trafiksäkerheten för fordons- och gångtrafikanter genom att förebygga olyckor till följd av brister i trafiksystemet
- tillgodose landskapets transportinfrastruktur på lång sikt genom att bibehålla och förbättra förutsättningar för tillväxt och utveckling för alla på hela Åland
- uppfylla kraven gällande fordonslasten i transportnätet vid nyinvesteringar samt
- förbättra trafiksäkerheten till god standard för trafikområden som påverkas när investeringar genomförs.

Projekten bidrar till att uppfylla utvecklings- och hållbarhetsagendans strategiska utvecklingsmål 1, 4 och 5 genom att skapa jobb lokalt, öka transportsektorns konkurrenskraft genom att ta bort konkurrenshämmande begränsningar i trafikinätet och ge samma förutsättningar att verka och leva för ålänningarna.

976000 Infrastrukturinvesteringar (R)

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Anslag netto	-10 315 552	-1 800 000		-18 950 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 18.950.000 euro.

Enligt tidigare budgetbeslut i lagtinget och av landskapsregeringen antagna åtgärdsprogram är ett 30-tal större och mindre bro-, hamn- och vägprojekt aktuella. I tidigare budgeter har anslag upptagits för hela eller delar av projekten. Vid tidpunkten för beredningen av föreliggande budgetförslag bedöms de planerade totala utgifterna under år 2022 uppgå till ca 19 miljoner euro exklusive en buffert om 1 miljon euro. Vid utgången av år 2021 bedöms ca 1,1 miljoner euro återstå av tidigare budgeterade anslag, vilket belopp överförs i bokslutet till år 2022 som en reservering.

Landskapsregeringen föreslår att dessa anslag kan användas för att täcka projektrelaterade kostnader. Med beaktande av kvarstående anslag från tidigare år föreslår landskapsregeringen ett ytterligare anslag om 18.950.000 euro för år 2022.

Landskapsregeringen föreslår samtidigt att eventuella omfördelningar av tidigare budgeterade anslag inte ska påverka möjligheten att förverkliga de projekt som lagtinget tidigare beviljat anslag för. Förverkligandet av projekten sker i enlighet med investeringsplanen som landskapsregeringen fastställer. Vid behov återkommer landskapsregeringen i ett senare budgetförslag med tilläggsanslag då dessa projekt ska verkställas.

Under tidigare budgetår givna fullmakter för att ingå bro-, hamn- och vägbyggnadsentreprenadavtal belastar de två följande finansåren med ca 40 miljoner euro. Anslag för utgifter som uppstår först under senare budgetår p.g.a. ingångna entreprenadavtal upptas i följande års budgetförslag. Projekten förverkligas därmed med beaktande av tillgängliga anslag under år 2022, prioritering och i vilken ordning de är klara att genomföras samt fullmakten som föreslås i föreliggande budgetförslag nedan om att ingå nya avtal.

Inkomster

Föreslås, med hänvisning till 6 § LL (2012:69) om landskapets finansförvaltning, att kostnaderna för externa intressenter för exempelvis kabelbrunnar, rör för kabeldragningar och liknande projekt direkt förknippade kostnader som inte ska belasta landskapet gottskrivs momentet.

Utgifter

Väginvesteringar

Anslaget används till planering och projektering, investering och beläggningsarbeten samt för mindre trafiksäkerhets- och förbättringsåtgärder. Med anslaget förverkligas tidigare beslut att färdigställa huvudvägarnas ombyggnad samt att grundförbättra och belägga glesbygdsvägarna. Medlen används även för reinvesteringar i syfte att upprätthålla befintlig infrastruktur. För att underlätta möjligheten till hållbara transporter och att uppfylla utvecklings- och hållbarhetsagendans mål 5, 6 och 7 kommer utbyggnaden av gång- och cykelvägnätet prioriteras längs huvudvägarna.

För beläggning, grundförstärkning, vägförrättning samt trafiksäkerhetsåtgärder avsätts ca 2,5 miljoner euro och för reinvestering i vägnätet avsätts ca 3 miljoner euro. Till detta kommer kostnader för tidigare beviljade projekt, projektering, utredningar, vägdatas och mindre ombyggnader till planering och projektering, investeringar, maskiner och beläggningsarbeten. Av anslaget avsätts 30.000 euro till utsmyckning av vägmiljön.

Bro-, hamn- och tunnelinvesteringar

Landskapsregeringen fortsätter utreda förutsättningarna för en fast förbindelse mellan fasta Åland och Föglö kommun. Kommunikation, öppenhet och dialog är centralt. En slutrapport från tunnelkommittén lämnas, varpå betänkandet förs till lagtinget i syfte att nå ett brett parlamentariskt stöd i frågan. Landskapsregeringen återkommer i tilläggsbudget med anslag för vidare utredningar under förutsättning att ett långsiktigt brett parlamentariskt stöd kan uppnås om att den fasta förbindelsen ska genomföras.

Broutbytesprojektet 2017-2027 (BrUt 1727) som omfattar 19 broar och syftar till att tillgodose landskapets transportinfrastruktur på lång sikt fortsätter. Entreprenaden för att byta ut Bomarsundsbron i Sunds kommun pågår och väntas avslutas under år 2022. Projektet att byta ut Bomarsundsbron till en motsvarande bågbro är kostnadsberäknat till ca 8,25 miljoner euro, varav ca 2 miljoner euro avsätts år 2022. Entreprenaden för att byta ut Brändöströmsbron pågår och förväntas vara färdigställd i början av år 2022. Projektet är kostnadsberäknat till 5,9 miljoner euro, varav ca 500.000 euro avsätts år 2022.

Kostnads kalkylerna för utbytet av Djurholmssundsbron, Långholmsströmsbron, Kastörsbron samt Askörsbron har ökat, främst på grund av att de entreprenadupphandlingar som genomförts under år 2021 visat att kostnadsnivån för infrastrukturbyggande i den åländska skärgården ligger på en avsevärt högre nivå än förväntat. Kostnadsökningen är förorsakad av stigande världsmarknadspriser på råmaterial samt att tillgången på resurser som behövs i entreprenaderna är begränsad både i entreprenörs- och underentreprenörsledet. Totalkostnaden för utbytet av Djurholmssundbron är nu kostnadsberäknad till ca 4,2 miljoner euro, Långholmsströmsbron till 2,4 miljoner euro, Kastörsbron till 2,5 miljoner euro och Askörsbron till ca 2,9 miljoner euro.

Under år 2021 har upphandlingen av entreprenaden för att byta ut Djurholmssundsbron och Långholmsströmsbron i Brändö kommun inletts. För dessa broar beräknas 2,4 miljoner euro respektive 0,4 miljoner euro förbrukas år 2022. Förfrågningsunderlagen för utbyte av Kastörsbron och Askörsbron projekteras färdigt under år 2022 och entreprenadupphandlingarna planeras genomföras så att entreprenaderna startar år 2023. För dessa broar beräknas ca 700.000 euro förbrukas år 2022.

Arbetet med att ta fram underlag för en reparationsentreprenad av Lemströms kanalbro planeras inledas under år 2022 med målsättning att ha förfrågningsunderlaget klart till sommaren 2023. För projektet beräknas ca 100.000 euro förbrukas år 2022.

Under år 2021 har arbetet med del två av projektet BrUt 1727 startat genom att insamlingen av underlagsmaterial längs Bv30, Järsövägen, inletts. Utbytet av broarna längs BV30, Järsövägen, kommer att ingå i ett större projekt som också omfattar åtgärder för att höja säkerheten för oskyddade trafikanter mellan Mariehamn och Järsö och trafiksäkerheten som helhet samt

grundförbättring av BV 30, Järsövägen. Under år 2022 kommer en förstudie för hela vägsträckan genomföras och ca 450.000 euro beräknas förbrukas i projektet, vilket ingår i summan under väginvesteringar. För övriga projekt inom brotbytesprojektet beräknas ca 700.000 euro förbrukas under år 2022.

Under år 2021 upphandlades förnyande av färjfastena på Åva och Jurmo, Brändö kommun. Projekten beräknas vara klara sommaren 2023. För dessa färjfasten beräknas ca 4,5 miljoner euro förbrukas för Åva och ca 0,75 miljoner euro för Jurmo under år 2022.

Under år 2022 kommer projekteringen av förnyande och renovering av färjfastena i skärgården fortsätta i ett led att anpassa färjfastena till dagens trafikbehov och kommande förnyande av fartygen. För Kumlinge norra färjfäste inleddes förstudien år 2021 och projekteringen fortsätter under år 2022. För hamnarna på Lappo och Enklinge inleddes förstudien under år 2022. Sottunga och Överö färjfasten behöver renoveras och anpassas till kommande trafikbehov. Projekten förväntas förbruka ca 1 miljon euro under år 2022. Övriga mindre bro- och hamnprojekt, som utbyte av tätskikt på broar och utbyte av rörbroar, förväntas kosta ca 500.000 euro under år 2022.

Arbetet med Prästösundsbron fortsätter inom ramen för den omställningsplan som landskapsregeringen avser lämna till lagtinget under våren i form av ett meddelande.

Fullmakt

Med beaktande av att ett flertal av ovanstående investeringsprojekt är fleråriga föreslås att landskapsregeringen kan ingå entreprenadavtal under år 2022 som sammanlagt belastar de följande finansåren med högst 25 miljoner euro.

8 Myndigheter samt fristående enheter

9825 Ålands polismyndighet

982500 Investeringar (R)

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Anslag netto	-1 279 386	-120 000	-160 000	-564 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 564.000 euro.

Utgifter

Av anslaget avses 110.000 euro för byte av polisbil, ett anslag om 301.000 euro för inflyttningen till polishuset samt 153.000 euro för utvecklingen av systemlösningen för Landskapsalarmcentralens hantering av nödsamtal och nödmeddelanden (Ålarm).

Myndighetens fordonspark behöver kontinuerligt uppdateras. Fordonen är ett av de viktigaste arbetsredskapen i verksamheten och måste vara tillförlitliga i sin funktion. Kostnaderna för underhåll och service stiger snabbt i takt med antalet kilometer som de används. Fordonet som står i tur att bytas införskaffades år 2016. Bil som ersätts säljs i enlighet med tidigare praxis.

Kostnaderna för inflyttningen till polishuset belastas polismyndigheten och beräknas uppgå till 255.000 euro. Därutöver tillkommer flytten av alarmcentralen till polishuset som av ÅDA Ab beräknas kosta ca 46.000 euro. I inflyttningskostnaderna ingår möbler och annan inredning, datainstallation, övervakningsutrustning m.m.

Ålarms utvecklingsbehov under år 2022, framförallt gällande informationssäkerheten, uppskattas till 153.000 euro. Motsvarande identifierade utvecklingsbehov fortsätter under åren 2023–2024 och uppskattas till ytterligare kostnader om minst 500.000 euro.

Upphandlingen av Ålarm sträcker sig till år 2024 med option om ytterligare två år. Som förberedelse för utgående kontraktperiod ses alternativa utvecklingsmöjligheter av Ålarm över tillsammans med finländska myndigheter, för att framtidssäkra systemet på ett kostnadseffektivt sätt.

9840 Ålands hälso- och sjukvård

984000 Hälso- och sjukvårdsinvesteringar (R)

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Anslag netto	-2 609 918	-420 000		-530 000

Budgetmotivering

Föreslås inkomster om 2.300.000 euro och ett anslag om 2.830.000 euro.

Inkomster

Inkomsterna avser förväntad finansiering från EU:s facilitet för återhämtning och resiliens för VIS.

Utgifter

Primärvården, utbyte av bilar, 160.000 euro

Det finns ett årligt behov att byta ut 3-5 bilar. Bilarnas främsta användningsområde är inom Primärvården, hemsjukvården. Nu är planen att när utbyte sker byts dessa till elbilar.

Driftkostnaderna fortsätter i samma omfattning, dock ger nya bilar en lägre reparationskostnad.

AN-OP-IVA, diskmaskiner till instrumentvården, 190.000 euro

På instrumentvården finns tre diskmaskiner där alla kirurgiska instrument diskas innan de steriliseras i autoklav. Fungerande diskmaskiner är absolut nödvändiga för att kunna sterilisera kirurgiska instrument. Volymmässigt utnyttjas alla tre till full kapacitet så bortfall av bara en diskmaskin ger omedelbart kapacitetsbortfall för instrumentvården. Alla tre är från år 2008 eller äldre, d.v.s. mer än 14 år gamla och reservdelar är delvis svåra att få tag i. Två av dessa är försedda med genomräkningsfunktion medan den äldsta enbart är frontmatad. Leverantören garanterar inte reservdelstillgång och det är tidvis frekventa driftsstopp framförallt på den äldsta frontmatade.

Hälso- och sjukvårdsdirektören, VIS (vårdinformationssystem) del 2, 2.300.000 euro

Enligt fullmakt i budget 2021.(Ett investeringsanslag upptogs för projektet år 2018 om 2,5 miljoner euro.) Det vårdinformationssystem (VIS) som ÅHS använder idag har genomgått två revisioner. Båda revisioner har klassat ut systemet ur ett säkerhetsperspektiv. Potentialen med ett nytt VIS är stor, både i form av minskad administration inom vård och förvaltning samt en effektivisering och kvalitetshöjning inom patientvården. Det högst prioriterade projektet inom ÅHS är byte av VIS. Byte av vårdinformationssystem är ett projekt som engagerar stora delar av verksamheten och personalen. Projektorganisationen är tillsatt och projektet har en framtagen förstudie och godkänd projektplan. Upphandlingen kommer att skötas genom konkurrenspräglad dialog vilket ger en större trygghet gällande förhållandet mellan kvalitet och kostnader. Upphandlingen kan bättre styras genom detta förfaringsätt. Upphandlingsannonsen publicerades i slutet av år 2020 och upphandlingen slutförs under år 2021 så att avtal med tilltänkt leverantör kan tecknas i början av år 2022. Under år 2022 och vidare sker den gradvisa implementeringen av ett nytt system och nya processer. Beräknad investeringskostnad för detta projekt är 4,8 miljoner euro. Investeringen leder till en ökad driftskostnad där en årlig kostnad för drift uppskattas till 0,5-1,0 miljon euro (exklusive avskrivningar).

Ögonkliniken, utrustning för ögonundersökning, 100.000 euro.

Det finns behov av inköp av utrustning för undersökningar(b.la. biometri) på Ögonkliniken. Behovet har uppkommit då antalet besök de senaste åren har ökat och kliniken har förbättrat möjligheterna till besök då man utökat antalet tjänster från en till två heltidsläkare.

Kirurgkliniken, ERCP-utrustning del 2, 80.000 euro.

Förkortningen står för det engelska namnet endoscopic retrograde cholangio-pancreaticography. ERCP är en form av röntgen och görs med hjälp av ett endoskop. Med hjälp av ERCP kan gallvägar och bukspottskörtel undersökas och behandlas. Undersökning och behandling av gallsten är ett exempel på åtgärd. ERCP-undersökningar och behandlingar utförs idag vid ÅUCS. För att kunna genomföra ingrepp med hjälp av ERCP vid ÅHS krävs instrumentarium och specialkunskap. Under en längre tid har ÅHS arbetat för att utföra dessa undersökningar och behandlingar i mån av möjlighet i egen regi. ÅHS har köat för en utbildningsplats vid Karolinska i tre års tid och erbjuds nu under år 2022 en utbildningsplats för 6 månader.

9850 Högskolan på Åland

985000 Investeringsutgifter (R)

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Anslag netto	-1 109 918	-150 000	0	-500 000

Budgetmotivering

Föreslås anslag om 880.000 euro samt inkomster om 380.000 euro.

Inkomster

Inkomsterna avser finansiering från EU:s facilitet för återhämtning och resiliens, se utgifter nedan.

Utgifter

AR/VR/AI-investeringen för modernisering av virtuell och simulerad inlärning i laboratoriemiljö slutförs under året. Av det beviljade fleråriga anslaget om totalt 950.000 euro budgeteras resterande 500.000 euro för bl.a. följande anskaffningar

- robotik- och cobotikmoduler (AI)
- demorobot
- industrirobot
- moduler för industriell- och fartygsautomation (energi, automation, AI)
- holografiska ljusskärmar (VR/AR)
- sensormoduler (automation, övervakning, AI)
- 3D metallprinter (3D/VR/modellering)
- 3D scanner
- informations- och presentationsmoduler (automation/AI)
- koncept/moduler för autonoma lösningar/farkoster (AI/AR)
- koncept/moduler för förnybara energilösningar samt
- varianter av AR/VR- glasögon.

Investeringar inom ramen för EU:s facilitet för återhämtning och resiliens uppgår till 380.000 euro och omfattar bl.a. följande

- investeringar av testsystem (för simulation, AI, solenergi, vindenergi och bergvärme) till de planerade utbildningarna i teknik samt
- uppgradering av högskolans digitala undervisningssystem inkl. klassrums- och laborieutrustning, modern AV-studio för produktion av undervisningsmaterial och genomförande av undervisning, digitala plattformar och andra verktyg för undervisning.

9855 Ålands gymnasium

985500 Investeringsutgifter (R)

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Anslag netto	-159 594			-100 000

Budgetmotivering

Föreslås anslag om 100.000 euro.

Utgifter

Följande investeringar planeras

- komplettering av föråldrad it-utrustning för 50.000 euro samt
- förnyad verkstadsutrustning till yrkesgymnasiet 50.000 euro.

Dessutom finns ca 350.000 euro kvar från tidigare investeringsbudgetar för utrustning m.m. till köket på Neptunigatan 19 som färdigställs under år 2022.

9856 Ålands sjösäkerhetscentrum

985600 Ålands sjösäkerhetscentrum, investeringar (R)

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Anslag netto	-33 742			

Budgetmotivering

Föreslås inget anslag.

9860 Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet

986000 Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet, investeringar (R)

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Anslag netto	-94 617	-55 000		-100 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 100.000 euro.

Utgifter

För fortsatt utveckling av it-systemet som används vid handläggning av arbetslöshetsförmånsärenden (ALF) föreslås ett anslag om 50.000 euro. Med detta anslag har 150.000 euro avsatts.

För fortsatt utveckling av it-systemet som används vid handläggning av studiestödsärenden (STUART) föreslås ett anslag om 50.000 euro. Med detta anslag har 350.000 euro avsatts.

En fortsatt utveckling av systemen till följd av bland annat ändrad lagstiftning kan komma framöver. Landskapsregeringen återkommer vid behov i kommande budgetförslag.

9870 Fordonsmyndigheten

987000 Fordonsmyndigheten, investeringar (R)

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	TB 2021	Förslag 2022
Anslag netto		-250 000		-200 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 200.000 euro.

Utgifter

Anslaget föreslås användas för att ersätta det befintliga, föråldrade körkortsregistret med ett nytt. I kostnaden ingår projektledning, kravställning, upphandling, utveckling, testning, migrering och implementation av ett nytt system samt lönekostnader för tillfällig intern resurs för deltagande i projektet under tiden projektet pågår. Kostnaden för projektet har varit svåruppskattade. I budgeten för år 2021 avsattes 250.000 euro för ändamålet. Den pågående upphandlingen visar dock att tidigare anslagna medel kommer att vara otillräckliga. För att upphandlingen ska kunna genomföras föreslås ett tilläggsanslag om 200.000 euro.

SIFFERSTAT

		Anslag 2022	Inkomster 2022
VERKSAMHET OCH ÖVERFÖRINGAR			
100	Lagtinget	-4 706 000	0
101	Lagtinget	-2 562 000	0
10100	Lagtinget, verksamhet	-2 562 000	0
111	Lagtingets kansli	-1 522 000	0
11100	Lagtingets kansli, verksamhet	-1 498 000	0
11130	Lagtingets bibliotek, verksamhet	-24 000	0
112	Lagtingets övriga utgifter	-389 000	0
11210	Lagtingets Östersjösamarbete, BSPC, verksamhet	-24 000	0
11220	Dispositionsmedel	-110 000	0
11290	Till lagtingsgruppernas disposition för kansliändamål	-255 000	0
120	Landskapsrevisionen	-200 000	0
12010	Landskapsrevisionen, verksamhet	-200 000	0
130	Ålands delegation i Nordiska rådet	-33 000	0
13010	Ålands delegation i Nordiska rådet, verksamhet	-33 000	0
200	Landskapsregeringen och regeringskansliet	-13 821 674	861 675
200	Lantrådet och ministrarna	-1 015 000	0
20010	Landskapsregeringen, verksamhet	-912 000	0
20020	Dispositionsmedel	-103 000	0
210	Regeringskansliet	-3 300 000	118 000
21010	Regeringskansliet, verksamhet	-3 300 000	118 000
212	Digitalisering och informationsteknologi inom förvaltningen	-3 760 000	109 000
21200	Utgifter för digitalisering och informationsteknologi	-3 760 000	109 000
215	Kommunikationsverksamhet	-80 000	14 000
21500	Kommunikationsverksamhet	-20 000	11 000
21510	Ålands representation i Finland, verksamhet	-60 000	3 000
220	Främjande av jämställdheten	-69 000	0
22000	Främjande av jämställdheten, verksamhet	-69 000	0
225	Främjande av integration	-59 000	0
22500	Främjande av integration	-59 000	0
230	Valkostnader	0	0
23000	Valkostnader, verksamhet	0	0
23000	Valkostnader, överföringar	0	0
232	Understödjande av politisk verksamhet	-188 175	178 175
23200	Understödjande av politisk verksamhet och politisk information	-188 175	178 175

Sifferstat

		Anslag 2022	Inkomster 2022
240	Brand- och räddningsväsendet	<u>-40 000</u>	<u>0</u>
24000	Brand- och räddningsväsendet, verksamhet	-40 000	0
24010	Landskapsstöd för materielanskaffningar (R)	0	0
250	Personalarbete och arbetsmiljö	<u>-533 000</u>	<u>188 000</u>
25000	Utbildning, företagshälsovård, arbetarskydd, personalaktiviteter och personalpolitiska åtgärder	-533 000	188 000
252	Serviceverksamhet	<u>-301 500</u>	<u>32 500</u>
25210	Serviceverksamhet	-301 500	32 500
260	Landskapsregeringens övriga inkomster och utgifter	<u>-645 000</u>	<u>214 000</u>
26000	Landskapsregeringens övriga inkomster och utgifter	-265 000	0
26003	Utvecklings- och hållbarhetsagenda för Åland	-155 000	0
26004	Ålandsdelegationen	-11 000	0
26005	Interreg Central Baltic Programme 2021 - 2027	-83 000	83 000
26006	Nordiska Skärgårdssamarbetet	-131 000	131 000
265	Konsumentskydd	<u>-3 000</u>	<u>0</u>
26500	Konsumentskydd, verksamhet	-3 000	0
270	Radio- och TV-verksamhet	<u>-2 681 000</u>	<u>0</u>
27000	Radio- och TV-verksamhet (F)	-395 000	0
27000	Radio- och TV-verksamhet, överföringar (F)	-2 286 000	0
280	Lagberedningen	<u>-1 147 000</u>	<u>8 000</u>
28010	Lagberedningen, verksamhet	-1 147 000	8 000
300	Finansavdelningens förvaltningsområde	-66 215 200	21 844 200
300	Allmän förvaltning	<u>-2 736 200</u>	<u>244 200</u>
30010	Finansavdelningens allmänna förvaltning, verksamhet	-2 736 200	244 200
330	Landskapsandelar och stöd till kommunerna	<u>-16 000 000</u>	<u>0</u>
33000	Landskapsandelar och stöd till kommunerna (RF)	-16 000 000	0
340	Särskilda understöd	<u>-200 000</u>	<u>200 000</u>
34000	Särskilda understöd (F)	-200 000	200 000
350	Penningautomatmedel	<u>-5 129 000</u>	<u>0</u>
35000	Penningautomatmedel (R)	-5 129 000	0
380	Pensioner och pensionsavgifter	<u>-39 370 000</u>	<u>21 400 000</u>
38000	Pensioner och pensionsrelaterade utgifter (F)	-39 370 000	21 400 000
390	Gemensamma förvaltningskostnader	<u>-2 780 000</u>	<u>0</u>
39050	Förändring av semesterlöneskuld och andra bokföringsmässiga korrigeringar (F)	0	0
39099	Internhyra	-2 780 000	0
400	Social- och miljöavdelningens förvaltningsområde	-29 584 500	363 500
400	Allmän förvaltning	<u>-1 915 000</u>	<u>45 000</u>
40010	Social- och miljöavdelningens allmänna förvaltning, verksamhet	-1 915 000	45 000

Sifferstat

		Anslag 2022	Inkomster 2022
410	Övriga sociala uppgifter	-13 439 000	<u>0</u>
41000	Övriga sociala uppgifter, verksamhet	-104 000	0
41010	Övriga sociala uppgifter, överföringar (F)	-13 335 000	0
415	Kommunernas socialvårdsområde	-8 400 000	<u>0</u>
41500	Kostnadsbaserade landskapsandelar och stöd inom socialvårdsområdet (F)	-8 400 000	0
420	Övriga hälso- och sjukvårdsuppgifter	-100 000	<u>0</u>
42000	Övriga hälso- och sjukvårdsuppgifter, verksamhet	-70 000	0
42000	Övriga hälso- och sjukvårdsuppgifter, överföringar	-30 000	0
430	Allmän miljövard	-116 000	<u>0</u>
43000	Allmän miljövard, verksamhet	-116 000	0
440	Naturvård	-485 500	<u>19 500</u>
44000	Naturvård, verksamhet	-430 500	19 500
44000	Naturvård, överföringar	-55 000	0
445	Penningautomatmedel för social och miljöverksamhet	-4 400 000	<u>0</u>
44510	Penningautomatmedel för social verksamhet (R)	-3 800 000	0
44520	Penningautomatmedel för miljöverksamhet (R)	-600 000	0
450	Vattenförsörjning och vattenvård	-632 000	<u>299 000</u>
45000	Vattenförsörjning och vattenvård, verksamhet	-632 000	299 000
460	Cirkulär ekonomi	-27 000	<u>0</u>
46000	Cirkulär ekonomi, verksamhet (R)	-27 000	0
46000	Cirkulär ekonomi, överföringar (R)	0	0
470	Miljöhälsovård	-70 000	<u>0</u>
47000	Miljöhälsovård	-70 000	0
500	Utbildnings- och kulturavdelningens förvaltningsområde	-41 187 001	544 000
500	Allmän förvaltning	-4 241 000	<u>26 000</u>
50010	Utbildnings- och kulturavdelningens allmänna förvaltning, verksamhet	-4 241 000	26 000
502	Studiestöd	-8 251 000	<u>80 000</u>
50200	Studiestöd (F)	-8 251 000	80 000
505	Biblioteksverksamhet	-161 000	<u>2 000</u>
50500	Bibliotek	-161 000	2 000
510	Allmän ungdoms-, idrotts- och kulturverksamhet	-757 000	<u>0</u>
51000	Landskapsandelar och stöd för medborgarinstitut och kulturverksamhet (F)	-712 000	0
51010	Ålands kulturdelegation	-45 000	0
511	Kultur och kulturmiljöförvaltning	-686 000	<u>3 000</u>
51100	Kultur och kulturmiljöförvaltning	-686 000	3 000

Sifferstat

		Anslag 2022	Inkomster 2022
515	Penningautomatmedel för ungdomsarbete och idrott	<u>-2 255 000</u>	<u>0</u>
51500	Penningautomatmedel för ungdomsarbete och idrott, verksamhet (R)	-90 000	0
51500	Penningautomatmedel för ungdomsarbete och idrott, överföringar (R)	-2 165 000	0
516	Penningautomatmedel för kulturell verksamhet	<u>-3 114 000</u>	<u>3 000</u>
51600	Penningautomatmedel för kulturell verksamhet (R)	-924 000	3 000
51600	Penningautomatmedel för kulturell verksamhet, överföringar (R)	-2 190 000	0
520	Landskapsandelar och stöd för grundskolan	<u>-12 100 000</u>	<u>0</u>
52000	Landskapsandelar för grundskolan och stöd för undervisning (F)	-12 100 000	0
535	Utbildningsverksamhet	<u>-9 140 000</u>	<u>55 000</u>
53500	Vuxenutbildning	-1 100 000	0
53510	Utvecklingsarbete inom utbildning	-748 000	55 000
53520	Högskoleutbildning	-7 292 000	0
540	Ålands museum	<u>-482 000</u>	<u>375 000</u>
54000	Ålands museum	-482 000	375 000
600	Näringsavdelningens förvaltningsområde	-21 630 000	7 437 000
600	Allmän förvaltning	<u>-2 445 000</u>	<u>509 000</u>
60010	Näringsavdelningens allmänna förvaltning, verksamhet	-2 445 000	509 000
610	Näringslivets främjande	<u>-1 736 000</u>	<u>88 000</u>
61000	Näringslivets främjande, verksamhet (R)	-80 000	0
61000	Näringslivets främjande, överföringar (R)	-1 440 000	0
61100	Ålands landsbygdscentrum	-216 000	88 000
615	Främjande av livsmedelsproduktion	<u>-1 604 000</u>	<u>0</u>
61500	Främjande av livsmedelsproduktion, verksamhet	-14 000	0
61500	Främjande av livsmedelsproduktion, överföringar (R)	-1 240 000	0
61550	Avbytar-service (F)	-350 000	0
621	Europeiska Unionen - ERUF och ESF	<u>-2 156 000</u>	<u>979 000</u>
62100	Europeiska Unionen - ERUF och ESF, 2014 - 2020 (R-EU)	-194 000	194 000
62102	Europeiska Unionen - ERUF och ESF, 2021 - 2027 (R-EU)	-1 962 000	785 000
62110	Förvaltningskostnader	0	0
623	Europeiska Unionen - Program för landsbygdsens utveckling, EJFLU	<u>-11 436 000</u>	<u>4 868 000</u>
62300	Europeiska Unionen - EJFLU, 2014 - 2020 (R-EU)	-11 336 000	4 868 000
62302	Europeiska Unionen - EJFLU, 2021 - 2027 (R-EU)	0	0
62390	Leaderfinansiering med penningautomatmedel (R-EU)	-100 000	0
625	Europeiska Unionen - Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden, EHFVF	<u>-1 180 000</u>	<u>590 000</u>
62500	Europeiska Unionen - EHFF, 2014 - 2020 (R-EU)	0	0
62502	Europeiska Unionen - EHFVF, 2021 - 2027 (R-EU)	-1 180 000	590 000

Sifferstat

		Anslag 2022	Inkomster 2022
640	Främjande av skogsbruket	-822 000	<u>250 000</u>
64000	Främjande av skogsbruket, verksamhet	-274 000	250 000
64000	Främjande av skogsbruket, överföringar (R)	-548 000	0
650	Jakt- och viltvård	-133 000	<u>153 000</u>
65000	Jakt- och viltvård, verksamhet (R)	-45 000	153 000
65000	Jakt- och viltvård, överföringar (R)	-88 000	0
670	Främjande av fiskerinäringen	-118 000	<u>0</u>
67000	Främjande av fiskerinäringen, verksamhet	-68 000	0
67000	Främjande av fiskerinäringen, överföringar	-50 000	0
700	Infrastrukturavdelningens förvaltningsområde	-34 519 000	1 943 000
700	Allmän förvaltning	-2 486 000	<u>33 000</u>
70010	Infrastrukturavdelningens allmänna förvaltning, verksamhet	-2 486 000	33 000
710	Planläggnings- och byggnadsväsendet	-50 000	<u>0</u>
71000	Planläggnings- och byggnadsväsendet, verksamhet	-50 000	0
715	Bostäder och byggande	-420 000	<u>0</u>
71500	Stöd för byggnadsrelaterade åtgärder (R)	-380 000	0
71510	Räntestöd och landskapsborgen för bostadsproduktion (F)	-40 000	0
720	Samhällsteknik	-2 022 000	<u>310 000</u>
72000	Elsäkerhet och energi, verksamhet	-360 000	310 000
72010	Främjande av hållbar energiomställning, överföringar (RF)	-1 600 000	0
72030	Samhällsteknikutveckling, verksamhet	-62 000	0
740	Ålandstrafiken	-448 000	<u>0</u>
74000	Ålandstrafiken, verksamhet	-448 000	0
745	Oljeskydd	-158 000	<u>0</u>
74500	Oljeskydd	-158 000	0
747	Övrig trafik	-5 884 000	<u>500 000</u>
74700	Övrig trafik, verksamhet	-3 750 000	500 000
74700	Övrig trafik, överföringar	-2 134 000	0
750-751	Kostnader för sjötrafik	-18 783 000	<u>1 100 000</u>
75010	Upphandling av sjötrafik	-15 986 000	1 100 000
75030	Upphandling av linfärjetrafik	-2 510 000	0
75100	Understöd för varutransporter i skärgården	-287 000	0
760	Kostnader för väghållning	-4 268 000	<u>0</u>
76010	Utgifter för drift och underhåll av vägar	-2 508 000	0
76030	Utgifter för underhåll av farleder och fiskefyrar	-860 000	0
76050	Utgifter för drift och underhåll av färjfasten, bryggor, broar, hamnar och byggnader	-900 000	0

Sifferstat

		Anslag 2022	Inkomster 2022
80-88	Myndigheter samt fristående enheter	-170 862 429	26 836 430
820	Ålands statistik- och utredningsbyrå	<u>-963 000</u>	<u>288 000</u>
82000	Ålands statistik- och utredningsbyrå, verksamhet	-963 000	288 000
822	Datainspektionen	<u>-180 000</u>	<u>0</u>
82200	Datainspektionen, verksamhet	-180 000	0
823	Ålands energimyndighet	<u>-56 000</u>	<u>56 000</u>
82300	Ålands energimyndighet, verksamhet	-56 000	56 000
825	Ålands polismyndighet	<u>-9 466 000</u>	<u>428 000</u>
82500	Ålands polismyndighet, verksamhet	-9 466 000	428 000
826	Ålands ombudsmannamyndighet	<u>-236 000</u>	<u>46 000</u>
82600	Ålands ombudsmannamyndighet, verksamhet	-236 000	46 000
827	Lotteriinspektionen	<u>-113 000</u>	<u>113 000</u>
82700	Lotteriinspektionen, verksamhet	-113 000	113 000
831	Upphandlingsinspektionen	<u>-108 500</u>	<u>2 500</u>
83100	Upphandlingsinspektionen, verksamhet	-108 500	2 500
840	Ålands hälso- och sjukvård	<u>-102 299 000</u>	<u>8 159 000</u>
84000	Ålands hälso- och sjukvård, verksamhet	-102 299 000	8 159 000
848	Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet	<u>-3 209 000</u>	<u>929 000</u>
84810	Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet, verksamhet	-2 287 000	529 000
84820	Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighets laboratorium, verksamhet	-922 000	400 000
850	Högskolan på Åland	<u>-8 266 000</u>	<u>8 266 000</u>
85000	Högskolan på Åland	-8 266 000	8 266 000
851	Ålands folkhögskola	<u>-1 356 000</u>	<u>135 000</u>
85100	Ålands folkhögskola, verksamhet	-1 356 000	135 000
852	Ålands musikinstitut	<u>-1 408 000</u>	<u>110 000</u>
85200	Ålands musikinstitut, verksamhet	-1 408 000	110 000
855	Ålands gymnasium	<u>-22 118 000</u>	<u>750 000</u>
85500	Ålands gymnasium, verksamhet	-22 118 000	750 000
856	Ålands sjösäkerhetscentrum	<u>-1 629 000</u>	<u>920 000</u>
85600	Ålands sjösäkerhetscentrum, verksamhet	-1 629 000	920 000
860	Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet	<u>-12 355 000</u>	<u>10 000</u>
86000	Arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten, verksamhet	-1 855 000	10 000
86050	Sysselsättnings- och arbetslöshetsunderstöd, verksamhet	-800 000	0
86050	Sysselsättnings- och arbetslöshetsunderstöd, överföringar (F)	-9 700 000	0
865	Ålands fiskevårdscentrum, Gutterop	<u>-702 930</u>	<u>96 930</u>
86500	Ålands fiskevårdscentrum, Gutterop, verksamhet	-702 930	96 930

Sifferstat

		Anslag 2022	Inkomster 2022
870	Fordonsmyndigheten	<u>-1 220 000</u>	<u>1 300 000</u>
87000	Fordonsmyndigheten, verksamhet	-1 220 000	1 300 000
871	Rederiverksamhet	<u>0</u>	<u>0</u>
87100	Rederienheten, verksamhet (R)	0	0
872	Vägunderhållsverksamhet	<u>-2 727 000</u>	<u>2 727 000</u>
87200	Vägunderhållsenheten, verksamhet	-2 727 000	2 727 000
873	Verkstad och lager	<u>-2 450 000</u>	<u>2 500 000</u>
87300	Verkstad och lager, verksamhet	-2 450 000	2 500 000
	Ofördelad minskning överföringskostnader	100 000	0
889	Återförda anslag	<u>100 000</u>	<u>0</u>
88900	Återförda anslag	100 000	0
	Verksamhet och överföringar sammanlagt	-382 425 803	59 829 805
89	SKATTEFINANSIERING, FINANSIELLA POSTER OCH RESULTATRÄKNINGSPOSTER		
890	Skatter och avgifter av skattenatur, inkomster av lån och finansiella poster	-12 544 000	323 901 000
890	Skatter och inkomster av skattenatur	<u>0</u>	<u>297 026 000</u>
89000	Skatter och inkomster av skattenatur	0	297 026 000
892	Finansiella poster	<u>-2 789 000</u>	<u>26 875 000</u>
89200	Finansiella poster (F)	-710 000	875 000
89230	Landskapets fastighetsverk	0	6 000 000
89250	Avkastning av Ålands Penningautomatförenings verksamhet	-2 079 000	20 000 000
893	Avskrivningar, nedskrivningar och justeringsposter	<u>-9 755 000</u>	<u>0</u>
89300	Av- och nedskrivningar samt justeringsposter (F)	-9 755 000	0
	Skattefinansiering, finansiella poster och resultaträkningsposter sammanlagt	-12 544 000	323 901 000
9	INVESTERINGAR, LÅN OCH ÖVRIGA FINANSINVESTERINGAR		
200	Landskapsregeringen och regeringskansliet	-273 000	0
9212	Digitalisering och informationsteknologi inom förvaltningen	<u>-273 000</u>	<u>0</u>
921200	Digitalisering och informationsteknologi, investeringar (R)	-273 000	0
9252	Serviceverksamhet	<u>0</u>	<u>0</u>
925210	Serviceverksamhetsinvesteringar (R)	0	0

Sifferstat

		Anslag 2022	Inkomster 2022
300	Finansavdelningens förvaltningsområde	-739 000	22 214 000
9340	Särskilda lån och investeringar	<u>-739 000</u>	<u>22 214 000</u>
934000	Övriga finansinvesteringar (R)	-739 000	0
934080	Övriga lån (F)	0	22 214 000
9350	Penningautomatmedel	<u>0</u>	<u>0</u>
935010	Lån ur penningautomatmedel (R)	0	0
400	Social- och miljöavdelningens förvaltningsområde	-350 000	50 000
9440	Naturvård	<u>-350 000</u>	<u>50 000</u>
944000	Anskaffning av områden för naturskyddsändamål (R)	-350 000	50 000
500	Utbildnings- och kulturavdelningens förvaltningsområde	-345 000	0
9540	Ålands museum	<u>-345 000</u>	<u>0</u>
954000	Inköp av konst (R)	-25 000	0
954010	Kulturarvs- och museiverksamhetsinvesteringar (R)	-320 000	0
600	Näringsavdelningens förvaltningsområde	0	0
9640	Främjande av skogsbruket	<u>0</u>	<u>0</u>
964000	Övriga investeringar för skogsbruket (R)	0	0
700	Infrastrukturavdelningens förvaltningsområde	-19 945 000	0
9745	Oljeskydd	<u>0</u>	<u>0</u>
974500	Oljeskyddsinvesteringar (R)	0	0
9750	Kostnader för sjötrafik	<u>-995 000</u>	<u>0</u>
975000	Fartygs- och färjeinvesteringar (R)	-995 000	0
9760	Kostnader för väghållning	<u>-18 950 000</u>	<u>0</u>
976000	Infrastrukturinvesteringar (R)	-18 950 000	0
80-88	Myndigheter samt fristående enheter	-4 674 000	2 680 000
9825	Ålands polismyndighet	<u>-564 000</u>	<u>0</u>
982500	Investeringar (R)	-564 000	0
9840	Ålands hälso- och sjukvård	<u>-2 830 000</u>	<u>2 300 000</u>
984000	Hälso- och sjukvårdsinvesteringar (R)	-2 830 000	2 300 000
9850	Högskolan på Åland	<u>-880 000</u>	<u>380 000</u>
985000	Investeringsutgifter (R)	-880 000	380 000
9855	Ålands gymnasium	<u>-100 000</u>	<u>0</u>
985500	Investeringsutgifter (R)	-100 000	0
9856	Ålands sjösäkerhetscentrum	<u>0</u>	<u>0</u>
985600	Ålands sjösäkerhetscentrum, investeringar (R)	0	0

Sifferstat

		Anslag 2022	Inkomster 2022
9860	Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet	<u>-100 000</u>	<u>0</u>
986000	Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet, investeringar (R)	-100 000	0
9870	Fordonsmyndigheten	<u>-200 000</u>	<u>0</u>
987000	Fordonsmyndigheten, investeringar (R)	-200 000	0
	Investeringar, lån och övriga finansinvesteringar sammanlagt	-26 326 000	24 944 000
	Anslag och inkomster totalt ovanstående	-421 295 803	408 674 805

Landskapsregeringen och utvecklings- och hållbarhetsagendan

Lagtinget har det övergripande politiska ansvaret för förverkligandet av utvecklings- och hållbarhetsagendan, dess vision Alla kan blomstra i ett bärkraftigt samhälle på fredens öar, och de sju strategiska utvecklingsmålen som ska uppnås senast 2030.

Landskapsregeringen ansvarar för att proaktivt agera katalysator och koordinator för förverkligandet av agendan i samhället i sin helhet. Landskapsregeringen är en lagbyggare som samlar kraften i den offentliga sektorn och i förlängningen i hela det åländska samhället.

Landskapsregeringen använder en bredd av verktyg och åtgärder i rollen som katalysator för agendans förverkligande, dels som tjänsteproducent, konsument, arbetsgivare, utbildare, dels genom att i lagförslag samt i stöd till företag, kommuner och föreningar, prioritera satsningar som tydligt bidrar till uppnåendet av de sju strategiska utvecklingsmålen.

1 | Välmående

2 | Tillit och delaktighet

3 | Friskt vatten

4 | Biologisk mångfald

5 | Attraktionskraft

6 | Fossilfrihet

7 | Hållbar konsumtion och produktion

De strategiska utvecklingsmålen, inklusive dess delmål respektive färdplaner, ligger till grund för regeringens strategiska riktning och de verksamheter som bedrivs med landskapsregeringen som huvudman. Detta innebär att de strategiska utvecklingsmålen och dess delmål utgör landskapsförvaltningens effektmål för år 2030 och att dessa styr de ordinarie verksamhetsprocesserna, inklusive övergripande strategi- och styrdokument, budget, verksamhetsplanering och uppföljning.

Exempel på övergripande strategi- och styrdokument som möter utvecklings- och hållbarhetsagendan är bland annat utbildningspolitiska programmet Kompetens 2025, rusmedels- och spelpolitiska programmet 2021-2024, Agenda för jämställdhet 2019-2030, energi- och klimatstrategin, programmet för fysisk strukturutveckling, kollektivtrafikstrategin i trafikförsörjningsprogrammet, Ålands hållbara livsmedelsstrategi, SkogsÅland 2027, integrationsprogrammet 2020-2023, Central Baltic-programmet samt EU-finansierade operativprogram inom regional- och socialfonderna, lantbruks- och fiskerieringen.

Bland övergripande strategi- och styrdokument som är under framtagande finns en folkhälsostategi som, i linje med det strategiska utvecklingsmålet om välmående (mål 1) ska bidra till god hälsa och förebygga sjukdom genom ett långsiktigt, hållbart och systematiskt folkhälsoarbete. En strategi för hållbart byggande som syftar till att bidra till hållbara nybyggnationer och renoveringar är under framtagande. Andra strategier under framtagande är ett biblioteksprogram, en kul-

turpolitisk strategi samt ett sektorövergripande äldrepolitiskt program. Det utbildningspolitiska programmet kommer att revideras.

De sektorspecifika och EU-finansierade operativprogrammen för Åland med finansiering från Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF), Europeiska socialfonden (ESF) samt Europeiska jordbruksfonden (EJFLU) för perioden fram till 2027 utarbetas med utvecklings- och hållbarhetsagendan som strategisk riktgivare.

Inom ramen för nätverket bärkraft.ax samverkar landskapsregeringen och dess förvaltning med övriga aktörer i samhället kring förverkligandet av utvecklings- och hållbarhetsagendan. Det sker i ett flertal forum i nätverket, bland annat i utvecklings- och hållbarhetsrådet, där lantrådet, utvecklingsministern och förvaltningschefen är medlemmar. Utvecklings- och hållbarhetsrådet har i sin tur tillsatt arbetsgruppen för koordinering och rapportering, som dels ansvarar för att koordinera implementeringen av färdplaner för uppnåendet av respektive strategiskt utvecklingsmål, dels ansvarar för att rapportera aktuell status för implementeringen. I arbetsgruppen för koordinering och rapportering ingår tjänstemän från landskapsförvaltningens samtliga avdelningar.

Sju färdplaner för implementeringen av de strategiska utvecklingsmålen togs fram under 2020 och aktuella versioner finns tillgängliga på bärkraft.ax. Färdplanerna innehåller de åtgärder som identifierats som nödvändiga för att de strategiska utvecklingsmålen och dess delmål ska uppnås senast 2030. Färdplanerna är dynamiska och revideras enligt behov. De åtgärder som förverkligas inom landskapsregeringens verksamheter budgeteras och planeras

i landskapsregeringens ordinarie verksamhetsprocesser.

Under våren 2021 fastställde utvecklings- och hållbarhetsrådet mätetal (huvudindikatorer) för de strategiska utvecklingsmålen. Med hjälp av de totalt 24 huvudindikatorerna kommer allmänheten, lagtinget och landskapsregeringen framöver att kunna följa i vilken utsträckning som samhällsutvecklingen är framgångsrik i förhållande till de strategiska

utvecklingsmålen. Avsikten är att statistik för huvudindikatorerna publiceras löpande från och med andra kvartalet 2022.

En sammanställning av huvudindikatorerna presenteras nedan. Därefter följer en redogörelse av de strategiska utvecklingsmålen respektive delmål plus en kortfattad sammanfattning av vad landskapsregeringen avser göra under 2022 för att bidra till uppnåendet av respektive strategiskt utvecklingsmål.

HUVUDINDIKATORER FÖR DE SJU STRATEGISKA UTVECKLINGSMÅLEN

Strategiskt utvecklingsmål 1

Välmående människor

vars inneboende resurser växer

1. Andel av befolkningen som upplever sig blomstra för närvarande
2. Förväntad livslängd
3. Andel i befolkningen som har en eftergymnasial examen
4. Andel av befolkningen som anger sig ha medel eller hög möjlighet att samskapa meningsfulla förutsättningar/aktiviteter i sitt liv just nu

6. GINI-koefficienten

7. Andel av befolkningen som har upplevt våld i nära relationer under de senaste 12 månaderna
8. Andel av befolkningen som upplevt diskriminering och/eller korruption de senaste 12 månaderna
9. Jämställdhetsindikator – eventuellt EU:s Gender Equality Index

Strategiskt utvecklingsmål 2

Alla känner tillit och har verkliga möjligheter att vara delaktiga i samhället

5. Andel av befolkningen som anger hög mellanmänsklig tillit

Strategiskt utvecklingsmål 3

Allt vatten har god kvalitet

10. Vattnets kvalitet
11. Utsläpp av fosfor och kväve
12. Genomförandegrad av vattenvårdsåtgärder

Strategiskt utvecklingsmål 4
Ekosystem i balans och biologisk mångfald

- 13. Andel skyddad mark
- 14. Andel skyddat vatten
- 15. Attityd hos allmänheten till biologisk mångfald

Strategiskt utvecklingsmål 7
Hållbara och medvetna konsumtions- och produktionsmönster

- 22. Andel av befolkningen som har sparsam och återanvändande livsstil
- 23. Antal företag, föreningar och offentliga organisationer som redovisar sitt hållbarhetsarbete i sin årsredovisning
- 24. Uppkommen mängd avfall per person

Strategiskt utvecklingsmål 5
Attraktionskraft för boende, besökare och företag

- 16. Befolkningsförändring (födelse- och utflyttning)
- 17. Antal arbetsplatser i företag
- 18. Antal anlända övernattande gäster i kommersiella logianläggningar

Huvudindikatorerna fastställdes av utvecklings- och hållbarhetsrådet den 7 maj 2021.

Strategiskt utvecklingsmål 6
Markant högre andel energi från förnyelsebara källor och ökad energieffektivitet

- 19. Totala koldioxidutsläpp
- 20. Mängd/andel lokalproducerad fossilfri el
- 21. Mängd total fossil och fossilfri energianvändning

STRATEGISKA UTVECKLINGSMÅLENS DELMÅL SAMT SAMMANFATTNING AV LANDSKAPSREGERINGENS AVSIKTER INOM RESPEKTIVE MÅL UNDER 2022

1. Välmående människor vars inneboende resurser växer

Att blomstra handlar om något djupare än materiell välfärd och att allt skulle vara roligt jämt. I det åländska samhället skapas förutsättningar för människor att komma till sin rätt och att trivas.

Delmål

- 1.1 Alla vuxna har tillgång till meningsfullt arbete, avlönat eller ej, med anständiga arbetsvillkor och ersättningsnivåer/löner som möjliggör egen försörjning.
- 1.2 Alla barn är välmående och har tillgång till trygga uppväxtmiljöer som odlar god fysisk och psykisk hälsa. Alla barn har tillgång till en skola där man lär sig vara människa i ett hållbart samhälle (se vidare beskrivning i agendan, s 11). Grund- och gymnasieskolan ska vara i framkant i nationell och internationell jämförelse.
- 1.3 Alla vuxna tar, efter bästa förmåga, ansvar för sin egen hälsa och upplever sig välmående – motionerar, avstår från bruk av tobak samt missbruk av alkohol och andra droger.
- 1.4 Alla, oavsett kön och ålder, har tillgång till en samtalspartner/stödperson.
- 1.5 Vård och omsorg är individuellt behovsanpassad sjukvård och sjukfrånvarodagarna är minimerade.

- 1.6 Samhällsbyggnaden: välkomnande trygg närmiljö, rekreation, servicepunkter m m - en god och attraktiv boendemiljö.
- 1.7 Alla vuxna, oavsett om de vuxit upp på Åland eller flyttat in senare i livet, har chansen att skaffa sig kunskaper, i mån av möjlighet att ta de till sig, om hållbar utveckling, hållbara livsstilar och konsumtionsmönster, mänskliga rättigheter, jämställdhet, demokrati, aktivt medborgarskap och främjande av fredliga relationer.

Sammanfattning av vad landskapsregeringen avser göra under 2022 för att bidra till uppnåendet av det strategiska utvecklingsmålet:

Landskapsregeringen inriktar under året arbetet för att nå målsättningar inom välmående-målet på att systematiskt och med långsiktigt perspektiv främja hälsa, livskvalitet och hållbar utveckling utifrån befolkningens behov. Målsättningen är att identifiera utvecklingsområden för att minska negativa effekter och skillnader i hälsa, på kort och lång sikt, i vilket även inkluderas att ta fram riktlinjer för hur negativa konsekvenser av coronapandemin kan minimeras. Arbetet med en folkhälsostrategi fortsätter och utgör basen för detta arbete. En viktig målgrupp i folkhälsoarbetet är barn och unga, deras hälsa och välmående. Riktade åtgärder planeras inom barnomsorg, skola, utbildning, socialvård samt hälso- och sjukvård. Åtgärderna ska syfta till att eliminera strukturella hinder genom att etablera och förstärka

arbetsmodeller med evidens eller etablerad praxis. Därtill avses förbättra samordningen och strukturerna för arbetet bland de offentliga aktörerna till vars ansvarsområden barn och ungas hälsa hör.

Utvecklingen av lagstiftningen inom socialvården fortsätter med målsättningen att uppnå tillgänglighet och delaktighet för alla i samhället. Klientavgiftslagen förnyas eller revideras för att utjämna och lindra ekonomiska orättvisor i hur avgifter uppbärs på olika omsorgsnivåer, samt att en ny funktionshinderslag tas fram.

Landskapsregeringens målsättning är också att inleda ett strategiskt, långsiktigt arbete för utveckling av äldreomsorgen. För uppföljning och förverkligande av landskapsregeringens ANDTS-politiska program verkar en parlamentarisk kommitté. En särskild utredning om ekonomiska levnadsvillkor för personer med funktionsnedsättning på Åland görs. Ytterligare föreslås en undersökning om de äldres roll i ekonomin nu och i framtiden.

2. Alla känner tillit och har verkliga möjligheter att vara delaktiga i samhället

Inga varaktiga framsteg kan nås i ett sammanhang präglad av konflikt och våld. Välgrundad mellanmänsklig tillit och fredliga relationer utgör grunden för långsiktig bärkraft.

Delmål

2.1 Alla, oavsett ålder eller kön, känner tillit till såväl människor som samhällsinstitutioner.

2.2 Samhället präglas av fredliga relationer. Alla arbetar aktivt för att avskaffa alla former av fysiskt, sexuellt och verbalt våld, särskilt i nära relationer.

2.3 Samhället karaktäriseras av ett demokratiskt ledarskap med goda förutsättningar för att agera ledare i våra egna liv och i föräldraskapet.

2.4 Samhället inkluderar systematiskt alla människor, oavsett ålder, kön, funktionsnedsättning, sexuell läggning, etnicitet, ursprung, religion, annan övertygelse eller ekonomisk ställning, i det sociala, ekonomiska och politiska livet.

2.5 Inga hushåll lever i en ekonomiskt utsatt position. Inkomstillväxten är högre för de 40 % som har lägst inkomster.

2.6 Lika arbete ersätts med lika lön.

2.7 Alla ungdomar och inflyttade, oavsett ålder, studerar alternativt försörjer sig på egen hand.

2.8 Jämställdhet och jämlikhet har uppnåtts, bland annat genom att såväl kvinnor, män och inflyttade är representerade i beslutande organ i både offentlig och privat sektor. Hushållsarbetet fördelas jämnt mellan de vuxna.

2.9 Makt, inflytande och resurser är jämlikt fördelade, korruption förekommer inte. Högt valdeltagande.

2.10 Samhället är tillgängligt för alla, och både boende och besökare med någon form av funktionsnedsättning beaktas i alla samhällsområden.

2.11 Inflytande och delaktighet i all samhälls-

byggnad, planering och fysiska strukturer prioriteras högt, med en kontinuerlig och inkluderande dialog.

- 2.12 Föreningslivet/civilsamhället är en motor för nya lösningar som bidrar till förverkligandet av visionen.

Sammanfattning av vad landskapsregeringen avser göra under 2022 för att bidra till uppnåendet av det strategiska utvecklingsmålet:

Ökande av tillit sker systematiskt genom större tydlighet och transparens. Utvecklingen av digitala tjänster är ett viktigt verktyg för att skapa delaktighet. För att stärka det demokratiska engagemanget ska flera inkluderas i beslutsprocesser genom bland annat medborgardialoger och större brukarinflytande. Landskapsregeringen utarbetar, i samråd med lagtinget, strategier för att öka valdeltagandet och få ett jämställt lagting.

Ett ungdomsråd, som blir en plattform för ungas röst och samtidigt representerar Åland i nordiska ministerrådet och internationella sammanhang i ungdomsfrågor, kommer att ta form. Samtidigt utarbetas ett nytt ungdomspolitiskt program för ungdomar och unga vuxna i åldern 13-25. Barnrättskonsekvensanalys (BKA) som verktyg för inflytande och delaktighet vidareutvecklas, bl.a. ordnas fortbildning till berörda beslutsfattare och tjänstemän. BKA förankras och kopplas till landskapsregeringens arbete under 2022 med att ta fram en barnstrategi.

Landskapsregeringens jämställdhetsarbete utgår från "Agenda för jämställdhet 2019 – 2030" med fokus på mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer, män och maskulinitet samt unga personers hälsa och livskvalitet. Kompetensutveckling genomförs för att för-

verkliga landskapsregeringens handlingsplan 2019 - 2025 om lika villkor för hbtqia-personer i det åländska samhället.

I enlighet med landskapsregeringens program för integrationsfrämjande 2020-2023 tydliggörs kommunens och landskapets uppdrag gällande integration. Tillgången till service och information för nyinflyttade utökas efter principen "en dörr in". Samhälls- och hälsokommunikatörerna anlitas av offentlig sektor för att bidra för olika grupper på olika språk med sin expertis om samhället.

Satsning på arbetsmarknadsåtgärder fortgår, som sysselsättningsfrämjande åtgärder för arbetslösa samt sysselsättningsstöd för anställning, praktik, läroavtalsutbildning, deltidsarbete och start av företagsverksamhet. Föreningslivet, på samma sätt som samhället i övrigt, ska präglas av möjligheter till delaktighet. Landskapsregeringen beviljar stöd till föreningslivet och prioriterar jämställdhet, integration, hälsofrämjande och hållbar utveckling i fördelningen.

3. Allt vatten har god kvalitet

Vatten är en grundförutsättning för allt liv. På Åland finns en utbredd insikt om betydelsen av ett friskt Östersjön med alla dess vikar samt tillgången till friska sjöar för rent dricksvatten.

Delmål

- 3.1 Åland är Östersjöns röst och vi arbetar proaktivt för att påverka andra länder och regioner i Östersjön. Åländska aktörer inom

-
- förvaltning, näringsliv, tredje sektor och enskilda individer lyfter frågan i samverkan med den övriga Östersjöregionen.
- 3.2 Alla aktörer och verksamheter har kunskap om och tar ansvar för de åländska vattnen och arbetar proaktivt för vatten av god kvalitet. År 2030 tar 95 procent av ålänningarna aktiva beslut och eget ansvar kring vattenskydd i sina vardagliga liv.
- 3.3 Ett samlat helhetsperspektiv på vattenanvändningen säkerställer att åtgärder, handlingsplaner och direktiv tillsammans möjliggör förbättringar av vattenkvaliteten samt att alla behövliga åtgärder uppmärksammas.
- 3.4 Antropogena kretsloppen av näringsämnen är till största delen slutna. Åland är år 2030 topp tre i Östersjöregionen vad gäller cirkulärt omhändertagande av näringsämnen och exportör av näringsämnen 2051.
- 3.5 De antropogena nettoutsläppen av näringsämnen fosfor och kväve till vatten har halverats fram till 2030.
- 3.6 Den interna belastningen i sjöar, vikar och havsområden har minskat avsevärt.
- 3.7 Ett innovativt och blomstrande åländskt näringsliv är ledande inom hållbara cirkulära lösningar för näringsämnen, hållbart vattenbruk, VA-sektorn, clean tech, med mera
- 3.8 Läckage av farliga ämnen till vattenmiljön har minskat till icke-skadliga nivåer, så som uppsläpp av läkemedel, växtskyddsmedel, hushållskemikalier, gifter och mikroplas-
- ter. Nedskräpningen till vattenmiljön har upphört.
- 3.9 Hänsyn till klimatförändringen och dess effekter beaktas i allt arbete som påverkar vatten.
- 3.10 Ett samlat helhetsperspektiv på vattenanvändningen säkerställer att åtgärder, handlingsplaner och direktiv tillsammans möjliggör ständiga förbättringar av vattenkvaliteten samt att alla behövliga åtgärder uppmärksammas.
- Sammanfattning av vad landskapsregeringen avser göra under 2022 för att bidra till uppnåendet av det strategiska utvecklingsmålet:**
- Landskapsregeringen avser att fokusera på genomförandet av "Vattenåtgärdsprogrammet 2022 – 2027" under 2022. Åtgärderna styrs mot att minska utsläpp av näring som bidrar till övergödning av vatten.
- Exempel på vattenförbättrande åtgärder är långsiktigt skydd av dricksvatten, säkring av grundvattenområden, samverkan för Ålands vatten- och avloppsplaner, restaurering av våtmarker och samverkan med det operativa programmet för fiskerinäringen samt landsbygdsutvecklingsprogrammet (LBU) för vattenförbättring inom jordbruket.
- Under 2022 kommer tjänstemän från landskapsregeringen att medverka i målets arbetsteam, som leds av en extern målansvarig som är utsedd av utvecklings- och hållbarhetsrådet. Arbetsteamet verkar för genomförandet av åtgärderna, synkroniserat med landskapsregeringens arbete.
- Dessutom planeras marina inventeringar för att öka kunskapen om den biologiska mång-

falden samt beredning av klimatanpassade åtgärder såsom breddningsdammar i känsliga vattenflöden.

Om målets huvudindikatorer

Vattnets kvalitet bedöms i enlighet med EU:s vattendirektiv och redovisar 6-årsmedelvärden, där nästa statusuppdatering för Ålands vattenförekomster är 2024, vilket ska motsvara perioden 2019-2024.

Belastning av fosfor och kväve beräknas av landskapsregeringens miljöbyrå inom sektorerna fiskodling, jordbruk, naturlig avrinning och bosättning. Belastningarna som har rapporterats till ÅSUB, har under 2020 totalt sjunkit med cirka 20 % jämfört med 2019.

Genomförandegrad av vattenvårdsåtgärder på Åland uppdateras enligt länk nedan:
<https://aland-paverkavattnen.demous.fi/>

4. Ekosystem i balans och biologisk mångfald

Biologisk mångfald är en avgörande grund för jordens livsuppehållande system och vår nuvarande och framtida välfärd vilar på denna grund. Biologisk mångfald bidrar till ökad motståndskraft i ekosystemen.

Delmål

- 4.1 Alla på Åland har insikten om att djur, växter och ekosystem har ett egenvärde i sig själva.
- 4.2 Hållbart bevarande och nyttjande av ekosystem och biologisk mångfald – särskilt

gällande kulturmarker, skogar, hav och våtmarker.

- 4.3 Alla grupper i samhället – privatpersoner, jord-, skogs- och vattenbrukare med flera har kunskap om och tar ansvar för den biologiska mångfalden och arbetar proaktivt för ekosystemen i balans.
- 4.4 Ekosystem och biologisk mångfald är integrerade i alla utvecklings- och planeringsprocesser för mark- och havsanvändning (= regional grönstruktur) och används som redskap för att mildra effekter av klimatförändringarna.
- 4.5 Låg skadlig påverkan av invasiva arter.
- 4.6 Åland är självförsörjande på fisk utgående från livskraftiga fiskebestånd.
- 4.7 Minst 10 % av havsområdena är skyddade.
- 4.8 Minst 17 % av kustområdena är skyddade (Aichi-mål).
- 4.9 Livskraftigt vattenbruk utan negativ påverkan på havsmiljö.
- 4.10 Den hållbara skogsavverkningen har ökat med 30 % sedan 2018 samtidigt som återbeskogningen är livskraftig.
- 4.11 Ingen förlust av biologisk mångfald på land eller i sjöar och hav.
- 4.12 Alla hotade arter och biotoper har nått gynnsam bevarandestatus.
- 4.13 Biotoper/områden som är viktiga för biodiversitet är skyddade både på land och i hav.
- 4.14 Vi har en god kännedom om biologiskt värdefulla arter och biotoper på Åland.

-
- 4.15 Behålla och utveckla gröna korridorer.
- 4.16 Arealen av naturbeten är 3000 ha.
- 4.17 Alla åkrars mullhalt klassas som hög.
- 4.18 I vattenområden frodas nyckelarter, organismernas tillväxt och storleksfördelning är normal/naturlig, deras kondition är god, djupfördelningen naturlig.
- 4.19 Skogsresurserna används hållbart och bidrar positivt till klimatet och vår försörjning.

Sammanfattning av vad landskapsregeringen avser göra under 2022 för att bidra till uppnåendet av det strategiska utvecklingsmålet:

Under 2022 fortsätter landskapsregeringen sitt arbete för att bidra till att målet om biologisk mångfald ska uppnås senast 2030. Arbetet mot invasiva arter intensifieras, bland annat äskas ytterligare budgetmedel för att inleda projektet att ta bort invasiva främmande arter (främst mink och mårhund) på landskapets fastigheter. Ytterligare budgetmedel äskas för att säkerställa att de projekt som initierats med hjälp av jaktvårdsmedel kan fortgå. Dessa åtgärder knyter främst an till delmålet som gör gällande att den skadliga påverkan av invasiva arter ska vara låg vid 2030. Indirekt kommer detta minska risken för arter att dö ut.

En satsning ska göras för att skydda natur i enlighet med EU:s gröna giv. I budgetförslaget finns bland annat ett förslag om att landskapsregeringen genom miljöbyrån och skogsbruksbyrån ska ta fram ett program för frivilligt skydd av naturområden. Syftet med arbetet är att det ska synas i två av målets huvudindikatorer: de gällande andel skyddad mark och skyddade vatten på Åland. Åtgärderna berör

direkt delmålen att behålla och utveckla gröna korridorer, men även att det inte ska finnas någon förlust av ekologisk mångfald på land eller i sjöar och hav.

5. Attraktionskraft för boende, besökare och företag

Attraktionskraft förutsätter framåtrörelse. En annan förutsättning är en användning av ordet "vi" på ett välkomnande sätt: det är ett "vi" som är till för alla som vill bo och verka på Åland, och det är ett "vi" som öppnar upp för världen.

Delmål

- 5.1 Åland ska ha 35.000 invånare.
- 5.2 Åland ska ha 14.000 arbetsplatser i privata näringslivet.
- 5.3 Åland ska ha 300.000 övernattande besökare årligen*.

** I kommersiell logianläggning. Besökare främst från närregionerna.*

Nya indikatorer

- Befolkningsförändring (födelse, in- och utflyttning)
- Antal arbetsplatser i företag
- Antal anlända övernattande gäster i kommersiella logianläggningar

Sammanfattning av vad landskapsregeringen avser göra under 2022 för att bidra till uppnåendet av det strategiska utvecklingsmålet:

Landskapsregeringens satsningar inom attraktionskraftsmålet under 2022 handlar om

att förädla berättelsen om Åland och omfattar samtidigt fokusområdena 1, 2 och 4 som beskrivs i budgetförslagets allmänna motivering. Uppnåendet av attraktionskraftsmålet förutsätter ett brett utbud av åtgärder inom bland annat näringslivet, kulturen, utbildningen och infrastrukturen samtidigt som övriga sex strategiska utvecklingsmål uppnås.

Under året görs satsningar som omfattar Åland 100-aktiviteter, konst, kultur och historia. Utvecklingen av den vägbundna kollektivtrafiken fortsätter. Ytterligare satsningar görs på moderniseringen av högskolans undervisningsmetoder och innehåll samt nya utbildningsinriktningar inom digitalisering, automation, AI samt förnybar energi.

Under 2022 kommer även insatser för välkommandet av nyinflyttade och stimulering för arbetsmarknadsinflyttning göras samt finansiering av utvecklings- och innovationsprojekt för företag. Kompetenssatsning inom turismnäring samt investeringar i logi, evenemang, besöksmål, destinationsmarknadsföring och destinationsutveckling ska göras under året.

6. Markant högre andel energi från förnyelsebara källor och ökad energieffektivitet

På grund av tidigare och nuvarande utsläpp av växthusgaser är vi på väg mot en genomsnittlig global uppvärmning som vida överstiger två grader, vilket skulle få allvarliga konsekvenser för ekosystem, havsförsurning, mänsklig säkerhet, matproduktion, vattentillgång, hälsa

och ökad risk för väderrelaterade naturkatastrofer. En stor andel av de ökade utsläppen av växthusgaser kommer från användningen av fossila bränslen.

Delmål

- 6.1 60 % lägre koldioxidutsläpp jämfört med 2005.
- 6.2 80 % lägre koldioxidutsläpp jämfört med 2005 (exkluderat övrig sjöfart*).
- 6.3 60 % förnyelsebar energi av den totala energianvändningen.
- 6.4 80 % förnyelsebar energi av den totala energianvändningen (exkluderat övrig sjöfart).
- 6.5 100 % lokalproducerad förnyelsebar el av den totala elanvändningen.
- 6.6 50 % lägre koldioxidutsläpp från vägtrafiken jämfört med 2005.
- 6.7 Ingen fossil uppvärmning av byggnader.
- 6.8 Alla nya person- och paketbilar är fossilfria.
- 6.9 Fartyg som angör åländska hamnar drivs fossilfritt.
- 6.10 Den totala energianvändningen har genom effektivisering minskat med 32,5 % jämfört med nivån 2005.
- 6.11 Koldioxidbudgeten för 1,5°C-målet överskrids ej.

**Övrig sjöfart (inte skärgårdstrafiken): ena vägen för de fartyg som har Åland som ändhamn (Cinderella, Eckerö, Rosella och Fjärdvägen).*

Sammanfattning av vad landskapsregeringen avser göra under 2022 för att bidra till uppnå-

endet av det strategiska utvecklingsmålet:

Landskapsregeringen arbetar kontinuerligt med de prioriterade åtgärderna i målets färdplan för den största möjliga effekten för uppnåendet av delmålen.

Det är väsentligt med ett välfungerande samarbete med hela det åländska samhället och även med nationella och internationella myndigheter och företag. Förutom landskapsförvaltningen är de landskapsägda Fastighetsverket och Kraftnät Åland centrala samarbetspartners. En nära dialog med kommunerna och näringslivet är etablerad för samordning av åtgärder för att uppnå målen. En samarbetspart för landskapsregeringen är Flexens Oy Ab med Smart Energy Åland testplattformen för innovativa nya energisystemlösningar. Ytterligare samarbeten med samhället har bildats i och med målets arbetsteam, som leds av en extern målsansvarig som är utsedd av utvecklings- och hållbarhetsrådet.

Ett viktigt instrument för att driva genomförandet av utvecklings- och hållbarhetsagendan i allmänhet och utfasningen av växthusgasutsläpp i synnerhet är landskapsregeringens ekonomiska stödstruktur för privatpersoner och företag. Landskapsregeringens infrastrukturavdelning ansvarar för beredningen av stöden så att de har största möjliga totaleffekt för hållbarhetsarbetet. Stödstrukturen evalueras och utvecklas kontinuerligt för att uppnå detta. Ett förslag till klimatlag för Åland är under beredning. Förslaget bereds vidare inom förvaltningen under 2022.

7. Hållbara och medvetna konsumtions- och produktionsmönster

Hållbara och medvetna konsumtions- och produktionsmönster är en tvärgående fråga, som bidrar till uppnåendet av samtliga sex övriga strategiska utvecklingsmål. Med konsumtion avses såväl privatpersoners, offentlig sektors, företags som andra organisationers konsumtion av både varor och tjänster.

Delmål

- 7.1 Mängden avfall som uppkommer på Åland har minskat till max 1,2 ton per person per år.
- 7.2 Alla organisationer arbetar mot att deras varor, tjänster och inköp ryms inom de fyra hållbarhetsprinciperna.
- 7.3 Alla offentliga organisationer praktiserar hållbar offentlig upphandling.
- 7.4 Alla bygger och renoverar på ett hållbart sätt.
- 7.5 Nyttodjurens naturliga beteende främjas genom att deras naturliga behov som mat och rörelse tillgodoses.
- 7.6 Åtminstone 80 % av befolkningen har en resurssnål och återanvändande livsstil.
- 7.7 Åtminstone 80 % av befolkningen äter en hälsosam kost enligt aktuella näringsrekommendationer.
- 7.8 Åtminstone 80 % av befolkningen äter en stor andel lokalproducerade livsmedel.
- 7.9 Alla reser och vistas utomlands på ett hållbart sätt.

7:10 Åtminstone 80 % av befolkningen undviker att köpa varor som innehåller skadliga kemikalier.

Sammanfattning av vad landskapsregeringen avser göra under 2022 för att bidra till uppnåendet av det strategiska utvecklingsmålet:

Landskapsregeringen ska under 2022 arbeta för cirkulär ekonomi med åtgärder som huvudsakligen omfattar energieffektivitet, förnybar energi, reducerad vattenanvändning och metoder inom cirkulär ekonomi. Landskapsregeringens planerade åtgärder omfattar skrotning av uttjänta fordon, arbeta för omställning av resurskrävande sektorer som textil-, bygg-, elektronik- och livsmedelverksamhet. Vidare kommer landskapsregeringen arbeta med Interreg Central Baltic Programme 2021 – 2027 som kommer att stöda cirkulär ekonomi och koldioxid-reducerande insatser. Ytterligare kommer 2022 att innebära stöd till företag som går in för lösningar som använder förnybara resurser eller märkbart minskar sin resursanvändning inom företagets produktionsprocesser, fastighetsskötsel och logistik. Landskapsregeringen föreslår att stöd ges för installation av solceller för att öka byggnaders energieffektivitet och användningen av förnyelsebar energi. Stöd ges även för installation av elbilsaddare.

Ytterligare planeras under 2022 stöd för djurens välfärd inom nya CAP-strategiplanen med finansiering via Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU). Landskapsregeringen förbereder sig för risker som kan äventyra livsmedelssäkerheten eller sjukdomar som kan hota djurens hälsa. Inom Landsbygdsutvecklingsprogrammet (LBU) föreslår landskapsregeringen att de extra återhämtningsmedlen 2021 och 2022 ska finansiera miljöstöd

samt två nya åtgärder som infogats i programmet. Den ena åtgärden ska syfta till att genom projekt och stöd effektivisera miljöarbetet på landsbygden och i jordbruket i synnerhet. Den andra åtgärden syftar till att öka samarbetet inom livsmedelskedjan med fokus på att öka konkurrenskraften samt att skapa nya metoder och produkter. Axgan-projektet bedrivs för att öka utbudet av axgan-måltider på restauranger och axgan-produkter i livsmedelsbutikerna. Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden (EHFVF) främjar ett hållbart fiske och vattenbruk samt bidrar till tryggad livsmedelsförsörjning och bevarandet av marina biologiska resurser. Landskapsregeringen planerar stöd för att uppmuntra skogsägare att sköta skogarna samt bedriva hållbart skogsbruk som innebär ekonomisk virkesproduktion, beaktande av den biologiska mångfalden, landskapsvärden, vattenvärden, fornminnesvärden och skogens mångsidiga sociala funktioner.

Unga kvinnors och mäns hälsa och livsvillkor

Jämställdhetsbilaga till landskapets budget 2022

Innehåll

1. Uppdrag och avgränsningar	3
2. Sammanfattande konklusioner	4
3. De unga i befolkningen	5
4. Utbildningsvägar efter grundskolan.....	6
5. Arbetsmarknad	9
6. Hälsa	10
7. Ungas alkohol-, narkotika- och tobaksbruk.....	13
8. Diskriminering bland unga ålänningar.....	15
9. Våld i nära relationer	20

1. Uppdrag och avgränsningar

Att driva utvecklingen mot ett allt mer jämställt åländskt samhälle kräver kunskap och insikt om levnadsförhållandena för kvinnor och män, flickor och pojkar som lever på Åland. Det är nu elfte året som ÅSUB, på uppdrag av landskapsregeringen, utarbetat en särskild genusanalys av olika verksamhetsområden som bilaga till landskapets budget. Syftet med den här översikten är att ge ett samlat kunskapsunderlag om kvinnors och mäns situation inom valda områden inom det åländska samhället. Under åren har budgetbilagan belyst könsskillnader och bidragit med könsperspektiv på bland annat ekonomi, arbetsliv, hälsa och livsstil, demografiska förändringar, inflytande, brottslighet, kommunernas verksamhet samt inflyttning och integration.

Årets jämställdhetsbilaga sätter fokus på ungdomar och unga vuxna, de som är i åldrarna 15–29 år, och visar på könsskillnader när det gäller utbildning, hälsa, livsstil och utsatthet. Grundläggande mönster beträffande studie- och arbetsliv, intressen och levnadsvanor som uppkommer i unga år sätter sin prägel på hela livet.

I landskapsregeringens Agenda för jämställdhet 2019–2030 framhålls att det övergripande målet för jämställdhet är att kvinnor och män ska ha samma frihet och makt att forma samhället och sina egna liv och bidra till samhällets utveckling. Kvinnor och män, flickor och pojkar, ska ha lika rättigheter, möjligheter och skyldigheter. I denna sammanställning fokuserar vi främst på agendans målsättningar 3, 5 och 6 som handlar om jämställd utbildning och hälsa samt frihet från sexuella trakasserier och kränkningar.

Källorna för uppgifterna i den här översikten är främst ÅSUBs statistik och enkätundersökningar som ÅSUB har utfört. Övriga källor anges i anslutning till respektive tabell och diagram.

Ytterligare uppgifter om de aktuella statistikområdena finns på ÅSUBs webbplats (www.asub.ax) och i ÅSUBs publikationer. På webbplatsens temaingång Kvinnor och män ligger fokus också på könsuppdelade fakta. Där finns också den nya upplagan av På tal om jämställdhet, en "fickstatistik" om kvinnor och män som görs vart fjärde år och även finns tillgänglig i tryckt format. Slutligen står även ÅSUBs personal gärna till tjänst med upplysningar om översikten och de fakta som den innehåller.

2. Sammanfattande konklusioner

Av Ålands närmare 4 500 unga i åldrarna 15–29 år är 47 procent kvinnor och 53 procent män. En tredjedel av kvinnorna och en något mindre andel av männen är födda utanför Åland. Var åttonde av såväl de unga kvinnorna som de unga männen har något annat språk än svenska.

Flickorna och pojkarna väljer till viss del olika vägar i livet redan efter grundskolan. I Ålands lyceum är 60 procent av eleverna flickor och 40 procent pojkar, medan motsatta proportioner råder i Ålands yrkesgymnasium. Också när det gäller val av utbildningsområden tycks dagens unga i stor utsträckning hålla fast vid de traditionella könsmodellerna. På yrkesgymnasiet dominerar kvinnorna helt inom hälsovård och välfärd samt pedagogik, medan nästan nio av tio studerande inom teknik och databehandling är män. Samma mönster återkommer bland de studerande vid Högskolan på Åland och även hos de ålänningar som studerar på andra orter. Vid Högskolan på Åland studerar dubbelt flera män än kvinnor, medan kvinnor i högre grad än män väljer att förlägga sina studier utanför Åland, något som bidrar till att männen är i majoritet bland de unga.

Även om 30 procent av kvinnorna och en något större andel av männen i dessa åldrar studerar, ingår närmare 60 procent av såväl kvinnorna som männen i arbetskraften. Arbetslösheten för de unga låg 2019 runt tre procent av arbetskraften, dock något högre för män än för kvinnor. I åldrarna 15–24 har andelen av såväl kvinnor som män som varken arbetar eller studerar rört sig kring åtta procent en längre period.

Omkring 90 procent av såväl de unga kvinnorna som de unga männen i åldern 18–29 år uppger att de upplever sitt hälsotillstånd som ganska gott eller mycket gott. Kvinnorna gör dock betydligt flera besök på hälso- och sjukvårdsmottagningarna, såväl inom primärvården där mödravård och barnrådgivning ingår som inom den somatiska specialistsjukvården och psykiatrin. Kvinnorna är också sjukskrivna i större utsträckning än männen och en högre andel av kvinnorna nyttjar antidepressiva medel. Ungefär lika många unga kvinnor som män får sjukpension, både totalt sett och på grund av psykiska sjukdomar.

Den yttersta konsekvensen av ohälsa, dödsfall, är ovanlig i dessa åldrar. Under 2000-talet har i genomsnitt en ung man per år avlidit och en ung kvinna vartannat år. Att de avlidna männen är dubbelt flera än kvinnorna beror på att de i större utsträckning dör av våld, olycksfall och självmord.

De unga männen ligger markant högre än kvinnorna när det gäller alkoholbruk. Också narkotika används i större utsträckning av männen, i alla fall till den del det fångas upp genom enkätundersökningar. Detsamma gäller snus, medan rökandet är mera jämnt fördelat mellan könen.

Diskriminering är något som upplevs av unga kvinnor oftare än av unga män. Könsdiskriminering drabbar kvinnor, medan diskriminering på grund av hälsa, språk och ursprung uppges av män i större utsträckning. Ålder som diskrimineringsorsak upplevs i ungefär lika stor grad av båda könen.

Hälften av de unga kvinnorna och drygt var fjärde ung man uppger sig ha varit utsatta för våld i nära relationer i något skede av sitt liv. Utsatthet för sexuellt våld är det bara kvinnor som har rapporterat i den aktuella undersökningen. Kvinnorna har också drabbats betydligt mera än männen av psykiskt våld och även i viss mån mera av fysiskt våld.

3. De unga i befolkningen

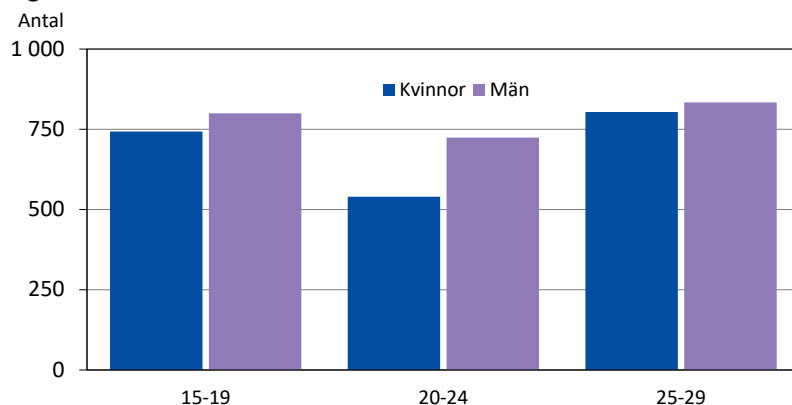
Nästan 2 100 kvinnor och närmare 2 400 män på Åland är i åldrarna 15–29 år. Det är var sjunde kvinna och var sätte man. De fördelar sig på region ungefär som befolkningen i sin helhet, dock så att en något större andel av de unga männen bor i Mariehamn än av männen totalt, och i stället en mindre andel på landsbygden. Två tredjedelar av de unga kvinnorna är födda på Åland och en något större andel av männen. Det betyder att andelen födda utanför Åland är lägre bland de unga, särskilt kvinnorna, än av befolkningen som helhet. Skillnaden gäller främst andelen födda i Finland. För både kvinnorna och männen i dessa åldrar som är födda utanför Åland gäller i stora drag att en tredjedel kommer från vardera Finland, Sverige och utomnordiska länder. Andelen med andra språk än svenska är 13 procent för både kvinnor och män. För båda könen står finska för tre procent och rumänska och lettiska för ett par procent vardera. Ett 30-tal språk och närmare 50 födelseländer finns representerade bland såväl de unga kvinnorna som männen.

Tabell 1. Invånare i åldrarna 15–29 år samt totalt efter kön, region, språk och födelseort 2020

	Invånare 15-29 år				Hela befolkningen	
	Antal		Procent		Procent	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Totalt	2 087	2 358	100	100	100	100
Region						
Mariehamn	878	1 060	42	45	40	37
Landsbygden	1 088	1 157	52	49	53	55
Skärgården	121	141	6	6	6	7
Språk						
Svenska	1 821	2 067	87	88	85	88
Finska	59	65	3	3	6	3
Övriga	207	226	10	10	9	9
Födelseort						
Åland	1 400	1 650	67	70	59	66
Finland	268	269	13	11	22	15
Sverige + övr. Norden	200	209	10	9	9	11
Utom Norden + okänt	219	230	10	10	9	9

Det är främst i åldersgruppen 20–24 år som männen är betydligt flera än kvinnorna. Detta förklaras till stor del av att antalet ålänningar som studerar på annan ort är som störst i dessa åldrar, något som är vanligare bland kvinnor än bland män. Därtill kommer att männen är i majoritet bland invånarna i denna åldersgrupp som är födda utanför Åland.

Figur 1. Invånare i åldrarna 15–29 år efter kön 2020

4. Utbildningsvägar efter grundskolan

Efter avslutad grundskola väljer kvinnor i något högre grad än män en allmänbildande utbildning på gymnasienivå, medan män i större utsträckning än kvinnor väljer yrkesutbildning. Det råder en relativt traditionell könsfördelning inom de olika utbildningsområdena. En något större andel av kvinnorna än av männen slutför den utbildning de påbörjat, medan en lite större andel av männen än kvinnorna som utexaminerats på gymnasienivå studerar på högskolenivå året efter examen.

Studering på gymnasienivå och inom övrig utbildning

Hösten 2020 var 58 procent av de studerande på Ålands lyceum kvinnor och 42 procent män. På Ålands yrkesgymnasium var könsfördelningen den motsatta med 40 procent kvinnor och 60 procent män bland de studerande under 30 år. Inom de pedagogiska och samhällsvetenskapliga utbildningsområdena samt, framför allt, inom hälsovård rådde stor kvinnlig majoritet, medan männen dominerade inom databehandling och kommunikation samt inom det tekniska utbildningsområdet. Jämnast var könsfördelningen inom handel, administration och juridik samt tjänstebranschen.

Av de 26 studerande under 30 år vid Ålands folkhögskola var 65 procent kvinnor och 35 procent män.

Tabell 2. Studerande på gymnasienivå och inom övrig utbildning på Åland i åldern 15–29 år efter skola, kön och utbildningsområde hösten 2020

Skola Utbildningsområde	Antal			Andel, procent	
	Totalt	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Ålands lyceum	446	260	186	58,3	41,7
Allmänbildande	446	260	186	58,3	41,7
Ålands yrkesgymnasium	558	222	336	39,8	60,2
Pedagogisk	31	27	4	87,1	12,9
Samhällsvetenskaplig	18	14	4	77,8	22,2
Handel, administration, juridik	64	30	34	46,9	53,1
Databehandl., komm. (IKT)	46	6	40	13,0	87,0
Teknisk	172	22	150	12,8	87,2
Hälsovård, välfärd	55	52	3	94,5	5,5
Tjänstebranschen	162	67	95	41,4	58,6
Övrigt	10	4	6	40,0	60,0
Ålands folkhögskola	26	17	9	65,4	34,6
Övrig utbildning	26	17	9	65,4	34,6

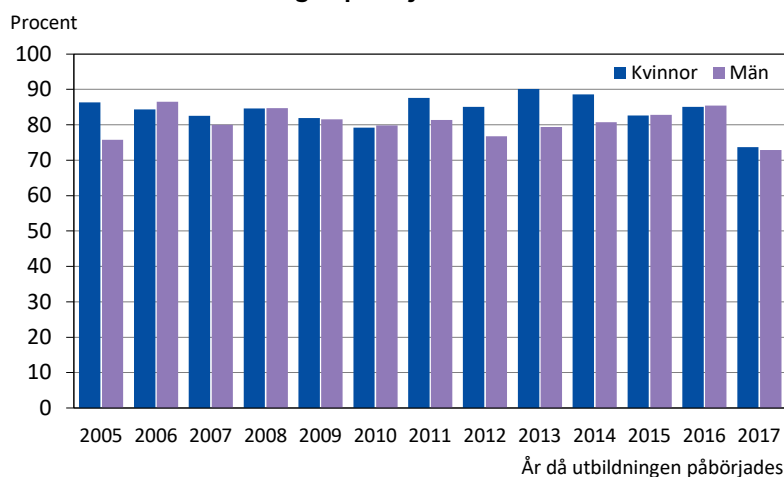
Av de drygt 140 ålänningar under 30 år som 2020 studerade på gymnasienivå utanför Åland var 57 procent kvinnor och 43 procent män. Kvinnorna dominerade framför allt inom det pedagogiska utbildningsområdet samt inom hälsovård och välfärd, medan männen var i stor majoritet inom databehandling och kommunikation samt det tekniska området. Inom vissa av dessa områden fanns dock endast ett fåtal studerande på gymnasienivå. Området lant- och skogsbruk, inom vilket det inte längre finns gymnasieutbildning på Åland, lockade närmare 30 personer till studier utanför Åland och 61 procent av dem var kvinnor och 39 procent män.

Inom övrig utbildning studerade drygt 50 personer under 30 år utanför Åland 2020 och 60 procent av dem var kvinnor och 40 procent män.

Genomströmning på gymnasienivå på Åland

En något större andel av kvinnorna än männen som påbörjar en treårig utbildning på gymnasienivå på Åland tar examen. Av de studerande som påbörjade sina studier under åren 2005–2017 hade 84 procent av kvinnorna och 81 procent av männen avlagt examen senast under 2020. Resultatet varierar dock för enskilda år – till exempel har 87 procent av männen och 84 procent av kvinnorna som påbörjade sin utbildning 2006 avlagt examen.

Figur 2. Andel utexaminerade på de treåriga utbildningsprogrammen på gymnasienivå 2005–2017 efter kön och året utbildningen påbörjades

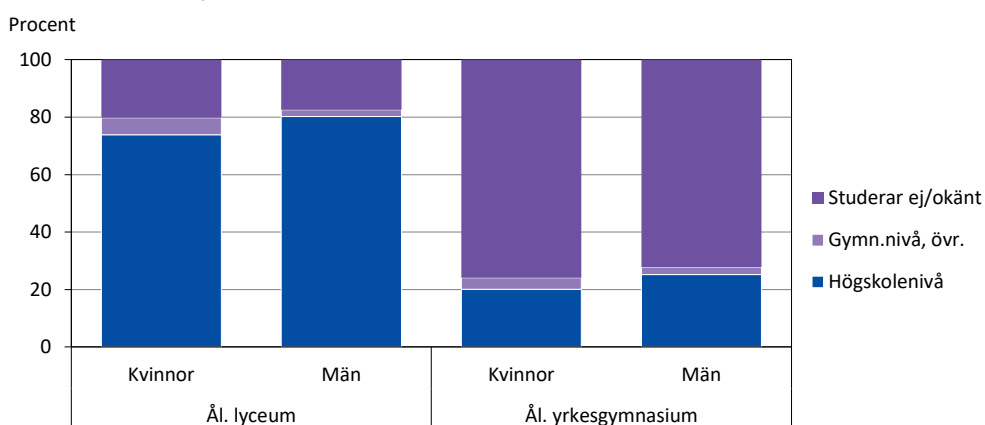

Not: I statistiken ingår endast treåriga utbildningsprogram för unga på gymnasienivå. Inkl. personer äldre än 29 år.

Val av utbildning efter avlagd examen på gymnasienivå

Av de män som tog studentexamen vid Ålands lyceum 2015–2019 studerade 80 procent på högskolenivå (inklusive yrkeshögskola) året efter examen. För kvinnorna var andelen lägre, 74 procent. När det gäller de utexaminerade från Ålands yrkesgymnasium studerade ungefär en fjärdedel av männen och en femtedel av kvinnorna på högskolenivå året efter examen.

Figur 3. De utexaminerade från Ålands lyceum och Ålands yrkesgymnasium 2015–2019 efter kön och utbildning året efter examen

Not: Högskolenivå inkl. yrkeshögskola. Inkl. personer äldre än 29 år.

Studierande på högskolenivå

På Högskolan på Åland var två tredjedelar av de studierande under 30 år män och en tredjedel kvinnor hösten 2020. Nästan alla studierande inom hälsovård var kvinnor och inom det tekniska området rådde en lika stor manlig majoritet. Områdena handel, administration och juridik samt tjänstebranschen hade den jämnaste könsfördelningen.

Tabell 3. Studierande på Högskolan på Åland i åldern 15–29 år efter kön och utbildningsområde 2020

Utbildningsområde	Antal			Andel, procent	
	Totalt	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Totalt	320	107	213	33,4	66,6
Handel, administration, juridik	51	30	21	58,8	41,2
Databehandl., komm. (IKT)	55	7	48	12,7	87,3
Teknisk	87	2	85	2,3	97,7
Hälsovård, välfärd	31	29	2	93,5	6,5
Tjänstebranschen	96	39	57	40,6	59,4

Närmare 1 100 personer under 30 år studerade på högskolenivå (inklusive yrkeshögskolor) utanför Åland 2020 och 56 procent av dem var kvinnor och 44 procent män. Över tre fjärdedelar av de studierande inom det pedagogiska området, hälsovård samt lant- och skogsbruk var kvinnor, medan männen var i lika stor majoritet inom det tekniska området samt databehandling och kommunikation. Jämnast var könsfördelningen inom handel, administration och juridik, tjänstebranschen samt inom det naturvetenskapliga området.

Tabell 4. Studierande på högskolenivå utanför Åland i åldern 15–29 år efter kön och utbildningsområde 2020

Utbildningsområde	Antal			Andel, procent	
	Totalt	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Totalt	1 068	597	471	55,9	44,1
Allmänbildande	1	1	-	100,0	-
Pedagogisk	127	96	31	75,6	24,4
Humanistisk	122	82	40	67,2	32,8
Samhällsvetenskaplig	115	79	36	68,7	31,3
Handel, administration, juridik	244	102	142	41,8	58,2
Naturvetenskaplig	67	33	34	49,3	50,7
Databehandl., komm. (IKT)	34	6	28	17,6	82,4
Teknisk	121	20	101	16,5	83,5
Lant- o. skogsbruk	17	15	2	88,2	11,8
Hälsovård, välfärd	182	146	36	80,2	19,8
Tjänstebranschen	38	17	21	44,7	55,3

Not: Inklusive yrkeshögskoleutbildning.

5. Arbetsmarknad

Av befolkningen i åldern 15–29 år 2019 var 56 procent av kvinnorna och 55 procent av männen sysselsatta. Arbetslösheten var omkring tre procent för båda könen, något högre för männen än för kvinnorna. Andelen som var utanför arbetskraften var ungefär lika hög bland båda könen. En större andel av männen studerade (32 procent mot 30 procent för kvinnorna) och en högre andel av kvinnorna tillhörde kategorin Övriga, som omfattar bland annat de som lyfter hemvårdsstöd, beväringar och personer som av olika orsaker väljer att inte arbeta.

Tabell 5. Befolkningen i åldern 15–29 år efter kön och huvudsaklig verksamhet 2019

	Kvinnor		Män	
	Antal	Procent	Antal	Procent
Totalt	2 138	100,0	2 408	100,0
Tillhör arbetskraften	1 250	58,5	1 413	58,7
Sysselsatta	1 197	56,0	1 331	55,3
Arbetslösa	53	2,5	82	3,4
Utanför arbetskraften	888	41,5	995	41,3
Studerande	642	30,0	773	32,1
Pensionärer	34	1,6	34	1,4
Övriga	212	9,9	188	7,8

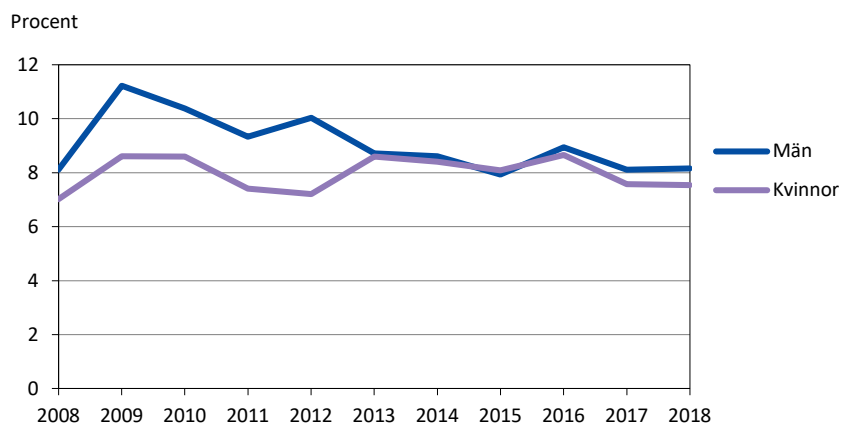
Källa: ÅSUB Arbetsmarknad, Statistikcentralen

NEETs

Ett internationellt vedertaget begrepp som sammanfattar ungas huvudsakliga verksamhet och som används i mätning av social hållbarhet är "NEET". NEET står för "Not in Employment, Education or Training" och avser därmed andelen unga (i åldern 15–24 år) som inte arbetar, studerar för examen, deltar i kursutbildning eller är beväring eller i civiltjänst av hela åldersgruppen.

De senaste tio åren har i genomsnitt knappt nio procent av de unga på Åland (i åldern 15–24 år) varken arbetat, studerat eller fullgjort värnplikt. År 2018 var andelen för personer i åldern 15–24 år 7,5 procent för kvinnor och 8,2 procent för män, vilket innebär ungefär 100 kvinnor och 125 män.

Figur 4. NEETs - Andelen unga i åldern 15–24 år som inte arbetar, studerar eller fullgör värnplikt 2008–2018 efter kön

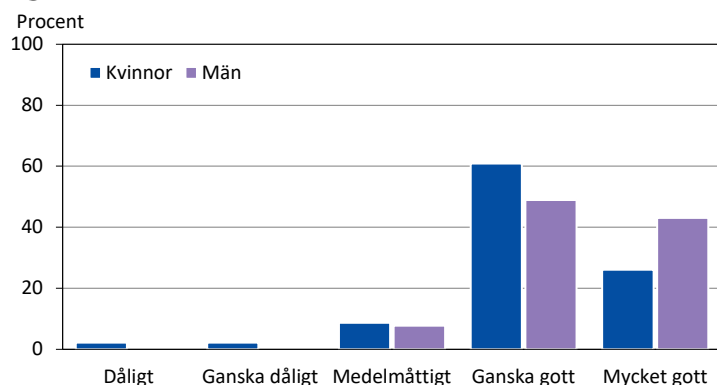

Not: Moderskaps-, faderskaps- och föräldralediga ingår inte i gruppen NEETs, men däremot t.ex. sjukpensionärer och vårdlediga.

6. Hälsa

Totalt 96 unga vuxna i åldern 18–29 år deltog i undersökningen *Ålänningars alkohol-, narkotika- och tobaksbruk samt spelvanor 2021* (ÅSUB Rapport 2021:4). De flesta unga svarande som deltog i ANDTS-undersökningen, 87 procent av kvinnorna och 92 procent av männen, upplever sitt hälsotillstånd som ganska gott eller mycket gott, vilket är mera än bland ålänningar i allmänhet (82 procent bland både kvinnor och män). Trots att en något större andel av de unga männen än av kvinnorna upplever sitt hälsotillstånd som mycket gott, är inte skillnaden statistisk signifikant.

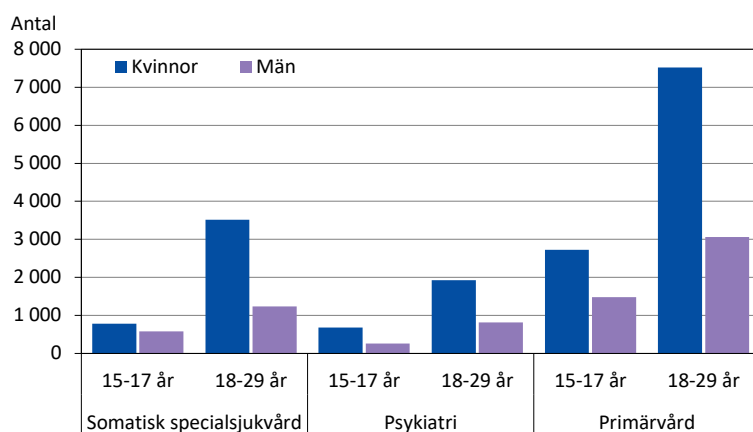
Figur 5. Upplevt hälsotillstånd bland ungdomar efter kön 2021

Hälso- och sjukvård

Ett betydligt större antal unga kvinnor än män besöker hälso- och sjukvårdsmottagningarna. Skillnaden är störst inom primärvården där mödravård och barnrådgivning ingår och som 2020 hade över 10 000 besök av unga kvinnor och färre än 5 000 av unga män, men också inom den somatiska specialsjukvården och psykiatrin gjorde unga kvinnor fler besök än män. Om man ser till åldern är könsskillnaderna större i åldersgruppen 18–29 år än i gruppen 15–17 år. Under 2020 hade hälso- och sjukvårdsmottagningarna färre besök än vanligt på grund av covid-19-pandemin.

Figur 6. Ålands hälso- och sjukvård, mottagningsbesök efter ålder och kön 2020

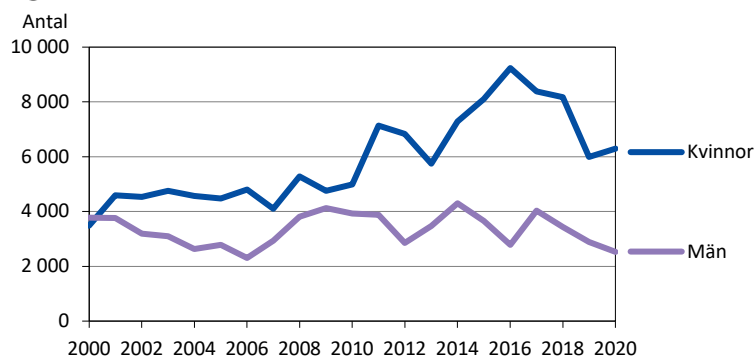

Källa: Ålands hälso- och sjukvård

Sjukdagpenning, sjukpension och dödsorsaker

Unga kvinnor erhåller mera sjukdagpenning än män mätt i antalet ersatta dagar och under 2010-talet har skillnaden mellan könen ökat. År 2020 var kvinnor mottagare av 73 procent av alla ersatta sjukpenningdagarna till 16–29-åringar, medan de fick 71 procent av det totala utbetalda förmånsbeloppet till samma åldersgrupp.

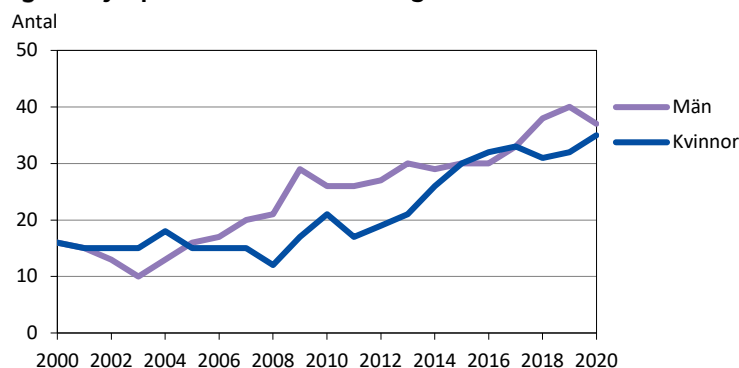
Figur 7. Sjukdagpenning, ersatta dagar till 16–29-åringar efter kön 2000–2020

Källa: Folkpensionsanstalten

Ungefär lika många unga kvinnor som män är sjukpensionerade. I åldersgruppen 16–29 år har såväl antalet sjukpensionerade kvinnor som män mer än fördubblats under 2000-talet, från 16 personer av vardera könet år 2000 till ca 36 personer år 2020.

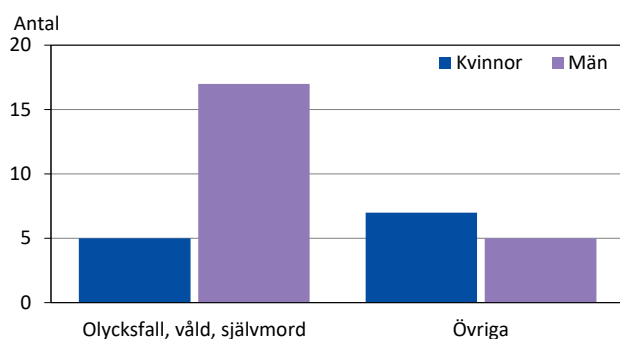
Figur 8. Sjukpensionerade 16–29-åringar efter kön 2000–2020

Källa: Pensionskyddscentralen

Det är betydligt mera vanligt att unga män än kvinnor dör till följd av våld, olycksfall och självmord, medan dödsfall av övriga orsaker drabbar båda könen i lika hög grad. Under 2000-talet har 13 unga kvinnor och 23 unga män avlidit.

Figur 9. Dödsfall bland 15–29-åringar efter kön och dödsorsak 2000–2019

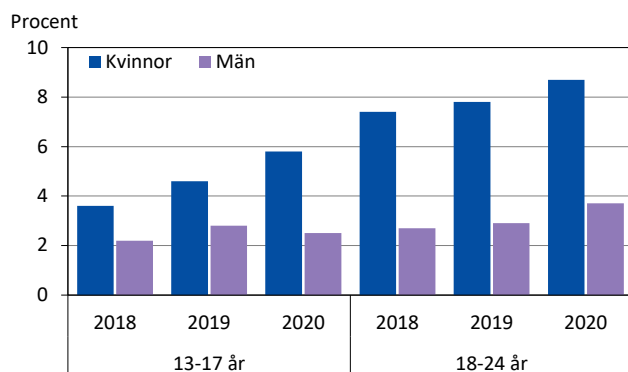

Källa: Statistikcentralen

Psykisk ohälsa

Unga kvinnor nyttjar antidepressiva medel i högre grad än män och kvinnornas användning har ökat varje år under 2018–2020, både i åldersgruppen 13–17 år och 18–24 år. Könsskillnaderna är större i den äldre åldersgruppen.

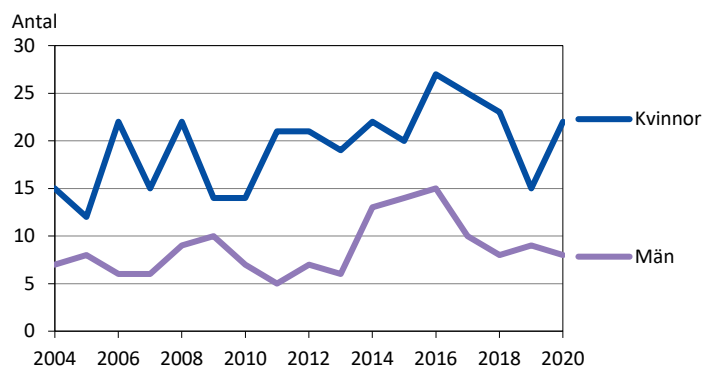
Figur 10. Personer i åldern 13–24 år som fått ersättning för antidepressiva medel 2018–2020 efter kön och ålder, andel av befolkningen i samma ålder

Källa: Institutet för hälsa och välfärd

Nästan tre gånger fler unga kvinnor än män fick sjukdagpenning på grund av psykisk ohälsa 2020. Ungefär samma könsskillnad gällde också för de föregående femton åren.

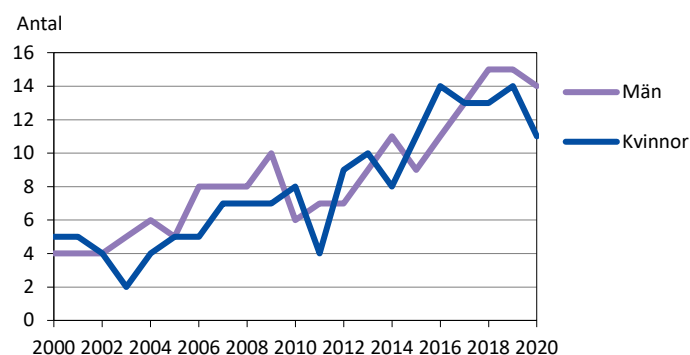
Figur 11. Personer i åldrarna 18–24 år som fått sjukdagpenning på grund av psykisk ohälsa efter kön 2004–2020

Källa: Institutet för hälsa och välfärd

Något fler unga män än kvinnor har fått invalidpension på grund av psykisk sjukdom under 2000-talet. För båda könen visar antalet en ökande trend 2000–2020.

Figur 12. Personer i åldrarna 16–24 år som fått invalidpension på grund av psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar 2000–2020 efter kön

Källa: Institutet för hälsa och välfärd

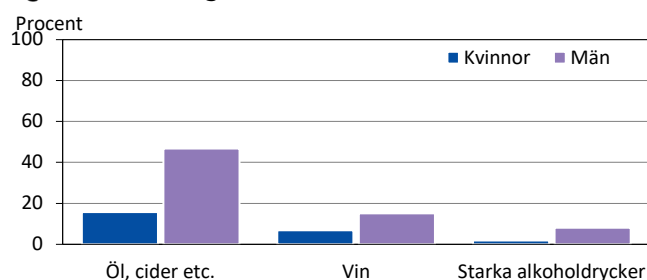
7. Ungas alkohol-, narkotika- och tobaksbruk

I undersökningen *Ålänningars alkohol-, narkotika- och tobaksbruk samt spelvanor 2021* (ÅSUB Rapport 2021:4) deltog totalt 96 personer i åldern 18–29 år. Huvudresultaten visade att bland annat konsumtion av svaga och starka alkoholdrycker, narkotikabruk och spelande av digitala icke-penningspel är vanligare bland unga än äldre.

Alkoholbruk

Ungefär var tredje ung svarande (16 procent av kvinnorna och 47 procent av männen) dricker svaga alkoholdrycker minst en gång i veckan, medan det är mera sällsynt att unga dricker vin eller starka alkoholdrycker varje vecka. Det är markant vanligare för unga män att dricka alkohol varje vecka än för unga kvinnor.

Figur 13. Andel unga kvinnor och män som dricker alkohol minst en gång i veckan efter dryckesgrupp 2020

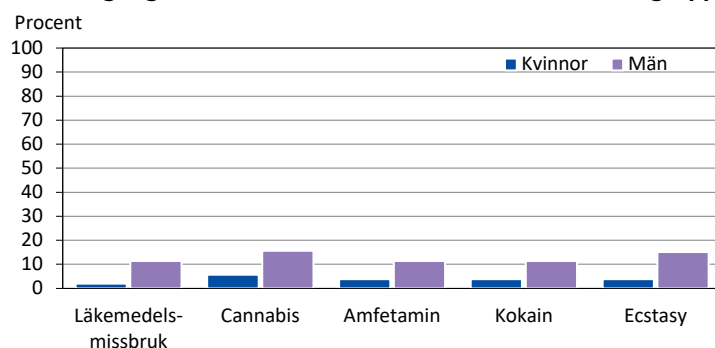
Not: Statistiskt signifikant könsskillnad i samtliga dryckesgrupper.

Drygt 46 procent av männen och 17 procent av kvinnorna uppger att de dricker starka alkoholdrycker en eller ett par gånger i månaden, medan nästan varannan kvinna och var tredje man intar dessa drycker endast en eller några få gånger om året. En betydligt större andel av kvinnorna (32 procent) än av männen (11 procent) dricker aldrig starka alkoholdrycker.

Narkotika och doping

Den exakta konsumtionen av illegal narkotika är svår att uppskatta. De vanligaste narkotikasorterna på Åland är cannabis/marijuana/hasch, amfetamin, kokain och ecstasy. Läkemedelsmissbruk förekommer i form av icke-receptbelagda läkemedel i berusningssyfte samt receptbelagda utan läkarordination eller opioidläkemedel som subutex och oxikodon utan läkarordination. Ingen av de unga svarande rapporterade om användning av anabola steroider under de senaste fem åren. Det vanligaste rusmedlet bland såväl unga kvinnor som män är cannabis/marijuana/hasch följt av ecstasy, amfetamin, kokain och läkemedelsmissbruk. Narkotikabruk är vanligare bland unga män än unga kvinnor.

Figur 14. Andel unga kvinnor och män som uppgett att de använt narkotika och andra rusmedel minst en gång under de senaste fem åren efter rusmedelsgrupp

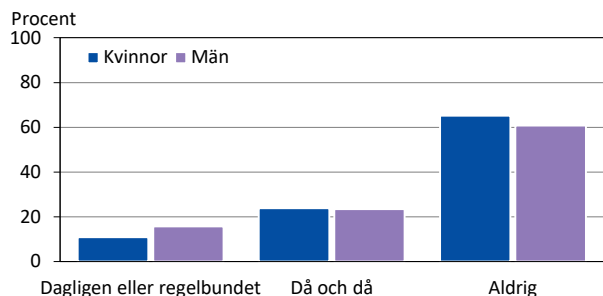

Not: Könsskillnaden kan inte fastställas på ett statistiskt pålitligt sätt på grund av få observationer.

Tobak och snus

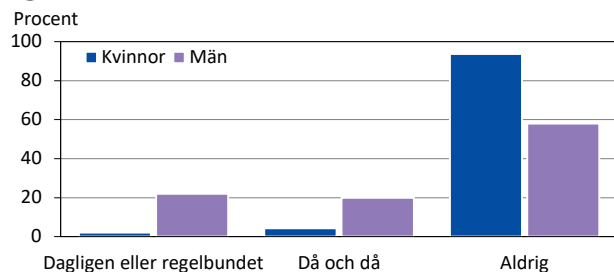
Likt alkohol och narkotika ökar rökning och snusande risken för vissa sjukdomar som hjärt-kärlsjukdomar, cancer och lungsjukdomar. Nästan 16 procent av männen och 11 procent av kvinnorna i åldern 18–29 år uppger att de röker dagligen eller regelbundet.

Figur 15. Andel unga kvinnor och män som röker cigaretter, cigarrer eller pipa 2020

En ännu större andel av männen, 22 procent, snusar dagligen eller regelbundet, medan samma sak gäller endast 2 procent av kvinnorna.

Figur 16. Andel unga kvinnor och män som snusar 2020

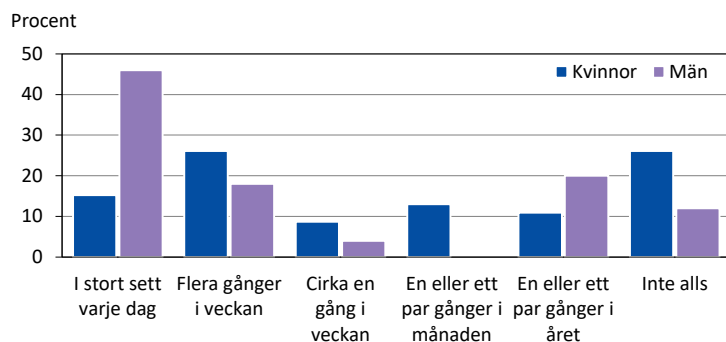

Not: Statistiskt signifikant könsskillnad.

Spelande

Spelproblem har sedan 2013 diagnostiserats på liknande sätt och tillsammans med problem relaterade till alkohol- och narkotikabruk. Var tredje ung svarande uppger att de spelat penningsspel som lotto och kasinospel under de senaste tolv månaderna. Penningsspelande är vanligare bland unga män än unga kvinnor. Endast manliga svarande som spelat under de senaste tolv månaderna upplever att penningsspelandet kan vara ett problem för dem och detta gällde endast ett fåtal personer. Att spela digitala icke-penningsspel, till exempel spel som spelas på dator eller med konsoler som PlayStation, är relativt vanligt bland unga. Två av tre unga män spelar digitala spel varje vecka, vilket är markant fler än bland kvinnorna, där varannan spelar varje vecka.

Figur 17. Andel unga kvinnor och män som spelat digitala icke-penningsspel under de senaste tolv månaderna

Not: Statistiskt signifikant könsskillnad.

8. Diskriminering bland unga ålänningar

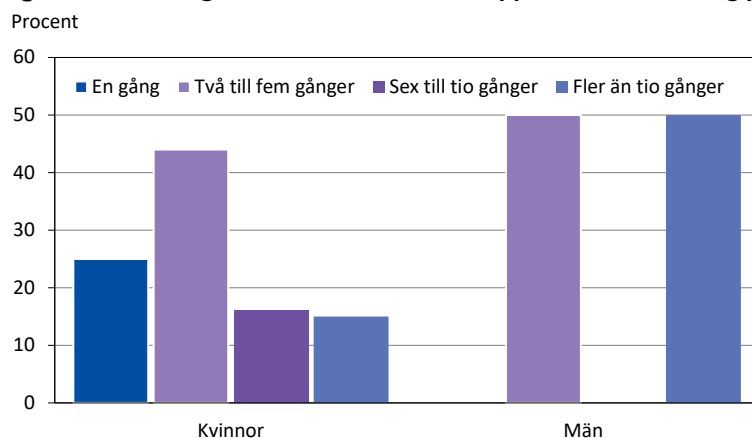
Undersökningen *Upplevd diskriminering i det åländska samhället 2020* (ÅSUB Rapport 2020:7) har som syfte att kartlägga förekomsten av upplevd diskriminering på Åland, ålänningarnas kännedom om det rättsliga skyddet mot diskriminering och de åtgärder som ålänningar önskar mot diskriminering. I detta kapitel återger vi de ungas (16–29 år) svar i undersökningen.

Ungas upplevelse av diskriminering på Åland

Totalt 90 unga vuxna i åldern 16–29 år svarade på enkätfrågorna om upplevd diskriminering på Åland (2020). Resultaten visar att 41 procent av de unga svarande har upplevt diskriminering på Åland, vilket är mera än bland ålänningar i allmänhet (33 procent). Majoriteten av de unga som rapporterar om upplevd diskriminering är kvinnor (69 procent).

De flesta unga (84 procent) som upplevt diskriminering på Åland rapporterar om diskriminering som skett fler än en gång. Totalt tre av fyra kvinnor (75 procent) och samtliga män i gruppen för de svarande som upplevt diskriminering rapporterar att det skett flera gånger. För hälften av kvinnorna och två tredjedelar av männen hade det senaste tillfället de upplevt diskriminering infallit under det senaste året.

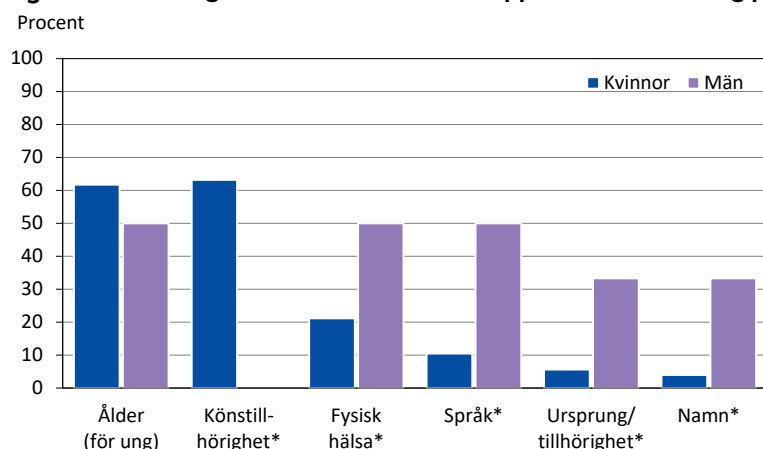
Figur 18. Andel unga kvinnor och män som upplevt diskriminering på Åland efter antal gånger

På frågan om eventuella orsaker till diskriminering kunde de svarande kryssa för flera av 18 svarsalternativ inklusive ett öppet svar. Den vanligaste orsaken till upplevd diskriminering bland unga ålänningar är åldern, att personen uppfattats vara för ung, följt av könstillhörighet, det vill säga att personen haft "fel" kön i det aktuella sammanhanget. Övriga relativt vanliga orsaker till upplevd diskriminering bland unga är fysisk hälsa och språk. Även nationellt ursprung eller etnisk tillhörighet uppges som orsak till upplevd diskriminering.

Könstillhörighet är i allmänhet den vanligaste orsaken till upplevd diskriminering bland ålänningar. Jämförelser mellan unga kvinnor och män indikerar att kvinnor uppger markant oftare än män att de upplevt diskriminering på grund av könstillhörigheten (63 procent av de utsatta kvinnorna och ingen av de utsatta männen). Unga män däremot uppger markant oftare än unga kvinnor att de upplevt diskriminering på grund av fysisk hälsa (21 procent av de utsatta kvinnorna och 50 procent av de utsatta männen), språk (11 procent av de utsatta kvinnorna och 50 procent av de utsatta männen) eller utländskt namn (4 procent av de utsatta kvinnorna och 33 procent av de utsatta männen). Ingen signifikant könsskillnad kan bekräftas för diskriminering som upplevts på grund av ung ålder. Flera anledningar kan finnas till diskriminering och majoriteten av de unga svarande som upplevt diskriminering (65 procent) har uppgett flera orsaker.

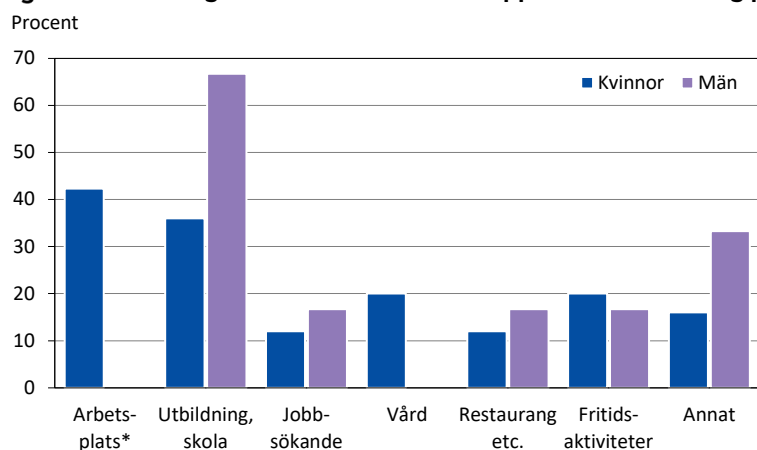
Figur 19. Andel unga kvinnor och män som upplevt diskriminering på Åland efter orsak

Not: I övriga svarsalternativ var antalet observationer mindre än fem. (*) signifikant könsskillnad.

Figur 20 visar resultaten för upplevd diskriminering efter plats eller situation. Den vanligaste platsen eller situationen där unga personer upplevt diskriminering är utbildning, och detta gäller speciellt för män. Nästan 67 procent av de män och 36 procent av de kvinnor som upplevt diskriminering uppger att detta hänt i samband med utbildning. Unga kvinnor rapporterar markant oftare att de upplevt diskriminering på arbetsplatsen än unga män. Totalt 42 procent av de unga kvinnorna som har upplevt diskriminering har upplevt det på arbetet, medan ingen av de unga männen har gjort det. Arbetet är den vanligaste platsen för upplevd diskriminering bland de utsatta ålänningarna i allmänhet (44 procent).

Figur 20. Andel unga kvinnor och män som upplevt diskriminering på Åland efter plats eller situation

Not: I övriga svarsalternativ var antalet observationer mindre än fem. (*) signifikant könsskillnad.

Flera unga män än unga kvinnor som upplevt diskriminering uppger att de berättat för någon om diskrimineringen (67 procent respektive 25 procent). Det vanligaste är att man berättar för släktingar och vänner. Den främsta orsaken att inte berätta är enligt de unga svarande att det inte skulle leda till en förändring eller att det känns obekvämt att prata om diskrimineringen.

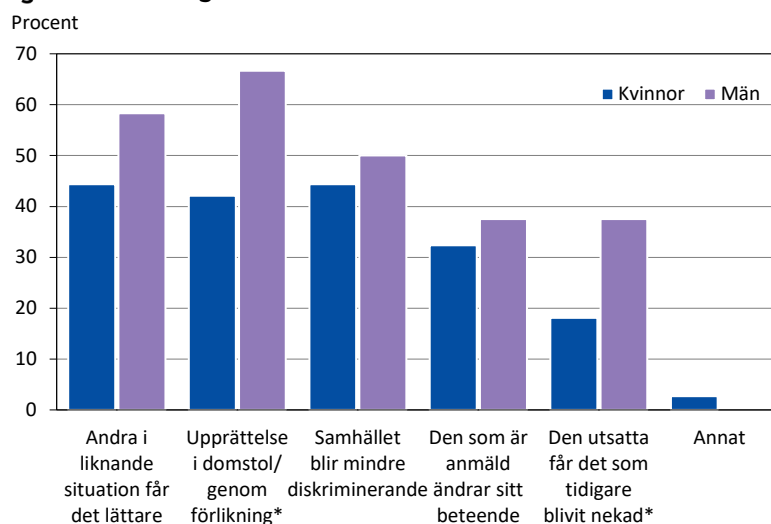
Ungas kännedom om det rättsliga skyddet mot diskriminering

Kännedom om det rättsliga skyddet mot diskriminering kartlades bland samtliga unga svarande. Det rättsliga skyddet omfattar här definitionen av diskriminering och vilka myndigheter man kan vända sig till i samband med upplevd diskriminering. Frågor ställdes även om de följder och konsekvenser som kan väntas uppstå i samband med en anmälan. De svarande fick uppge om de hade känt till definitionen av diskriminering enligt diskrimineringslagen innan de läste den i enkäten. Totalt 70 procent av de unga kvinnorna och 63 procent av männen uppgav att de kände till definitionen av diskriminering innan de läste den i frågeformuläret, vilket är mera än bland ålänningar i allmänhet (60 procent).

Gällande till vilka institutioner man kan anmäla diskriminering var polisen den instans som den största andelen såväl kvinnor (76 procent) som män (87 procent) kände till, följt av arbetarskyddsmyndigheten (52 procent av kvinnorna och 72 procent av männen) och fackliga organisationer (44 procent av kvinnorna och 59 procent av männen). Var tredje man och var femte kvinna känner till att man kan anmäla diskriminering till justitieombudsmannen eller justitiekanslern i Finland. Ungefär en lika stor andel av kvinnorna och en fjärdedel av männen vet att man kan anmäla till Ålands ombudsmannamyndighet. Myndigheten inledde sin verksamhet 2014 och kan därmed anses ha varit en relativt ny myndighet vid tidpunkten för diskrimineringsundersökningen.

Unga ålänningar har relativt lika uppfattningar om de konsekvenser och följder som kan uppstå i samband med en anmälan om diskriminering som ålänningar har i allmänhet. Fler än varannan av de unga svarande, 55 procent, anser att den utsatta får upprättelse i domstol eller genom förlikning (49 procent bland ålänningar i allmänhet) och totalt 52 procent att en anmälan om diskriminering leder till att andra i liknande situationer får det lättare (53 procent bland ålänningar i allmänhet). Figur 21 visar resultaten skilt för unga kvinnor och unga män. Signifikant fler unga män (67 procent) än kvinnor (42 procent) tror att en anmälan kan leda till upprättelse i domstol eller genom förlikning eller att den diskriminerade får det som personen tidigare blivit nekad (37 procent av männen och 18 procent av kvinnorna). För övrigt är svarsandelarna relativt lika för unga kvinnor och män.

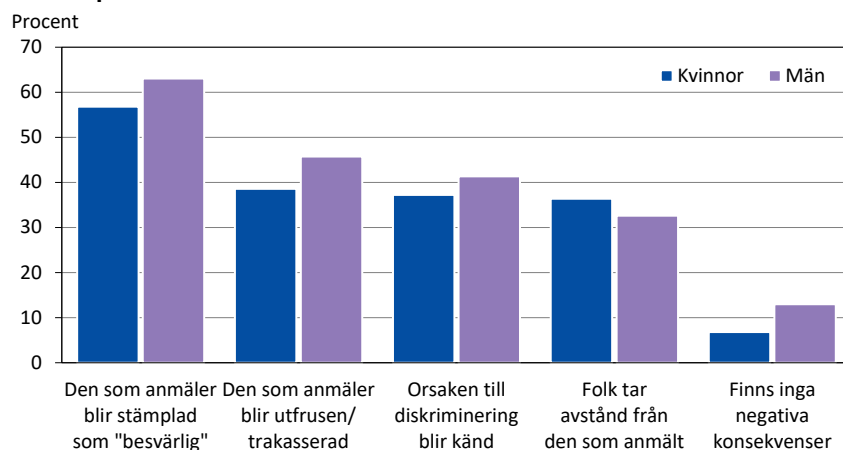
Figur 21. Andel unga kvinnor och män efter förmodade konsekvenser som en anmälan kan få

Not: I svarsalternativet 'Annat' var antalet observationer mindre än fem. (*) signifikant könsskillnad.

Även på frågan om eventuella negativa konsekvenser som en anmälan om diskriminering kan få har unga ålänningar svarat relativt lika som ålänningar i allmänhet. Totalt 60 procent av de unga svarande, 63 procent av männen och 57 procent av kvinnorna, tror att en anmälan kan leda till att anmälaren blir stämplad som besvärlig (63 procent bland ålänningar i allmänhet). Nästan 46 procent av männen och 39 procent av kvinnorna anser att personen som anmäler diskriminering blir utfrusen eller trakasserad och 41 procent av männen samt 37 procent av kvinnorna tror att orsaken till diskriminering blir känd i en vidare krets. Ungefär en tredjedel av de manliga svarande och en något större andel av de kvinnliga tror att andra tar avstånd från den som anmält. Totalt tio procent har svarat "Finns inga negativa konsekvenser".

Figur 22. Andel unga kvinnor och män efter förmodade negativa konsekvenser som en anmälan kan få för personen som anmäler

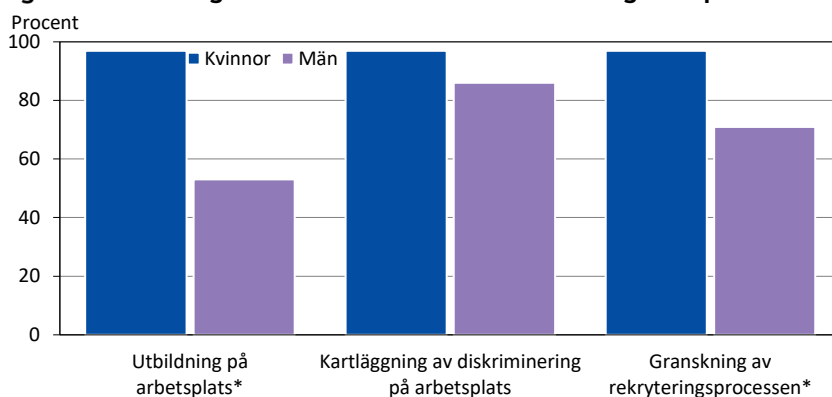

Not: I svarsalternativet 'Annat' var antalet observationer mindre än fem.

Ungas åsikter om åtgärder mot diskriminering

I diskrimineringsundersökningen kartlade vi vilka åtgärder som ålänningar önskar att vidtas mot diskriminering. Enkätfrågorna handlar om mångfald på arbetsplatser, i skolan och i media och med mångfald avses i detta sammanhang motverkande av diskriminering. Unga kvinnor är markant oftare för förebyggande åtgärder mot diskriminering vad gäller utbildning i mångfaldsfrågor på arbetsplats och granskning av rekryteringsprocessen. För kartläggning av eventuell diskriminering på arbetsplats var svarsfördelningen relativt lika bland unga kvinnor och unga män.

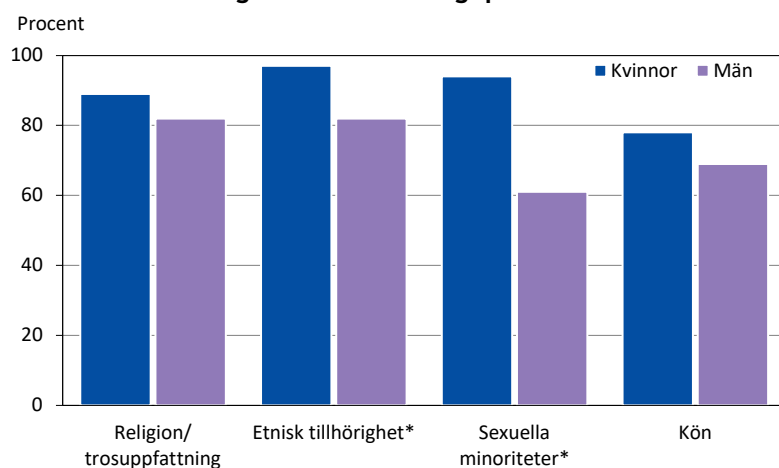
Figur 23. Andel unga kvinnor och män efter önskade åtgärder på en arbetsplats för att främja mångfald

Not: (*) signifikant könsskillnad.

I enkäten ställdes frågor om lektioner och undervisningsmaterial i skolan för att främja mångfald. Signifikanta könsskillnader visar att unga kvinnor i markant högre grad än unga män anser att information gällande etnisk tillhörighet och sexuella minoriteter bör ingå i lektionerna och undervisningsmaterialet i skolan (gällande etnisk tillhörighet 97 procent av kvinnorna och 82 procent av männen samt gällande sexuella minoriteter 94 procent av kvinnorna och 61 procent av männen). Vad gäller information om religion och kön är inte könsskillnaderna statistiskt signifikanta.

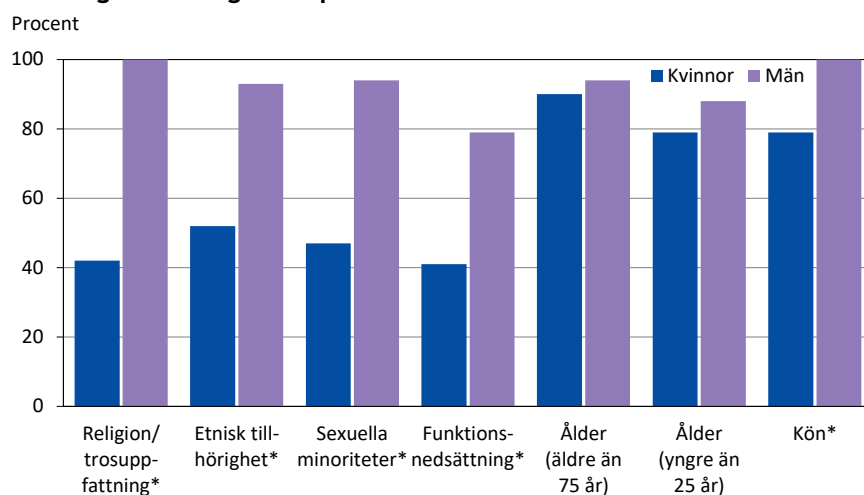
Figur 24. Andel unga kvinnor och män efter information om mångfald som lektioner och undervisningsmaterial bör inbegripa

Not: (*) signifikant könsskillnad.

En av frågorna kring önskade åtgärder mot diskriminering handlar om synliggörandet av mångfald i de åländska medierna (tidningar, radio, tv). För de flesta svarsalternativ gällande mångfald i de åländska medierna finns det signifikanta könsskillnader som visar att unga män i större utsträckning än unga kvinnor anser att det redan förekommer tillräcklig mångfald i de åländska medierna. Endast svarsfördelningen för ålder (personer äldre än 75 år och personer yngre än 25 år) är relativt lika för unga kvinnor och unga män.

Figur 25. Andel unga kvinnor och män som anser att det finns tillräcklig mångfald i de åländska medierna gällande angivna aspekter

Not: (*) signifikant könsskillnad.

9. Våld i nära relationer

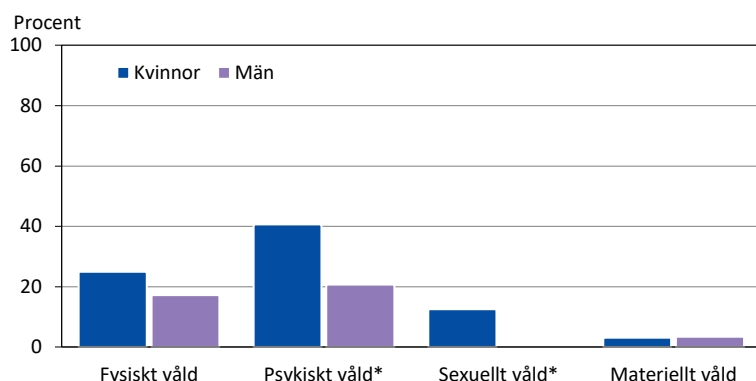
Våld i nära relationer är ett allvarligt samhällsproblem som drabbar både kvinnor och män i alla åldrar. Det är dock mycket vanligare att kvinnor än män är utsatta för upprepat och allvarligt våld. För att effektivt kunna förebygga och bekämpa våldet krävs systematiskt och målmedvetet arbete. Landskapsregeringen har antagit en strategi för nolltolerans mot våld i nära relationer 2020–2030 för att förebygga och bekämpa våld i nära relationer. I detta kapitel återger vi resultaten för de unga (18–29 år) i undersökningen *Våld i nära relationer på Åland 2017* (Ålands landskapsregering). Våldsformerna som beaktas i undersökningen är fysiskt våld och/eller hot om våld, psykiskt våld, sexuellt våld samt försummelse och/eller materiellt våld.

Våld i nära relationer ur livstidsperspektiv

Totalt 81 unga vuxna i åldern 18–29 år svarade på enkätfrågorna om våld i nära relationer (2017). Av dessa hade 37 procent varit utsatta för våld i nära relationer i något skede av sitt liv, vilket är mera än bland ålänningar i allmänhet (28 procent). Det fanns signifikanta könsskillnader i utsattheten, totalt 47 procent av de unga kvinnorna och 28 procent av de unga männen hade varit utsatta för våld i nära relationer i något skede av livet.

Psykiskt våld, som består av både verbalt och kontrollerande våld, är den vanligaste våldsformen. Verbalt våld kan handla om kränkande, hånande och nedvärderande ord, medan det kontrollerande våldet omfattar bland annat förföljelser, trakasserier och försök att bestämma vad den utsatta får eller måste göra. Totalt 41 procent av de unga kvinnorna och 21 procent av de unga männen hade varit utsatta för psykiskt våld i nära relationer i något skede av livet. Skillnaderna var statistiskt signifikanta.

Figur 26. Andel unga kvinnor och män som under något skede av livet varit utsatta för våld i nära relationer efter våldsform

Not: (*) signifikant könsskillnad.

Även fysiskt våld förekommer i nära relationer, dock något mer sällan än psykiskt våld. Fysiskt våld består av slag, sparkar, knuffar och andra fysiska våldshandlingar. I våldsformen ingår även hot om våld som är riktat mot den utsatta, dess barn, husdjur och liknande. Totalt 25 procent av de unga kvinnorna och 17 procent av de unga männen hade varit utsatta för fysiskt våld i något skede av sitt liv.

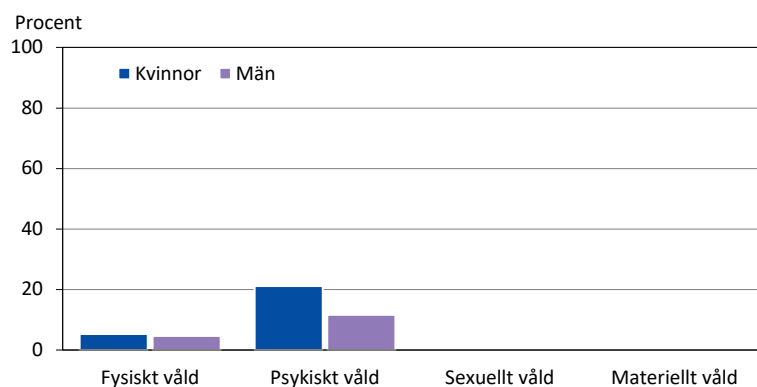
Sexuellt våld definieras i lagstiftningen som kränkningar och övergrepp med sexuella förtecken. Sexuellt våld kan handla om tvingande till sexuella handlingar av olika slag eller sexuellt utnyttjande av till exempel en person som är berusad. Vid våldtäkt tvingas en person till samlag genom våld eller hot om våld. Likt vid psykiskt våld finns signifikanta könsskillnader i utsattheten för sexuellt våld. I undersökningen hade endast unga kvinnor, totalt 13 procent, varit utsatta för sexuellt våld i nära relationer i något skede av sitt liv.

Den mest sällan förekommande våldsformen i nära relationer är försummelse och/eller materiellt våld. Med försummelse avses handlingar där den utsatta förhindras att äta, dricka, ta medicin eller liknande. Materiellt våld däremot kan handla om försök att kontrollera personens ekonomi och materiella tillgångar med målet att öka isoleringen hos den utsatta. Totalt tre procent av de unga kvinnorna och en lika stor andel av de unga männen hade varit utsatta för försummelse och/eller materiellt våld i nära relationer i något skede av sitt liv.

Våld i nära relationer under de senaste tolv månaderna

I det följande ser vi närmare på resultaten för våld i nära relationer under de senaste tolv månaderna. Genom att undersöka våldserfarenheterna under en relativt kort tidsperiod fås en mer detaljerad och aktuell uppfattning om utsattheten. Totalt 17 procent av de unga svarande hade varit utsatta för våld i nära relationer under de senaste tolv månaderna, vilket är mera än bland ålänningar i allmänhet (12 procent). På grund av relativt få observationer (åtta unga kvinnor och sex unga män), kan inte könsskillnaderna testas på ett statistiskt pålitligt sätt. Figur 27 visar utsattheten för våld i nära relationer under de senaste tolv månaderna efter våldsform. Den vanligaste våldsformen är psykiskt våld som 21 procent av de unga kvinnorna och 12 procent av de unga männen hade varit utsatta för. Några svarande hade även varit utsatta för fysiskt våld under de senaste tolv månaderna (fem procent av de unga kvinnorna och fem procent av de unga männen). Ingen av de unga svarande rapporterade om utsatthet för sexuellt eller materiellt våld/försummelse under de senaste tolv månaderna.

Figur 27. Andel unga kvinnor och män som under de senaste tolv månaderna varit utsatta för våld i nära relationer efter våldsform

Våld som förekommer i nära relationer ökar vanligtvis i intensitet ju längre relationen pågår. Å andra sidan kan även enskilda våldshändelser vara djupt traumatiserande. I undersökningen om våld i nära relationer var det vanligt förekommande att de svarande som varit utsatta för psykiskt våld i nära relationer hade upplevt våldet flera gånger i månaden. Detta gäller samtliga unga kvinnor och nästan alla unga män som hade varit utsatta under de senaste tolv månaderna (100 procent respektive 83 procent). Även flera av de unga som hade varit utsatta för fysiskt våld under de senaste tolv månaderna hade varit det flera gånger i månaden (25 procent av de utsatta unga kvinnorna och 33 procent av de utsatta unga männen).

De svarande som deltog i undersökningen fick uppge vem eller vilka som hade utsatt personen för våld i nära relationer under de senaste tolv månaderna. I hälften av de ungas svar (50 procent för både kvinnor och män) uppgavs den före detta partnern som förövaren. Även den nuvarande partnern, föräldern eller någon annan i nära relation uppgavs som förövaren av båda könen. Föräldern rapporterades av de unga som förövaren enbart i samband med frågan om psykiskt våld.

Teknisk information om budgetförslaget

Indelning i avsnitt i detaljmotiveringen

Detaljmotiveringsavsnitten är indelade så att först visas allmänna förvaltningens avdelningar, därefter myndigheter och fristående enheter.

- Inkomster och utgifter för verksamhet och överföringar har slagits ihop till ett avsnitt i budgetförslaget för år 2022. Detta innebär att de budgetmoment som i budgeten för år 2021 redovisades i överföringsavsnittet har infogats i verksamhetsavsnittet under respektive budgetkapitel de ingår i. Av rubriken till momenten framgår om anslaget avser verksamhet eller överföringar.
 - I moment för **verksamhet** ingår inkomster och utgifter för landskapets egen verksamhet som antingen bedrivs i egen regi eller genom upphandling av tjänster. Exempel på sådana utgifter är löner och lönebikostnader, köp av varor och tjänster samt anskaffning av maskiner och inventarier under 50.000 euro. Posterna ingår i resultaträkningen.
 - I moment för **överföringar** ingår utgifter som inte ger någon direkt motprestation, men indirekt hjälper landskapet att fullfölja sina uppgifter. Hit räknas t.ex. bidrag och överföringar till kommuner, övrig offentlig sektor, näringslivet, hushållen, allmännyttiga sammanslutningar samt bidrag från EU-fonderna. Posterna ingår i resultaträkningen.
- I **avsnittet om skattefinansiering, finansiella poster och resultaträkningsposter** upptas t.ex. inkomster av avräkning och skattegottgörelse samt ränteintäkter och dividender. Även anslag för avskrivningar upptas i avsnittet. Posterna ingår i resultaträkningen.
- I **avsnittet om investeringar, lån och övriga finansinvesteringar** ingår olika typer av budgetutgifter som ger landskapet tillgångar av olika slag. Förslitning underkastade tillgångar överstigande 50.000 euro upptas som en investering och aktiveras i balansräkningen och kostnadsförs genom planmässiga avskrivningar. Anslag upptas i allmänhet endast för det som ska förverkligas under året, dock så att man i planen uppger totalkostnaden för ett projekt som inleds under budgetåret och som fordrar anslag under kommande år för att kunna förverkligas. Lån och övriga finansinvesteringar används för lån som beviljas av landskapets medel samt t.ex. för inköp av aktier och värdepapper. I avsnittet ingår även inköp av eller intrångsersättning för naturskyddsområden. Posterna ingår i balansräkningen.

I den tryckta upplagan av budgetförslaget åtskiljs olika avsnitt med färgade mellanblad.

Anslagens beteckningar och jämförelser årsvis

I såväl detaljmotiveringen som sifferstaten betecknas förslagsanslag med (F), vanliga reservationsanslag med (R) och EU-programanslag med (R-EU).

Förslagsanslag används främst för lagbundna utgifter vars omfattning är svår att bedöma. De får överskridas om det är nödvändigt för att uppfylla det aktuella anslagets ändamål.

Teknisk information om budgetförslaget

Reservationsanslag används för utgifter som sträcker sig över flera år, dock högst 4 år. Dessa får inte överskridas, men oanvänd del kan överföras till senare budgetår. Anslagstypen används främst för investeringar, lån och övriga finansinvesteringar, men även för vissa anslag för överföringsutgifter där det är av vikt att ett årsskifte inte ska vara ett hinder för verkställandet.

Ett reservationsanslag som är avsett att finansiera ett EU-program, betecknas (R-EU), kan användas till dess att programmet avslutats samt får överskridas om det är nödvändigt för att uppfylla det aktuella anslaget ändamål.

De bidrag som beviljats och registrerats enligt förbindelseprincipen, men som inte kommer att utbetalas, återbokas för budgetmoment som hör till EU-programmen för åren 2014-2020 mot det moment där bidrag beviljats. Denna återföring beskrivs inte separat under berörda moment. Ett reservationsanslag som är avsett att finansiera ett EU-program, betecknas (R-EU), kan användas till dess att programmet avslutats, samt får överskridas om det är nödvändigt för att uppfylla det aktuella anslaget ändamål.

Anslag utan beteckning är årliga och får inte överskridas eller överföras till ett senare budgetår.

För varje moment anges uppgifter om motsvarande anslag i senaste bokslut och budgeten för pågående år, inklusive de justeringar som gjorts i tilläggsbudget. Rörande bokslutsuppgifterna bör det noteras att uppgifterna som visas är framtagna med kontointervall för verksamhetens intäkt- och kostnadskonton, överföringarnas intäkt- och kostnadskonton o.s.v. Detta innebär att om ett anslag för överföringar har påförts verksamhetsintäkter eller -kostnader ingår inte dessa belopp i bokslutsuppgifterna för momentet i fråga.

Om ett anslag tidigare inte varit upptaget i budgeten anges detta med texten "Momentet nytt" i detaljmotiveringen. Då ett moment utgår ur budgeten anges detta i detaljmotiveringen.

Budgetmomentnumreringen är lika såväl för inkomster som för utgifter. Budgeten uppgörs så att den som huvudregel är bindande på bruttonivå, d.v.s. inkomster och utgifter skilt för sig. Om det finns särskild anledning kan nettobudgetering undantagsvis tillämpas. Undantaget framgår då klart i motiveringen med en hänvisning till finansförvaltningslagen (2012:69, 6 §). Budgeten uppgörs i mervärdesskattehanseende netto, d.v.s. så att mervärdesskatten inom gottgörelsesystemet inte belastar respektive budgetmoment. Endast icke avdragbar mervärdesskatt så som representation, eller kostnader för uthyrningsfastigheter ska belasta budgeten. För att tydliggöra behovet av finansiering med budgetmedel visas inkomster som positiva tal och utgifter som negativa tal. Anslagen under momenten visas endast som totalanslag.

Budgetanslagens numrering

Verksamhetsinkomster och verksamhetsutgifter, respektive överföringsinkomster och överföringsutgifter skiljs åt i den första kontodelen, affärsbokföringskonto. Budgetanslagets numrering kan således vara lika såväl för verksamhet som för överföringar, men de separeras och redovisas på olika moment i budgetförslaget tack vare den första kontodelen, objekt 1. Budgetanslag som är för investeringar, lån och övriga finansinvesteringar särskiljs så att budgetanslaget alltid börjar på siffran 9.

Teknisk information om budgetförslaget

Budgetanslagens sifferindelning följer följande systematik (budgetanslaget börjar på siffran/siffrorna):

1. Lagtinget
2. Landskapsregeringen och regeringskansliet
3. Finansavdelningen
4. Social- och miljöavdelningen
5. Utbildnings- och kulturavdelningen
6. Näringsavdelningen
7. Infrastrukturavdelningen
8. Myndigheter och fristående enheter

Andra siffran anger som huvudregel vilken avdelning myndigheten lyder under, t.ex. 83 visar på att det är en myndighet under finansavdelningen. En myndighet som bytt avdelning som den lyder under kan ha avvikande numrering. 82300 Ålands energimyndighet hör under infrastrukturavdelningen.

89. Finansiering och resultaträkningsposter

9. Investeringar. Avdelningens/myndighetens ovanstående nummer, budgetanslag, föregås av siffran 9

Budgeten och löneutgifterna

Vid uppgörandet av detta budgetförslag är avtalsförhandlingarna inte slutförda. Vid budgetlöneberäkningen inom allmänna förvaltningen samt underlydande myndigheter har beaktats en lönejustering om 1,00%.

Pensionspremierna enligt LL (1995:71) om landskapet Ålands pensionsfond har beräknats enligt 18,2 % av de av förskottsinnehållning underkastade löneutgifterna, vilket är samma nivå som år 2021. De som nyanställts efter den 1.1.2008 försäkras i ett privat arbetspensionsbolag. De direkta sociala avgifterna är 2,23 % för år 2022 och motsvarande avgift var 1,64 % för år 2021.

Enligt tjänstemannalagen (2013:45) görs inrättande och indragning av tjänster genom en behovsprövning och för de externa myndigheterna avger avtalsbyrån ett utlåtande om förslaget. Genom att landskapsregeringen inom fastställda ramar för verksamheten kan fatta beslut om tjänsteregleringarna skapas ett flexiblare system utan att tjänsteinnehavarnas rättsliga ställning i förhållande till arbetsgivaren i sak förändras.

Inkomst i form av dagpenningar som inflyter vid en anställds tjänstledighet med lön på grund av sjukdom, moderskaps- eller faderskapsledighet samt civiltjänstgöring har i budgetförslaget beaktats netto under respektive moment för personalutgifter. Nettoföringen av dagpenningar innebär samtidigt att kostnader för eventuella vikarier i nämnda fall ska belasta respektive moment för personalutgifter.

Fullmakter i budgetförslag år 2022

Balansposter och finansieringsanalys

Fullmakt

Med beaktande av ovanstående bedömer landskapsregeringen att det kan finnas behov av extern låntagning under år 2022. För likviditetsberedskap och idag oförutsedda poster samt osäkerhet kring tidpunkterna för när medlen ur fonden för återhämtning och resiliens utbetalas, föreslås att en lånefullmakt om högst 20 miljoner euro beviljas för år 2022.

Detaljmotivering - Verksamhet och överföringar

24010 Landskapsstöd för materielanskaffningar (R)

Fullmakt

Med avvikelse från gällande fordonsplan för materielanskaffningar, föreslås att landskapsregeringen ges rätt att under år 2022 ge förhandsbesked om landskapsstöd till materielanskaffningar under år 2023 om högst 540.000 euro, dels till Lemlands kommun (50 %) för ny släckningsbil, dels till Jomala kommun (45 %) för ny räddningsbil.

34000 Särskilda understöd (F)

Fullmakt

Föreslås även att landskapsregeringen befullmäktigas att överföra eventuella fastigheter som tillfaller landskapet genom danaarv till respektive berörd kommun.

50010 Utbildnings- och kulturavdelningens allmänna förvaltning, verksamhet

Fullmakt

Den ombyggnad av Eckerö post- och tullhus som beslöts om i budgeten för år 2021 pausades för att ge utrymme för färdigställandet av Bomarsunds besökscentrum. I föreliggande budgetförslag föreslås att fullmakten kvarstår, men att åtgärden utförs etappvis. Rummen i byggnadens nedre våning återställs enligt ursprungsritningarna och ombyggnaden beräknas starta hösten 2022 och vara färdig våren 2023. Installationen av handikapphiss utgår i denna etapp. Kostnaden för åtgärderna beräknas kosta 100.000 euro, vilket skulle medföra ökade hyreskostnader för Ålands museum om ca 10.000 euro per år. Kostnaden år 2022 om 5.000 euro täcks genom att investeringsanslaget för inköp av konsthantverk och design till samlingen minskas med motsvarande belopp (budgetmoment 954010).

61500 Främjande av livsmedelsproduktion, överföringar (R)

Fullmakt

Föreslås en bevilningsfullmakt om högst 1.500.000 euro för nya lån med räntestöd för lån för produktionsinvesteringar i byggnader samt för visst lösöre. Se motiveringen under rubriken räntestöd ovan.

Föreslås därtill att det under året får beviljas nya räntestödslån om sammanlagt högst 300.000 euro för lån beviljade med anledning av skördeeskador i enlighet med landskapslagen (1980:44) om räntestödslån vid skördeeskador. Se motiveringen under rubriken skördeeskador ovan.

71510 Räntestöd och landskapsborgen för bostadsproduktion (F)

Fullmakt

I enlighet med motiveringen ovan föreslås att för produktion av hyresbostäder kan räntestödslån för sammanlagt högst 10 miljoner euro beviljas under året.

Därtill föreslås att landskapsborgen får utges för nya ägarbostadslån, hyresbostadslån och energieffektiviseringslån. Det totala åtagandet av tidigare borgensförbindelser och sådana som utges under året får uppgå till högst 70 miljoner euro vid årets slut, vilket innebär en saldoökning om högst 10 miljoner euro.

Kostnader för att täcka åtaganden för ägarbostäder med landskapsborgen, se moment 89200.

75010 Upphandling av sjötrafik

Fullmakt

Föreslås i detta skede ingen fullmakt, se utgifter ovan.

75030 Upphandling av linfärjetrafik

Fullmakt

En fullmakt om 3,1 miljoner euro föreslås för upphandling av Töftö-linfärjelinje såsom driftsentreprenad för fem år, med två optionsår.

84000 Ålands hälso- och sjukvård, verksamhet

Fullmakt

Under år 2022 avser ÅHS tillsammans med Fastighetsverket inleda planering av isoleringsutrymmen för patienter med luftburen smitta. ÅHS måste ha beredskap för att kunna behandla patienter som har eller misstänks ha sjukdom, som smittar via luften. Det finns hela tiden en risk att en sådan patient anländer till Åland. I modern sjukhusplanering räknar man med att åtminstone ett luftisolerat patientrum med sanitetsutrymmen, desinficerande sköljapparat och sluss ska finnas på varje bäddavdelning. Inom intensiv- och övervakningsutrymmen är normen att åtminstone 20 % av alla patientrum, eller minst två patientrum, ska vara luftisolerade, ha sanitetsutrymmen, desinficerande sköljapparater och sluss.

Beräknad investeringskostnad för detta projekt är 2,0 miljoner euro. Investeringen leder till en hyresökning för ÅHS och ökar därmed driftskostnaderna. Hyresökningen beräknas tidigast från och med år 2023 och uppgår till ca 148.000 euro.

Detaljmotivering - Skattefinansiering, finansiella poster och resultaträkningsposter

89230 Landskapets fastighetsverk

Investeringarnas maximibelopp och de viktigaste projekten

För planerat underhåll upptas 6.000.000 euro för år 2022 och även åren framöver. Det finns ett stort underhållsbehov i landskapets fastigheter och framför allt på sjukhuset men även vid landskapets skolor. Även den pågående energiomställningen med utfasning av olja inklusive byten till energieffektivare uppvärmning och ventilation ingår i planerade underhåll.

I samarbete med ÅHS har Fastighetsverket gjort besiktningar, behovsutredningar och volymstudier för en ny modern sjukhusbyggnad. Förstudierna om en nybyggnad fortsätter under år 2022, inga medel upptas i detta skede.

Fullmakter i budgetförslag år 2022

Landskapsregeringen uppmuntrar fortsättningsvis Fastighetsverket att göra satsningar inom förnybar energi, energieffektivitet, smarta vatten- och avloppslösningar, hållbara byggnadsprojekt och klimatsmarta transportmetoder.

Föreslås att Fastighetsverkets investeringar får medföra utgifter om högst 10.000.000 euro under år 2022. Fastighetsverket får vidare ingå förbindelser som under de följande räkenskapsåren får medföra utgifter om högst 7.700.000 euro. Tabellen nedan visar en preliminär fördelning av utgifter per projekt och planerat underhåll.

	Utgifter 2022	Utgifter kommande år	Totala utgifter för projektet	Beställare/Moment
Polishus, renovering och nybyggnation	1 700 000		12 000 000	Polisen, 82500
Besökscenter Bomarsund	1 800 000		3 375 000	Ålands museum, 54000
Isoleringsrum ÅHS	300 000	1 700 000	2 000 000	ÅHS, 84000
Biltak ÅHS	100 000		100 000	ÅHS, 84000
Utställningsutrymmen				
Eckerö Post och tullhus	100 000	150 000	250 000	Ålands museum, 54000
Planerat underhåll	6 000 000	6 000 000/år		Fastighetsverket

Lån och likviditetshantering

Föreslås att Fastighetsverket inte upptar långfristiga lån under år 2022.

Fastighetsförsäljningar

Landskapsregeringen föreslår att styrelsen för Fastighetsverket ges fullmakt att avyttra följande fastigheter

- den ca 4,5 hektar stora fastigheten Björkskogen i Hammarlands kommun, Rnr 76-404-2-15
- två outbrutna områden om ca 2,0 hektar respektive 1,5 hektar tillhörande fastigheten Vestergård i Kastelholm i Sunds kommun, delar av Rnr 771-426-2-0 samt
- en ca 0,12 hektar stor tomt tillhörande fastigheten Vestergård invid Tosarbyvägen i Kastelholm i Sunds kommun, del av Rnr 771-426-2-0.

Under första halvåret 2022 framtas en plan över ytterligare lämpliga försäljningsobjekt och landskapsregeringen avser återkomma i ett förslag till tilläggsbudget under budgetåret.

Detaljmotivering - Investeringar, lån och övriga finansinvesteringar

921200 Digitalisering och informationsteknologi, investeringar (R)

Fullmakt

Kostnaden för projektet Ålandstrafikens digitaliseringsresa är svårbestämd, men uppskattas i det här skedet till cirka 700.000 euro fördelat över tre år. För att genomföra projektet upptogs 400.000 euro under år 2021 och 150.000 euro i föreliggande budgetförslag. Resterande cirka 150.000 euro upptas i senare budgetförslag.

934000 Övriga finansinvesteringar (R)

Fullmakt

Landskapsregeringen bemyndigas att sälja aktier till skäligt pris och vad som bedöms ändamålsenligt avseende verksamhetens syfte och ägarförhållanden.

944000 Anskaffning av områden för naturskyddsändamål (R)

Fullmakt

IP Life BIODIVERSEA, planeras att pågå i 8 år. Den delen som direkt berör Åland (WP5) har en totalbudget om 4.801.000 euro. EU står för 2.880.600 euro, 60%, och samarbetspartners för ytterligare 300.000 euro, varför landskapets andel uppgår till 1.620.400 euro. Som direkta inkomster förväntas 450.000 euro inflyta under programperioden.

Hela BIODIVERSEA-projektet har en budget på ca 20.000.000 euro och EU-bidrar med 60 % av totalen. Åland deltar i och har nytta av de övriga WP:n också men deltar inte i kostnaderna för dem.

976000 Infrastrukturinvesteringar (R)

Fullmakt

Med beaktande av att ett flertal av ovanstående investeringsprojekt är fleråriga föreslås att landskapsregeringen kan ingå entreprenadavtal under år 2022 som sammanlagt belastar de följande finansåren med högst 25 miljoner euro.

Återstående reservationsanslag

	Budget 2021	TB 1-3 2021	Summa t.o.m TB3	Reserverade anslag	Tillgängliga anslag totalt	Använt * år 2021	Återstående
24010 Landskapsstöd materielanskaffningar	-273 000		-273 000	-479 718	-752 718		-752 718
33000 LR andel o stöd kommunerna	-16 996 000	-800 000	-17 796 000	-1 026 423	-18 822 423	-14 745 389	-4 077 035
35000 Penningautomatmedel	-5 462 000		-5 462 000	-9 458 409	-14 920 409	-4 037 734	-10 882 674
39000 It-drifts o utvecklingskostnader	0	0	0	-2 052 466	-2 052 466	-1 640 299	-412 167
44510 Paf-medel sociala sektorn	-3 500 000		-3 500 000	-566 104	-4 066 104	-3 376 611	-689 493
44520 Paf-medel miljö sektorn	-600 000		-600 000	-168 518	-768 518	-583 755	-184 763
46000 Cirkulär ekonomi	-37 000		-37 000	-47 573	-84 573	-28 120	-56 453
51500 Paf-medel ungdom och idrott	-2 427 000		-2 427 000	-302 623	-2 729 623	-2 139 565	-590 059
51600 Paf-medel kultur	-2 926 000	30 000	-2 896 000	-639 932	-3 535 932	-2 051 222	-1 484 710
61000 Näringslivets främjande	-1 590 000	-300 000	-1 890 000	-7 839 129	-9 729 129	-4 235 818	-5 493 311
62100 EU, ERUF och ESF 2014-2020	0	0	0	1 387 776	1 387 776	-319 550	1 707 326
61500 Främj av livsmedelsproduktion	-1 278 000	540 000	-738 000	-417 171	-1 155 171	-38 864	-1 116 307
62102, EU, ERUF och ESF 2021-2027	-1 302 000		-1 302 000		-1 302 000		-1 302 000
62300 EU, EJFLU 2014-2020	0		0	-3 224 830	-3 224 830	-1 828 497	-1 396 332
62302 EU, EJFLU 2021-2017	-5 668 000		-5 668 000		-5 668 000	0	-5 668 000
62390 Leaderfinansiering med paf-medel	-85 000		-85 000	-233 122	-318 122	-109 651	-208 471
62500 EU, EHFF 2014-2020	0		0	-1 630 216	-1 630 216	-235 757	-1 394 459
62502, EU, EHFVF 2021-2027	-590 000		-590 000		-590 000		-590 000
64000 Främjande av skogsbruket	-585 000		-585 000	-780 854	-1 365 854	-446 554	-919 300
65000 Jakt- och viltvård	20 000		20 000	-82 282	-62 282	21 160	-83 442
71500 Stöd byggn relaterade åtgärder	-410 000		-410 000	-316 113	-726 113	-306 057	-420 056
72010 Främj hållbar energiomställning	-570 000		-570 000	-2 041 902	-2 611 902	-246 363	-2 365 539
87100 Rederierheten	0	-275 000	-275 000		-275 000	-253 055	-21 945
921200 Digitalisering och it	-600 000		-600 000		-600 000	-72 629	-527 371
925210 Serviceinvesteringar	-80 000		-80 000		-80 000	-2 488	-77 512
935010 Lån ur PAF-medel			0	-9 040 000	-9 040 000		-9 040 000
934000 Övriga finansinvesteringar	-800 000		-800 000	-265 400	-1 065 400	-1 065 000	-400
939000 It-systemanskaffningar	-169 000		-169 000	-588 847	-757 847	-118 621	-639 226
944000 Naturskyddsområden	-200 000	0	-200 000	-123 614	-323 614	-100 354	-223 260
954000 Konstinvesteringar	-25 000		-25 000	-26 264	-51 264	-15 712	-35 552
954010 Museibyråns övr investeringar	-695 000		-695 000	-490 452	-1 185 452	-187 382	-998 070
964000 Övriga investeringar skogsbruket	0		0	-10 000	-10 000		-10 000
974500 Oljeskyddsinvesteringar	0		0	0	0		0
975000 Fartygs- o färjeinvesteringar	-285 000	-4 050 000	-4 335 000	-4 402 019	-8 737 019	-107 776	-8 629 243
976000 Infrastrukturinvesteringar	-1 800 000		-1 800 000	-20 160 641	-21 960 641	-11 982 197	-9 978 444
982500 Ål Polismyndighet investeringar	-120 000	-160 000	-280 000	-28 063	-308 063	-52 533	-255 531
984810 ÅMHM-investeringar	0		0	0	0	0	0
984820 ÅMHM-lab investeringar				-21 344	-21 344	-7 021	-14 323
985000 HPÅ investeringar	-150 000	0	-150 000	-1 503 669	-1 653 669	-64 777	-1 588 891
985500 Ål Gymnasium investeringar	0		0	-348 649	-348 649	0	-348 649
985600 ÅSC investeringar	0		0	-287 720	-287 720	0	-287 720
986000 AMS investeringar	-55 000		-55 000	-227 181	-282 181	-188 656	-93 525
987000 Fordonsmyndigheten investeringar	-250 000		-250 000	0	-250 000	-47 959	-202 041
Allmänna förvaltningen total	-49 508 000	-5 015 000	-54 523 000	-67 443 475	-121 966 475	-50 614 808	-71 351 667
84000 ÅHS	0		0	0	0		0
984000 ÅHS	-420 000		-420 000	-6 750 412	-7 170 412	-1 645 008	-5 525 404
Total	-49 928 000	-5 015 000	-54 523 000	-67 443 475	-121 966 475	-50 614 808	-71 351 667

* Använt år 2021, transaktioner tom 13.10, innehåller beslutade men ej utbetalda utgifter där förbindelseprincipen inte tillämpats

Resiliensmedel

Lagtingets meddelande M1/2020-2021, TB2 2021

	EU finansiering totalt	TB 2 2021	Förslag 2022	Budgeterat 2021 - 2022	Återstod
OWF-baserat energisystem och fossilfri energiproduktion	2 700 000				2 100 000
72000 Elsäkerhet och energi, verksamhet		100 000	300 000	400 000	
72010 Främjande av hållbar energiomställning, överföringar (RF)			200 000	200 000	
Byte av vårdinformationssystem	4 800 000				2 500 000
984000 ÅHS, investeringar			2 300 000	2 300 000	
Förstärkning av högskolans attraktionskraft genom förädlad utbildningserbjudande och moderniserad digital pedagogik	2 700 000				1 281 000
85000 Högskolan på Åland		276 000	633 000	909 000	
985000 Högskolan på Åland, investeringar		130 000	380 000	510 000	
Totalt	10 200 000	506 000	3 813 000	4 319 000	5 881 000

Årsverken

Budgetförslag	2022	2021
10100 Lagtinget, verksamhet	30,0	30,0
11100 Lagtingets kansli	8,9	8,7
12010 Landskapsrevision, verksamhet	2,0	2,0
20010 ÅLR, verksamhet	8,0	8,0
21010 Regeringskansliet, verksamhet	36,5	34,7
21200 Digitalisering o inform teknol	8,0	6,8
22500 Främjande av integration	0,0	0,3
26003 Utvecklo tillväxtp hållb Åland	0,9	0,8
26005 Central Baltic 2021-2027	1,0	1,0
27000 Radio- o TV-verksamhet	0,0	0,1
28010 Lagberedning	12,0	12,0
30010 Finans, verksamhet	39,7	41,6
40010 Soc- och miljö, verksamhet	24,5	25,0
50010 Utb och kultur, verksamhet	54,5	57,5
51010 Ål Kulturdeleg o nord.kultursa	0,3	0,1
51100 Kultur o kulturmiljöförvaltn	0,0	0,8
51500 Paf-medel ungdom och idrott	0,0	0,1
51600 Paf-medel kultur	3,0	2,9
60010 Näringsavdelningen, verksamhet	33,7	34,6
61100 Ålands landsbygdscentrum	1,0	1,0
70010 Infrastruktur, verksamhet	31,7	31,4
74000 Ålandstrafiken	5,0	5,0
82000 ÅSUB	11,0	11,0
82200 Datainspektionen	1,0	1,0
82300 Ålands energimyndighet	0,3	0,3
82500 Ålands polismyndighet	91,5	91,6
82600 Ålands Ombudsmannamyndighet	2,6	2,6
82700 Lotteriinspektionen	1,0	1,0
83100 Upphandlingsinspektionen	1,0	1,0
84000 ÅHS	838,0	840,1
84810 ÅMHM, verksamhet	26,3	27,5
84820 ÅMHM, laboratoriet	9,0	9,0
85000 Högskolan på Åland	65,4 *	61,1
85100 Ål folkhögskola	13,6	13,7
85200 Ål musikinstitut	16,2	16,3
85500 Ål gymnasium	220,3	221,7
85600 Ål Sjösäkerhetscentrum	11,0	9,3
86000 AMS	27,6	26,9
86050 Sysselsättn. o arb.löshet.stöd	0,5	1,0
86500 Ål fiskodling,Gutterorp	5,0	5,3
87000 Fordonsmyndigheten	15,3	15,0
87200 Vägunderhållet	30,5	28,5
87300 Verkstad och lager	34,0	34,3
	1 721,8	1 722,4

* varav 4 tjänster är helfinansierade med medel ur EU:s facilitet för återhämtning och resiliens